@01A ༄༅།། །དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཞུགས་སོ། །

@01B [DD] ༄༅།། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་[DD]ཞབས་ལ་གྱས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱི་རུའི་མདངས་དང་འདྲེས་པའི་གསེར་[DD]

བཟང་མདོག །མདོག་ལེགས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ལྷང་ངེར་མཁྱེན། །མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དབྱངས་འགྲོ་བའི་སྐྱབས། །སྐྱབས་མཆོག་ཁྱེད་ཀྱིས་རབ་

འབྱམས་ཤེས་རབ་སྟོལ། །རྣམ་བཀའི་གཟུགས་ལ་མིག་གིས་ལྟ་བ་བཞིན། རྣམ་མང་ཆུལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ། །རྣམ་དག་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་

འཇུག་པ། །ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆུལ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྡུས་རྗོ་རྗེ་འཆང་། །གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཟེགས་གཉིན་ཚུལ་འཛིན་པ།།

བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་ས་གསུམ་གྱི། །སྐྱེ་དགུའི་འདྲེན་པ་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལེགས་ཚད་དང་བའི་མཁྱེན་པ་མཁའ་ལྟར་ཡངས། །འགྲོ་

@02A [DD] ༄༅།། །ལ་མ་ལྟར་བརྩེ་བ་རྒྱུན་དུ་གོམས། །ཐུབ་བསྟན་རིན་ཆེན་ཆུས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །ཆུལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དོན་གཉིས་སྒྲུབ་ལ་རབ་

དཀར་[DD]

དགེ་ཚོགས་ཀུན། །རྣམ་དག་སྣོན་པའི་འདུན་པ་བཏང་ཙམ་གྱིས། །འཕེན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔལ་མངའ་བའི། །བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་དེ་ལ་གུས་བཏུད་ནས། །དམ་པ་དེ་

ཡི་ཞལ་གྱི་བྱམ་བཟང་ལས། །ལེགས་པར་འོངས་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སྒོ་སྐུར་སྦུངས་ཏེ་ཟིན་རིས་བྲི་བར་བྱ།། །།དེ་ལ་

འདིར་བརྗོད་བྱ་གཞི་ལྟ་རྗོད་བྱེད་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་འཆད་པ་ལ། ※མཚན་གྱི་དོན། འབྱུང་གྱི་ཕུག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་

གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བསྟུར་བ་དང་། མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་སྦྷི་དྷརྨ་ཀོ་ཤ་ཀཱ་རི་ཀཱ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བོད་

@02B སྐད་དུ་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཨ་སྦྷི་ནི་མངོན་པ། དྷརྨ་ནི་ཆོས། ཀོ་ཤ་ནི་མཛོད། ཀཱ་རི་ཀཱ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །བསྟན་

བཅོས་ཀྱི་མཚན་

སོ་སྐྱོ་ཏའི་སྐད་དུ་སྨོས་པ་ལ་ནི་གཞུང་ཁྲངས་བསྟན་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་རྫོགས་པ་རྒྱ་གར་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་

ཏེ་རྒྱ་སྐད་སྨོས་པས། རྒྱ་གར་མར་འདུག་སྐམ་ནས་དངོས་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་འབྱུང་ཁྲངས་བཟང་བས་ཉན་ཐའ་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོང་པ་ཀུན་གྱུང་ཁམས་ཀྱི་

ནས་ཡོད་

བྱས་ན་བྱུང་སོ་བཟང་བས་ཚོང་ལ་འཇུག་པ་དང་འདྲའོ། །རྒྱ་སྐད་མེད་ན་དངོས་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལེགས་ཀྱང་འོད་མའོ་སྐམ་ནས་ཉན་ཐའ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཕུ་གསུམ་པའི་

ནས་

ཡོད་བྱས་ན་དངོས་པོ་ལ་ནས་བཟང་ཡང་ངན་ནོ་སྐམ་ནས་ཚོང་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སོ་སྐྱོ་ཏའི་སྐད་བཟང་པོ་ལ་བཀ་ཆགས་གཞག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་

རྒྱས་

@03A ཞེས། །ཐམས་ཅད་མཆོག་ནས་སོ་སྐྱེ་ཏའི་སྐད་དུ་ཆོས་གསུངས་པས། དཔལ་འདི་ཙམ་ལ་འདྲིས་པས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱིས་རང་གི་ངང་གིས་སྐད་ཤེས་ནས་འོང་བ་དང་། ཡང་སྐྱ་ཐད་

ལོག་ལ་མ་ཁས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སོ། །འོན་མཚན་ཐོག་མར་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། ཁྱེགས་བམ་ཆོགས་ཆུང་དུས་རྟེད་པ་དང་། གང་ཡིན་རྟོགས་སྐུ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་

དོ། །རྒྱ་སྐད་དང་

བོད་སྐད་ཕན་ཚུན་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལོ་ཙ་བའི་དྲིན་ཤེས་ནས་བྱས་པ་གཅེ་བ་ལ་འཛུག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །མཚན་དོན་དངོས་ཀྱི་དོན་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་

གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་སྟོན་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀས་བཅད་དང་བསྟུན་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ། འདུལ་བའི་

སྲེ་སྨོད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ། མངོན་པའི་སྲེ་སྨོད་ཀྱི་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་བཀས་བཅད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་

@03B འཇུག་པའི་ཡན་ལག །བརྩམ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོད་བརྗོད་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྨྲ་བ་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བས་མཚན་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་།

དགོས་པ་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བས་སྨོན་པས་གསུངས་པར་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་དགོས་དོན་བསྟུས་

དོན་ཚིག་དོན་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་དགོས་དོན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་སྨོན་པའི་ཚེ་བ་ཤེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་། དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་

པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་འདོད་པས་རང་གི་སྡུག་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རྣམ་རྟོག་

པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱག་འཚལ་བ་བརྩམ་མོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཆེ་བ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གྱས་པ་བསྟེད་ནས་གསུང་རབ་ཉན་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཉན་པས་ཀྱང་རིམས་ཀྱིས་ཐོས་

བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྟེད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་གྱས་པས་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྱས་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་སྟེ། དེས་དེའི་

ཚོགས་དོན་འཆད་

@04A ྈ།། །།པའི་ཕྱིར། བསྡུས་དོན་ནི། ཚོགས་བཅད་འདིས་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་སྟུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་ཡིན་

ནོ། །ཚོགས་དོན་

ལ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་བའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལའོ། །གང་གིས་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་

རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། སྐོ་གསུམ་གྱས་པའི་སྐོ་ནས་སོ། །དགེོས་པ་ནི། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུའོ། །འོ་ན། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་མངའ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་སྟེ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པ་གསུམ་མངའ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཞེག་ཚོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། ཀུན་ལ་སྙན་པ་གཏན་བཅོམ་པའི་སྒྲས་པ་མཐར་ཐུགས་རྟེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། གང་ཞེག་ཅེས་པ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གོ་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་སྦྲ་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། །སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་སྤྱི་སྦྲ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་སྦྲ་ལྡང་པར་ལ་འཇུག་པ་ལ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། ལྡང་པར་བྱེ་ཆོག་དང་

འབྲེལ་བས་འཇུག་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས། འདིར་ཀུན་ལ་སྐུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞེས་པའི་ལྡང་པར་བྱེ་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ལྡབ་སྟེ། ཀུན་ལ་སྐུན་པ་གཏན་

བཅོམ་པ་

@04B དེ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་ཟེ་དཀར་ཤམ་གོས་དཀར་པོ་བྱོན་པ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་བྱམ་ཟེ་ལྷ་སྐྱིད་ལ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྱེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨྲས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་ལ་ཞེས་པས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བརྗོད་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བྱམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་

མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་དོ། །ཞེས་སོ། །།

སྐུན་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་བཅུ་འཕོར་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་སྐུན་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་

ཤེས་པའི་སྐྱན་པ་ལ་བརྟེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་

བྱགས་པའི་སྐྱན་པས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སྨྲིབ་པ་བཞིན་དུ། མི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེས་ཀྱང་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྨྲིབ་པའི་ཕྱིར། འོན་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་གང་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་པས་མི་ཤེས་པ་ནི། སྟོན་པས་ཧྲ་རིའི་

བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཧྲ་རིའི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་སམ། ཧྲ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། དེ་ནི་མ་འཚལ་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བས་མི་ཤེས་པ་ནི། མོ་དགལ་གྱི་བུས་རང་གི་མ་བྱང་

ཕྱོགས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བས་མི་ཤེས་པ་ནི། ཧྲ་རིའི་བུས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ན། སྟོན་པས། ངས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་

པ་ཡི། །ས་བོན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དག །ཚོན་ནམ་རྡོ་ཡི་གསེབ་ན་གསེར། །བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་ནས་རབ་བྱུང་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་

པས་མི་ཤེས་པ་ནི། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་བ་

@05A ཞེས། །ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་དཀའ་བ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་མི་ཤེས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གནས་བཏུན་སྨྲ་གཅན་ཟིན་ཀྱིས། རྣ་བྱའི་མདོར་ས་ནི་

གཅིག་པུ་ཡི། །རྒྱུ་ཡི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མཁྱེན་པས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་གས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་གཞུང་འདིས་སྣང་པ་ཕུན་ཚོགས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་

ཤཱཀས་ལ་བསྟན་ཏེ་སྣང་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། སྣང་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་སྣང་པ་ཁྱད་པར་དུ་

བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྣང་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པ་སྲིད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་ཅན།

གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། འཁོར་བའི་

འདམ་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དྲངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འཁོར་བའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ལ་འདམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། འདམ་དེ་སྦྲ་སྦྱར་ཀུན་འཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། བརྒལ་བར་དཀའ་བ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒལ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་འདི་ཡང་ཀུན་འཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་བའི་རྟན་དང་བཅས་པས་

བརྒལ་བར་དཀའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་གཞུང་རྩ་བར་མ་བྱུང་བས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་སྟོས་པ་དང་། དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

@05B སྟོབ་དཔོན་གང་སྤེལ་ན་རེ། འགྲོ་བ་རྣམས་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དྲངས་པར་མཛད་ན། བདག་ཅག་རྣམས་ད་དུང་འཁོར་བར་གནས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དྲངས་

པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། སྐལ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་མ་དྲངས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །ཡོངས་སྨིན་པརྨ་ཁ་འབྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་བྱུང་ཡང་། །བསམ་པ་ཡོངས་སྨིན་ཁོ་ན་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་ན།

ཐུགཔ་བརྩེ་བས་བློང་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་དྲངས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་དམ་པ་སྨྲ་བའི་མཐུས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆེད་དུ་རྟོད་པའི་ཚོམས་ལས། སྲིད་པའི་རྒྱུ་རྟུགཅོད་མཛད་པའི། །ལམ་ནི་ཁྲིད་ལ་ངས་བསྟན་བྱ། །

ཁྲིད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་མཛད་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཐུབ་རྣམས་སྨིག་པ་ཅུ་ཡིས་འབྲུ་བར་མི་མཛད་ལ། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕུག་གིས་ཀྱང་ནི་སེལ་མི་མཛད། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་

གཞན་ལ་སྒོ་བར་མཛད་པས་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཞི་བ་བསྟན་པས་བྱོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཀུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བརྩེ་བས་སྟོན་པའི་ཕུག་བརྒྱད་རས། །ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱེ

པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོ་དང་། །སྲིད་པ་

དག་ལས་འདྲེན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕྱུན་ཆོགས་མངའ་སྟེ། ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་

གདུལ་བྱ་ལ་རྟུ་འཕྱལ་བསྟན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་པོར་རྟུ་འཕྱལ་བསྟན་པས་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚེད་ཡིན་ཀྱི་འཁོར་བ་ལས་ཐོལ་བའི་ཐབས་དངོས་ནི་མིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོང་དུ་ཟཱད་པའི་

@06A ཞེས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་སྤངས་ཟིན་མ་སྤངས། སྤངས་ན་སངས་རྒྱས་དང་སྤངས་པ་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། མ་སྤངས་ན་སྒྲུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། ང་ནི་

ཆོས་གཅིག་མངོན་པར་མ་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པར་སྒྲུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་བྱེད་པར་མི་སྣང་ངོ། །ང་ནི་ཆོས་གཅིག་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ཤིང་མ་སྤངས་པར་སྒྲུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་བྱེད་པར་

མི་སྣའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ་འགྲེལ་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ལ་སྙོམ་པ་བཅོམ་པ་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི་གཏན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་

ཡུལ་དང་དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་པ་དང་། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་སྟེལ་ན་རེ། སྟག་བསྟལ་མཐར་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་

པ་ཙམ་གྱི་མི་ཤེས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་སྤངས་པ་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྙོམ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །སྨོན་དཔོན་རྒྱལ་སྲས་ན་རེ། སྟག་བསྟལ་མཐར་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་

སྐྱོན་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས། དེ་མིན་པའི་མི་ཤེས་པ་རྣམས་འདྲུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལྷར་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་སྦྱངས་པ་ཁྱད་མེད་

དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྦྱངས་ཀྱང་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་སྨིན་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད། ཕྱི་མ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།

@06B མདོར་ཁ་ དག་སྒོང་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་མིག་འདྲན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་བཀྱིས་སྒོང་སྣ་ཚིག་དང་དེ་ལྟར་ན་མིག་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་

མངའ་བའི་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་པར་བརྟེད་ནས་ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་རྟོག་པའི་ཐོག་མར་རྟོག་པར་དམ་བཅས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་རྟོག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་

དང་མཐར་ཐུག་སྐྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཚོས་མངོན་པ་བཤད་པ་དང་། མཛོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་རྣམ་འབྱང་གི་དོན་

ལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། ཞེས་བཤད་ན། ཆོས་མངོན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྤྲོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་

ཡིན་ཏེ། དེ་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་འབྱང་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་རྣམ་འབྱང་དང་། བརྡར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་རྣམ་འབྱང་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་དྲུ་པ་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་དེ་གསུམ་ས་གང་ལ་བརྟན་ཅེ་ན། མཐོང་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོས་ལམ་ཆོས་མཆོག་བསམ་

གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞེག །མཐོང་ལམ་དེ་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་དང་པོ་བླུབ་སྟེ། སྤྲོས་

བྱུང་མི་ལྷོགས་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་

@07A ཀཱཾ། །པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་བསྡོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་ཡིན་ལ་ཉིད་བསྡོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། འདི་མཉམ་པར་

བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས། མཐོང་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་རྩེ་ལ་མི་

བརྟེན་ཏེ། སྲིད་རྩེ་ནི་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་དང་མི་སྦྱོར་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟེན་པའི་དོན་ཡང་ལམ་དེས་དེའི་ངོ་བོར་སྟེས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་འཐད་གཞོང་ལ་རྒྱུ་ཤུགས་བརྟེན་པ་

ལྟ་བུའི་རྟེན་བརྟེན་པ་དོན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་དུ་བ་ཡིན་ཞེན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་

རིག་བྱེད་ཤ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཕྱང་པོ་ལྟ་

པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་བདེ་དང་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བདེ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ས་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་། ཡིད་ཤེས་འཛིན་དུ་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས།

སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཅི་རིགས་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཛིན་དུ་སྣོས་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱུང་ཡས་སེམས་གཅོ་ཆེ་

བའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་གཅོ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡིད་ཆོས་པའི་གནས་སྐབས་ན་དད་པ་གཅོ་ཆེ་བ་ཞེན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲང་

@07B མེད་པས་ཕྱང་པོ་བཞི་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་གང་དང་། སྐྱེས་

ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྣམས་བརྗོད་བྱར་

བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡི་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྗར་བཤགས་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚོས་མངོན་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཐོབ་པའི་

ཐབས་སམ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོས་བྱུང་། དེ་ལས་བསམ་བྱུང་། དེ་ལས་སྒོམ་བྱུང་། དེ་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཤགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་

དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱོད་ཐབས་སམ་རྒྱུར་བསྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གསུམ་པོ་ས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཁམས་

གསུམ་གར་ན་ཡོད། ཐོས་བྱུང་ནི་འོག་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། དེ་ན་སྒྲ་ཐོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་བྱུང་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ན་

སེམས་པར་བརྩམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། སྒོམ་བྱུང་ནི་གོང་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་འདོད་པ་ན་མེད་དེ། འདོད་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ནི་དག་སྒྲུབ་བཙན་པ་ལ་བྱེད་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་

མེད་དེ། རྣམ་རིག་དཔྱོད་དང་བཅས་དག་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་ཚོག་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། འདོད་དང་གཟུགས་གཏེགས་སེམས་ཅན་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

@08A ཞེས། །ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྒོམ་བྱུང་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་ཡ་ བས་བསྟུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚོས་མདོན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་

པས་ན་ཆོས་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའམ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ན་མངོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཛོད་བཤད་པ་ནི། ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་

བཅོས་རབ་ཉའད་བྱ། །ཞེས་ཉའད་ན། ཆོས་

མངོན་པའི་མཛོད་དེ་གང་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དེའི་དོན་གཅེས་གཅེས་རྣམས་བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་དེ་བཙོང་བྱའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཆུད་པའི་ཕྱིར། དེའེ་ན། རལ་གྲི་གང་དུ་

འཇུག་པའི་ཤུབས་དེ་ལ་རལ་གྲིའི་ཤུབས་ཞེས་བཙོང་པ་དང་ནོར་གང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་དེ་ལ་ནོར་གྱི་མཛོད་ཟ་ ཅེས་བཙོང་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ནི་མངོན་བ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་ལ་མངོན་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འབྱུང་ཁུངས་

སམ་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའེ་ན། རལ་གྲི་གང་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་ལ་རལ་གྲིའི་ཤུབས་ཞེས་བཙོང་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོན་པས་གསུངས་པར་སྣུབ་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་

རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་(ONYE)་བར་ཞེ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་འཁྱམ་

སྟེ། དེ་བས་ན་སྒོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་

རབ་བསྒྲིད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒོབ་དཔོན་ཆོས་མངོན་པ་འཆད་པ་ལ་གྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྒྲིད་པ་དང་། འདི་བསྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་

@08B པོ་དེ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་པས་གསུངས་ཞེན། གསུངས་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལམ་བརྟེན་པར་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པས།

དེ་ནི་སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་དྲི་བ་ལ་ལྟོས་ནས། ལུང་དེ་དང་དེ་ལས་དང་པོ་སི་ལ་བུ་ར་གསུངས་པ་རྣམས་བཙུན་པ་ཀ་ཏྱའི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱེས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ།ཿ དཔེར་ན་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས། ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་དུ་རྫོད་པའི་སྟེ་སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་མདོ་དེ་དང་དེར་སིལ་བུར་གསུངས་པ་

རྣམས་སྲོ་ཚན་དུ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་པའི་གསུང་ཡིན་

པ་བཞིན། དེས་ན་ཆོས་མངོན་པ་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་གྱུབ་སྟེ། འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

ཟེར་རོ། །ལོ་ཞེས་པ་ཕ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་སྟོན་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མི་འདོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་རྫས་གྱུབ་སྨྲ་བ་སོགས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དུ་མ་

སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་བྱེད་པ་ནི་གཞན་ཡང་མང་པོ་ཞེག་གྲགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དབྱ་བཅོམ་པས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་བསྟུས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་གང་བྱས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཏུའི་བྱས། །

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ནི་ལྷ་སྐྱིད་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་རེ་འི་བྱས། །གཏན་པའི་བསྟན་བཅོས་མི་དགལ་བྱས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་གསུས་པོ་

ཆེས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །ཞེས་སྨོན་

@09A ྈ། །དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་སྟོམ་དུ་བསྟས་སོ། །སྨོན་དཔོན་གང་སྟེལ་ནི། འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཤ་རིའི་བུས་བྱས་པར་འཆད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་སྟེ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མདོ་ཚད་མར་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པ་

སྟེ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་ན་མདོ་སྟེ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། འོ་ན་མེ་དོ་ལས། དགེ་སློང་སྟེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྟེ་སྣོད་གསུམ་གཞན་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་ལས་

གཞན་པའི་མངོན་པའི་སྟེ་སྣོད་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་དོན་དམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་དེ་ལ་མངོན་པའི་སྟེ་སྣོད་དུ་འཇོག་གོ་ཟེར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡཁད་པ་ཙམ་ཞིག་དཔྱོད་པས་སམ། ཡང་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡཁད་པ་རིག་པས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལའང་ཁ་ཅིའི་

ཡུལ་ན་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཁ་ཆེ་བ་དང་། ཁ་ཆེའི་

ཡུལ་གྱི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་རྒྱབ་ཕྱོགས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ལས་གཞན་དག་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉེ་འགྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་སོགས་འདི་རྣམས་

ཀྱིས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་པས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྡོམ་དུ་དགོས་འབྱེལ་གྱི་དག་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་

གདུལ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་

@09B པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཅེས་ དགོས་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི། མེད་པར་ཉོན་མོངས་

རྣམས་ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་

ཉིང་དགོས་དགོས་པ། དགོས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །ཡང་ན་ཚོས་རྣམས་བརྗོད་བྱ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལ། སྤྱོང་

དཔོན་ཚོས་མཚོག་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ཀྱང་སྨྲས་པར་མི་རུས་སམ། རུས་ཀྱང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་ནམ། འདོད་བྱ་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་པ་མེད་དམ་སྨྲས་པའི་དོགས་པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་

བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད། སྤྱོད་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་ནི། བརྗོད་བྱ་མེད་པ་ཉིད་དམ། དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དམ། ཉིད་དགོས་གྲུབ་མ་མེད་དམ། དེ་དག་ཐབས་འདི་དང་མ་འབྲེལ་ལམ་སྨྲས་པའི་དོགས་པ་བཀག་ནས། བསྟན་བཅོས་ལ་

འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པ་བཞི་ཁོ་ན་བསྟན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་སྟོན་པའི་ཆོག་གིས་དོགས་པ་དེ་དག་སེལ་ན། སྨྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་

གཞི་ཀུང་སྒྲ་རྟགས་འཛིན་བྱེད་པོའཁ་རྟོག་སེལ་བར་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྟར་འདོད་ན། རྟགས་དང་དཔེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་མི་སེལ་ན་དགོས་པ་སྟོན་པའི་ངག་གི་ཀུང་མི་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཀུང་སྒྲ་རྟགས་འཛིན་བྱེད་པོའཁ་རྟོག་སེལ་ཀུང་།

རྟགས་དཔེ་སྟོན་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རྟོགས་པ་བསལ་ནས་ཚད་མའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་པ་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་འཆད་དོ། །འོན་ཚེས་བཞི་པོ་འདི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་

@10A ཞེ། །འབྲེལ་པ་རྣམས་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚོས་མངོན་པའི་ཉིད་ཀྱི་ དགོས་

སྐྱང་འདས་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྒྲུས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ཅིང་མངོན་

དུ་བྱས་ལ། སྡུག་བསྔལ་སྤྲངས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་

ལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་ལྷག་བཅས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་འཕགས་པ་སྐྱར་ཚུད་ཐལ་སྟོགས་ལས་བྱོངས་པ་དང་། འཕགས་པ་འཆར་ཀ་ཐ་རྙགས་འཆོང་མའི་

གནས་སུ་དབྱ་བཅད་དེ་བྱོངས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དུག་འདས་བཀྱོངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལའང་ཞབས་ལྡོང་གི་ཚལ་པ་རྙག་པ་དང་། སྐུ་རོ་རྒྱབ་བསྐྱང་བ་དང་། ལྷས་སྨིན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཕོག་པས་སྐྱ་

མཚལ་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པར་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱ་བཅོམ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་པོ་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མ་གཉིས་

ཀྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའོ། །དེས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་འགོག་པ་

མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། ལུས་ཞིག་ཚོར་བ་བསིལ་བར་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་འགགས་ཤིང་འདུ་བྱེད་ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱབ་གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་པས་

@10B ནི་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐར་པ་མིན་ལ། སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་རྩྭ་པ་སོགས་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་གཏན་ནས་མེད་དེ། སྲིད་ཞིའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལས་

གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །འོ་ན་ཀྱང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་ལྷག་བཅས་ཆོས་སྐུ་ལ་ལྷག་མེད་རྩང་འདས་སུ་བཤད་པ་ནི་སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་སོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་སྲས་ན་རེ། ཆོས་མངོན་པ་བསྟན་པའི་

དགོས་པ་ནི། ཕུང་སོགས་ལ་མཁས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་གཉིས་འཐོབ་སྟེ། རང་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་གནས་སོགས་འཕེལ་བ་དང་། གཞན་ལ་འཕེལ་གཉམ་

བརྟོད་པས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་པ་ལ་

མི་འཇིགས་པའི་ཞེས་འཆད་དོ།། ཕྱགི་ཉིས་པ་བརྒམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ་གཉིས། བརྟོད་བྱ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་བཤད་ན། ཤེས་རབ་

ཀྱིས་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་

ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་སྨོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྨོན་དཔོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟས་ནས་སྟོན་པར་བཞེད་ཅིང་། ཕུང་པོ་ལྔས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པའི་སྐོར་ནས་དེ་དག་ལ་ཟློང་དོར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཚིག་ཐོབ་པར་བཞེད་ཅིང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་

བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བྱང་གཉིས་སོ་སོར་

@11A ཞེས། །མཚོན་མི་རྣུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཟག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ། ཟག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའམ། ཟག་པའི་བརྟེན་བྱེད་པའི་སྐོ་ནས་ཟག་བཅས་སུ་འཇོག་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་

པར་འགྱུར་ལ། ཟག་པ་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པ་ལ་བྱེད་ན། འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱང་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་

ལྡན་གང་རུང་གི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབྱ་བཙོམ་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་བཙོམ་པའི་རྒྱུད་

ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པ་མིན་ཡང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། འོ་ན། ཟག་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྐོར་ནས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོར་མེད་དེ། རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་བྱེ་བདེན་པ་དང་འདྲས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།

ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཟག་ལ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྐོར་ནས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་བདེན་དང་འདྲས་མ་བྱས་རྣམས་ཟག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད་གསུམ་ཞེས་སྨོས་པ་མི་འཐད་དོ་

ཞེན། དབྱ་བཅོམ་པ་ཡོན་ཏན་བློ་གྲོས་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ལ་བཞེན་དུ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

@11B དང་། དེ་སྐྱོན་པའི་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག། དབྱ་བཅོམ་པའི་མིག་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་པས་ཟག་མེད་དང་། ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་པས་ཟག་བཅས་སུ་

འདོད་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག། ལམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལམ་བདེན་མིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཟག་མེད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་བྱགས་ན་གོ་ཡང་དེ་རྣམས་ཟག་མེད་དུ་

འཇིག་རྟེན་ན་མ་བྱགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་བྱིས་གོ་ཡང་གསལ་པོ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ནམ་

མཁའ་དང་འགོག་པ་གཉིས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད་གསུམ་ཡང་ཞེས་སྨོས་པས་ཅི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འདུས་མ་བྱས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་སོགས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་

མང་པོར་སྨྲ་བ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་མ་

བྱས་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་

ཡོད་པ་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ནི། རྟག་པ་གང་ཞེག་མི་སྣོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅོ་ན་རེ། འགོག་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁར་ཐལ། རྟག་པ་གང་ཞེག། མི་སྣོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་གྱུབ་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེས་རང་གི་དགག་བྱ་

ཟག་བཅས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོ་ས་ནས་མཁའ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་རེས་འགའ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །

@12A ཞེས། །ཡོད་ན་རྩིག་པའི་ཐོ་ས་རྩིག་པ་གཞན་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྩིག་པའི་ཐོ་ས་ནས་མཁའ་ཡོད་དེ། དེ་ཐོ་འབྱེད་བྱེད་ནམ་མཁའ་མེད་ན་རྩིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱམ་

ཅེ་ཞེག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགོད་ཅུ་ཏམ། ས་ཅི་ལ་བརྟེན། བྱམ་ཅེ་ཆུ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །འགོད་ཅུ་ཏམ་ཆུ་ཅི་ལ་བརྟེན། བྱམ་ཅེ་རླུང་ལ་བརྟེན་ཏོ། །འགོད་ཅུ་ཏམ་རླུང་ཅི་ལ་བརྟེན། བྱམ་ཅེ་རླུང་

ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །འགོངས་ཏེ་ཉམ་ནམ་མཁའ་

ཅི་ལ་བརྟེན། བྱམ་ཟེ་དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྟེན་མེད་པ་སྣང་བ་མེད་པ་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱང་རྟོག་པའི་གོ་སར་རྟོག་པ་གཞན་ཆུད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

གེགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གོ་འབྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་སྣ་བའི་ལུགས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྫས་སུ་གྲུབ་སྟེ། རླུང་རྟེན་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་

བརྟགས་པས་འགོག་པ་ནི། འགོག་པ་གང་ཞེག་རང་གི་སྒྲུབ་བྱ་ཟག་བཅས་དང་བྲལ་བའོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་ལམ་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་སུ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ལམ་གྱིས་སྒྲུབ་

བྱ་ཟག་བཅས་སྤངས་པ་ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ངོ་བོ་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྣ་བས་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་པ་གཞན་གྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣ་བའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ནམ་

ཅིའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དུ་དེས་ཞེན། དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་མེད་པ་ལ་འདོད་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་འདིར་མི་འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་། བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་སྟོང་བདག་མེད་

@12B གཉིས་མ་གཏོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ལོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །འོན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་རྣམས་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེན། སྒང་བྱ་རྣམས་རྫས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་

བཞིན་དུ་དེ་སྒྲུབ་པའི་འགོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྫས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤྲུབ་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། སྒང་བྱ་ལྷག་མ་སྤྲུབ་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒང་བྱ་ལྷག་མ་

རྣམས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་དོ། །འོན་ཆོས་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། འགོག་པ་ནི་འདུ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ་དེའི་དོན་ནི་འགོག་པ་

ལ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མིད་ཅིང་འགོག་པས་ཆེས་གཞན་གྱི་འདྲ་

བའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འགོག་པ་ནང་ཚན་རྫུན་མི་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འགོག་པ་ཞེས་པས་འགོག་པ་མིན་པ་སེལ། བྱལ་བ་ཞེས་པས་མི་རྟག་པའི་ འགོག་པ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སེལ་ལོ། །ཅེའི་

ཕྱིར་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཅེས་བྱ་ཞེན། བདེན་བཞི་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པས་ན་འོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་དུས་རིམས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་ འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ། དེ་རྣམས་མི་རྟག་པ་དང་འདྲས་

བྱས་སུ་ཐལ། དུས་དང་ཡུལ་ཚུས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་གྱ་བཞིན་ཞེས་པའི་གླན་ཀ་བྱེ་བྲག་སྣ་བས་སྣང་དགོས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བས་ནི། མདོ་ལས། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་ བདེན་བཞིའི་ཡ་བྱལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཚུས་ཡོད་དེ། ལམ་

[ལིའི་བ(AK)?] བདེན་བཞིན་ཞེས་འདོད་དོ། །རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་

ནོ། །སྐྱེ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཞེས་པས་གནས་པ་ཙམ་ལ་གེགས་བྱེད་

@13A ཞེས། །པའི་མི་རྟག་པའི་འགོག་པ་རྣམས་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་པ་སེལ། གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ་ཞེས་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་

པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོའི་འགོག་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པ་སེལ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ ཐོབ་པ་མིན་པར་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་

དབང་གིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ནི་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟགས་འགོག་གིས་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་།

བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འདུས་མ་བྱས་མེད་ན། ཆོས་གང་དག་འདུས་བྱས་ཀྱང་རུང་འདུས་མ་བྱེས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་

ཞེས་གསུངས་ན། མེད་པའི་མཆོག་མེད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ངན་པའོ་ཞེས་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འདུས་མ་བྱས་མེད་པ་མིན་གྱི་རྫས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེགས་བྱ་དང་བྲལ་ཙམ་དང་། བརྟགས་

འགོག་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་དང་བྲལ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི་ཆོས་གང་ཞེག་རྟེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཤུགཉིས་པ་འདུས་བྱས་རྣམ་པར་ཞལ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་།

གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་རྣམ་པར་གཞག་པ། གནས་གང་ན་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྲོན་དཔེན་གང་སྤེལ་ནི། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཚོས་

@13B རྣམས་ཏ། །ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གནས་བརྒྱད་དུ་མཛད་དེ། དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤྱིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གནས་དང་པོ་གཉིས་བསྟན། ཟག་

བཅས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

གནས་གསུམ་སྟེ། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། ཇི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམ་གསུམ་འབྱོ་བ་ལྟ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྐྱེ་

གནས་བཞི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་གནས་གསུམ་པ་དང་། གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གནས་བཞི་པ་དང་ལྡ་པ་དང་། ཟག་མེད་

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ། གང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གང་ཟག་དང་གང་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་དང་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་བླས་དྲུག་པ་དང་། མདོ་ལས།

ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་གང་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་གནས་བདུན་པ་དང་། མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་

དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །

ཞེས་འབྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་མཐོང་ནས་གནས་བརྒྱད་པ་སྣོམས་འཇུག་བསྟན་པ་བཤད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྟོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། དམིགས་པ་དང་སྤྲོད་པ་དང་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཐོང་ནས་

གནས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་ཏེ། དམིགས་པ་ལའང་གཉིས་ལས་ཇི་སྙེད་པ་སྟོན་པ་གནས་དང་པོ་གཉིས། ཇི་ལྟ་བ་བདེན་བཞི་སྟོན་པ་གནས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་རྣམས་དང་། ཇི་ལྟ་བ་སྤྲོད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟན་པ་གནས་

@14A ཞེས། །དྲུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་དང་དེས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཐོང་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་མངོན་པའི་བཤྲེད་བྱ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟོན་པའི་དབང་དུ་

མཐོང་ནས་གནས་དང་པོ་བཤད་དོ། །དེར་མིང་ཙམ་སྨོས་པའི་དབང་པོ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གཉིས་པ་དང་། དེ་དག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མིང་

ཙོམ་སྟོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་

རྗེས་ལ་གནས་གསུམ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་བསྟན་པ་དེའི་རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དངོས་སུ་ལས་ལས་བྱང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་བཞི་པ་དང་། ལས་དེ་ཡང་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བ་ནི་ཐུ་རྒྱས་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་ལྔ་པ་དང་། ཐུ་རྒྱས་དེ་དག་སྐྱོང་བྱེད་ནི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་དྲུག་པ་དང་། དེར་སྐྱོས་པའི་ཚེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་བདུན་པ་དང་། དེ་

ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་བསྟན་པ་ལས་ཐུན་མོང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་བརྒྱད་པ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞུང་གི་ཚོགས་དོན་ལས་ཚེས་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་

པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གནས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པའི་གནས་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཁྱད་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་གཏོགས་པའི་འདུས་

བྱས་རྣམས། །ཞེས་བཤད་ན། འདུས་བྱས་དེ་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པས། རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ཕྲད་ཅིང་འདུས་རས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ།

@14B གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་འམ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་གཅད་པའི་

ཕྱིར་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཞེས་སྨོས། དོན་ལྔ་ལ་གོ་བ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་རྗོས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་དེའི་སྟེང་གི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་

རྗོས་གཅིག་དང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྗོས་གཅིག་ཡིན། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་དང་དེ་དག་

གི་སྟེང་གི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཟུགས་

དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད། སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་ཤེས་དང་ཕྱང་པོ་ལྔ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །འོ་ན་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་ཞིང་རང་གི་

མཚན་ཉིད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ནུ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཞོ་མ་དང་རིགས་མཐུན་པས། མི་འཇོ་བ་ཞོ་ལུས་ལ་གནས་པ་ལ་ཡང་ཞོ་མ་ཞེས་བཇོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་འདུས་མ་བྱས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་

འདུས་བྱས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བྱ་བྱག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུའོ་བྱ། །ཞེས་བཤད་

ན་ཚོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་མདོ་འཆད་པར་སྒྲོ་ན། མདོ་ལས། དུས་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་དང་། གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཤད་ན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་

འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། འདུས་

@15A ཞེས། །བྱས་ལ་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདུས་བྱས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྔར་སོང་ཟིན་པ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏམ་

གྱི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཏམ་ནི་ལུང་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན། དེའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ལ་མིང་དོན་དང་བཅས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་མིང་གི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་གཏམ་གྱི་

གཞིར་མ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། གཏམ་གྱི་གཞི་རྣམས་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་ཡིན་ཏེ། གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ངེས་

པར་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱ་ངན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་སོ། །འོ་

ན། ལམ་བདེན་དེ་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ན་དེས་པར་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཟིངས་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ཆོས་གཅིག་མ་ཤེས་ཤིང་མི་ཤེས་ན་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་དང་བཅས་པ་ནི་བོ་དང་དམིགས་པ་དང་ཀུན་སྦྱོར་དང་ཕྱུ་དང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་

རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་ནི་འདུས་

བྱས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཞི་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱུ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཕུང་པོ་དང་། འཐབ་བཅས་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་། ལྟ་གནས་དང་། སྲིད་པ་ཞེས་བཤད་ན།

@15B དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེའི་ཕྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་

བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱུང་

པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལ་རྟྭའི་མེ་ཞེས་པ་བཞིན། ཡང་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རབ་ལས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ལ་རབ་ལས་པའི་མི་ལ་རྒྱལ་པོའི་མི་ཞེས་པ་

བཞིན། ཡང་ན་ཁྱོད་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྨན་དང་མེ་ཏོག་འབྱུང་བའི་ཤིང་ལ་སྨན་དང་མེ་ཏོག་གི་ཤིང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཚོས་ཅན། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་

བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་རང་བཞིན་ལ་གནོད་པས་འཐབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྟོབ་ཆས་པ་ལ་ཟག

བཅས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་ཞིང་འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་

འཇིག་ཅིང་གཉེན་པོས་ཀྱང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འཇིག་ཅིང་རབ་ཏུ་འཇིག་པས་ན་འཇིག་རྟེན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་གནས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བས་དམིགས་ཤིང་རྒྱས་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག

ཏུ་བརྒྱད་དེ་འཚོར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན། ཚོས་གཞན་བསྟུབའི་ཚུལ། ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། དངོས་དང་། གསུམ་པོ་

@16A ཞེས། །སོ་སོའི་སྐྲ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ། ཚོར་འདུ་གཉིས་ཕུང་པོ་ལོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམས་ངེས་ཚུལ། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཟུགས་ཕུང་

གི་རྣམ་གཞག །ཕུང་པོ་བར་པ་གསུལ་བྱི་རྣམ་གཞག །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག །རྫས་ཚོས་ལ་དོགས་པ་གཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་

མཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་བཤད་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་དང་རྣམ་པར་

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་སུ་རྟུང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་

འབྱུང་བས། གཟུགས་ཅན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱར་རྟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱིས་འགྱུར་བ་བསྟེད་པར་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟུལ་ཕྲར་བ་དང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་

ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟུལ་ཕྲར་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པས། དུ་མ་འདུས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱར་རྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པའི་གཟུགས་ནི་

གཟུགས་སུ་ཡོད་ཟེན་པ་དང་། མ་འོངས་

པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་འབྱུང་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལོག་པ་ན་ཁོ་ཡང་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་ལྔ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་

@16B བསྟན་པ། དོན་ལྔ་མཚན་གཞིའི་སྐོ་ནས་བསྟན་པ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལྔ་དང་ཞེས་བཤད་ན། དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས།

མིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་ལྔ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གི་ཡུལ་དུ་

བྱུང་བའི་གཟུགས་བསྡུན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་

འདུ་སྟེ། ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་གི་གཟུགས་བཅུ་གཉིས། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱད་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྫ་བའི་ཁ་དོག

སྔོ་སེར་དཀར་དམར་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིབ་མ་དང་ཉི་མ། སྣང་བ་དང་མུན་པ། སྨིན་དང་དུ་བ་བརྟུལ་དང་ཁྲག་རྣ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟེང་ན་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་ནམ་མཁའི་ཁ་དོག

གཅིག་པ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་འདོད་དོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྡུལ་ཕྲ་མོ་དང་། རཏྣ་པ་དང་། མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་པའི་གཟུགས་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་བཤད་དོ། །སེར་པོ་དང་འདུས་པའི་སྔོན་

པོ་ཤས་ཆེ་བ་ལྟང་ཁུ་དང་། དམར་པོ་དང་འདུས་པའི་སྔོན་པོ་ཤས་ཆེ་བ་ནག་པོ་དང་། དམར་པོ་འདུས་བའི་སེར་པོ་ཤས་ཆེ་བ་དུར་ཁ་དང་། དཀར་པོ་དང་འདུས་པའི་སེར་པོ་ཤས་ཆེ་བ་སྐྱེར་ཁ་

དང་། དཀར་པོ་དང་འདྲས་པའི་སྟོན་པོ་ནི་སྟོ་སྐྱ་

@17A ྈ།། །ཡིན་པས་དེ་དག་ཏུ་འདྲས་སོ། །སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣ་བའི་ཁ་དོག་ལས་རྣལ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གང་དུང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་

དག་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་རྩི་གཡ་ལྟུང་སྣང་ལ་ཉེ་བ་ནས་མི་སྣང་བས་དེ་དག་གཟུགས་མ་ཡིན་ནམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་དག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རིང་བ་དང་ཐུང་བ། མཐོ་བ་དང་དམའ་བ།

ལྷམ་པ་དང་རླུམ་པོ། ཕྱ་ལེ་བ་དང་ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྲ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྐྲ་དང་། མ་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བའི་སྐྲ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སེམས་

ཅན་དུ་སྟོན་བ་དང་མི་སྟོན་བ་གཉིས། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྣན་པ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྲ། མི་སྣན་པ་ཆོག་རྩུབ་སྐྲ་བའི་སྐྲ་ལྟ་བུ་གཉིས། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ལ་སྣན་པ་ཕེག་རྡོབ་པའི་སྐྲ་ལྟ་

བྱ་དང་། མི་སྣ་ཤ་ཁྲ་ཚུར་

རེག་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཉིས། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་པའི་སྐྱ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྣོན་མི་སྣོན་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་དུ་སྣོན་པ་ལ་སྣ་ན་སྤྱལ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་སྣོན་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ། མི་སྣ་ཤ་སྤྱལ་པའི་གང་

ཟག་གིས་ཆོག་རྟུབ་སྐྱ་བའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཉིས། དེའི་འདྲའི་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྣོན་པའི་སྐྱ་ལ་སྣ་ན་མཁར་རྡའི་སྐ་ལྟ་བུ་དང་། མི་སྣ་བ་བྲག་རལ་བའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་ཡོད་དེ། མངར་བ་དང་

སྐྱུར་བ་གཉིས། ཚ་བ་དང་ལན་ཚ་བ་གཉིས། སྐབ་དང་ཁ་བ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲི་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དྲི་བཞིམ་པ་མི་ཞིམ་བ། མཉམ་པ་མི་མཉམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། རླུའི་རེག

@17B བྱ་འབྱུང་བ་བཞི། འབྲས་བུའི་རེག་བྱ་འཇམ་རྩུབ་གཉིས། ལྷུ་ཡང་གཉིས། བྱང་བ་དང་བཀྲེས་སྐོམ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་བ་ནི་ཆུ་དང་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་བྱུང་

པའི་རིག་བྱ་དོ་བ་འདོད་པ་དང་། བཀྲེས་པ་ནི་པོ་

བའི་ནང་དུ་ཆུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་བའི་རིག་བྱ་ཟས་འདོད་པ་དང་། སྐོམ་པ་ནི་མི་ཤེས་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པའི་རིག་བྱ་སྐོམ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། ལུས་ནད་རིག་པ་

ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའང་རིག་བྱར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་པོ་ནི་རིག་པར་བྱ་བ་མིན་ཀྱི་ལུས་ནང་རིག་པར་སྣང་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུའི་རིག་བྱ་དང་འབྲས་བུའི་རིག་བྱ་ལ་དབང་ཐོས་རིག

པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་འདོགས་སོ། །ཡུལ་ལྔ་པོ་འདི་དག་འདོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཁམས་ན་ཁམ་ཟས་དང་སྤུག་བསྐལ་སྣང་བས་དྲི་ར་དང་བཀྲེས་སྐོམ་རྣམས་མེད་ལ། བྱང་པའི་རིག་བ་ནི་ཡོད་དེ། གཞོད་པར་བྱེད་པའི་རིག་བྱ་

མེད་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པ་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་འདོད་དོ། །སྨྲོད་དཔོན་རང་ལུགས་ནི། དེ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁོ་ན་ཚགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ན་བྱང་བས་ཕན་བཏགས་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་

པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་

ཉཱན་པ་ནི། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཞེས་ཉཱན་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་གང་ཞེན། དེ་ནི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སེམས་གཡེངས་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་

གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཙམ་ཞིག་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་ཡིན་པ། །དེ་ཙམ་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུན་མཆོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། དེ་ཙམ་

@18A ཞེས། །ཞིག དགེ་མི་དགེའི་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་རྒྱར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅི་འདྲའ་བཟང་ན་རེ། འདི་ལ་མཚང་བསྟན་བཅོས་འགལ། ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །ཡང་སྟེ

ལྷག་བརྗོད་ཁྱད་པར་དུ། །བྱ་བ་ཁྱད་པར་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་མཚན་ཉིད་དེ་སྐན་འབྱིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་

གཟུགས་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཆོག་ཏུ་

རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཇུས་ཡོད་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་ལས་ཇུས་ཡོད་དུ་ཟཁད་པ་དང་འགལ། ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཡི་

གཟུགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་གཡེངས་པ་དང་སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོ་དང་ས་སོ།།

རྣམས་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དེ་མིན་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་ཐལ། མ་གཡེངས་པ་དང་སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྲུལ་ལྷག

སྟེ། སེམས་གཡེངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པར་ཟཁད་པས་སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པར་གོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཞེས་

པའི་ཁྲད་པར་བྱ་དགོས་པ་མ་བྱས་

པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ནས། འདུན་བཟང་རང་གི་ལུགས་ལ། བྱས་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི། །སེམས་པའང་སེམས་མེད་པ་ལ་གང་། །ལུང་བསྟན་ཐོགས་པ་མེད་པ་རིག་གཟུགས། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད། །ཅེས་དེའི་

@18B མཚན་ཉིད་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །ལུགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་འང་མ་གཡེངས་སེམས་བཅས་ཀྱི་རྟེས་སུ་བྱེད་པས་དེར་འདོད་ན། རིག་བྱེད་ཀྱང་དེར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་བྱེད་པས་དེར་འདོད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་

པ་གཉིས་དེ་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་དང་ནི་སའི་ཁམས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་

འབྲས་གཟུགས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཤས་ཆེར་རང་རང་གི་བྱ་བ་ལ་

འཇུག་པའོ། །སྟོང་དཔོན་བློ་བཏུན་གྱིས། འབྲས་

བྱའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་རྟེན་གཏོར་ཆེ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གནས་པ་ཐ་གྱ་ཆེ་བས་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁམས་ནི་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱས་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་ཏེ། སས་འཐུར་རྩ་མི་ལྟང་བར་འཛིན་པར་བྱེད། ཆུས་སྦྱང་བར་

བྱེད། མེས་སྨིན་པར་བྱེད། རླུང་

གིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལས་སྐུ་གླུབ་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ནི་རེག་བྱ་གང་ཞེག་སྣ་གཉིར་དྲི་ཉིད་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་སྟོ་བས་ལས་ངོ་བོའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་ལས་ལ་ངོ་བོས་མ་ཁྱབ་པས། འབྱུང་བ་གཅིག་གི་

ཚོགས་པ་ན་བཞིག་ཡོད་དེ། སའི་ཚོགས་པ་ན་སྣུད་པ་དང་སྨིན་པ་དང་བསྟུད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་ས་ལ་སོགས་པ་

ཡོད་པར་གྱུར་བོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་ཟེ། གང་

@19A ཞེས། །སྣང་བ་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་མི་སྣང་བ་ནས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས། དེས་པར་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེས་འདོད་དེ། རྒྱས་པར་འགྲེལ་ལྟུང་བོ། །ཡང་ན་གསུང་རབ་ལས། སའི་ཁམས་

དང་ས་ཞེས་གསུངས་ན་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཆུ་མེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་བརྗོད། རླུང་གི་ཚོགས་ནི་

ཁམས་གཡོ་བའི་རིགས་བྱ་ཉིད་

ལ་འཇིག་རྟེན་ན་རླུང་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། ལུས་ལ་རླུང་རིགས་གོ་ཞེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་སོ། །ཡང་ན་སྟ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་

དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་ལྔ་

དང་དོན་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཁོན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ནི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་བཅུར་འདོད་དེ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ཁམས་གཟུགས་ཅན་བཅུ་

མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱང་པོ་བར་བ་གསུམ་

གྱི་རྣམ་བཞག་ནི། ཚོར་བ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་སྐྱོང་བ་ལ་འདོད་དེ། དབྱེ་ན། བདེ་སྡུག་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་དང་ལྔ། བསྡུས་ན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་མོ། །ཁོ་ན་

རེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཞན་ལ་སྐྱོང་བ་ཡོད་ན་ཚོར་བར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་རིགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ལེན་

འདིབས་སོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན་དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འཛིན་པ་

@19B གཉིས་སོ། །ཡང་འདུ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་གོ །ཡང་ན་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆུང་དུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་གསུམ་

མོ། །འོ་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་

ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ད་མ་མེད། ཡོད་ན་འཕགས་པ་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པས་མཚན་འཛིན་ལས་མ་བྱོལ་བར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་འདུ་ཤེས་སེམས་ཀྱི་ཀུན་འབྱོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་

ཉིད་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་སིམ་གདུང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་མོད། མཚན་མ་ལས་བྱོལ་བར་བཤད་པ་ནི་བདག་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་ལས་བྱོལ་བ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །འདུ་བྱེད་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་

པའི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཏེ་གཉིས་སོ། །འདིར་སེམས་

སེམས་བྱུང་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། སྐལ་ལྡན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། སྤྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། སེམས་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཚགས་སོགས་སྣང་བཅམ།

དང་ལ་སོགས་པར་སྣང་བར་འདོད། །ཉོན་

མོངས་དག་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། བརྟག་པ་ཧྲིལ་པོ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་ཚེ་ཞེས་

ཟེར། བཙུན་པ་ཀུ་མ་རྡོ་ན་རེ། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་རྣག་པ་སེམས་པ་བཞི་ནི་ཐ་དད་ལ། གཞན་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་

ཀྱིས་བསྟན་ལས། དགེ་སྦྱོང་དམ་བྱམ་ཟེ་ལ་

@20A ྃ། །ལ་མིད་ལས་སེམས་ཙམ་ཞིག་རྫས་སུ་འདོད་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་མི་འདོད་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུ་ཉིད་འཐད་པ་

མེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྐྱོན་

ཕྱིར་དང་། །བྱེད་རྒྱུ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་དང་། །ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་དེ། དེའི་དོན་ཡང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཕུང་པོ་

ལྟར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་

གནས་སྐབས་ལ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་ཡོར་བཏགས་པར་འདོད་ན། སེམས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཡོད་ན། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཐ་དད་མེད་ན་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་

གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བྱང་དེ་དག་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དང་ལྡན་ཚེགས་སྦྱིས་པའི་ཚོར་

བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་སེམས་མི་བློ་ལ་ལོ། །གཉི་སྡུག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་རིག་པ་

མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་བ་དང་། སེམས་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། །དད་པས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་

ནོ། །གཞན་ཡང་སྐྱོན་འདི་དག་ཡོད་དེ། སེམས་སེམས་

བྱུང་ རྣས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣས་གཅིག་ཏུ་ཁཐད་པ་ན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་དང་བ་ལ་སོགས་ པའི་དགེ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་

@20B བ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་སེམས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་སོགས་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་ མི་དགེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་

ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུའང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དེ་སྙམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་ འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་བཅས་

པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པས་

དོན་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་རྣམ་

པར་ཤེས་པས་གཟུགས་རིག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རིག་པས་ན་སོ་སོར་ཞེས་སྨོས་སོ། །རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འདོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་

འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་

གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པས་ཁམས་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་བདུན་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ལ་རྟེན་དབང་པོ་མི་

འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་མེད་

པས་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་ཁམས་བཅོ་

བརྒྱད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ནི་མང་པོས་

@21A ྈ།། །བསྡུས་པ་ཡིན་མོད། དེ་བས་ཉང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ས་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ཁམས་གཟུགས་ཅན་བཅུ་བསྡུས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་བསྡུས། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་ཆོར་འདུ་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བསྡུས་ཏེ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་བར་པ་གསུམ་རང་

གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། བསྡུས་པ་གང་ཞེག །བསྡུ་བྱ་དེ་དག་སྡུད་བྱེད་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ཇུས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་མངེས་པར་ཐལ། མིག་སོགས་གཉིས་

གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དང་བར་རིགས་གཅིག་པ་དང་། གཟུགས་གཅིག་སྟོང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འདུ་བ་དང་།

རང་འབྲས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་འདྲ་

བའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་མཐོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་སྐྲ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དུ་མ་སྡུངས་པའི་དོན་གྱིས་ནི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་

སྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་གང་ཡིན་བཅིངང་རུང་སྟེ། འདས་པའམ། མ་འོངས་པ་འམ། ང་ལྟར་བྱུང་བ་འམ། ནང་གི་འམ། ཕྱིའི་འམ། རགས་པ་འམ། ཕྲ་བའམ། དན་པ་འམ། གྲ་རྐོམ་པ་འམ། ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་འམ།

ཉེ་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། འདས་པ་ལ་

@21B སོགས་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་དང་། ནང་དང་ཕྱི་ནི་བ་ཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འམ། ནང་དང་ཕྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཕུ་རགས་ནི་ཐོགས་

མེད་དང་ཐོག་བཅས་སམ། བལྟོས་ནས་ཕྱ་རགས་

སྡུ་བཞག་གོ །ངན་པ་དང་གྱ་ནོམ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེ་མིན་པའོ། །ཉེ་རིང་ནིད་ལྟར་བྱང་བ་དང་འདས་མ་འོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྡུན་པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་དང་མིང་གིས་

བསྟན། ཕྱ་རགས་ནི་ཡིད་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། ངན་པ་དང་གྱ་ནོམ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་འོང་བ་ལ་བྱ་བ་དང་། ཉེ་རིང་ཡུལ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་འཆད་

དོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོ་ཡིན་

པས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་རྒྱུན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་སྐྱེས་བྱུང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རེགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ན་

ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གསེར་

མང་པོ་ཡོད་པའི་རི་ལ་གསེར་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉན་རང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་དོན་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་

བྱི་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ལྡར་ཡང་

རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བའི་རིགས་དང་། འདུས་བྱས་རྣམས་རང་རང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་འབྱུང་ཁུངས་

ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱོད་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འདུས་མ་བྱས་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པས་ཟེམས་ཟེམས་བྱུང་གི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟེའི་

ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་

@22A ཞེས། །ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་རྫས་ཐ་དད་མེད་པས་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་འདུས་བྱས་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་

པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགོས་པའི་དབང་

གིས་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །དེས་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་

རྟོངས་པ་བརྒྱག་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་མགོ་སྐྱེས་པས་གོ་བ་དང་།

[ལིཀེ་བྷ(AK)?] འབྱིང་པོ་ཆུང་ཐད་སྐྱོས་པས་གོ་བ་དང་། ཀུལ་པོ་རྒྱས་པར་སྐྱོས་པས་གོ་བ་རྣེས་སུ་གཟུང་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་ཆོག་བསྟན་པ་འབྱིང་པོ་རྒྱས་པ་འདོད་པ་རྣེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉིད་དུ་ངེས་ཞེན། ངེས་ཏེ། རེ་ཞིག་གཟུགས་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མིན་པ་ལ་སེམས་དང་སེམས་མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། གཟུགས་དང་སེམས་

མིན་པ་ནི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བསྟན་ནས། སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་

ཡོགས་ཤིག་ཏུ་ཕུང་ཙམ་བཤད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་འདུ་གཉིས་རྟོད་པའི་རྟ་བར་གྱུར་པ་དང་། འཁོར་པའི་རྒྱུའི་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་འོག་ནས་སྨོས་པ་

དེའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་

ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཞིང་པ་ལ་ཞིང་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ལ་ཁྱིམ་བདག་གིས་རྩོད་པར་ཐྱུར་ཏེ། །ལྷ་བ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་རྩོད་པར་ཐྱུར་ཏེ། །ཞེས་བ་དང་།

@22B རྩོད་པ་མི་མངའ་བར་བསྟོད་པའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་མི་སྣང་འབྱེལ་མེད་ཅིང་། །ལྷ་བའི་དྲ་བ་བཅོམ་ཐྱུར་པ། །དེས་ན་རྩོད་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། །རྩ་བ་མེད་པར་གང་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་རྟེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་

བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་འདོད་པ་དང་ལྷ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡོན་གིས་རང་ཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་གྱི་མཚན་མར་འཛིན་པས། ཆུ་དང་ཞིང་དང་འབྲོག་དང་

བྱད་མེད་དང་ཁང་པ་དང་ནོར་དང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བསླུབ་ཅིང་སུན་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་

པའི་རྣ་བར་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། བདེ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལས་སོགས་ཅེང་། དེ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡིན་པས་དེ་དག་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་པ་ལ་སོགས་པ་

འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཕྱིར། སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ནི་ལོག་ཤིག་ཏུ་ཕུང་པོར་སྟོན་ཞེས་ཀྱང་འགོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་

སུ་ཟཁད་ནས་ཕུང་པོར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཕུང་པོ་དག་ཏུ་མ་ཟཁད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །ཕུང་པོ་དྲུག་པར་མི་རྟུང་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་མ་གྱུབ་སྟེ། ཕུང་པོའི་ངོན་དུ་མ་སྣུངས་པ་དེར་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་བསྟན་པ་གང་ཞེག །འདུས་མ་བྱས་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཞིར་མི་རྟུང་

@23A ཞེས། །བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་དེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་བཅུར་དངོས་པོ་ལ་དེས་ལ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དག་ཡིད་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་དེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་

ལ་བཅུ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ལ་ཆོས་དང་སེམས་གཉིས་སུ་དེས་ཤིང་། སེམས་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཀྱང་། དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པར་བསྟན་ཀྱི་འདིར་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་གྲངས་དེས་མ་བསྟན་

ཏོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇུག་གཞི་ལྔ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། རྒྱུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། འོན་ཀྱང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམས་ནི་

ཕྱ་རགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡུན་པ་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་ཕལ་ཆེ་བ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་རགས། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ནང་ནས་ངའི་ལག་པས་ཆོར་ཤང་པས་ཆོར་ཞེས་ཆོར་བ་རགས་པས་ཆོར་བ་དང་། དེ་ནས་མཚན་མར་འཛིན་པས་འདུ་ཤེས་རགས། དེ་ནས་བདག་བདེ་

བར་གྱུར་ཅིག་སྙུག་བསྡལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདུ་བྱེད་རགས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རིག་པས་ཕྱ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྡུན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐྱེ་བོ་དག

གཟུགས་ལ་དག་བས་ཐོག་མར་གཟུགས་ལ་ལྟ། གཟུགས་མཐོས་མི་མཐོས་ལས་ཆོར་བ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་བྱེད་ཆགས་སྡང་འབྱུང་། དེ་ལས་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས

@23B པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཟས་ཀྱི་སྣོད་དང་ཟས་དང་བྱ་ན་དང་བྲན་པོ་ལག་བདེ་བ་དང་ཟ་བ་པོའི་རིམ་པ་ལྟར་དོན་ཡང་བསྡུན་ཏེ། གཟུགས་ནི་སྣོད་ལྟ་བུ།

ཆོར་བ་ཟས། འདུ་ཤེས་བྱ་ན། འདུ་བྱེད་ལགས་བདེ་

བ། རྣམ་ཤེས་ཟ་བ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཁམས་ཀྱི་རི་མ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ། འདོད་པ་ཁམས་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་ཆོར་བ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་

གསུམ་པོ་རྣམས་འདུ་ཤེས་དང་། སྲིད་རྩེ་བ་རྣམས་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དྲུག་ལས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་པོར་སྟན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ།

རང་ཡུལ་དང་ལྡན་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཕྱིས་སྟོན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་པས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་མིག་སོགས་བཞི་དང་པོར་

སྟོན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་པའི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཕྱིས་སྟོན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་བཞི་

པོའི་ནང་ནས་མིག་དང་རྣ་བ་གཉིས་དང་པོར་

སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་རིང་བ་ལ་འདུག །སྣ་ལྷེ་གཉིས་ཉེ་བ་ལ་འཛུག་པའི་ཕྱིར། མིག་རྣ་གཉིས་ལས་མིག་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཡུལ་ཆས་རིང་བ་ལ་འཛུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱང་རིང་པོའི་

ཆུ་ཀླུང་གི་གཟུགས་མཐོང་ཡང་སྐྱ་མ་ཐོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྣ་ལྷེ་གཉིས་ལས་སྣ་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཡུལ་ལ་མྱུར་བར་འཛུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷེས་རོ་མ་མྱོང་བ་ན་སྣམ་དྲི་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དབང་རྟེན་

@24A ཞེས། །ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ། མིག་དང་པོ་ན་གནས་པ་ནས་ལུས་པལ་ཆེ་བ་འོག་ན་གནས་བའི་བར་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིས་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་གོ་རིམས་བཤད་པ་ནི་ཕྱིའི་

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་ནི་རྒྱུའི་གོ་རིམས་ལྟར་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོ་དྲུག་གི་གོ་

རིམས་གྱུབ་པ་ན་ཡུལ་དྲུག་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་གོ་རིམས་ཀྱང་གྱུབ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དྲུག་གི་གོ་རིམས་གྱུབ་པ་ན་བཙུན་མོ་དྲུག་དང་རྒྱལ་བ་དྲུག་གི་གོ་རིམས་གྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་ལ་སོགས་པ་བཟུ་གཉང་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཟུ་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་སོ་སོར་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མིག་ལ་སོགས་པ་དགུ་ནི་རང་རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་ལ། མིང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག

གི་ཡུལ་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་པུ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། རྟ་པ་མང་པོ་ཞེས་ཉིད་ཀྱིས་

དམག་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ན་མིག་གི་ཡུལ་ནི་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེའི་སྐྱེས་བརྗོད་དེ། མིའི་མཆོག་གིས་རྒྱལ་པོ་གོ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱགས་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མིན་

@24B ནོ་ཞེས་འབྱེལ་པས་འཆད་དོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུག་གཟུགས་ཡིན་ཡང་གཞན་རྣམས་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་པུ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་

བསྟན་པས་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞག་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་པུ་ལ་གཟུགས་ཞེས་སྨྲོ་སྐྱས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་

དེ། ལག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་དུ་རུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་སུ་བྱགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

དག་ན་རེ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་པ་དང་།

ཞའི་སྦྱན་དང་ལྷའི་སྦྱན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ཡིན་པས་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཡིན་པ་བདེན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་

ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་དག་ནི་རང་རང་གི་མིང་གིས་སྨོས། ལ་ལ་ལ་མིང་གཞན་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྒྲས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་

ཕྱིར། མིང་མེད་ཅེས་པ་དེ་དག་མིང་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྡུ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཀྱང་དེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་

ཡུལ་གཅིག་པུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །ཡང་ན་སྤྲོད་དཔོན་གྱི་དག་ལས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཡིན་ཡང་མིག་སོགས་ལྔ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་

མཆེད་དང་། ཆོས་གཞན་བདུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་

@25A ཀཀ། །མཆེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྒོར་ནས་སྐྱེ་མཆེད་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དོན་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བདུན་པོ་འདི་

ལ་ཆོས་ཉེས་སྤྱི་སྐྲས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིས་ཆོས་མང་པོ་བསྟས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྡུད་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་བསྟས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོས་གཞན་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟུ་

བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཞན་ལའང་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། མདོ་གཞན་དག་ལས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་འབྱུང་ན། དེ་དག་འདིར་སྨོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྟས་ན་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཡོད་པས།

དེ་དག་ཀུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། བསྟས་ན་ཇི་ལྟར་བསྟུ་ཞེན། དེའི་ལན་ཆོས་ཕུང་བསྟུ་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག་གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་དེ་དག་མདོ་སྡེ་པས་རྣ་

བའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོགས་གམ་སྟེ་ཆོག་གི་

རང་བཞིན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་མིང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འདོད་པས། དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་ལ། ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་

འཇུག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་དང་། གསུང་དང་། རྫོད་པ་དང་། དབྱངས་དང་། ངེས་པའི་གསུང་དང་། གསུང་གི་ལམ་དང་། གསུང་དབྱངས་དང་། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་།

གསུང་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚོས་གང་ཞེག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་དང་གོ་རིམས་

@25B སྙ་བཞག་པ་དང་གོ་རིམས་སྙ་ཡང་དག་བར་སྣང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་འདུས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྟེ་པ་གཞན་དག་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་

བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཞི་སྟོང་དུ་འདོད་དེ། ཀུན་དགའ་

པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོས་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་གཅིག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མངོན་སུམ་དུ་བཟུང་ངོ། །གཉིས་ནི་དགེ་སློང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཐཱན་རིག་པ་ལས་

ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲིར་མ་བསྡུས་ཏེ། ཀུན་དགའ་པོའི་མདོ་ལས། བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་གཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་བཟུང་ཞིང་གཉིས་ནི་དགེ་སློང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོས་ལོ་ཉི་ཤུ་

ལྷག་གཅིག་སྟོན་པའི་རིམ་གྱི་པ་བྱད་པ་ན་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི་རིམ་གྱི་མི་བྱད་པའི་གོང་དུ་གསུངས་བ་རྣམས་ནི་ངེས་མ་བཟུང་བར་ཤེས་པ། དེའི་གང་དུ་ཆོས་ཉང་དུག་གསུང་བར་ཡང་མི་འཐད་པས་དགེ་སློང་དག་ལས་བཟུང་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་སྟར་

གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒོ་བས་སུ་གནས་བཏུན་ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་

ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གང་དག

བཟུང་བ་རྣམས་ནི་སྟེ་སྙོད་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྒྱད་ཁྲིར་འདོད་པ་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁོ་ན་འ(I)

ལུགས་སུ་གོ་བའོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་རེའི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་ཤཱཀ་རིའི་བུས་ཉེ་བར་བསྡུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་ཚད་དང་མཉམ་ལ་དེ་ལ་ཐྲོ་ཀ་དྲུག་སྟོང་ཡོད་ཅེས་ཟེར། དེའི་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ར་

@26A ྃ།། །ཚིག་ལེའུར་ཾ བྱས་པ་དུང་ཕྱུར་ཕྱག་བཞི་དང་བྱ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཅིག་གི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྟེ་གྲངས་སྟོང་ཞེས་

བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་ཆོས་ཕྱང་རེ་རེ་ལ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟོང་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ལས་བགྲང་བའི་ཚུལ་འདིས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པས་

བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་དང་འབུམ་ཕྲག་བཞི་བཅུར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་ཚང་ནི་སྐྱོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཞིས། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡིག་འབྲུ་སུམ་ཅུ་རོ་གཉིས་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་བརྒྱད་བཞི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་བཤད་པས། བོད་ཀྱི་

ཡི་གེ་ཆེག་བར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། རྩོད་བྱེད་ལ་འཇས་པ་མེད་པས་བརྗོད་བྱ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་སྟེ་ཚན་རེ་རེ་སྟོན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རེ་རེ་རྩོམ་པ་

ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རེ་རེ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན། དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ཅོ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་རྩམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་

ནི་ཞོས་ཀྱི་ཕྱུང་པོའང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །ནིའི་སྒྲས་ནི་སྡུར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རམ། དེས་གཟུང་གི་དོན་ནོ་ཞེས་སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །ལུགས་

ཕྱི་མ་ནི་སྒོབ་དཔོན་རང་གི་ལུགས་ཡིན་

ཞེས་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་མཐོང་ངོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །འདོད་ཆགས་སོགས་གསུམ་དང་དེ་ཚ་མཉམ་པས་ཀུན་ནས་(BSPA)ངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉི་ཁྲི་དང་སྟོང་སྟོང་ཡོད་བས་དེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་

@26B ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཆོག་ཏ་ལའི་གཟུངས་ལས། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་གང་གསུངས་པས། །རྒྱལ་བ་གང་དག་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི། །ཆོས་ཀྱི་བྱེ་ཕྲག་སྒྲོ་མོ་དེ་དག་གིས། །བསམ་པ་ཇི་བཞིན་འཇིག་རྟེན་

སེམས་ཅན་འདུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་གྱིས། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལྟར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་ཀྱི་གཉེན་གྱིས། ཐེག་པ་བློ་ན་མེད་པའི་དབང་

དུ་བྱས་ཏེ་ལྷའི་དབང་པོའི་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱིས་བཀུར་བར་འོས་པའི་སྣག་ཚས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་འབྲི་བར་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མདོ་དག་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་གླང་པོ་ཆེ་ལྟ་སྟོང་

གིས་ཁྱར་བར་བྱ་བའི་སྒྲིགས་བམ་རྣམས་

ཁ་ཏོན་དུ་རྫོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་རེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་མདོ་སྡེ་སྐྱོས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེའི་ཁལ་དུག་ཁྲི་སྟེང་ཁ་ཏོན་ཤེས། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་སྟེང་ཅིག་གསུངས་ན་དེ་དག་ད་ལྟ་གྲིང་འདི་ན་མི་སྣང་བས་གང་ན་བཞུགས་ཞེན། སྐོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ན་རེ། ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ན་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཕལ་

ཆེར་གྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ན་ཡོད་དེ། སྐོབ་སྤྲིང་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕན་མེད་པ། །རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་གྱུ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གྱུས་མ་ནོས་ནས། ।

ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་སྲུན་པ་རབ་རི་བསེལ་བར་མཛད། །ཅེས་བཤད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། ཡང་དག་བསྟུས་པའི་གཞི་

ཉམས་ཕྱིར། །མཐའ་དག་མིན་ཞེ་བར་རྟོགས་པ་

@27A ཀཱ། །ཡིན།ཿ །ཞེས་པ་དང་། ལུང་ཞུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྟོན་པ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བྱམ་ཟེ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བྱེད་བཞེས་ཞེས་བྱ་བས་མཆོད་རྟེན་བཤིག། དག་སྒོང་ཡང་བསད། བཀའི་བློགས་བམ་དང་གཙུག་ལག

ཁང་ཡང་བསྲེགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་དང་། སྤྱང་པོ་ཉི་མའི་དངོས་གྲུབ་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་བསྟུས་པའི་གཞི་ཉམས་པར་བྱས་པས་ཕལ་ཆེར་ནུབ་ལ། བཞུགས་པ་རྣམས་ལའང་མ་ཚང་པ་ཡོད་པས་མཐའ་དག་མི་སྣང་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྒོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱི་བློ་ཀླ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་དག་ནི་ནུབ་སྟེ་འདི་གཅིག་པུ་ལུས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་དྲུག་ཚང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ནི་ནུབ་སྟེ། འདི་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་

ཆོས་བརྒྱའི་བར་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ལས་དལ་ལྷ་བཙུའི་བར་སྟོན་པ་སྣང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་གཞན་ལ་འང་སྣར་བ་ནི། །ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དག་ཕྱང་པོར་བསྡུས་པ་དེ་བཞིན་

དུ་གཞན་ཡང་བསྟུ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་

ཏེ། གང་གང་དུ་ཇི་ལྟར་བསྟུ་ཞེ་ན། ཕུང་བོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །ཞེས་པ་དང་། ཅི་རིགས་པར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་དཔྱད་དེ། །ཞེས་པས་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ་ལས་ཕུང་པོའི་མིང་ཅན་ཕུང་

པོར་བསྟུ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། བྱ་བྲག་སྟེ་པལ་ན། གཟུགས་དང་འདྲ་བྱེད་

ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྟུས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལུས་ངག་གི་སྡོང་བདུན་གྱི་གཟུགས་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ནི་ཕུང་ཨ་ཐ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་མོས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱ་བྲག་ཡིན་པས་ཆོར་བ་

དང་འདྲ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་

@27B སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམ་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་བཞིའམ་ལྔས་བསྟུས་ཏེ། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགེ་བ་ལ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་

ཀུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེའ་ལ་སོགས་

པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འང་སེམས་པའི་ཁྲད་པར་ལ་འདོད་པས་ཐམས་ཅད་ཀུང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་པ་ཟཁགས་པ་དང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་

བྱ་བའང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་ཏེ། འཕྲོད་པ་དང་དད་པ་དང་འདུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀུང་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་བཞིས་བསྡུས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་ལོག་པར་ངེས་པ་

དང་མ་ངེས་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་ཏེ། འཕགས་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག། ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་འཕགས་པ་དང་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་

དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་

དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྡུ་བ་ནི། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་བཞད་པའི་དང་པོ་བརྒྱད་ནི། ཟད་པར་བཅུའོ་བརྒྱད་མ་ཚགས། །ཞེས་འབྱུང་

བསམ་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་བས་སྟ

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་བསྡུས་སོ། །གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག་ཅེས་འབྱུང་བས་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་

ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱང་མཚགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུས་ལ། འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་ཡིད་དང་ཆོས་

@28A ཞེས། །ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཡང་མདོ་ལས། འདི་ལ་དག་སྣོང་ལ་སྟོན་པ་འམ་ཚངས་པ་མཆུངས་པར་སྨྲོད་པ་མཁས་པ་བློ་མ་ལྡེ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ན། འདི་ལ་སྟོན་པའམ་

ཚངས་པ་མཆུངས་པར་སྨྲོད་པའི་སྟོན་མཁས་པ་བློ་མ་ལྡེ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་དེ་དག་ལས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་ཡང་

འབྱུར་ཞིང་། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག

པར་འབྱུར་རོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་ཅིང་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེའོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་དགའ་བ་སྐྱེའོ། །ཡིད་དགའ་བ་སྐྱེས་ནས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་བར་འབྱུར་རོ། །ལུས་ཤིན་

ཏུ་སྦྱངས་ན་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བར་གྱུར་ན་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་འབྱུང་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བསྟུ་བར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནི། ཁ་འི་བུ་གཱ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ཞིང་དེ་པང་ཉིན་མོ་སྣང་བ་དང་མཚན་

མོ་སྐྱན་པ་དག་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཐོབ་

བཅས་དང་ཐོག་བཅས་གཉན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་ཐོག་བཅས་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ནོ། །ལོ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་བྱེ་བྲག་སྨོ་བ་ལ་མ་རངས་པའི་ཚོག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ཞིང་ངོ་བོ་ཐོག་མེད་

@28B དང་ཐོག་མེད་གཉན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་ཐོག་མེད་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདུས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་སམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་

ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས་ཁམས་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྡུད་བྱེད་སྟར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཁམས་དྲུག་བཤད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རིག་བྱའི་ཁམས་

ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ་སྟར་བཤད་དོ། །ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཅད་དོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

ཁམས་ནི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་ལ། ཟག

མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འདོད་པ་དང་གཟོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་གཟོད་སེམས་མེད་པ་དང་

རྣམ་པར་མི་འཚོ་བའི་ཁམས་ཞས་བྱ་བ་དྲུག་བཤད་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞི་སྡང་དང་སེམས་ཅན་ལ་མཐོ་འཚམ་པའི་རང་བཞིན་སྤང་བར་བྱ་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། ཕྱི་མ་

གསུམ་ནི་མཆགས་པ་དང་ཞི་སྡང་མེད་པ་དང་སྐྱིང་བརྩེ་བའི་རང་བཞིན་གཉིན་པོའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་ལ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་མ་རིག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་

བ་དྲུག་གསུངས་པ་ཡང་དང་པོ་ལྟ་ཚོར་བ་དང་དྲུག་པ་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་

བཞི་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་

@29A ྈ།། །དང་བཞི་བ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་བྱིས་བསྟན་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དྲི་རོ་དང་སྣ་ལྟེའི་རྣམ་ཤེས་མ་

གཉོགས་པ་བཟུ་བཞི་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་བྱིས་བསྟན་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཁམས་བཟུ་བཞི་དང་ཐ་མ་གསུམ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདིར་འགོག

པའི་ཁམས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི། །དེ་ནས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་བ་དང་ད་ལྟར་གྱུར་བའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ངན་པ་དང་ངར་མ་

དང་བྱ་རོམ་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཉིད་དོ། །དེའི་རྗེས་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་

གཟུགས་དང་སྣ་དང་ཚོས་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་

གྱིས་བསྡུས། ཐ་མ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །དེའི་རྟེས་སྒོ་བ་དང་མི་སྒོ་བ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །དེའི་

རྟེས་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་མ་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །དེའི་རྟེས་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཁམས་བཅོ་

བརྒྱད་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ཁམས་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ལ་མཁས་ན་མཁས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཆུང་དྲ་

དང་སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་

@29B འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་པར་གོོགས་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། བསམ་གཏན་

དང་པོ་ནི་བཅུ་བཞིས་བསྡུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་

བདག། རྒྱས་དང་བསྡུས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ། །ལེགས་པར་དཔྱོད་ལ་བསྟན་པ་སྟེལ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།། ༼ གསུམ་པ་ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། བརྒྱད་ནི་རབ་དབྱེ་ཉི་ཤུ་

རྩ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསྟན་ཡོད་ལ་སོགས་(BLNGA)་དང་། རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། བྱང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། རྣས་དང་ལྡན་

བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་

བསྟན་བྱ་ཡོད་པ་ནི་བྱ་མེད་པ་ནི་བྱ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདིར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་པུ་བསྟན་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་འདི་ནའོ་འདི་ནི་ཕ་གི་ནའོ་ཞེས་མིག་ལ་བསྟན་བྱ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཁམས་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་ཐོགས་པ་དང་

བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་གེ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་ནི་མིག་གིས་

སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡུལ་བྱས་པ་ན་དེ་ལ་ཐོགས་ནས་ཆོས་གཞན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ན་དེ་ལ་ཐོགས་ནས་ཆོས་གཞན་

@30A ཞེས། །དམིགས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཐོགས་པ་ནི་རྟགས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་དག་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་རྟགས་པས། རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་དང་།

བཏགས་པ་ལས་མིག་ལ་ཆུ་དང་སྐམ་ལ་ཐོགས་མི་ཐོགས་ཀྱི་སྒུ་བཞི་དང་། མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་ཐོགས་མི་ཐོགས་ཀྱི་སྒུ་བཞི་འབྱུང་བས། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་གི་

གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་

དང་། མཚུངས་ལྡན་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཛིན་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཕུན་རྣམས་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་འོང་བ་ལ་

གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་བོ། །འདིར་ཡུལ་དང་དམིགས་པའི་ཁྱད་བར་ནི། དབང་པོ་ལྟའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གིས་འཛིན་

པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ངོ་བོར་ལུང་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན། ཐོགས་བཅས་སུ་བཤད་པའི་གཟུགས་

ཅན་བཅུ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ལས། གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་ནི་དགེ་མི་དགེར་ཡང་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་ལྟ་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་སོ། །ཁམས་གཞན་བཅུ་པོ་

རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་

རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཟུགས་སྐྲ་ནི་ལུས་ངག་གི་རིགā་བྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དག་ཀུན་སྟོང་གི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གā་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཀྱང་རིགā་བྱེད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་

@30B པ་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་ལས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་བྱོགས་མ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་བས་ཾ དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གāོད་པ་

ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁ་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་དང་ཁ་ཅིག་ཀུན་སྟོང་དང་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་དགེ་བ་འང་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ལས་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ།

གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ། ཁམས་སུམ་གཏོགས་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ།

དེ་དག་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སྤུང་

བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དྲི་དང་རོ་དང་སྣའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །དྲི་རོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་ཁམ་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོན་རེག་བྱ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་དང་ཟས་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམ་ཟས་སུ་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་མེད་ཀྱང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་

བ་དང་གོས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲི་རོ་ལ་ནི་ཁམ་ཟས་མིན་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྣ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རྩང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་

དག་དེར་སྐྱེ་ཞིང་། གཟུགས་ཙམ་སྣང་བས་དེ་ན་

@31A ཞེས། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་མེད་ལ། དེ་དག་མེད་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཟུགས་མེད་དུ་བཏོགས་པ་ནི་ཟག་བཅས་སུ་དེས་ཀྱང་། སྨྲོས་

ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དེ་གསུམ་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་དང་། ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་གྱི་

ཁམས་བཅུ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྔ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྐོམ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་སྟོན་པ་རྣམས་ནི། དབྱ་བཅོམ་པའི་གཟུགས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མིན་པ་དང་ཟག་པའི་རྟེན་མིན་པས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འགལ་བ་

ཡིན་པས་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ་བྱོགས་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་

ཤིང་རྟོག་ཞིབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པས་འཆད་པ་ན་འདི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་པོ། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་ཁོ་ན། །ཞེས་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཏྲི་ཀྲ་བྷེད་པ་དག་གིས་ནི་

ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དཔེར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་།

@31B རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བའི་ཡིད་དང་ཡིད་

ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ལས་གཞན་

པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ནི་བྱོགས་སུ་རྟོག་དཔྱོད་ངེས་པར་ཡོད་པས་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པ་བའི་རྟོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་

དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་བྱོགས་སུ་དཔྱོད་པ་ངེས་པར་ལྡན་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པ་སྣང་ས་ཤིང་དཔྱོད་པ་ངེས་པར་ཡོད་

པས་རྟོགས་མེད་དཔྱོད་ཙམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དཔྱོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། རིམ་པ་ལྟར་དཔྱོད་པ་ལ་

དཔྱོད་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་དཔྱོད་སྤངས་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་དག་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་

མེད་དོ། །འོ་ན་ནི་དཔྱོད་པ་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་

ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔྱོད་པ་ལ་དཔྱོད་པ་གཉིས་པ་མིད་ཅིང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་དེས་པར་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མདོ་ལ་ས་རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པ་

གསུམ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཛད་ནས། ཐ་མ་གསུམ་ན་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་མིན་པས་གཅིག་ཏུ་རྟོག

@32A ཞེས། །དཔྱོད་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷ་པོ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་པོའི་སྣམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་བྱལ་དུ་བཤད་པ་དང་

འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དན་པའི་རྟོག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྐོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ནི་དེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དན་

པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཚའོད་པ་ཡིན་གྱི།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་ཚའོད་པ་མིན་ནོ། །འོན་རྟོག་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་སེམས་བྱུང་གི་ནང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་

རབ་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དྲན་པ་མིང་ལ་མ་སྟོས་པར་དོན་དྲན་པ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་བ་ནི་དེ་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་སྦྱིས་ནས་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་པ་དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན།

སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་དམིགས་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་འཇིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་

ནོ། །ཁམས་ལྷག་མ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ནི་མཚུངས་

ལྷན་མིན་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་བོ། །དེ་དག་ལས་ཟིན་པ་ནི་དུ། མ་ཟིན་པ་ནི་དུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་ནི་དགྱུ་ཡིན་ནོ། །དགྱུ་པོ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་བཅས་སུ་བཞད་པའི་སེམས་ཁམས་བདུན་ཚོས་

@32B ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་དང་བཅས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྦྱོར། །ཁམས་གཞན་མིག་སོགས་ལྔ་དང་གཟུགས་དྲི་ར་རོག་བཞི་སྟེ་དགྱུ་པོ་རྣམས་ལ་ནི་ཟིན་མ་ཟིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་ལྡན་བྱང་

བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ལྔར་བྱང་བ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། མིག་སོགས་འདས་མ་འོངས་ན་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་བཞི་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྟུས་ཤིང་ལྔར་བ་ཡིན་ཡང་། རྫ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་དང་

དང་ཁ་སྤྱི་དང་སེན་མོ་དང་བཤང་གཅི་དང་མཆིལ་མ་དང་སྐབས་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཟིན་པའོ། །འདིར་ཟིན་པའི་དོན་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་

ལ་ཕན་གནོད་བྱས་བས་ཆོར་བ་བདེ་སྡུག་སྐྱེད་པའི་

ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་པོར་གཟུང་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་ཞེས་གང་བརྗོད་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་། ཟེན་པ་ནི་ལུས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ། ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་མ་ཟིན་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་ནི་འགག

པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མེད་ལ། དངོས་མེད་དབང་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་ཕྱང་པོ་ལྔ་པ་ལས་ཀྱང་མིག་སོགས་ལྔ་ཟིན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་ཅིང་། བྱེ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལས་འདི་དག

གཉིས་སུ་མ་བསྟན་ཏམ་ཞེ་ན། བསྟན་མོད་ཀྱི་དེ་ཡང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་ཟིན་པ་མིན་པར་མ་བརྗོད་དེ། དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །མེད་པ་ནི་ཟིན་པའམ། མ་ཟིན་པར་ཡིན་པར་བརྗོད་དུ་

མི་རྟང་དོ། །དཀྱུར་བ་ནི་རང་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། སེམས་

@33A ཞེས། །དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་དབང་པོ་དག་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ན། མ་ཟིན་པ་དག་དང་། ཟིན་པ་ལྟ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་

བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་རིགས་པར་མངོན་ནོ། །ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བྱེད་ནི་དུ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་དུ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་རིག་བྱ་ལ་ནི་འབྱུང་པ་དང་འབྱུང་བྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ལ་སོགས་པ་

བཞི་འབྱུང་བ་དང་། འཇམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟག་མ་མིག་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་དག་པོ་ནི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་

གཟུགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ། དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད། །ཅེས་འབྲས་བུའི་གཟུགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྟག་མ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་

བདུན་དང་། རིག་བྱེད་མིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་

ཁམས་ནི་འབྱུང་པ་དང་འབྱུང་བྱེད་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བོ། །འདིར་བཅོམ་པ་སངས་རྒྱས་ལྷས་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལ་བཅུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་བཞི་ཉིད་དང་དེ་དག་ཀྱང་

སྤབ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ལ། སྤ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ལ་སོགས་པས་སྤ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

མདོ་ལས་དག་སྨོང་དག་མིག་འདི་ནི་ནང་ཁ་ཤི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། གཟུགས་དང་བ། གཟུགས་ཅན་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མདོ་ལས། གང་

@33B མིག་གི་ཤའི་གོང་བུ་ལ་སྤ་བ་དང་མཁྲང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་ཞས་གསུངས་པ་ནི། དབང་པོ་དང་ཆོགས་པའི་དབང་རྟེན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དག་སྨོང་དག་མི་འདི་ཁམས་བྱུག་པ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའང་སེམས་ཅན་གྱི་ཇས་ཀྱི་གཞི་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཉིད་སེམས་ལས་བྱུང་བའང་མིན་ཏེ། མདོ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པའི་ཚོར་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་དང་།

སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་བསྡུ་ནི་གཅིག་ཏུ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་བསགས་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དེ་དག་ལས་

གཅོད་བྱེད་སྐ་རེ་ལྟ་བུ་ནི་གང་། གཅོད་བྱ་ཤིང་ལྟ་བུ་ནི་གང་ཞེ་ན། གཅོད་བྱེད་སྐ་རེ་ལྟ་བུ་དང་གཅོད་པར་བྱ་བ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་གཟུགས་དྲི་རོ་བཞི་བའི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་རྣམས་ནི་འོད་ལྟར་དྭངས་པས་

གཅོད་བྱེད་མིན་ལ་གཅོད་བྱའང་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུན་འབྱེལ་བར་འབྱུང་བ་དུམ་བུར་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ན། དབང་པོ་རྣམས་ནི་འབྲལ་བའི་རྒྱུན་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ལ་

སོགས་པ་བཅད་པའི་ཡན་ལག་ལ་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོན་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་མོ་བཅད་པ་ན་དེ་དག་གིས་རེག་བྱ་འཛིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། བཅད་པའི་རྣ་བའི་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པས་ནི་རེག་བྱ་མི་འཛིན་གྱི། དེ་དག་འབྱར་བ་ན་འཛིན་པ་ནི་དབང་པོ་ཅན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བས་རྟུས་

བྱུང་གི་དབང་པོ་སྐྱར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །རྨི་ད་ལ་སོགས་པའི་མཇུག་མ་བཅད་པ་འགྱེལ་བའང་རྨུང་གིས་ཡིན་གྱིས། དབང་པོ་དང་སེམས་པས་མིན་ཏེ། རྟུག་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་ལ་ནི་རྟུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་

@34A ཞེས། །ཐོགས་མེད་བརྟུད་ནི་ལུས་མེད་པས་འདུས་པར་མི་གནས་པས་གཅོད་བྱེད་དང་གཅོད་བྱ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱིར་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དག་གཅོད་བྱེད་དང་གཅོད་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མེས་

བསྡིག་པར་བྱ་བ་དང་སྡང་གིས་འདལ་ལྟ་བར་བྱེད་པའང་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་དོ། །སྡིག་པར་བྱེད་པ་དང་གཞལ་བར་བྱ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྡིག་པར་བྱེད་པ་ནི་མེ་ཁོ་ན་དང་

གཞལ་བར་བྱ་བ་ནི་ལྷིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཉིས་

གཅང་རེག་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རེད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རེག་བྱ་ཁོ་ན་མིན་ལ་འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་མཐུན་པར་སྨྲའོ། །བཞི་པ་བྱང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་རྣམ་སྨིན་

ལས་བྱང་བ་ནི་དུ། མ་བྱང་བ་ནི་དུ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་ནད་གི་ཁམས་ལྟ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱང་བ་དང་རྒྱས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་

དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནང་གི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱང་བ་ཡོད་དེ། མཐོ་རིས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དང་། ངན་སོང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པ་ལས་

བྱང་བ་ཡོད་དེ། ཁ་ཟས་དང་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་གཉིད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་བཞི་གང་རུང་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཚངས་སྤྱོད་དང་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་ཡིན་ཟེར། སློབ་དཔོན་ནི་

ཚངས་སྤྱོད་ཀྱིས་དབང་པོ་ལ་མི་གནོད་པར་

བྱེད་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་གསུང་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་ལང་དང་

@34B ལྡན་པའི་ཤིང་རྟ་བ་ལང་གི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ནི་ཟས་དང་བསྐུ་མཉེ་དང་དྲི་ལ་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་ལས་

བྱུང་བའི། །གལ་ཏེ་ནང་གི་ལྷ་ལ་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བྱུང་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་མི་འཐད་ལ། མེད་ན་ནི། ཐམ་གསུམ། སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སྤྱག་བསྟལ་ལ་ཆོས་ཉེས་པའི་བཟོད་པའི་ཚོགས་

ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཤ་འདུས་བྱས་གཞན་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་ལས་

ཕྱི་མ་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་མཐུན་ཡོད་པས་སྐྱོན་ཕྱི་

མ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་པ་མེད་པས་སྐྱོན་སྤྱི་མ་ལས་བྱོལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲའི་ཁམས་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་བ་མིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་ནི་ཆད་ནས་མཚམས་མི་

སྐྱོར་ཞིང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཏགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྐྱ་གདངས་ཀྱི་མཚན། གང་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མཉན་པར་བྱིས། །ཚིག་རྐྱབ་དང་ནི་བཀྱལ་པ་

རྣམ་སྣང་ལས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོན་པའི་གསུང་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚོགས་ཀྱི་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་སྨན་པ་བཟང་ལྡན་ཀྱི་ང་རོ་སྨན་པའང་སྟོན་སངས་

རྒྱས་འཕོར་བ་འཇིག་གི་མཚོད་རྟེན་ལ་དྲིལ་བུ་ཕུལ་བ་དང་། ཁུ་བྱུག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ལ་སེམས་དང་བས་སྐད་སྨན་ཕྱུང་སྟེ་སྐོར་བ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བར་

བཤད་པ་དང་འགལ་འོ་ཞེན། འདི་ལ་ཉི་འོག

@35A ཀ།། །པ་ན་རེ། ལས་དེ་དག་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་དག་འགྱུབ་ལ། དེ་ལས་ནི་གསུངས་ཚངས་པའི་སྐྲ་དབྱངས་ལྟར་སྣ་ན་འབྱུང་བས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པ་ཡིན་རེ་ཞེས་འདོད་ལ། ཁ་ཅི་བ་ནི། ལས་ལས་རྣམ་

སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་རྒྱུ་བཞིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་གསུང་དབྱངས་འབྱུང་བས་བརྒྱུད་པ་ལྟ་པ་ཡིན་རེ། །ཞེས་ཟེར། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་

འང་དེ་དག་ལས། བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་

བཤད་ཀྱི་དངོས་སུ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚད་ནས་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྲ་ལ་རྒྱས་བྱུང་དང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་སྨྲོས་ཤིག །སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་

དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ཐོག་པ་མེད་པའི་ཁམས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་

རྒྱས་བསྒྲིད་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་བྱུང་

ནི་མེད་དེ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བསགས་ཤ་ པར་མི་གནས་གཟུགས་ཅན་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ལྷག་མ་གཉན་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་པ་ཞི་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གཅོད་ཅ་ དེ། རྒྱས་བྱུང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་

པ་རྣམས་རྒྱས་བྱུང་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་རྩེས་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཞལ་བ་ནི། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག

ཏུ་རྟག་ཅིང་བརྟེན་པའི་རྩས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་རྩས་སུ་ཡོད་པ་ནི་རྟག་ཅིང་བརྟན་པར་གནས་པ་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་དུ་གྱུབ་པ་དང་། དེ་ལས་

@35B གཉན་པ་བཞི་ལས་འདིར་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལས་གཉན་པའི་ཁམས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཏག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྩས་སུ་མེད་པར་གྱུབ་བོ། །ཡང་

ཁམས་དེ་དག་ལས་སྤྲུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཉེས་པའི་

བཟོད་པ་སྣང་ཚེག་མ་དང་པོའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཐ་མ་ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཟག་མེད་གསུམ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཡིན་པས། ཟག་མེད་སྔོན་དུ་མ་སོང་བས་སྣལ་མཉམ་ལས་

མ་བྱང་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཐུན་ལས་མ་བྱང་བའི་སྣང་ཚེག་མ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་དུས་མཐའི་སྣང་ཚེག་མ་ཡིན་ལ་སྤྲུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྣང་ཚེག་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྣང་ཚེག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་

དག་ནི། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད། ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་སྣང་ཚེག་དང་པོའི་ཡིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ནི་བྱང་བ་

གསུམ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གང་མིག་གི་ཁམས་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་གསར་དུ་ཐོབ་བམ་ཞེན། འདི་ལ་སྐྱ་བཞི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་

མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་

ཞེས་པས་སྡུ་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལས་སྡུ་དང་པོ་ནི་འདོད་པར་སྐྱེས་པ་རིམས་ཀྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དབང་པོ་ནི་མིག་ཤེས་དག་ཏུ།

ཉོན་མོངས་ཅན་སྤང་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རངས་ན་མིག་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུ་གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་པ་

@36A ཞེས། །དག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་

བའི་ཚོན་སྟེ། དང་པོ་ནི་གཟུགས་ཁམས་པ་དག་དབང་པོ་ཚང་བ་ཅན་ཡིན་པས་མིག་སྔོན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དག་ཏུ།

ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོབ་ཀྱང་མིག་ཐོབ་པ་མིན་

ཏེ། བླ་ཀླ་ལས། མིག་གི་ཁམས་དང་ནི་སྡུང་མེད་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ནི་བར་མ་ཆད་ཅིང་ པས་ཐོབ་ཟིན་པ་བཞིན་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་གསུམ་པ་ནི་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་ལྡོག་ཅིག

ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་སྔར་དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ན་ བར་སྲིད་པ་ནི་དབང་པོ་ཚང་བ་ཅན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་དག་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འང་གནས་སྐབས་དེར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་བཞི་པ་ནི་ཡང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་ པའོ། །གཞན་ཡང་། ཡང་གི་སྒྲས་

འགྲེལ་པ་ལས་བསྟན་པའི་སྐུ་བཞི་དང་། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་ཤེས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པར་བཟུང་བར་འཆད་དོ། །ཡང་དེ་དག་ལས་ནང་གི་ཡིན་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་

པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་མ་གཏོགས་པའོ། །དེས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ནི་ཕྱིའི་ཡིན་པར་གྱུར་བོ། །འདིར་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་དག་ནང་དང་། མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐལ་ཆེ་བ་དང་།

@36B འདུས་མ་བྱས་དག་ཕྱི་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁཐད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅེས་བྱགས་པ་དང་མཐུན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཁཐད་པར་མདོར་ན། །འདིར་ཕྱི་ནང་གི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་

རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་དང་བསྡུས་པ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ཀྱིས། བདག་ཡོད་མེད་ལ་ནང་དང་ཕྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་ནས་བརྟགས་པ་ལྟར་མིན་ནོ། །ལུང་སིལ་བུ་ལས་བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱིས། །གཞན་ནི་

སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །མཁས་པས་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ནི། །དུལ་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་སེམས་ལ་བདག་གི་སྒྲ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇུག་

ཐོག་སུ། གཟུང་བར་དཀའ་ཞིང་སྡུར་དུ་འཇུག །

གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འཇུག་བྱེད། །སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་ཐུལ་བས་ནི་བདེ་པ་འདྲེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཆོས་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའམ་སོ་སོ་སྐྱེ་ཤ བོ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་རིག་མི་འདོད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་

སྣམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཚོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འདོད། རང་རིག་འདོད་ན་ནི་དེ་ཡང་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་རྟག་ཏུ་སྟེན་བཅས་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་ནི་དེ་དང་

མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གང་ཞིག །

@37A ཀ།། །རང་གི་ལས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀུང་ཞེས་པས་སྟེན་བཅས་ཀུང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །སྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས་དང་། བྱེད་པ་དེ་ནི་སྟེན་བཅས་ཡིན་ཏེ།

མིག་གང་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྟེན་བཅས་ཡིན་པས་ན་ལུས་ཀྱི་བར་དུའང་དེ་བཞིན་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་དང་མཚུངས་པ་ནི་མིག་གང་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་འགགས་

པ་དང་། འགག་པ་དང་། འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁ་ཅི་བ་དག་ཟེར་ལ། ནུབ་ཕྱོགས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་རྟམ་ཞེས་དང་ལྡན་པ་དང་ མི་ལྡན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ལྟར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྟ་ལ་ཡང་སྣུར་བར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེན་བཅས་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དག་རང་གི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་

བྱེད་པར་རིས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ཁམས་དྲུག་ནི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མི་སྲིད་པས། གང་གཅིག་གི་སྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་པ་དེ། ཐམས་

ཅད་ཀྱི་འང་�སྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ཁམས་ལྔ་ནི་རྫུ་བ་དང་། བོ་གར་དང་། རྒྱུད་དང་། ཇ་སྨུ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ལ་ལྟ་ཡ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་མང་པོ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་

པའང་སྲིད་པས། དེ་དག་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་སྟེན་བཅས་དང་། ལྟ་བ་ལ་སོགས་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཉེ། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་མ་ཕྲད་པ་འཇིག་པས་དེ་ལྟ་ཡི་ནི་མོད། དྲི་

@37B ལ་སོགས་པ་ཕྲད་ནས་འཇིག་པས་ལྟ་སྨིན་གྱི་དབང་པོས་འཇིག་པ་དེ་དག་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་དབང་པོས་མི་འཇིག་པས་ཐུན་མོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་

ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གལ་ཏེ་ལྷ་

སྨིན་ཀྱི་སྣང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྲད་ན་དེའི་སྣའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་སྐྱེད་ལ། ཡང་མཚོད་སྦྱིན་ཀྱི་སྣའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྲད་ན་དེའི་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའང་ཤ་སྐྱེད་ཀྱིས། གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ནའི་སྣའི་རྣམ་

ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྤྱན་བྱ་ཕྲ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའང་སྐྱེད་པ་སྤྱད་པས་གང་གི་སྣའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྲད་པ་དེ་ཁོ་ནའི་རྣམ་ཤེས་

ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བ་མིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ལྟ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་

པས་རྒྱུད་དུ་མའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་

བཞག་གོ་ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །འདིར་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ལ་སྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མ་འོངས་པ་མི་སྣང་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གོང་མ་

རྣམས་དེ་མི་འདོད་པས། ཀུན་ལས་བཏུས་དང་ཕྱང་པོ་ལྟ་པ་སོགས་ལས་དངོས་སུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བོ་ཉིད་ལ་སྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་བཞིད་ལ་ཁམས་གཉན་ལ་དེ་གཉིས་མ་བཞད་མོད།

ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་བརྒྱད་ནི་སྟེན་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་ལྟ་ནི་སྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་བཞད་མཛོད་ལས། མིག་ལ་སོགས་

@38A ཞེས། །པ་འདི་དག་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པར་གཅིག་གི་སྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་ཡིན་པས། འདི་དག་ནི་སྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་

པ་ནི་ངེས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་སྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པ་གཉན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉན་དག་

ལ་ནི་སྟེན་པ་མཚུངས་བ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་

པ་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོམ་སྤང་ཡིན་པ་དྲུ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པ་དྲུ། སྤང་བྱ་མིན་པ་དྲུ་ཞེ་ན། མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་

གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་སྐྱོམ་པས་སྤང་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་བས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་བའང་མིན་པས་མཐོང་སྤང་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་མིག་ལ་སོགས་

པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཡང་སྐྱོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་

དེ། ལྔ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་པ་སོགས་པ་ཡ་ འོག་ནས་

འཆད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་བརྒྱད་ཐུ་རྟ་བརྒྱད་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་།

ཟག་བཅས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྐོམ་སྤང་ཡིན་

ལ། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་པ་དག |སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ངན་སོང་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་དག་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པས་ན་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས།

@38B རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ནི་མཐོང་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཅེ་

ན། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། །གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཤམས་འགྱུར། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ས་མ་འཕོས་ཀྱང་གཏོང་བར་བཤད་པས། གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འདོད་

བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་བར་ཐལ་བ་ལས། སོ་སོ་ཡི། སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ་དེ་ཐོབ་དང་། ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་ཤམས་

འབྱུར། །ཞེས་སྨྲེ་བའི་སྐ་འཕོས་པས་གཏང་

གི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་གཏོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་བས་དགེ་བའང་མིན་ནོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་

ནོ།། །ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་དེའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངན་སོང་བའི་ལུས་

ངག་གི་ལས་ནི་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་མི་དགེ་བའོ། །དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་མིན་པ་རྣེན་དབང་པོ་ལྔ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་དེའི་འཁོར་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།། བདུན་པ་ལྔ་བ་དང་ལྔ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ལྔ་བ་ནི་དུ། ལྔ་མིན་ནི་དུ་ཞེན། མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྔ་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་

ལ་ལྟ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་

@39A ཞེས་བྱ། །པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཞེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྐྱོན་པའི་ལྟ་བ་དང་། མི་སྐྱོན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་

དང་པོ་ལྟ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དྲུག་པ་ནི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སྐོམ་སྤང་གི་ས་པོན་དང་བཅས་པ་དང་དེ་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ལ་ལྟ་བ་ན་རིམ་པ་ལྟར། སྤྱིན་དང་བཅས་པ་དང་

སྤྱིན་མེད་པའི་མཚན་མོ་དང་། ཉིན་མོ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། མི་གསལ་བ་དང་གསལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཆེས་གསལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དག་བ་

ཟག་བཅས་ཏོན་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱོ་སྟེ་ཤེས་རབ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ།

དེ་དག་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ན། མིག་ཀྱང་ལྟ་བ་མིན་པར་ཐལ། ངེས་�som རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །མིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་

རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་གི་དེ་དང་མཚུངས་པས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ལ་བརྟེན་མའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྣམ་ཤེས་

ཀྱིས་མཐོང་ན་དེ་ནི་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་པར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་ན། རྩེ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ནི་ མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་

@39B པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཡང་བསྒྲུབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་ཚ་ བྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལ་རྒྱུ་མ་ཚད་ན་རྣམ་ཤེས་མི་སྐྱེ་ཡང་། རྒྱུ་

ཚད་ན་མཆི་བྱ་དང་ཆུ་དང་ཤེལ་དང་ལྷང་ཆོར་ཞ་ལ་སོགས་

པ་མཆོད་པ་ལ་འང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་སྟེ། མིག་གཅིག་གིས་བལྟས་པ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཀྱང་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ཞེས་པའོ། །

འོན་མིག་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་དང་ཕྲད་ནས་འཇོན་ནམ་མ་ཕྲད་བར་འཇོན་ཞེ་ན། མིག་དང་ཡིད་དང་རྟ་བ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་པར་འཇོན་ཏེ། རྒྱང་རིང་པོ་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་སྣ་འཇོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་དང་འདབ་ཆགས་སུ་ཡོད་

པའི་ཡུལ་མི་འཇོན་ཅིང་ཡིད་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་དང་ཕྲད་ནས་འཇོན་ཏེ། རང་དང་འདབ་ཆགས་པའི་ཡུལ་འཇོན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མིག་གིས་རྒྱང་རིང་པོ་ན་ཡོད་པའི་

གཟུགས་དང་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཁབ་ལེན་གྱིས་རྫོ་འདྲེན་ཡང་ཡུལ་རྒྱང་བ་ན་གནས་པ་འདྲེན་གྱི། མི་རྟུང་བ་ན་གནས་པ་མི་འདྲེན་པའི་ཕྱིར།

སྣ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བྱིས་ཡུལ་མཉམ་པ་འཛིན་

པར་འདོད་དེ། ཡུལ་དང་ཕྲད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མིག་རྟ་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་མི་མཉམ་ཅི་རིགས་པ་འཛིན་ཚེང་ཡིད་ནི་མ་ངེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་རང་དུས་ན་འདས་པའི་

ཡིད་ཡིན་ལ། འཇུག་ཤེས་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དབང་ཤེས་དེ་དག་དང་ལྡན་ཚེག་སྐྱེས་པ་དང་ཡིད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ལ་སྐྱ་བཞི་ལས་མིག་གི་

@40A ཞེས། །དབང་པོ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན། མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ལྔ་བུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་རྟེན་མིན། མིག་ཤེས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་ཡིད་གཞིས་ཀ་ཡིན།

གཟུགས་ལྔ་བུ་གཞིས་ཀ་མིན་པའོ། །ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན་པ་ནི་མེད་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྟ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་

རྟེན་མིན་ནོ། །འོ་ན་འཇུག་ཤེས་ལྟ་པོ་ཡུལ་དང་

དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་པོ་རྟེན་དུ་འཛོག་ཡུལ་རྟེན་དུ་མི་འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། འཇུག་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཤེས་རྣམས་མིག་སོགས་གསལ་མི་གསལ་ལས་གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་།

མིག་སོགས་དག་གྱུར་པས་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཕན་གནོད་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་མཐོང་ཚད་ཡིན་ན། །ཚུར་ཤོག་བྱ་ཙོད་བསྟེན་པར་གྱིས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་ཙོད་ཀྱི་མིག་ནི་རང་བཞིན་གསལ་བས་གཟུགས་མི་གསལ་ཡང་དཔག་ཚད་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལ་ཡང་མིག་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་ཤ་དེ་དང་འདྲ་བས་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་གསལ་མི་

གསལ་དུ་སྐྱེའི། གཟུགས་སོགས་འགྱུར་བས་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་འགྱུར་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་ཤེས་དེ་དག་ལ་

མིག་སོགས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་མིག་སོགས་དེ་དག

གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་རྣམས་འཇུག་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཇ་སྐྱ་དང་ནས་ཀྱི་སྐུ་གུ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐོ་

@40B ལྟའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་ཐུན་མོང་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ནི་མ་བསྟན་ཏེ། །ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཚུལ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་གལ་ཏེ་ལུས་གང་ལ་གནས་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པ་ན། ལུས་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཐ་

དད་པ་དང་གཅིག་པའང་ཡོད་དེ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་ཞེས་སོགས་སྨོས་སོ། །ལུས་ནི་འདིར་རྟེན་ཅོག་པ་ལ་འདོད། དེ་ལ་མིག་སོགས་ལྟ་དང་གཟུགས་སྐྲ་རེག་བྱ་གསུམ་ནི་འདོད་

པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། མིག་རྟ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་

ཤེས་གསུམ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནའི་ས་པ་དང་། དྲི་ཅ་དང་སྣ་ལྷུའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་ས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་མིག་མཆོག་ཡོད་པས་འོག་མའི་མིག་གིས་

དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་ས་པའམ། གོང་མའི་ས་པའི་མིག་གི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །འོག་མའི་མིག་གི་ཡུལ་ནི་ས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་གཟུགས་ནི་ཐུ་བས་དེས་དེ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གིས་པ་དང་

འོག་མའི་ས་པའི་གཟུགས་ནི་གོང་མའི་མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ས་གོང་མའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ས་འོག་མའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་རྣམ་ཤེས་མཆོག་ནི་འོག་མའི་མིག་དམན་པ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་

འོག་ས་དང་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་མའི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཞེས་པའང་འདོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་རྣམ་

ཞེས་མཆོག་ཡོད་པས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

@41A ཞེས། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་སྐོ་ལྔའི་རྣམ་ཞེས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ན་དང་པོའི་མིག་ཞེས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འོན།¦ རྣམ་ཞེས་ཀྱིས་ས་གང་དུ་གཟུགས་མཐོང་ལ། ལུས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གང་གི་རྣམ་ཞེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་གཟུགས་མཐོང་ཞེན། མིག་གི་རྣམ་ཞེས་དེ་ཡིས་གཟུགས་ནི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་ཞེས་དེ་ཡིས་གཟུགས་ནི་

རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་སའི་གཟུགས་ཀུན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་འདོད་དེ། འདོད་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཞེས་ཀྱིས་ནི་རང་སའི་གཟུགས་ཁོན་མཐོང་གི་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ནི་མིན་ཏེ།

དེ་ནི་བསྒལ་པའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཞེས་ཀྱིས་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་མའི་སའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་

པའོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་པའི་

གཟུགས་མཐོང་བར་མ་ཟད་རྟེན་ལུས་ཀྱི་འང་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་ཞིང་རྟེན་བྱེད་དོ། གཟུགས་ནི་འདོད་པའི་ལུས་ལ་རང་ས་དང་གོང་མའི་ས་པ་མཐོང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པའི་བར་ཀྱི་ལུས་

ལ་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་སའི་གཟུགས་མཐོང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལུས་ལ་ནི་རངས་དང་འོག་སའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འདོད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་དང་བསམ་གཏན་དང་

པོའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུས་ལ་ནི་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུས་ལ་ནི་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་འང་

@41B གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་བྱ་བའང་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་མིག་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རྣ་བའང་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ལ་འོག་མའི་རྣ་བ་

མིན། །རྟ་བས་གོང་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་

ཡིས་སྒྲ། །ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྨྲར་བར་བྱའོ། །སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་བར་གྱི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དབང་པོ་དང་ཕུད་པས་

འཇོན་པས་ཆོད་པ་དང་རིང་བའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྨྲིར་བཏང་ནས་དམིགས་གསལ་ནི་ལུས་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རེག་བྱ་ནི་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བཞི་བའི་བར་དུ་

སྐྱེས་པ་དག་རེག་བྱ་འཇོན་ན་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དག་རེག་བྱ་འཇོན་ན་རང་གི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་རྟེན་ལུས་ནི་ས་མ་ངེས་ཏེ།

རེས་འགའ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་པ་དང་། རེས་འགའ་མི་མཚུངས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་

ལས་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ནས་

རེག་བྱའི་བར་གྱི་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནི་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྟག་མ་ཁམས་བཅུ་གསུམ་ནི་སྐོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པོས་ཤེས་པར་བྱ་

བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བོ། །ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་པའོ། །ཡང་ཁམས་དེ་དག་ལས་དབང་པོ་ཡིན་པ་ནི་དུ།

@42A ཞེས་བྱ། །མིན་པ་ནི་དུ་ཞེན། མདོ་ལས་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་གསུངས་པས། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་སྟོག་དང་ཆོར་བ་ལྔ་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆ་སྟེ་བཅུ་བཞི་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གང་

དག་ནང་གི་ཉཱན་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་ལྔ་ནི་སོ་སོར་དབང་པོ་དང་། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་ནི་ལུས་དབང་དུ་འདུས་ལ། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་ཟག་མེད་

ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཚ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མ་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་དབང་པོ་མིག་པར་གྱུར་པོ། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༥ །།

གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་རྣམ་བཞག་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །དབང་པོའི་རང་བཞིན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ། །རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། དབང་པོ་རྣོན་གཉིས།

དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དྲུས་འཕོབ། དབང་པོའི་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་བྱེད་ལས། དབང་པོའི་གྲངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། བཅུ་གཉིས་ནང་གིར་བཤད་དབང་པོ། །ཞེས་བཤད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྷག་པར་

དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་གང་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ལུས་མཛོས་པ་དང་།

ལུས་བསྡུང་བ་དང་། རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་

མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་བསྟེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལུས་མཛེས་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་མེད་ན་ལུས་མི་མཛེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་བསྡུང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། མིག་རྣས་ཡིད་དུ་མི་

@42B འོང་བའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྐྲ་ཐོས་ནས་སྡུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་ཟས་ལ་ཡོངས་སྤྱད་དེ་ལུས་སྡུང་བའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ནས་ལུས་ཀྱིས་

རེག་བྱ་རེག་པའི་བར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕོ་མོའི་དབང་པོ་སྲོག་ཡིད་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱད་དེ། །ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་

ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱ་མ་དང་ཁ་སྤྱི་ཆེ་ཆུང་། ཤ་

བྱིམས་ལྡོད། སྐད་གསང་མཐོ་དམའ་ལ་

སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སྡོག་གི་དབང་པོས་དོན་གཉིས་ཚ་ བ་དབང་བྱེད་དེ། རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་རིས་མཐུན་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ན། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་རིས་(MZU)ན་མཚམས་

སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་ན་ཁྱད་པར་ཅི་ལོད་ཅེ་ན། ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྡོག་གིས་བར་དོ་ཁོ་ནར་མཚམས་སྦྱོར། ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཡིད་དབང་གིས་ཀྱང་དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། རིས་མཐུན་

མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་བྱེད་མཁན་ཀུན་སྣོང་གི་ཡིད་དགེ་མི་དགེ་ལས་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་དགུ་གི་ལས་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལོ་རྟེ་མར་དས་པའི་

ཚོག་གོ །ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་ཞེ་སྡང་དང་། བཏང་སྙོམས་

ལས་གཏི་སུག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་

@43A ཞེས། །དག་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཅོན། ཟག་མེད་རྣམས་

ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གཅོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔས་ལུས་མཛོས་པ་དང་ལུས་བསྡུད་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་རང་གི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་

མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་ཡིད་དབང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་བ་བསྟེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། དྲུག་པོ་དེ་དབང་པར་བཞག་གོ། ཞེ་མེའི་དབང་པོས་ཀྱང་

སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་ཁྱད་པར་ལ་དབང་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ཉིད་མེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་དབང་པོར་བཞག་གོ། དེ་

བཀྲིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དབང་གི་

ཕྱོགས་གཅིག་ལས་མོ་དང་ཕོ་དབང་དག་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་གཞན་ནི་མེད་དེ། རང་ཡུལ་གྱི་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་ནི། རིག་བྱ་འཛིན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

ནའོ། །སྒོག་དབང་གིས་རིས་མཐུན་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དབང་ཉིད་ཀྱིས་རིས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་

བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པ་བཞིན་སྒོག་དང་། ཚོར་བ་ལྟ་པོ་རྣམས་དང་། དང་སོགས་དབང་པོའི་ལྟ་ནི་དབང་པོར་འདོད་དོ། །གོང་ནས་གོང་དང་མ་བྱས་འཐོབ། །སོགས་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་བསྟུར་ཏེ། རང་གི་གོང་མ་

@43B ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་འཐོབ་པ་དང་། དེའི་གོང་མ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་འཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རིམ་པ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་

པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་

དབང་པོ་རྣམས་དབང་པོར་བཞག་གོ། །སོགས་པས་མཐོང་སྤང་སྒོམ་བ་དང་། སྐོམ་སྤང་སྒོམ་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོར་བཞག་གོ། གཉིས་པ་ནི། ངག་སྨྲ་བ་

(FDA)ང་། ལག་པ་ལེན་པ་དང་། ཤད་པ་གོམ་པ་འདོད་བ་དང་། འདོམ་ཀུན་དགའ་བ་དང་། ཉེར་གནས་ཏགས་ཁ་ པ་འདོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཞེ་ན། ངེས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་

བྱེ་བྲག་དང་། རིས་མཐུན་གནས་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཇི་སྲིད་བ་དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྲིད་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་།

ཞོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་སེམས་ཅན་དེའི་བྱེ་བྲག་དང་། སྲོག་རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་། ཚོར་བ་ལྔ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དང་སོགས་ལྔ་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་དང་། དབང་པོ་ཐ་མ་

གསུམ་རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་

མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འཁོར་པར་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། འཁོར་བར་གནས་པ་དང་། འཁོར་བར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་དབང་པོ་བཟུ་བཞི་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་འཁོར་པར་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་།

ཞོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་འབྲེད་ལས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོས་འཁོར་བར་གནས་བ་དང་། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྷས་ཕན་གནོད་ལ་སོ་སོར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལས་ལྡོག

@44A ཞེས། །པ་རྣམ་བྱང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་། རྣམ་བྱང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་བརྒྱད་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་རྣམ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་།

མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོས་རྣམ་བྱང་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོས་ཉེན་མོངས་སྤྲངས་པའི་

དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་ཉཱ་པ། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ཉཱ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་དང་ཡོ་མའོ་དབང་པོ་གཉིས་སྟར་ཉཱ་བཞིན་ཟེན་ལ། སྤོག་དང་

དང་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་པས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་སྐབས་འདིར་ཉཱ་པར་བྱའོ། །འོ་ན། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་ལ།

ལུས་ཚོར་སེམ་པ་མ་ཡིན་པར་གདུང་བར་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོའོ། །དེ་སེམ་པར་མྱོང་བ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པར་མྱོང་བ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །

གཉན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ན་སེམས་ཚོར་སིམ་པར་མྱོང་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་བམ་ཡིན་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་

དབང་པོའོ། །བཀང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སིམ་

གདུང་པར་མ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལྟས་ཆོར་དང་སེམས་ཆོར་གང་ཡིན་ཞེན། དེ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཆོར་བ་ཡོད་དོ། །འོན་བདེ་སྡུག་ལྟར་སོ་སོར་མིན་པར་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་

@44B སྡུག་ནི་ཞལ་ཆེད་རྣམ་རྟོག་ལས་སྐྱེ། ལྟས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྡུག་རྣམ་རྟོག་པ་མི་ལྟོས་པར་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་སོ་སོར་བསྟན། བཀང་སྟོམས་གཉིས་ནི་མི་རྟོག་པར་རང་གི་དངོས་ གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

དང་ཕྱ བདེ་སྡུག་གཉིས་སོ་སོར་ཞན་གནོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ལྟས་ཆོར་བརྟན་སེམས་ཆོར་མི་བརྟན་པས་སོ་སོར་བསྟན་ལ། འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་དབང་། བདེ་

བའི་དབང་པོ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ། བཀང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ། མཐོང་ལམ། ཟག་མེད་སྤོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་ན་ཡོད་པ་རྣམས། རིམ་པ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ། ཀུན་

ཤེས་པ། ཀུན་ཤེས་པ་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ཡིན་

ནོ།། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། བློགས་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ལ། ངོ་བོ་ལ། སྣང་བྱ་ལ་ལྷོས་པའི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཉིར་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལ་ཟག་བཅས་ནི་དུ། ཟག་མེད་ནི་དུ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་

བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་སྤོག་དང་སྐྱག་བསྟལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དགུ་ལ་ཟག་བཅས་

ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་ཆོགས་པ་ཕྱ ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་། བདུས་བྱས་གཞན་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤོག་གི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྲོ་ན་ཡོད་པ་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་

རྣམ་སྨིན། བདེ་འགྲོ་ན་ཡོད་བ་དག་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་འཇོག་བྱེད་བར་བཞད་པའི་སྤོག་གི་དབང་པོ་དེ་གང་གི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཞེ་

ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ལས། དག་

@45A ཞེས། །སྒོང་དག་བཅོམ་པ་རྣ་འཕྲལ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེག་གིས་དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སོགས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཕུལ་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་རབ་མཐའི་བསམ་

གཏན་བཞི་པ་ལ་སློབས་པར་ཞུགས། དེ་ལས་ལངས་ནས་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚེའི་རྣམ་སྨིན་དུ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་དགའ་ཏུ་ཡང་བརྩོན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དེ་ཚེའི་རྣམ་སྨིན་དུ་འགྱུར་

ཞེས་བཤད་པས། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་འཇོག་བྱེད་པ་མེད་པས་སྡོམ་ཀྱི་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་ཀྱིས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་འཕངས་པ་བར་

སྐབས་སུ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཤེ་ནས་སྡོག་གི་བར་ཆད་ནས་ཆོ་ལྷག་ལུས་པ་མཐོང་ནས་སྔར་གྱི་སྡུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོ་འདི་ལ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་སྡོམ་གྱི་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་

རོ། །བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ན་རེ། ཆོ་སྲིང་

བར་བྱེད་པའི་ཆོ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས། ས་དེ་ལྟར་ལུས་འདི་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོ་གནས་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བསྒྱིད་ནས་ཆོ་སྲིད་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྲོག་རྣམ་སྨིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གང་གི་རྟེན་ལ་གཏེར་འཛོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བློང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་བུད་མེད་ཀྱི་

རྟེན་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་དེ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་མི་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་ཕྱིད་ན། བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྐོམ་པའི་དུས་དང་མི་སྡུད་བའི་རྣམ་གྲོལ་བ་ཞིག་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣོ་བས་

@45B ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཏོང་འཇོག་གི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇོག་ཚུལ་སྔར་བཤད་ལ། གཏོང་ཚུལ་ནི། དགེ་སྲོང་དག་བཅོམ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ལ་དབང་

ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་གང་ཡང་

རྒྱང་བ་ལ་ལྷུང་བཟེད་དམ་ཆོས་གོས་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ཕུལ་ནས་བསམས་བཞིན་དུ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སློབས་པར་ཞུགས། དེ་ལས་ལངས་ནས་བདག་གི་ཆོའི་རྣམ་སྨིན་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུ་ཐྱུང་ཅིག

སྣམ་དུ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་ངག་ཏུ་ཡང་བརྗོད་དེ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཏོང་འཇོག་གི་དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཆོ་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་མཐོང་ཞིང་གནས་ན་བསྟད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་མཐོང་

ནས་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཆོ་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་མ་མཐོང་ན་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན། སྤོག་གི་འདུ་བྱེད་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་ཞེས་

གསུངས་ན། སྤོག་དང་ཆོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། ཁྱད་པར་མེད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལས། སྤོག་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། མདོ་

སྟེ་པ་ན་རེ། སྡོག་ནི་ཆོ་འདིའི་ལས་ཀྱིས་

འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཆོ་ནི་ཆོ་སྟ་མའི་ལས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །འོ་ན། སྡོག་གི་འདུ་བྱེད་དག་ཅེས་མང་ཚོག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། སྡོག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གཏོང་འཇོག་མི་རུས་

པས་སྡོག་གི་རྒྱུད་ལ་གཏོང་འཇོག་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། སྡོག་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དུ་མ་ དང་ལྡན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དབང་ན། ཁམས་འོ་གཟུ མ་གཉིས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་གོང་མ་ཕུང་པོ་བཞི་དང་

@46A ཞེས། །ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྡོག་རྫས་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདུ་བྱེད་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྡོག་དག་ཅེས་སྨོས་རིགས་ཀྱི། འདུ་བྱེད་དག་ཅེས་སྨོས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་ཟེར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པའི་སྐུ་ཆེའི་གཏོང་འཇོག་བྱེད་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འཆི་བ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐུ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་དང་། ཆོ་ལ་མངའ་བརྟེས་

པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་ཚའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་

གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ལྷག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པ་དང་། རྟུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ་བསྒོམས་པས་དངས་བཞིད་ན་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བཞུགས་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་བཅའ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། བདུད་བཞི་བཅོམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོ་རྩེ་གདན་གྱི་སྟེང་ཕྱན་དང་པོ་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ། ཐུན་

གསུམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། ཡང་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཚའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། གྲུབ་ཡུལ་དུ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་

ལས་འདས་ནས་ཕྱང་པོའི་བདུད་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞན་རྣམས་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེན། དབང་པོ་བཟུ་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པ་དར་རྣམ་སྨིན་མི་ན་པ་གཉིས་གཡོང་

པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན།

དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་

@46B དགེ་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་ཏེ། དགེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཅིག་པུ་ནི་རྣམ་བར་སྨིན་པ་

དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བཅུ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་པར་

སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་

བཅས་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཟག་མེད་དང་ལྡན་མ་

བསྟན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་སྲོག་གི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྡང་

དྲུ་བསྟན་པ་གང་ཞེག །འཕགས་བུ་ཡིད་དྲུ་འོང་བ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་དགེ་མི་དགེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉེ་འོག་པ་དང་མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་ན། ལྡང་མ་བསྟན་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལྡང་མ་བསྟན་དྲུ་འགྱུར་བས་ལྡང་མ་བསྟན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་ལ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལྡང་མ་བསྟན་གསུམ་གཡོད་ལ།

གཞན་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྲོག་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ལྡང་མ་བསྟན་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལས་

འདོད་པར་གཏོགས་པ་ནི་དུ། གཟུགས་

@47A ཞེས། །སྲུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ། གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ། ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། དྲི་མ་མེད་པ་གསུམ་དང་དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དབང་པོ་གཉན་རྣམས་འདོད་པར་གཏོགས་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་མེད་གསུམ་དང་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་སྙུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་སུ་གཏོགས་ཏེ།

གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་རུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ན་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ན་འཁྲིག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དེ་རྒྱན་མི་མཛེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ན་སྙུག་བསྔལ་མེད་དེ།

རྒྱུས་བྱས་པའི་སྙུག་བསྔལ་ཡང་མེད། རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་སྙུག་བསྔལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་འོད་ལྟར་དྭངས་པའི་ཕྱིར། དེ་

ནི་ཡིད་མི་བདེ་མེད་དེ། རྒྱུས་བྱས་པའི་

ཡིད་མི་བདེ་ཡང་མེད། རྒྱན་གྱིས་བྱས་པའི་ཡིད་མི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཁོང་ཁྲོ་སྣང་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་གཉེན་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འགྱུར་

རོ། །བདག་གི་དབྱའོ་ལ་ཕན་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་དགུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་

ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་བདེ་བའི་

དབང་པོ་མེད། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་བདེ་བ་དང་འདུ་གི་སྣྲས་ཡིད་བདེ་

བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་

@47B བརྒྱད་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཡིད་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ལ་མཚོང་

སྣང་དང་། སྣོམ་སྣང་དང་། སྣང་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་

པ་གསུམ་གཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་སྤྲོམ་སྤང་དང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་བ་མཐོང་ལམ་དང་སྤྲོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ།

མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། སྤྲོམ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་སྤྲོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྡོག་བསྡུལ་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ནི་སྤྲོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བྱ་གང་ཞེག །མཐོང་སྤང་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཟག་མེད་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པས་ཟག་བཅས་སྤྲོམ་སྤང་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་

པ་ལ། རྟེན་ཚུལ་དང་། གཏོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དུ་གསང་དུ་རྟེན་ཅེ་ན། འདོད་པར་དང་པོར་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིས་

མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་

པའི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་རྟེད་དེ། ལུས་དང་སྲོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་མིག་དབང་སོགས་མེད་ལ། ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་

སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་ས་མ་ཞེན། རྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་བས་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་རྟེད་པ་མིན་ནོ། །འོན་གང་རྟེད་ཅེན། རྒྱས་སྐྱེས་དེ་ཡིས་བསྒལ་པ་དང་པོའི་མི་བཞིན་དུ་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་

@48A ཞེས། །བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གསར་དུ་རྟེད་དེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྲོག་གི་དབང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་བདུན་ནམ། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་ན་དེ་གཉིས་བསྟན་པས་བརྒྱད་རྟེད་དོ། །

དེ་སྐྱེ་གནས་བཟང་ན་མཚན་གཉིས་ཤ་ཐི་ལྟར་ཡོད་ཅེན། བདེ་འགྲོ་ན་མེད་ཀྱང་ངན་འགྲོ་ན་ཡོད་དོ། །གཟུགས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་མིག་སོགས་ལྔ་དང་སྲོག་སྟེ་དྲུག་རྟེད་

དོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་

པོ་གཅིག་གསར་དུ་སྐྱེད་དེ་སྲོག་གི་དབང་པོ་གཅིག་པུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་དུ་གསར་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བའི་ཚེ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་

འགག་སྟེ། སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཉིད་ཅིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ན་བརྒྱད་འགག་སྟེ། སྔར་གྱི་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་བསྣན་པས་

སོ། །འདོད་པར་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་བརྒྱད་པོ་

དེའི་སྟེང་དུ་དེ་གཉིས་བསྣན་པས་བཅུའམ། གང་རུང་ལྔན་ན་བརྒྱད་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་གཅིག་པོ་བསྣན་པས་དགུའམ། གཉིས་ཀ་མེད་ན་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ཀ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཅིག་ཅར་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱིས། རིམ་

གྱིས་འཆི་བ་སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་པོ་དག་ལ་བཞི་གསར་དུ་འགག་སྟེ། ལུས་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་སོ། །མིག་སོགས་ནི་སྔར་འགགས་ཟིན་པས་འཆི་སྲིད་ཐ་མའི་ཚེ་འགག་པ་མིན་

ནོ། །དེ་ཡང་ལྷང་མ་བསྟན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་

གྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱིས། དགེ་བས་འཆི་སེམས་བྱས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ལྔ་བསྟན་པས་གཟུགས་མེད་དུ་བརྒྱད་འགག་པར་འགྱུར་བ་

སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོའི་རྣེད་ཚུལ་

@48B འཆད་པའི་ཚེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོའི་རྣེད་ཚུལ་ཉིད་ཟཁད་ནས། གཏོང་ཚུལ་འཆད་པ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཀ་གཏོང་ཚུལ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་

ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་མཚོན་པའི་ཆེད་

ཡིན་ནོ། །ལྟ་པ་ནི། དབང་པོའི་སྐབས་སུ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་རྣམས་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དབང་པོས་འཐོབ་པར་བཞད་པས་དེ་དབང་པོ་དུས་

འཐོབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཐ་མ་

གཉིས་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཐོག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་བོ། །ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཅེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

དབང་པོ་དགུས་འཕོ་སྟེ། སེམས་

ཀྱི་སྣང་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། སྣང་ཅིག་ཆུ་བུག་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་དད་སོགས་དབང་པོ་ལང་དང་། འདི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་

བྱལ་བ་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྒྲུས་པའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཕོ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དང་པོ་དེས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་བྱལ་ཕོབ་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་དེས་མཐོང་སྤང་

སྤངས་པའི་བྱལ་ཕོབ་ཀྱི་རྐེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རིམ་བཞིན། ཀུན་པོ་ཕྱིར་ཕྱུང་བ་དང་། སྟོ་འཕང་ཟླ་བཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕོབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་དེ་ཕོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ།

བྱལ་ཕོབ་ཀྱི་རྐེན་བྱེད་པས་འཕོབ་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དབང་པོ་དགུས་འཕོབ་སྟེ། རྣ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྒྲས་པའི་སྟོམ་ལམ་ཀུན་ཤེས་

པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་ལམ་ཟད་པ་ཤེས་

@49A ཞེས། །བས་བསྡུས་པའི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཚོར་བ་བའེ་བ་དང་། ཡིད་བའེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་གང་རུང་གིས་འཐོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་

བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བའེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བའེ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཐོག་པོ། །རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དང་པོ་དེས་སྙོམ་སྦྱང་མ་

ལུས་པར་སྦྱངས་པའི་བྱལ་ཐོབ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་དེས་སྙོམ་སྦྱང་མ་ཡུས་པར་སྦྱངས་པའི་བྱལ་ཐོབ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་སྔར་ལྟར་རོ། །འབྱས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྱས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་

ནི་དབང་པོ་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས་འཐོབ་པ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་དེ་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟོན་ཞེ་གནས་

ཤས་ཆེར་སྣང་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་

ཞི་རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡིན་པས། དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་

ཕྱིར་འོང་དབང་པོ་རྣོ་རྩལ་གང་ཡིན་ཡང་སྟོན་ལྷག་མཐོང་ཤེས་ཆེར་སྣུབ་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དཀའ་བས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་སྔར་གྱི་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་

དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཚགས་བཟལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དགུ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་རོལ་

@49B དུ་འདོད་ཉོན་བྱེད་པོ་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣུལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་

གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་

ཆོ་དང་སོགས་ལྟ་ཡིད་བཏང་སྐྱེམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟུལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་

པར་བྱེད་པའི་ཆོ་སྟར་གྱི་བདུན་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་

ངེས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་དང་། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་བརྟེན་ན་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོས་

འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་པོ་རྣོན་པོ་སྟོན་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དགའ་བས་ཡིད་དད་

སོགས་ལྟ་བཀང་སྟོམས་ཡིད་བདེ་དང་

བརྒྱད་ཀྱིས་འཐོབ་བོ། །དེ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་སྟོན་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྦྱོང་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་བའི་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དགའ་བས་སྤང་ཡོ ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་བསྣན་བས་དགྲས་

འཐོབ་བོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགྲས་འཐོབ་ན་བསྟན་བཅོས་ཡི་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུ་ཞིག་གིས་འཐོབ་ཅེ་ན། སྤྲས་པ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དག་གིས་འཐོབ་བོ། །ཞེས་བཤད་

@50A ྈ།། །།པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དགྲས་འཐོབ་པར་བཤད་པ་འཐོབ་ཐབས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། དགྲ་

བཅོམ་པ་དབང་རྩལ་འགའ་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉམས་ནས་སོར་ཆུད་པའི་ཚེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཐོབ་སྤྱིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚེ་ན་དབང་པོ་བཅུ་

གཅིག་གིས་འཐོབ་བ་སྲིད་དེ། དང་

པོར་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་

ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་ལན་དུ་མར་ཉམས་ཀྱང་དེ་ལས་དབང་པོ་མང་བས་མི་འཐོབ་སྟེ། བཟུང་གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགྲ་བཅོམ་

པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་དབང་པོ་བཟུགས་གཅིག་གིས་འཐོབ་པར་ཐལ། དེ་ཉམས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚགས་བླལ་སྟོན་སོང་ཉམས་པ་མི་སྲིད། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་

མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཆོར་བ་བདེ་བས་འཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བཟུས་འཐོབ་པ་སྲིད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་

གཞིའི་དུས་སུ་ཚོར་བ་སྤོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་

ཤ༎ སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་གཞི་མཐོང་བ་ལ་གྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མཐོང་བ་ལ་གྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་ནས་ཚོར་བ་བདེ་པ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ལ། དེས་ལྡན་དང་། སྲིད་ལྡན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གང་དང་

@50B ལྡན་པ་ལ་དུ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཞེན། བཏང་སྙོམས་དང་ནི་སྲོག་དང་ནི་ཡིད་གསུམ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྲོག་དང་ལྡན་པ་ལ་མིག་སོགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་

ངེས་ཀ པ་མེད་དེ། འདོད་པར་མིག་སོགས་བཞི་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཞོ་མོའི་དབང་པོ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་ལྡན་པའི་

ངེས་པ་མེད་དེ། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་བཞིན། བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་བཞིན། ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསམ་

གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་

བཞིན། དང་སོགས་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དགེ་རྩ་ཚད་པའི་གང་ཟག་བཞིན། ཐ་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སོ་སྐྱེ་བཞིན། བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྡན་

ཏེ། ཀུན་འབྱོ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་

དུ་རང་ཉིད་བསྟན་ཅ་ པས་སོ། །བདེ་ལྡན་ལ་ལུས་དང་ངེས་ལྡན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་བཞིན། བདེ་ལྡན་ལ་ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་པར་མ་ངེས་ཏེ། གསམ་

གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་

བཞིན། ལུས་ལྡན་ལ་བཞི་དག་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་དང་རང་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། །མིག་སོགས་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྟ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། ལུས་ལྡན་བཞིའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་

བསྟན་པས་སོ། །ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་ལྟ་དང་

ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། བདེ་ལྡན་བཞིའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། །འོན་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་བདེ་བ་དང་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞེན། ལྡན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་

བསྡུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་

@51A ཞེས། །ལྷན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ལྷན་ལ་བདུན་དང་ངེས་པར་ལྷན་ཏེ། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པའི་ཚོར་བ་བཞི་ལུས་སྲོག་ཡིད་དང་ལྷན་པས་སོ། །ཡིད་མི་བདེ་དང་ལྷན་པར་མ་ངེས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་

བྱལ་བའི་འདོད་པའི་གང་ཟག་བཞི། མོ་འི་དབང་པོ་དང་ཕོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྟུད་དང་ལྷན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལྷན་བདུན་པོའི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྟན་པས་སོ། །སོགས་པ་དང་སོགས་ལྟ་དང་ལྷན་པ་

ལའང་བརྟུད་དང་ལྷན་པར་ངེས་ཏེ། ཀུན་འབྱོ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། །ཀུན་ཤེས་དང་ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་བཟུ་གཅིག་དང་ངེས་པར་ལྷན་ཏེ། གདགས་གཞི་དགུའི་སྟེང་དུ་སྤོག་དང་རང་རང་

བསྟན་པས་སོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དབང་པོ་བཟུ་གསུམ་དག་དང་ངེས་པར་ལྷན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གདགས་གཞི་དགུའི་སྟེང་དུ་སྤོག་དང་ལུས་དང་སྡུག་

བསྟལ་དང་རང་བསྐྱེན་པས་སོ། །གཉིས་

པ་ནི། ནང་གི་དབང་པོ་ཉུང་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དུ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་ཅེ་ན། དགེ་རྩ་ཆད་ནས་མེད་པའི་ནང་གི་དབང་པོ་ཉུང་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་བ་སྲིད་དེ། ཚོར་བ་ལྷ་ལུས་སྲོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་པའི་

ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་འང་དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྲིད་དེ། བཏང་སྙོམས་སྲོག་ཡིད་དགེ་བ་དད་སོགས་ལྷ་པོ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་མང་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དུ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་ཅེན། དབང་པོ་

མང་པོར་ལྡན་པ་ལ་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། གང་མ་གཏོགས་ན་དྲི་མ་མེད་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་ཞེ་ན། མཚན་གཉིས་པ་དགེ་རྩ་མ་ཆད་པ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ་ཞེག་ལའོ། །དེར་མ་ཟད་

@51B འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ལའང་ལྡན་ནོ། །གང་མ་གཏོགས་ན། ཐོ་མོའི་མཚན་གང་རུང་གཅིག་དང་དྲི་མ་མེད་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་དྲི་མེད་ཕྱི་མ་

གཉིས་མ་གཏོགས། སྒོམ་ལམ་པ་ཚགས་བཅས་

ཡིན་ན་དྲི་མེད་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་

སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེའམ། ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཚོས་རྣམས་གཞི་ལྡན་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་དང་སེམས་དང་

སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་བས་ཚོས་གང་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། གཟུགས་

ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། དང་པོ་ལ། འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོའི་རྟུལ་མེད་པ་དང་སྣའི་རྟུལ་མེད་པའི་རྟུལ་ཁར་བས་གས་པའི་གོང་བུ་ཆུང་ཉོས་གཅིག་ཀྱང་རྟུལ་རྩས་

བརྒྱད་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་སྟེ། འབྱུང་བ་བཞི་

དང་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ལུས་དབང་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་དང་རྫས་དགུ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་གཞན་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་དང་རྫས་བཅུ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ། སྒྲ་དང་ལྡན་ན་དེ་དང་རྫས་བཅུ་གཅིག་ལྡན་ཅིག

སྐྱེ། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་གཉིས་མེད་པས། གཟུགས་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་མེད་ཕྱ་རབ་རྫུལ་རྫས་བྱུག །ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྫས་བདུན་ནོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྫས་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། ।།ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་རྫུལ་ཕྱ་རབ་

@52A ཞེས། །བསགས་པའི་གོང་བུ་ཆུང་པ་གཅིག་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་འབྲལ་མི་ཤེས་ན། གོང་བུ་ཁ་ཅིག་སྦ་བར་དམིགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཤེར་བར་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱ་བག་སྣུ་བ་ན་རེ། འགྱུར་བ་བཞིའི་ཡ་ངོ་བོའི་སྟོང་ཉིད་

ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱེ་དང་ལན་ཚྭ་བསྲེས་པའི་རོ་བཞིན། ཡང་ན་འབྱུང་བ་བཞིའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པས་རེས་འགའ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་གཤེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྦ་བར་

དམིགས་པ་ཡིན་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འབྲུང་བ་

བཞིའི་ས་བོན་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོའི་སྣོ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཉེར་བ་དང་སྦ་བར་དམིགས་པ་འཐད་ཟེར། རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་གོང་བུ་ཆུང་བ་གཅིག་ཀྱང་ཇས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཅིག་སྟེ་ན། ཇས་དེ་རྟུལ་གྱི་ཇས་ལ་ཇས་སུ་བྱས་

པ་དེ་གཟུང་བར་བྱའམ། སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཇས་ལ་ཇས་སུ་བྱས་པ་གཟུང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གྲངས་ཉུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དབྱིབས་ཀྱི་ཇས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་ལྟར་ན་གྲངས་མངས་�infinity པར་འགྱུར་ཏེ། འབྱུང་བཞི་རིགཔ

བྱའི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། འབྱུང་བཞི་རྟུལ་གྱི་ཇས་སུ་བཟུང་། འབྱུང་གྱུར་བཞི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཇས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེའི་རིགས་ལས་མ་འདས་

པས། བྱང་མངས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ། གཞིས་པ་ལ། བསྟན་བཅོད་གཞིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རིས་པར་ལྷན་ཅིག

སྐྱེ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཚན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་སས་བྱུང་བ་མེད་པར་ནི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་བཞིན། །དེས་ན་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

@52B སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་འདུས་བྱས་དུ་བྱས་སུ་མཆོག་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་དག་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཐོབས་དག་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེའི། རང་གི་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ཐོབ་

བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བསམ་ཞུབ་སོ། །ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ལའང་རང་གི་ཐོབ་པ་རང་དུས་ན་འདས་བ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འམ་ཞེས་པས་ཐོབ་

བྱའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐོབ་མེད་པས་སོ། །འགོག་པ་གཉིས་ལ་ནི་ཐོབ་

པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་པ་མེད་པས་མ་

སྣོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྟེ་ཚན་དུ་དེས་པའི་རབ་དབྱེ། མ་དེས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚུངས་ལྡན། འདྲ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར། ཐ་དད་ལྟ་བུའི་གཅིག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བསྟན་ཚའད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྡན་ཅིག །ཅེས་གཤའད་ན་སེམས་འབྱུང་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེན། སྟེ་ཚན་དུ་དེས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་དང་། ལ་སོགས་

བ་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་པོའི་ས་མང་པོ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་དང་། ཉོང་མོངས་ཆུང་དུའི་ས་མང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ལ་ལྟ་ལས་དང་པོ་ནི། སེམས་

བྱུང་རྣམ་ལྔ་སྟེ། ས་མང་ལ་སོགས་ཐད་དང་ཕྱིར། ཞེས་བཤའད་ན་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེན། ཚོར་བ་དང་། ཡུལ་ལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།

ཡུལ་དོན་གཉེར་བྱི་བདུན་པ་དང་། ཡུལ་དབང་རྣམ་

@53A ྈ།། །ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རེག་པ་དང་། ཚོར་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་། དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་

པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའི་མོས་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚོས་ཅན། སེམས་ཀྱིས་མངོ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛོར་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

དགེ་བའི་ས་མངོ་པ་ནི། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་དང་བཅས་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པའི་བག་ཡོད་དང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་

ཕྱིང་ཆོར་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་སྡུག་བྱད་ཏུ་འབྱུང་བའི་བཏང་སྙོམས་དང་། སྤྱིར་བཏང་སྐྱོམས་ལ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྐྱོམས། ཚོར་བ་བཏང་སྐྱོམས། ཚད་མེད་བཏང་སྐྱོམས་གསུམ་ལས་

འདི་སྦ་མའོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་

པ་དང་། རྩ་བ་གཉིས་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་བ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་དང་། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྡང་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་བློའོ། གཞན་ལ་

མཐོ་(BTSA)མ་ཡ་ པའི་རྣམ་པར་མ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་སེམས་སྤྲོ་བའི་བརྩེ་ན་འགྱུས་ཚོས་ཅན། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་གི །གཞན་གྱི་འཁོར་

དུ་མི་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅེན་པོའི་ས་པ་ནི། རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་བག་ཡོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བག་མེད་དང་། བརྩེ་ན་འགྱུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལོ་དང་། དད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

@53B མ་དང་པ་དང་། སེམས་བློང་བློང་པོར་བྱེད་པའི་རྣུགས་པ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་བའི་རྟོད་པ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཅེན་པོའི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་

འཛོར་དུ་འབྱུང་གི །གཞན་གྱི་འཛོར་

དུ་མི་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་ནི། ཁྲེལ་མེད་དང་། ངོ་ཚ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་པའི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཛོར་དུ་འབྱུང་གི །གཞན་གྱི་འཛོར་དུ་མི་

འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་ནི། བརྒྱ་སེམས་དང་གཅིག་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཁྲོ་བ་དང་། ཁྲོས་པའི་རྩེས་སུ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མང་དུ་བྱེད་པའི་ཁོན་

དུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་དྲང་པོ་མིན་པའི་བག་ཐུར་བྱེད་པའི་གཡོ་དང་ནི། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་དང་། སྨྲིག་པ་ལ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་འཆིག་པ་དང་། ཉེས་པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའི་འཆབ་པ་དང་། ཚོས་དང་ཟང་

ཟིང་སོགས་གཞན་ལ་མི་གཏོང་ཞིང་གཏོང་པ་དང་འགལ་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་བའི་སེམས་སྟ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བཙོས་ནས་གཞན་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱུ

དང་། རྒྱ་གས་པ་དང་། གཞན་ལ་མཐོ་འཚམ་

པའི་རྣམ་འཚོ་ཅ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བྱའི་ས་ཅ་ཀྱིས་ཆུང་། མཚུངས་ལྡན་བྱོགས་ཀྱིས་ཆུང་། འབྱུང་ས་རྟེན་ཀྱིས་ཆུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐོམ་སྣང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟེ་ཚན་དུ་ངེས་པ་ལྡ་ཡོད་ན། སྟེ་ཚན་དུ་མ་ངེས་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་ཞེ་ན། སྟེ་ཚན་དུ་མ་ངེས་པའི་

@54A ཞེས། །སེམས་བྱུང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྨོན་དཔོན་དབྱིག་ཤཱཀ་ཆོས། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྲོད་པ་དང་། །གཉིད་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཆགས་རྣམས་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་ངེས་པ་མིན་པར་ཟཱཧ་དེ། །ཅེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི་སེམས་པས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཡིན་པས་

སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་

པས་དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། འདོད་སེམས་ཡིན་པས་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སེམས་ལ་ལ་དག་ཏུ་འཆྱོད་པ་བསྟན་པས་སེམས་བྱུང་ཉིར་གསུམ་འབྱུང་དོ། །མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས་པ་མ་རིག་པ་ཙམ་

དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། ལྟ་བ་ཤ་ཐ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག །མི་དགེ་བའི་ས་བ་གཉིས། རྟོག་ཕྱོ(DPHYO)ད་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་བསྟན་པས་

ཉིར་གཅིག་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། མི་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་འདིར་སེམས་ཀྱི་ས་མང་དུ་བབྱངས་ཚར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་བཞི་དང་། ཁྲོ་སོགས་བཅུ་

དད།ཀ འཆྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། སྔར་ཀྱི་ཉི་ཤུའི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྟན་བས་སོ། །ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་བསྒྲིགས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་

ལ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སངང་

བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་མ་བསྒྲིབས་ལྷང་མ་བསྟན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིད་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལྷང་མ་བསྟན་

@54B ཀུན་ལ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསལ་འཁོར་དུ་གཉིད་ཡོད་པ་ལ་དེ་བསྟན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། གཉིད་བཅས་དགེ་པའི་སེམས་ལ་ནི། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གསུམ། །ལ་ལ་དག་ཏུ་

འགྱོད་པ་བསྟན། །ལྟ་དང་ལྡན་ལ་ཉི་ཤུ་གཅིག །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཐྲོ་སོགས་དང་། །འགྲུབ་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས། །བསྒྲིབས་ལ་བཅུ་དག་ལྷང་མ་བསྟན། །གཞན་ལ་བཅུ་གསུམ་དག་ཏུ་འདོད་དེ། །ཅིས་སྦྱར་རེ། །འདོད་པ་ན་ཡོད་

པ་དེ་དག་ལས་འགྱོད་གཉིད་མི་དགེ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་ལོ་དག་ན་མེད་དོ། །དེ་ན་འགྱོད་པ་མེད་དེ། འགྱོད་པ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ལ། དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པའི་

ཕྱིར། དེ་ན་གཉིད་མེད་དེ། གཉིད་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པ་

ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་བའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ན་མི་དགེ་བ་མེད་དེ། དེ་མ་སྤངས་པར་བསམ་གཏན་དང་པོར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ན་མེད་དེ། རྟོག་པ་

ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚོང་མ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དཔྱོད་པའང་མེད་དེ། དཔྱོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེ་པས་དེ་ན་གཡོ་སྒྱུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། གང་ལ་གཅོ་

འཁོར་ཡོད་པ་དེ་ན་གཅོ་བོ་འཁོར་བ་ཤ སྟུ་བའི་ཕྱིར། གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་གཅོ་འཁོར་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ན་གཅོ་འཁོར་ཡོད་དེ། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་འཁོར། བྲམ་ཟེའི་འཁོར།

ཁྱིམ་བདག་གི་འཁོར། དགེ་སྦྱོང་གི་འཁོར། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་འཁོར། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་འཁོར། བདུད་ཀྱི་འཁོར། ཚངས་པའི་འཁོར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཇིག་

རྟེན་ན་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ཞེས་གཅིག

@55A ཞེས། །ལྷ་བྱང་གླིང་ན་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། དོན་ཐ་དད་དེ། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་གྲུས་པ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེ་པ་ཁ་ཅིག །རང་

ལ་ལྷོས་ནས་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇེམ་པ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྷོས་ནས་ཉེས་པ་ལ་མི་འཇེམ་པ་ནི་ཁྲེལ་མེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལས་བརྒྱུད་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཡོད་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འཇིག་རྟེན་ན་དགའ་བ་དང་གྲུས་པ་

ཞེས་གཅིག་པ་ལྷ་བྱང་གླིང་ན་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། དོན་ཐ་དད་དེ། དགའ་བ་ནི་དད་པ་དང་། གྲུས་པ་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་དགའ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་

རང་གི་བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་དགའ་བ་ལྷ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་ཐ་མ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བ་ལྷ་བྱའོ། །དགའ་བ་དང་དད་པ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་དད་

གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་སྣུ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་

ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་ཉེན་མོངས་ཅན་ལྟ་བུ། དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྡུག་ཀུན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་འགོག་ལམ་ལ་ཡིད་

ཆེས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་ངག་གོ །གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུ། དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་མཁན་

པོ་ལ་དད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་མཁན་པོ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་གཞན་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་དང་གྲུས་པ་དེ་གང་ན་ཡོད་ཅེན། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡོད་ཀྱི་(GTHU)གས་

@55B གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཕ་ནི་རྩོད་པ་ནི་ཞེའ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དཔྱོད་པ་ནི་ཞེའ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དོ། །འོན་

སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཅིག་ཅང་མི་

འབྱུང་བར་ཐལ། སེམས་གཅིག་ཉིད་རྩེང་ཞིན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། མར་གསར་པ་ཆུ་གྲང་གི་ནང་དུ་བཞག་པ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཕོག་པའི་ཚེ་ཆུ་གྲང་གིས་ཉ་ཅང་འཁྲག་པར་མི་བྱེད་ཉི་མས་ཉ་ཅང་འཇུ་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་

དུ། རྟོག་པས་ཉ་ཅང་རྩེང་བར་མི་བྱེད་དཔྱོད་པས་ཉ་ཅང་ཞིན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་སྨྲའི། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་ཚོག་ཏུ་མི་སྨྲ་བས་ཞེས་འབྱུང་བས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་

ཁྱད་པར་རྫོད་པའི་ཚོག་ཀུན་ནས་སྐང་བའི་བློ་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་དང་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། ཛ་བྱམ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་སྲ་སྐམ་པ་དང་། འདི་སྲ་བར་འདུག་སྐམ་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་

བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་

ཟཕད་པ་དང་དག་ལོ་ཞེན། མི་འབག་ལ་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུན་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མ་ནི་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་ཁངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྒྱག་པ་ནི་རང་གི་ཚོས་ཆོ་ཉིང་བ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ནི་

ཡོངས་སུ་གཏུངས་པའོ། །བཞི་བ་ནི། སེམས་དང་ཡིན་དང་རྣམ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་གྲྀང་ན་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། དགེ་མི་དགེ་འབྱེད་པར་

@56A ཞེས། །བྱེད་པས་ན་སེམས། ཡུལ་ཤེས་པ་ན་ཡིད། དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་དེ། དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་སོག་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས། རྟེན་

ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིད། བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར། སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་ཞེའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །དར་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་

དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་ཟེར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། རྟེན་བཅས་དང་། དམིགས་བཅས་དང་། རྣམ་བཅས་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་རྟེན་བཅས། ཡུལ་འཛིན་པས་ན་དམིགས་བཅས། བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་འཛིན་པས་ན་རྣམ་བཅས་མཉམ་པར་འཛིན་པས་ན་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །མཚངས་པར་ལྡན་

པའང་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཇས། རྟེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ། དུས་མཚུངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། བསྟན། བཤད། དོན་

བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐོབ་མ་ཐོབ་

གཉིས་དང་། སྐལ་

མཉམ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྟོམས་འདུག་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པས། དགེ་འདུན་དབྱེ་ན་ནི་མི་

@56B འཕྲོད་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཚོས། །ཞེས་པ་ཡང་སྟུང་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་བདུན། ཐོབ་མ་ཐབ། སྐལ་མཉམ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པོ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས། སྲོག། མཚན་ཉིད། རྫོད་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།

དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་ཚོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །ཐོབ་དང་མཐོབ་ཅེས་བཤད་ན། ཐོབ་མཐོབ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྣེ་

པ་དང་། ཐོབ་ནས་ལྡན་པའོ། །རྣེ་པ་ལ་ཡང་མ་ཐོབ་པ་ལས་རྣེ་པ་དང་། ཉམས་ནས་རྣེ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྡན་

བྱའོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཚད་ནི་ཐོབ་ནས་ལྡན་པ་

ཡིན་ནོ། །ཉམས་ནས་རྣེད་པ་ནི་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱིས་ས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་པའི་ཚོ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཚད་ནི་ཐོབ་ནས་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་ཐོབ་ནས་ལྟན་པ་ཡིན་གྱི་རྣེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་པ་ལས་རྣེད་པ་དང་ཉམས་ནས་རྣེད་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉམས་ནས་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་

སྐྱེས་པའི་ཚོ་ཉམས་པ་ལས་རྣེད་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ལྟན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། །ཁ་ཅིག །ཐོབ་པ་དང་ལྟན་པ་དང་རྣེད་པ་མིང་ཙམ་ གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྟན་ལ། བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་གང་ཟག་དེ་ལ་མི་ལྟན་པར་བྱེད་པའི་ཐུས་སོ། །དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། མ་རྣེད་པ་དང་། མི་ལྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐོང་པ་ལས་མ་རྣེད་པ་དང་། ཉམས་ནས་མ་རྣེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མི་སློབ་ལམ་

@57A ཀཱཾ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་པའི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ། དེའི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དང་། སོ་

སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དེའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་ལྡན་པའོ། །ཐོབ་པ་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། ཐོབ་པ་ཇུས་སུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུ་སོ་སོར་བསྟེད་ཅིང་ཐོབ་ལ། ཀུན་ཏུ་ལྡན་

པས་ན་ཡན་ལག་ལྔ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ན་རེ། འཕོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་

དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་། གཞན་ཡང་། ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞེག་ཡིན་ཞེས་བྱེས་པས། ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེན། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་དེ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་ཡང་རང་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྐྱེ་

འཕགས་སྟུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་འཕགས་པ་མཉམ་པ་ཞག་ལས་ལང་ས་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པས། འཕགས་པར་མི་འཐོད་དོ་ཞེ་

ན།ཁ སྐྱོན་མེད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་སྤངས་པའི་སྐོར་ནས་འཕགས་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཡིན་གྱིས། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་ལས་

@57B གཞན་ལ་འབྱུང་ན་ཏ་ཀྱང་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཐོབ་པ་ནི་གང་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་འེས་སམ་ཞེན། དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། འདུས་མ་བྱས་ལམ་འེས་ཏེ། འགོག་པ་གཉིས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅིང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་

བསྡུས་སོ། །མ་ཐོབ་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡིན་གྱི། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་དེ། གང་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་གྲུབ་པའི་

མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས། མཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་པའི་ཐོབ་པ་ཡང་དུས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་། དེའི་ཐོབ་པ་འདས་མ་

འོངས་དང་ལྡན་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དགེ་བ་ལ་དེའི་ཐོབ་པ་དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་མི་དགེ་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་ལུང་མ་

བསྟན་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་གཏོགས་པ་

རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་རང་གི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་དེ་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་

གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལའང་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་འདོད་པའ་ཞ ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་

@58A ཞེས། །གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་བསྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་

ཡིན་ནོ། །ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བདེན་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་

པ་དང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ནི་ཁམས་གོ་(ANG) མ་གཏེས་སུ་གཏོགས། དེའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་

ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་པའི་ཐོབ་པ་སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཐོབ་པ་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་རྟོགས་སྤྲ་བས་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི།

འགོག་པ་གཉིས་དང་ཟག་བཅས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་དེ་ལ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་དང་སྟོབ་པ་ཡང་མིན་མི་སྟོབ་པ་ཡང་མིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་སོ་སོར་

བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་མི་སྟོབ་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྣམས་སྟོབ་པ་ཡང་མིན་མི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོབ་གྲངས་

གི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གི་ཐོབ་པ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ལ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བདེན་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་དེ་ལ་སྒོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་

@58B པ་ཟག་བཅས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་སྒོམ་སྤང་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་

ངེས་སམ་ཞེན། མ་བསྒྲིགས་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེའི། སྔ་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དེ་མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སེམ་ཞེན། ལྷའི་མིག་དང་། རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། སྨྲལ་

བའི་སེམས་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། སྟོར་བས་བསྒྲབ་དགོས་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་གྱི་བསྒྲིགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྔ་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ངོ་བོ་ཐམ་པོ་ཡིན་པས་བླུན་པ་དང་།

ཀུན་སློང་སྟོབས་ཆུང་བས་སྟོབས་ཆུང་བར་སྟོབས་ཆུང་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་དགེ་མི་དགེའི་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བེམ་པོ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སོགས་

ཞེས་བཤད་པ་མ་ཐོབ་པ་ལའང་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཀྱི། དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་འང་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་མ་ཐོབ་པ་ལྟར་དེས་སམ་ཞེ་ན། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་མ་ཐོབ་པ་དུས་རྣམ་པ་གསུམ་གཅིག་ཀྱི། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལྟར་བའི་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་བ་མེད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་

ཇི་ལྟར་སྟོབས་ཆུང་ཡང་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་ཅེག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་འཚོག་ལམ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་ཏེ། འདོད་

@59A ཞེས། །པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་འདོད་པར་གཏོགས། གཟུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་གཟུགས་སུ་གཏོགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གང་གི་མ་

ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ལམ་བདེན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ལམ་བདེན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོར་འདོད་ཀྱིས།

འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་གང་གིས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལམ་བདེན་དེ་ཐོབ་པ་དང་། ས་གོང་འོག་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་སོགས་

ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དོ། །ཡོད་ན་ཐུགས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དུག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐུགས་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་རམ། དུས་སྟ་ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགྱུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ཞེག་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན། དེའི་

ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྡན་པར་བྱེད། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདོད་དེ། ཚོས་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཚ་ན། དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་

པའི་ཐོབ་པ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པོ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་ནས། དེའི་ཐོབ་པ་གསུམ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟེ་བྱག་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་དགུ་པོ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་ནས། དེའི་ཐོབ་

པ་དགུ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དགུ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་མི་ལྡན་ན། མ་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེའི་གཞན་མེད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

@59B སྐལ་མཉམ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། སྐལ་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་པ་དང་བསམ་པ་དང་རང་བཞིན་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སོ། །དབྱེ་ན། ཐ་དད་དང་། ཐ་དད་མིན་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ནི་སེམས་ཅན་ཙམ་དུ་འདྲ་བར་

བྱེད་པའི་རྩལ་ཤིག་གོ །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩལ་རེ་རེ་ཡོད་པས། རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་པས། ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་དགེ་ཚུལ་སོགས་ནང་ཐན་ཆུན་འདྲ་བར་བྱེད་

པའི་རྩལ་ཞིག་གོ །སྐལ་མཉམ་རྩལ་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། རྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། སྤྲོབ་དཔོན་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་ལྟ་སོགས་ལའང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་མིར་སྐྱེས་པའི་འདུ་བྱེད་ཙམ་འབྲ་

པལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱ་བྲག་པའི་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་སྐྱེའམས་འཇུག། ཅེས་བཤད་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་

དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཇུས་ཤེག་གོ། ཡུན་ཇི་སྲིད་ཅིག་ཏུ་འགོག་ཅེ་ན། གདགས་པར། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་

དུའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། སྐྱ་མི་སྣང་མ་གཏོགས་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་གཏན་ནས་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་

@60A ཞེས། །གསུང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དེ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེས་འཇུག་བསྒོམས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒོམས་པ་ལས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

སེམས་ཅན་དེ་གང་ན་གནས་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་ཀྱི་གནས་གཞན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལས་གནས་གཞན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་

ཕྱི་མ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་ཞེན། དེ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཚོ་སྔ་མར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒོམས་འཇུག་བསྒོམས་པའི་ནུས་པ་ཟད་ཅིང་། ཚེ་འདིར་སེམས་མེད་པས་ལས་གསར་དུ་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྱངས་གཞན་ལ་སྡོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱང་སྤྲུ་མི་སྐྱན་པ་དེ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒོམས་འཇུག

བཤད།། འགོག་པའི་སྒོམས་འཇུག་བཤད། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒོམས་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། སྒོམས་པར་ཞུགས་ནས་མ་ལྡས་ཀྱི་པར་དུ་

སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱས་སོ། །དེ་ས་གང་གིས་བསྟུས་ཞེན། བསམ་གཏན་གྱི་ཐ་མ་བཞི་པར་གཏོགས་ཏེ། འདི་བསྒོམས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་དམ་ཀུན་སློང་ཇི་ལྟ་བུས་སྒོམས་པར་འདུག

ཅེ་ན། འཚོར་བ་ལས་ཡིད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པ་འདོད་པས་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་ཐར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དགེ་མ་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཞེ་

@60B ན།། ཀུན་སློང་གི་སྐོ་ནས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྡུང་འགྱུར་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་ནས་སྡུང་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱི་མ་ལ་འདུ་

ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱང་སྤྲུ་མི་སྐྱན་པ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་བཞིན། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ཀྱི་འཕགས་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྟོམས་པ་ལས་འདུ་ཤེས་

མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞེག། འཕགས་པས་དེ་རྣམ་པར་ལྟུང་བ་ངན་སོང་གི་གནས་ལྟ་བུར་གཟུགས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཞི་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དེའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་

པ་ཡོད་པ་ལྟར། འདིའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། འདིའི་དུས་གཅིག་པའི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་དེ། སེམས་མེད་ཡིན་པ་དང་། མངོན་པར་བརྟེན་པ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་པའང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བདེ་བཞིན་དུ། མཚུངས་ལྡན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྫས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡིད་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུས་སྟོམས་པར་གཟུགས་ཅེ་ན། ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་གང་

གིས་བསྟུས་ཞེ་ན། སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་པའི་སས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྟོམས་པས་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཕྱ་བ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆེས་ཕྱ་བར་བྱས་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་འགོག་པ་ལ་

སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཞེན། ཀུན་སྤྱོང་གི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྤྱོང་འགྱུར་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཞེན། སྐྱེས་ནས་

@61A ཀཀ། །སྒོང་འབྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་གཉིས་སུ་སྒོང་འབྱུར་དང་། རྣམ་སྨིན་སྒོང་བར་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་འགོག་པའི་སྐོམ་པ་འཇུག་སྐོམ་པའི་ཚོ་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་སྐོམ་

པའི་ཚོ་ཕྱིམ་དེའི་ཡང་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་དེར་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོ་འདི་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཕགས་གང་གི་ཡིན་ཞེན། འཕགས་པའི་ཡིན་ཀྱི་སོ་སྐྱེའི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བྱེ་སྟོན་ཀྱིས་

འཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་འཐོབ་ཅེ་ན། སྟོང་བས་འཐོབ་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་མས་མེད་ཀྱི་སྐོམས་འཇུག་གང་ཞིག །སྔར་འཁོར་བར་འདྲིས་མ་སྒོང་

པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐུབ་

པའི་འགོག་པའི་སྐོམས་འཇུག་དེ་བྱང་ཆུབ་ཟད་པ་ཤེས་པ་བརྙེས་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱིས། སྟོང་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ལ་སྟོང་བ་ལས་བྱང་བའི་ཚོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བའི་

ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིའི་ནུབ་ཕྱོགས་ན་

གནས་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་བརྟེན་ཉེ་སྡུངས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དང་པོར་འགོག་པའི་སྐོམས་འཇུག་བསྒྲིད་ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་བསྒྲིད་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་བསྒྲུབ། དེ་ནས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འགོག་པ་སྐོམས་པས་

ཞུགས། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་བསྒྲིད་པར་མཛད་དོ་ཞེན། བྱང་སེམས་དེ་སངས་མ་རྒྱས་པའི་དང་པོར་འགོག་པའི་སྐོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་

@61B ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་སྔོན་ཅུ་རྩ་བཞི་བར་མ་ཆད་དུ་བསྒྲིད་ནས། བྱང་ཆུབ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་སྔོན་ཅུ་རྩ་བཞི་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག །སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས

སྤོང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུའོ། །ཁོ་ན་རེ། ཟད་མེད་ཀྱི་ལམ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྒྲིང་པ་རྣགས་མ་གྱུར་སྟེ། བར་དུ་འགོག་པ་ལ་སློབ་མས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོན་བྱང་སེམས་དེ་བསམ་པ་མི་

བརྟན་པ་ལྟང་བ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་ལྟང་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བགོངས་པ་གང་ཞེག །པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣུས་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཚོགས་ཡང་དག་པར་བསགས་པས་དམ་བཅའ་བརྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཉི་འོག་པ་ན་རེ། བྱང་སེམས་དེ་བསམ་པ་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན་མོད། དེས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་ལྟང་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བགོངས་

པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་ལ་ཀྱང་བཞིགས་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོན་ཐོག་གཅིག་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གསུམ་པ་ནི། འགོག་པའི་སློབ་མས་འཇུག་དེ་གང་གི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་

བྱེད་ཅེ་ན། གཉིས་ཀ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་སྐྱེམས་འཇུག

གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་ལ་མཚུངས་ཞ་ལྡན་ཐམས་ཅད་བཀག་ན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་གནས་པར་མི་རུས་པས། དེ་མ་ཐག་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་

@62A ཞེས། །བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འགོག་པའི་སྐྱེམས་འདུག་དང་པོར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེད་དེ། མི་དེ་ཚོར་འདུ་རྟགས་པས་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་སྐྲ་ཞིང་བྲོགས་ལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་

ལ་སྐྱོད་པ་ཡོད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་དེ་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ཚོར་འདུ་རྟགས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་ཀྱི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་ནས་འཇུག

པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། སྲོག་དང་ཞེས་བཞད་ན། སྲོག་དེ་གང་ཞེ་ན། སྲོག་ནི་ཚོ་ཡིན་ཏེ། གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྲོག་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་ཚེ་འོ། ༄ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཚོ་གང་ཞེ་ན། ཚེ་ནི་དྲོད་༄ དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་

བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་དོད་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཚེའི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེན། དོད་དང་རྣམ་ཤེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཚེ་དང་དོད་

དང་རྣམ་ཤེས་བྱོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕན་ཚུན་རྟེན་ཡིན་པས་ཚོ་མ་འོག་པར་དོད་དང་རྣམ་ཤེས་མི་བྱོག །དེ་གཉིས་མ་འོག་པར་ཚོ་མི་བྱོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་སྐྱོན་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས། དོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཚེའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཞེ།

སྟོན་གྱི་ལས་ཚེའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་ལྟར་ཚེ་གནས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལས་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་སྨིན་དུ་འགྱུར་བ་ལས། རྣམ་ཤེས་ལ་

དགེ་མི་དགེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁོ་ནས་འཆི་བ་ཉིད་ཡོད་དེ། ཆོ་ཐད་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཐད་པར་འཆི་བ་ནི། ཆོ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ལས་ཐད། ལོངས་སྤྱོད་ཅ རྣམ་པར་སྨིན་བར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་

@62B ཐད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོ་མ་ཐད་ལ་བསོད་ནམས་ཐད་ནས་འཆི་བ་ནི། ཆོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལས་མ་ཐད་པར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལས་ཐད་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ཆོ་དང་བསོད་ན་མས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལས་གཉིས་ཀ་ཐད་ནས་

འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆོ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གཉིས་ཀ་མ་ཐད་པར་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དག་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ཏ་

བ་དང་གནས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོས་དེ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པས་ན་མཚན་ཉིད། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཏ་བ་ནི་ཏ་ས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པ་ནི་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ནི་འཇིག་པར་བྱེད་པའོ། །

མཚན་ཉིད་བཞི་ཡོད་ན། མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན། འཇིག་པར་ཡང་མདོན། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་མངོན། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་

ན།། བྱ་བྱག་སྣ་པ་ན་རེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། གནས་པ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱི། གནས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར། ཁ་ཅིག །གནས་པ་ཡང་བསྟན་ཏེ། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་

མངོན་ཞེས་གནས་པ་གཞན་འགྱུར་དང་སྣོལ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་དེ་དང་སྣོལ་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། གནས་པ་ཆགས་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་གཞན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་

@63A ཀ།། །།ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན། སྐྱེ་བ་དེ་ཚོར་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཚོར་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་

པའི་ཚོགས། རང་དང་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞི་སྟེ་དགུ་ལྟན་ཚིག་སྐྱེལ། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བདེས་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་སྐྱེད་ལ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་སྐྱེ་བ་གཅིག་པུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་

ཀུན་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་སོགས་འདི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མངོན་རྟོས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ལུང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། ལུང་ལས་མ་གསུངས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་(NGU)ས་བྱས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། མངོན་ཞེན་དེ་བརྗོག་པའི་

ཕྱིར་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་ཀྱི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། རྒྱུན་གྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་

རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་གནས་པ་དང་། རྒྱུན་སྤ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་རྣ་བ་དང་། རྒྱུན་ལྷོག་པ་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱེ་བ་མ་འོངས་བས་ཆོས་ད་སྐྱེད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱའི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་མེད་པར་ནི་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ནི། མིང་དང་དག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་

@63B སོ།། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྒྲ། དཔེར་ན། ཐུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དག་དང་ཚོག་དོན་གཅིག་པས་ཚིག་ནི། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ། དཔེར་ན། ཀྱི་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཡི་གེའི་

ངོ་བོ་ནི། མིང་ཆེག་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་བྱུང་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས། དཔེར་ན། ཀ་ཞེས་བ་ལྷ་བྱའོ། །ཆོགས་ནི་དུ་མའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་དུ་གཏོགས། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གང་།

བྱུང་བ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་གང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞེན། གསུམ་པོ་དེ་འདོད་བ་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མེད་དེ། དེ་ན་སྐྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་

ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་ལས་བྱུང་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་དགུར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་བྱུང་མིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བསྒྲིགས་ཡུང་ཤ་ མ་བསྟན་ཡིན་ཀྱིས། དགེ་

བ་མིན་ཏེ། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། མ་

བསྒྲིགས་ལུང་ཤ་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་འང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་སོགས་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་དུ་འདྲ་བར་བྱེད་

པའི་ཕྱས་སམ། ཤ སྐལ་མཉམ་གྱི་ཕྱས་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་བ་དེ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་བའི་ཕྱིར།

@64A ཞེས། །མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་ལ་ཧཱུ་གཉིས་དང་། མི་ལྡན་པ་མ་ཐོབ་ཤ་བདག་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་

ལ་ཧཱུ་གཉིས་དགེ་པར་ངེས་ཤིང་། མི་ལྡན་པ་དེ་ཞར་བྱུང་ཡིན་གྱི་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་པའི་ལས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། རྐྱེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ཚཁད་པ། འབས་བུ་བཁད་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན། བཁད། དོན་བསྡུ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་མེད་པར་ནི། །ཞེས་བཁད་ན། རྒྱུ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེན། རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་

འདོད་དེ། བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་

བྱུག་ལས་དང་པོ་ནི། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་

ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་བཁད་ན། བྱེད་རྒྱུ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཚན་ཉང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པས། བྱེད་རྒྱུའི་

རྒྱུར་འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོས་འཆོ་

བར་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བདག་བདེ་བར་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་བ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ཆོས་གཅིག་སྐྱེ་པའི་ཚོ་ཤ་ རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་

པོར་གནས་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་སྤང་གིས་མཐོང་

ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཉིན་མོ་སྣང་འཛིན་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱུ་

@64B ཐམས་ཅད་ནུས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ། དེ་ལས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ནུས་པས་གེགས་མ་བྱས་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་མོད། སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་

མི་ནུས་པས་གེགས་མ་བྱས་པ་བྱེད་རྒྱུར་མི་འཐད་དོ་ཞེན། ※ སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ཙམ་གྱི་སྐོན་ནས་བྱེད་རྒྱུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གནོད་པ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་རྒྱལ་པོས་གནོད་པ་མ་བྱས་པ་ལ།

བདག་རྒྱལ་པོས་བདེ་བས་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐོན་ཕན་

འདོགས་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཇོག་བྱེད་བྱ་ཀུ་ཨཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དེའི་དུས་གང་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་

འཇུག་དང་སེམས་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚན་གཞི་པ་ཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཇུག་དང་ཞེས་བཞད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོབས་པ་གཉིས་

དང་། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སེམས་བྱུང་དང་སྟོབས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་དུས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གཅིག་པ་དང་། དེར་མི་གཅིག་ཀྱང་

དུས་ཙམ་དུ་གཅིག་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུར་གཅིག་པ་དང་། སོགས་པ་རྣམ་སྨིན་དང་། རྒྱུ་མ་ཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུར་གཅིག་པ་དང་། སེམས་དང་ངོ་བོ་དག་ག་དང་ལ་སོགས་པ་མི་དག་པ་དང་ལྡོང་མ་བསྟན་

@65A ཀཀ། །གང་རྟང་དུ་གཅིག་པས་སོ། །སེམས་གང་གིས་ཆོས་དུའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཅྱིན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཛིར་ཉང་བ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱིས་ཅོས་ལྟ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཅྱིན་

བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་མང་བཅུ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་བཅུ། རང་གི་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི། རྗེས་མཐུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞིའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀ ཅྱིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཉིད་སྟོབས་

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་རྗེས་མཐུན་པ་ཞེ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་བཅུ་རྩ་བཞིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཅྱིན་བྱེད་ལ། བཞི་པོ་དེ་མ་གཏོགས་ཏེ། སེམས་ལས་སྟོབས་ཆུད་པའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པ་ན་རེ། སེམས་ཀྱིས་མང་བཅུའི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་

དེས་ཀྱང་ཚུར་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཅྱིན་མི་བྱེད་དེ། སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་མི་འཐད་དེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་བྱུང་གི་སྐྱེ་སོགས་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མཐུན་དུ་བཤད་ཟིན་བའི་ཕྱིར་ཟེར། གསུམ་པ་

སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ནི། འབྲས་བུ་དང་རིགས་འདྲ་བའོ། །རིགས་འདྲ་བའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་འདྲས་བྱས་རྣམས་དང་། ཉོན་མངོས་ཅན་རྣམས་དང་། མ་བསྒྲིགས་ལྡང་མ་བསྟན་རྣམས་སོ། །དེས་ན་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་

སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའོ། །རིགས་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱང་བྱ་རིས་ལྤའི་ནང་ནས་རང་དང་རིགས་གཅིག་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྲུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤྲུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་

གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་དང་ས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། ས་མི་གཅིག་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དེ་འདོད་པའི་སྤྲུག

@65B བསྔལ་མཐང་སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུགས་སྔལ་མཐོང་སྤང་གི་དེ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ས་གཅིག་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ་ཞེན། སྔར་སྐྱས་བ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། མ་འདས་བ་སྐལ་

མཉམ་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོའི་མས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདས་པ་དེ་དང་ལྡན་བ་དང་། མ་འདོས་པའི་དེ་ཡིན། དང་ལྡན་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སྟ་གཅིག་པ་དེ་སྐལ་མཉམ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་སམ་

ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ལ་ངེས་ཀྱི་ཟག་མེད་ས་དགུའི་ལམ་ནི། ཕན་ཚུན་དུ་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དད་པའི་རྟེས་འབྲང་གི་ལམ་དེ། དད་པའི་རྟེས་འབྲང་ནས་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བར་གྱི་

ལམ་གྱི་མཉམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། མཐོང་ལམ་དེ་ཕྱི་མ་སྟོང་ལམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། སྟོམ་ལམ་དེ་སྟོམ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་གྱི་དེ་ཡིན། མི་སློབ་ལམ་དེ་མི་

སློབ་ལམ་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལས་བསྟུས་ཀྱི་དད་པའི་རྟེས་འབྲང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་དད་པའི་རྟེས་འབྲང་གི་ལམ་ཟག་མེད་དེའི་མཉམ་པའི་སྐལ་མཉམ་

བྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་ཡན་ཆད་ལེས་དམན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་དང་རྒྱུ་རྒྱས་པས་མཉམ་པ་དང་ལྡན་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསམ་

གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དད་པའི་རྟེས་འབྲང་གི་ལམ་དེ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དད་པའི་རྟེས་འབྲང་གི་ལམ་དེ་དབང་པོ་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་རྣལ་པོའི་ལམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་

@66A ཞེས། །གཉིས་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དད་པའི་རྟེས་འབྲང་གི་ལམ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་གི་ལམ་ལྡན་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་

པའི་ས་ས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཟག་མེད་སྤོམ་ལམ་དེ་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ལས་ལྡན་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉམ་པ་དང་ལྡན་པར་ཅན་དེ་ཟག

མེད་ཁོ་ན་ལ་ངེས་སམ་ཞེན། ཟག་བཅས་སྤྲོད་བ་ལས་བྱང་བདེ་ཡང་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྣལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐོས་བྱང་དེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྣལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། བསམ་བྱང་དེ་

བསམ་བྱང་དང་སྒོམ་བྱང་གི་སྣལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། སྒོམ་བྱང་དེ་སྒོམ་བྱང་གི་སྣལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། འདོད་པའི་ཐོས་བྱང་དེ། རང་དང་འདོད་པའི་བསམ་བྱང་གི་སྣལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། འདོད་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་སྣལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་

མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྒོམ་བྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཐོས་བྱང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཐོས་བྱང་དེ། རང་དང་དེའི་སྒོམ་བྱང་གི་སྣལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། དོའི་བསམ་བྱང་གི་རྒྱུ་མིན་ཏེ།

གཟུགས་ན་བསམ་བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཐོས་བྱང་སོགས་ཀྱི་འང་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་དེ་ཁོ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒོམ་བྱང་དེ་དེའི་སྒོམ་བྱང་གི་སྣལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྣལ་

མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི། སེམས་དག་དང་སེམས་བྱུང་རྣེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །འོན་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་ཡང་ཟཱཊ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུར་

@66B ཡང་ཟཱཊ་ན། ཁྱད་པར་ཅ་ཡོད་ཅེ་ན། ཕན་ཚུན་འབྲས་བུར་གྱུར་བས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་ལྡན་ལྟས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྐོར་ནས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། མཐོན་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྟེང་ནས་

བཀྲེད་ནས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཟས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འོངས་སྤྱོད་བ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བ་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་པའི་རྒྱུ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་རིགས་གཅིག་པ་མི་

དགོས་སོ། །ས་གཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུའི་སྡུར་གྱུར་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དྲུག་པ་རྣམས་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་

བོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྲིད་པའི་རྒན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒན་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་གྱང་མོ་བཞིན་ནོ། །ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་རྒན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཡང་།

རང་གི་ངོ་བོ་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒན་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་གྱང་མོ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཡང་སྲིད་པའི་རྒན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་

ན།། རྒན་དང་བྲལ་བའི་ས་བོན་གྱང་མོ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་དྲུག་གོ་དེ་ལ་དུས་གསུམ་པ་གང་ཞེན། ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་དུས་གཉིས་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ཡོད་ཀྱི། མ་འོངས་པ་མེད་དེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོ་

རིམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མཚུངས་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་གོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་དོ། །བྱེད་རྒྱུ་ལ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། དུས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏེ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་

@67A ཞེས། །གཉིས།། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྡོག་པས་རྒྱུ་དབྱ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འདུས་བྱས་རྣམས་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་བྱལ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས།

འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་རྣམས་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་མེད་དེ། རྒྱུ་དབྱ་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ལྡ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།

བདག་འབྲས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་འབྲས་འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙོས་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་

བྱེད་པར་གནས་པ་ཙམ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་གང་རྒྱུ་གང་གི་ཡིན་པ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཟཱཊ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱུ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུ་ཐམ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའི་

འབྲས་བུ་ཡིན། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུ་དང་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱོའི་རྒྱུའི་འབྲས་པུ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ནི། ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

པ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེམ་བསྟོ་པས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚེས་ཡིན་གྱི། དགེ་བམ་ཡིན་ཏེ། དགེ་རྩ་ཚད་པའི་རྒྱུད་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་

@67B རྗོད་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ན། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ཞེག་རྒྱུ་འབྲས་

འགལ་ཞིག་ལའང་ཡོད་པས། དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དག་མི་དག་གང་རུང་ལས་བྱུང་བ། དེ་ཙམ་ཞིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱས་བྱུང་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་རྟེས་ཐོགས་དེ་མ་

ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། ལུང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རང་གི་རྒྱུ་དང་རིས་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་དང་། ཀུན་འབྱོའི་རྒྱུ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་

རྣམ་པ་མི་འདྲ་ཡང་ས་གཅིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདྲ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བག་ཡོས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཟད་པའོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ལ། བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་

འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ནི་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུའི་སྡུང་བྱང་པ་མ་ཡིན་པའི་

འདུས་བྱས་རྣམས་ནི། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་ཡིན་གྱི། འདུས་མ་བྱས་ལ་བདག་འབྲས་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། འབྲས་བུ་འཇིག་བྱེད་དུས། དངོས་པོ་གང་རྒྱུད་སྐྱེད་པའོ། དང་པོ་ནི། བྱེད་

རྒྱུ་ལ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྡོག་པོ་ད་ལྟར་བས་འབྲས་བུ་འཇིག་གྱི། འདས་མ་འོངས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མི་འཇིག་ཏེ། འདས་པས་བཟུང་ཟིན་མ་འོངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་འཇིག་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟོན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུ

@68A ཞེས། །རབ་ཏུ་སྟེ་དང་པོར་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱས་བྱས་རྟང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་གཉིས་ནི། ད་ལྟོན་གྱི་དང་འདས་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། རང་གི་མཚུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ

འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་འདས་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་གྱི། ལྟོན་ཅིག་དང་རྟེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་རྒྱུ་དུས་སྐྱེད་ཅེན། སྨྱོར་དངོས་པོ

ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། དང་པོ་ལ་འཕགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་དང་བཞིང་ཡོད་ལ། རིམ་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི། རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྷག་མ་ལས་སྐྱེ། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ནི་ཀུན་འབྱོར་མ་གཏོགས་པ་

དང་། ལྷག་མ་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་ཀུན་འབྱོར་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། དང་པོ་འཕགས་པ་ནི་དེ་གཉིས་དང་སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྷག་མ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི།

མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི། མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྷག་མ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་མེད་པར་ནི།

ཞེས་པའི་རྐྱེན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་ལས་རྐྱེན་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུའི་རྐྱེན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན། དམིགས་པའི་རྐྱེན། བདག་པོའི་རྐྱེན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན། ཁྱད་པར་མེད་དེ།

མདོ་ལས། རྒྱུ་གཉིས་དང་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བསྒྲིད་དེ། གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་ནང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་མེད་ན་སོ་སོར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་ཟཁད་

@68B དེ། དཔེར་ན། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྐྱེན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། རྐྱེན་གང་འབྲས་བུ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད། དངོས་པོ་གང་རྐྱེན་དུས་སྐྱེད། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་རྒྱས་པར་ཟཁད་པའོ། །དང་པ་ནི། རྒྱུའི་རྐྱེན་

ཞེས་ཟཁད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ཅི་རིགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡིན་གྱི། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་

གཟུགས་ཅན་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པར་འཆོལ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཁོར་དང་དང་བསམ་གཏན་གྱི་གཟུགས་དང་ཟག་མེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཅན་གཅིག

མ་འཁགས་པར་གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རླུང་མང་པོ་ལས་འབྲས་བུ་ཉུང་ཏུ་དང་། རླུང་ཉུང་ཏུ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཡིན་ན་མ་ཞེན། དེ་དག་སྐྱེས་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་

ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོ་རིམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་རིམ་ཅན་དུ་མི་མཐུན་པར་ཐལ་ཞེན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བལ་ལྷོས་ནས་མ་འོངས་པ་རིམ་ཅན་དུ་

མཐུན་ཅེ་ན། མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་མཐའ་མ་མཐུན་པར་ཕྱི་མའི་མཐའ་མི་མཐུན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་པ་འབྱུང་

བའི་མཚན་མར་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡོད་པས། མ་འོངས་པ་རིམ་ཅན་དུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཚན་མཁན་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་

@69A ཀཱཾ། །ཕྱིར་ སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ན་མ་ཞེན། དབྱ་བཅོམ་ཉ་ཐ་མའི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། སེམས་ཕྱི་མ་གཞན་རྟེས་སུ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་དེ་

མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་ཞེན། མཉམ་པས་ན་མཚུངས་པ་དང་། རིགས་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་ན་དེ་མ་ཐག་པ། རྒྱུན་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་

འཇུག་སེམས་དང་། དེ་ལས་ལྡང་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་ཀྱང་། འཇུག་སེམས་དེ་ལྡང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མུ་

བཞིར་ཡོད་དེ། དེ་ནི་འཇུག་སེམས་དང་ལྡང་སེམས་ལྟ་བུ། དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ནི། འཇུག་སེམས་དང་སྟོམས་འཇུག་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། འཇུག་སེམས་དང་

སློབ་མས་འཇུག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། འབོག་པ་ལ་སློབ་པར་འཇུག་སེམས་དང་། འབོག་སློབ་མས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་ཤེན་ཏེ། རང་ལ་དམིགས་པའི་

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པོའི་ཤེན་དུ་བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་མང་བས་ན་བདག་པོའི་ཤེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེན་བཞི་པོ་དེས་འབྲས་བུ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅེ་ན། ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་

དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པོས་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། སྔ་མ་གཉིས་པོས་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་

@69B ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཕྱི་མས་ནི་ཕྱིས་ཙམ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་རྒྱུན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་དག་ནི་སྔར་གྱི་དེ་ལས་བརླག་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགོག་པ་དེ་

ལྷར་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་བའྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཅྱེན་དུས་སྱེད་ཅེ་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཅྱེན་བཞི་ཡིས་སྱེད་པར་བྱེད་དེ། བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྔ་ཅི་རིགས་པས་རྒྱུའི་ཅྱེན་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་

སྤྲ་མས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཅྱེན་དང་། ཡུལ་ལྔ་འམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་ཅྱེན་དང་། རང་མ་གཏོགས་པས་བདག་ཅྱེན་བྱས་པ་ལས་སྱེ་བའི་ཕྱིར། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་རྒྱུའི་ཅྱེན་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་

ཅྱེན་དང་བདག་ཅྱེན་གསུམ་གྱིས་སྱེད་ལ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཅྱེན་གྱིས་སྱེད་དེ། དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཉིས་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་འདྲ། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སྟོམས་

འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་གཞན་ལྔན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི། རྒྱུའི་ཅྱེན་དང་བདག་པོའི་ཅྱེན་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དམིགས་ཅྱེན་ལས་སྱེ་བ་མིན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་

སེམས་ལ་རག་མ་ལས་པའམ་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་བཞི་པོ་དེང་གྲངས་ངེས་ཀྱི། དབང་ཕྱུག་དང་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་དང་རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རིམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། སོགས་པ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་རྒྱུའི་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བར་བཞད་ན། གཟུགས་ཅན་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གཉིས་སུ་ངེས་པས། འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་གཞན་དང་། འབྱུང་

@70A ཞེ། །གྱུར་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གཞན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་དེའི་ལྟན་ཅེག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་བྱེད་དེ། འབྱུང་བས་རང་

དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་དེའི་ལྟན་ཅེག་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་དང་། འབྱུང་བ་སྔ་མས་འབྱུང་བ་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་དེ། དགེ་མི་

དགེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་དེ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བས་འབྱུང་གྱུར་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་དཔྱོད་མི་དགོས་ལ། བདག་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། འབྱུང་བས་འབྱུང་གྱུར་གྱི་སྐྱེ་བའི་

རྒྱུ། གནས་པའི་རྒྱུ། རྟེན་པའི་རྒྱུ། རྟོག་པའི་རྒྱུ། འཕེལ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་རིམ་བཞིན་གྱུབ་སྟེ། འབྱུང་བས་འབྱུང་གྱུར་གསར་དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་གྱུར་དེ་འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྱེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་

ཕྱིར། འབྱུང་གྱུར་དེ་འབྱུང་བ་དོན་གཞན་པ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བས་འབྱུང་གྱུར་རྒྱུན་མི་འཆད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བས་འབྱུང་གྱུར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་གྱུར་གྱིས་འབྱུང་གྱུར་གཞན་གྱི་

ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོང་བ་བདུན་པོ་དེ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། འབྱུང་གྱུར་སྔ་མ་འབྱུང་གྱུར་ཕྱི་མའི་སྐལ་

མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཆོ་འདིའི་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་གྱུར་བྱེས་འབྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཅིག་པུ་བྱེད་དེ། ཆོ་འདིའི་དགེ་

@70B མི་དགེའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡང་པའི་འབྱུང་བ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། སེམས་བཙུགཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་དང་། བཙུགཉིས་པོ་གང་ལས་གང་

གསར་དུ་སྐྱེད་དཔུད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྒྱུན་དང་རྒྱུ་ཅན་སྤྱད་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་བཤད་ན། སེམས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ལ་དེ་བ་བཙུགཉིས་ཡོད་དེ། །

འདོད་པ་ན་ཡིད་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། བསྒྲིགས་པ་དང་། མ་བསྒྲིགས་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་གཞན་གསུམ་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་ལ་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མ་ཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་སེམས་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཆོ་འམ་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཆོ་བརྒྱད་ནི། རྒྱུན་གྱི་ཆོ། ས་མ་ཚུངས་ཀྱི་ཆོ། ཉིད་མ་ཚམས་

སྒོར་བའི་ཆོ། སྐོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ། སྐོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆོ། སྐོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆོ། སྤྱལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ། སྤྱལ་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཆོའོ། །དང་པོ་ནི་རིས་འདྲ་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་། གཉིས་

པ་ནི་རིས་མི་གཅིག་པའི་ས་གཅིག་པ་གཞན་ཡང་འབྱུང་། གསུམ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ཡང་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མ་བསྒྲིས་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གས་འཆི་སེམས་བྱེད་དུ་

རྟང་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་པ་ལས་རང་ད་ང་འབྱུང་ས་དང་འབྲས་སྐྱེའི། གོང་སར་མི་སྐྱེ་སྟེ། འབྱུང་མའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་གོང་མར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མ་མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་

@71A ཀཱཾ། །ཕྱིར་། དགེ་བ་དང་མ་བསྡིགས་པས་འཆི་སེམས་བྱས་པའི་ཚོ་རང་ས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལྷུག་པའི་ཚེ། འོག་མའི་དགེ་བ་ལས་གོང་མའི་དགེ་བ་སྐྱེ་སྟེ། འདོད་པའི་དགེ་བ་ལས་

གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་དགེ་བ་ལས་

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་རྟེན་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉན་ངོ་སྟེ་རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི་གོང་མའི་དགེ་བ་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཟག་མེད་གཉིས་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་

འགྱུར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་། དེ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་འདོད་པའི་དགེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི་གོང་མའི་བསྒོམས་པ་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་སྐྱེ་སྟེ། གཟུགས་མེད་

ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་འདོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་འབྱུང་ངོ། །བརྒྱད་པ་ནི་འདོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་ལས་

གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚོ་རང་སའི་བཞི། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གོང་མའི་བསྒྲིབས་པ་གཉིས། སྟོབས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་

དང་ཟག་མེད་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སེམས་དགེ་བ་དེ་ནི་སེམས་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི། སྟོབས་འཇུག་ལས་ལྡང་པའི་ཚེ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན་

@71B གྲོས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་ནི་བཅུ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་བཞི། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གོང་མའི་བྱུག་ལས་སོ། །མི་དགེ་བ་དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་

སའི་བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་བསྒྲིགས་པའང་མི་དགེ་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཁོ་བཅུ་ལས་འབྱུང་། ཁོ་ལས་བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིགས་པ་ནི་ལྷ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་བཞི། སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག

པའི་ཚོ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་སོ། །དེ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་བདུན་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་བཞི། ཉིང་མཚམས་སྦྱོང་བའི་ཚོ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡང་ཚོ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། གཟུགས་ན་དགེ་སེམས་ལས་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཚེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག །སྟོང་མས་འཇུག་གི་ཚོ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་

གཉིས། སྟོང་མས་འཇུག་ལས་ལྡང་ཚོ་འདོད་བའི་དགེ་བ། སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོ་འདོད་བའི་མ་བསྒྲིགས་པ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་ནི་དགུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འགྱུར་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ། སྟོང་མས་འཇུག

གི་ཆོ་འདོད་དགེ །ལྷང་ཆོ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས། སྐྱེ་བ་ལས་ལྷང་ཆོ་འདོད་པའི་མ་བསྒྲིགས་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱིས་གཟིར་བའི་ཆོ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིགས་པ་ལས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིགས་བ་བརྒྱད་

ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ། ཉིད་ཆོ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གསུམ། འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་། མ་བསྒྲིགས་པ་ལས་སོ། །དེ་ལས་བྱུགཔ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཆོ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱིས་གཟིར་

@72A ྱྱ། །བའི་ཆོ་འདོད་དགེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་བསྒྲིགས་པ་ནི་གསུམ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་གསུམ་ལས་སོ། །དེ་ལས་བྱུགཔ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཆོ་གོང་འོག་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་བསྒྲིགས་པའང་དེའི་ཚུལ་དུ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་རང་སའི་གསུམ་ལས་འབྱུང་། ཁོ་ལས་རང་སའི་གསུམ་དང་ཉིང་ཆོ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་སེམས་

དགུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཆེ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ། སྣོམས་འཇུག་གི་ཆོ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། ལྡང་པའི་ཚོ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དྲུག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་

འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ། སྣོམས་འཇུག་གི་ཚོ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ། ལྡང་ཚེ་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིགས་པ་ལས་བདུན་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཚེ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ། ཉོན་

མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིགས་པའི་སེམས་དེ། སེམས་བདུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚོ་རང་སའི་

གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་པའི་

ཚོ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་གཉིས་དང་མ་བསྒྲིགས་པ་གཉིས་ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་པའི་སེམས་དེ་སེམས་བཞི་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཚོ་རང་དང་། སྣོམས་འཇུག་གི་ཚོ་ཁམས་

གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་ལས་སོ། །

སློབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་ལྷ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རབ་དང་མི་སློབ་པ་དང་། ལྡང་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་དོ། །མི་སློབ་པའི་སེམས་ནི་ལྷ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་དང་སློབ་པ་དང་། སྐྱེམས་འཇུག་གི་ཚེ་

@72B ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་ལས་སོ། །མི་སློབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་དང་། སྐྱེམས་འཇུག་ལས་ལྡང་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་སེམས་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

སེམས་བཟུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དུ་དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། སྡུང་བྱང་དགེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། སྡུང་ལམ་པ་དང་། བཟོའི་གནས་དང་། སྤྲུལ་

པ་དང་འདོད་པ་ནམ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཕྱི་བ་དང་། གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ན་བཟོ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བཟུ་གཉིས་དང་

ཉི་ཤུ་གང་ཁྲབ་ཆེ་ཞེ་ན། བཅུ་གཉིས་ཁྲབ་ཆོ་སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་བཞིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གཞན་ཡང་ཡོང་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཉི་ཤུར་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགེ་སེམས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་བྱེད་པའི་ཚེ། སྐྱེས་

ཐོབ་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི། སྡུང་བྱང་གིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་སེམས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། སྟོམས་པར་འཇུག་ལྟང་སྡུང་བྱང་གིས་བྱེད་ཀྱི། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་

གསལ་བའི་ཕྱིར། མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་འཆི་སེམས་བྱེད་པའི་ཚོ། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྡུད་ལམ་པས་བྱེད་ཀྱི། བཟོར་གནས་དང་སྤྱལ་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གསལ་བ་ཡིན་ལ། འཆི་སེམས་མི་གསལ་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉི་ཤུར་ཕྱེའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོ་སེམས་དུ་གསར་དུ་རྟེད་ཅེན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་

@73A ཀ།། །བྱུང་པའི་ཚེ། སེམས་དྲུག་གསར་དུ་རྟེད་དེ། གཟུགས་མེད་དང་གཟུགས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་

བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། སྤྲོབ་པའི་སེམས་རྣམས་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ན། སེམས་དྲུག་གསར་དུ་རྟེད་དེ།

གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སྤྱལ་སེམས་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ། གཟུགས་མེད་

ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སྤྲོབ་པའི་སེམས་གསར་དུ་རྟེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ན། སེམས་གཉིས་གསར་དུ་རྟེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་

འབྲས་དུ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སྤྲོབ་པའི་སེམས་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱར་པ་ལ་སེམས་གསུམ་གསར་དུ་རྟེད་དེ། བསམ་གཏན་

དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོབ་པའི་

སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བཞི་གསར་དུ་རྟེད་དེ། ཟག་མེད་དང་པོའི་ཚེ་སྤྲོབ་སེམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་གཟུགས་

@73B ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་སེམས་གསར་དུ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལྷག་མའི་སེམས་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོན་ནི། དེ་དང་དེ་གསར་དུ་རྟེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གསར་དུ་རྟེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་

ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་དེ་དག་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚོ་འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་གསར་དུ་རྟེད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སྤངས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཕལ་ཆེ་

བ་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་ཞིང་། སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་སྤང་སྐྱེས་ཡོད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་མའི་དགེ་བ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་

སེམས་ལའང་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། འདོད་པའི་དགེ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཐོབ་ཟིན་ཅིང་། གཞན་དག་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་བསྒྲིབས་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། མི་སྐྱོབ་པ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་མངོན་པའི་

མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་པའོ།། ❋ །།གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག

རྟེན་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམྱེ་བ། ཚོས་ཀྱི་ཁྲད་པར། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་ཟཕད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་

མོངས་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་སེམས་སེམས་བྱུང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཟཕད་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་

མེད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགའ་བ་མེད་

@74A ཞེས། །པས་ན་དམྱལ་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དེར་སོང་བས་སམ་ཡིན་ཏུ་སྐོམ་པས་ན་ཡི་དགས། དུད་དེ་འགྲོ་བས་ན་དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཡིད་ཞས་ཆེ་བས་ན་མི་རྣམས་དང་། ཁྱིམ་

ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པས་ནི་འདོད་ལྷ་དྲྭ།

དགའ་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདོད་ཁམས་དེ་ལ་རིས་ཉི་ཤུར་དབྱར་ཡོད་དེ། དམྱལ་བ་ལ་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བས་ངན་སོང་བ་བཅུ་དང་། མི་ལ་གླིང་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས་བདེ་

འགྲོའི་གནས་བཅུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། བྱང་དམྱལ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཚེ་བ་བྱངས་ལོགས་སུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཅོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ཆེ་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་འདོད་ཁམས་དེ་ལ་སྐམ་སྟེ་

སོ་དྲུག་བཤད་དེ། དྲུད་འགྲོ་གནས་མ་ངེས་པས་མ་བཏང་སྙིང་། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། བྱང་དམྱལ་བརྒྱད། ཡིད་དགས། ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད། མི་ལ་གྲིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མི། འདོད་ལྷ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཕྱེ་བས་སོ། །དམྱལ་བ་སོགས་

གནས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་སྤྲུལ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ལ་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་དེ་རྒྱས་

པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་དེ་ཡོད་པར་ཐོས་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལས་ཉམས་པ་དྲན་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་སྤྲུལ་པ་ཡིད་འཕྲོག་པ་མཐོང་ནས་འདི་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་སེམས་ནི་བཟང་ངོ་

སྣམ་དུ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དངོས་སུ་མི་རྟག་ཀྱང་རྟག་སུ་རྩད་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་དྲི་ངོ་དེས་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་ཁམས་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁམས་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་

@74B ཅེས་བྱའོ། །འདོད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། འཁྲིག་པ་དང་ཁམ་ཟས་དོན་གཉེར་བྱེད་སྲེད་པ་ལ་བྱའོ། །འདོད་ཁམས་ལས་གོང་མའི་གནས་དག་བསྒྲུབ་དགའ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁམས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལས་འདས་ཤིང་རང་སའི་ཉོན་

མོངས་རྟས་རྩང་གང་ཞེག །གཟུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་དེ་ལ་བསྒྲུབ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཁམས་དེར་སྐྱེ་བའི་སོ་སོའི་རྟྲུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་བྱི་ས་ནི་གསུམ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ།

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟྲུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལས། ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མཏུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་འོང་ཆུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་དགེ་ཆུང་། ཚད་མེད་དགེ། དགེ་རྒྱས་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོ་

སྐྱེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས། སྨིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེབ་གསུམ་དུ་སྐྱེ། འཕགས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྟེལ། འབྲིང་ངུག་སྟེལ། ཆེན་པོ་དགུ་

སྟེལ་ཏ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྟེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྟེལ་བསྒོམས་པ་ལས། གནས་གཙང་མ་ལྔར་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཁམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་

ཁམས་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཉི་འོག་པ་ན་རེ། ཚངས་ཆེན་དེ་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལས་ཆོ་དང་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་ཡིན་ནོ་ཟེར། ཁ་ཆེ་བ་ན་

@75A ྈ།། །དེ་ ཚངས་ཆེན་དེ་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལས་བང་རིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཐུང་ཟད་འཕགས་པ་ཡིན་གྱི་གནས་གཞན་འོགས་པ་མེད་པས། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་དུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། སྒྲབ་དཔོན་

འཕགས་བ་ལྷར་ན་འོག་མིན་སྟུག་བོ་བགོད་པ་དང་བཅས་པས། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་ །གཟུགས་མེད་ཁམས་ནག་ནས་གཞན་འོགས་པ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཕོས་པ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་གྲུབ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་བཟང་དན་དུ་བསྟོམས་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་ནི། ནམ་མཁའ་

མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ཅེ་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་དེར་ནི་རིས་མཐུན་པ་དང་སྡོག་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་

པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་གཟུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་དེ་རིས་དང་སྲོག་ལ་མི་བརྟེན་ནམ་ཞེན།

མི་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྱལ་བས་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། ཉོང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྱལ་བས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ནམ་

མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཡིན་ཏེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་རྩང་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

@75B གཟུགས་གཏུན་ནས་མེད་པའི་ཁམས་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་དེང་ཉིད་ཕྱི་ཕྱ་ དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་ལྟ་སྟེ། དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། མི་དང་། ལྷ་སྟེ་རང་རང་གི་མིང་གིས་

བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་བསྒྲིགས་ལ་ལྡང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་སེམས་

ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བར་སྲིད་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཀྱི། འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་གདགས་པ་ལས། སྐྱེ་གནས་བཞིས་འགྲོ་བ་ལྔ་བསྡུས་ཀྱི། འགྲོ་བ་ལྔས་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྡུས་སོ། །གང་མ་བསྡུས་ན་སྲིད་པ་བར་མའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྲིད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དམྱལ་བའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྲིད་པ་དང་། མི་འི་སྲིད་པ་དང་། ལྷའི་སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་།

སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ལྔར་ངེས་ན་ལྷ་མ་ཡིན་དེ་འགྲོ་བ་གང་གི་ནང་དུ་གཏོགས་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལྔར་ན་ལྷའི་ནང་དུ་གཏོགས་ཏེ། ལྷ་ལ་ལྷས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་སྟོག་པ་དང་།

ལྷའི་གཉེན་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལྷའི་ཚོས་ལས་ཉམས་པས། ལྷ་མ་ཡིན་ཞེས་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲ་སྒྲུར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་དོ། །མདོ་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས་ལྷ་མ་ཡིན་ཡི་དགས་དང་དུད་འགྲོར་གཏོགས་པ་དང་། མདོ་

ཁ་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་དྲུག་པར་ཡང་ཚའོ་དོ། །གཞོད་སྨིན་ཁ་ཅིག་ལྷ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡི་དགས་སུ་གཏོགས། དེ་ཐ་ནི་ལྷའི་ནང་དུ་གཏོགས་ཏེ། ལྷའི་རོལ་མོ་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་སྤྱོད་དང་། ལྷོ་འཕྱེ་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ཀླུ་རྟམས་[DD]

@76A ཞེས། །ནི་དུད་འགྲོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་ཚའོ། ཤ་ཟ་དང་། སྨྱོ་བྱེད་དང་། བཟླ་བྱེད་དང་། མ་མོ་ནི་ཡི་དགས་ཀྱི་ན་ད་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བཞི། རྟམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན། སེམས་ཅན་

ཀྱི་གནས་དགུ། །རྟམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི། བདུན་དང་བཞིའི་བསྡུ་བ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་མངོན་པ་བ་རྟམས་མདོ་འཆད་པར་སྨོན། མདོ་ལས་རྟམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་ཞེས་ཀྱང་ཚའོ། སེམས་ཅན་ཀྱི་གནས་དགུ་

ཞེས་ཀྱང་ཨཱཌ་ན་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་ཡོད་དེ། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དང་། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དང་། བརྒྱོག་པ་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དང་།

ལུས་དང་འདུ་ཤས་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་དང་འདོད་ལྡན་བསམ་གཏན་དང་པོར་ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་

དང་བོང་ཚོད་ཐ་དད་ཅིང་། འདུ་ཤེས་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཚངས་ཆེན་དང་དེའི་འཁོར་དུ་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྔར་ལྷར་གྱི་ཕྱིར་དང་། ཚངས་ཆེན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འདི་དག་ནི་བདག་གིས་ཕྱུང་བའོ་

སྣམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་བསམ་པ་ལའང་བདག་ཅག་རྣམས་ནི། ཚངས་པ་ཆེན་པོས་བྱུང་བའོ་སྣམ་དུ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་བའི་ལྷ་རྣམས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་

ཡིད་བདེས་སྐྱོ་ནས། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་ལ་འཇུག །ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་པ་སྐྱོ་ནས། དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་

@76B འཇིག་ལ་མི་མཐས་པ་དག །ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པ་མེས་སྟེགུ་པ་མཐོང་ནས་སྐྲག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་ནས་རིང་དུ་ལོན་པ་འཇིག་རྟེན་འཆགས་འཇིག་ལ་མཐས་པ་དག །མ་འཇིགས་ཤིག་དེ་ནི་སྟར་

ཡང་མེས་བསྟེགས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་མི་སྐྲག་པར་འདུ་ཤེས་པས་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་ཅེས་ཟེར། དགེ་རྒྱས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་བཞི་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་སེམས་བདེ་ལ་

འཇུག་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངན་སོང་བ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྔལ་

གྱིས་འཛོམས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་འཛོམས། སྲིད་རྩེ་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་འཛོམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་

བཤད་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད་དེ། སྔར་གྱི་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་སྲིད་རྩེ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །འོ་ན་ངན་སོང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་

བཞི་བ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་མི་འཆད་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ངན་སོང་བ་དེར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཀྱི་སྲིན་པོས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ བཅོན་རབ་བཞིན། ཡང་ན་དེ་གཉིས་དེར་མི་

འཆད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ནི་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་དེར་འང་འདོད་ལ། དེ་ན་གནས་པ་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། ངན་སོང་བ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་

@77A ཞེས། །བཞི་བའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པར་འགྱོ་འདོད་ཅིང་། འཕགས་པ་རྣམས་གོང་མ་སྐྱང་འདས་སུ་འགྱོ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞི་ཡཁད་དེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་

བཞི་འོ། །འོན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་མི་གཅིག་པ་དང་ཟག་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣས་ཤེས་གནས་པའི་དོན་རྣམ་ཤེས་སྲིད་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་དང་ས་གཞན་ལ་དེ་

ལྟར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་འབའ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མ་ཡཁད་དེ། འདིར་ནི་གནས་པ་དང་གནས་བ་པོ་ཐ་དད་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྣམ་ཤེས་

དེ་གནས་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དེ་རང་གི་གདན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱིས་བསྡུས་ལ། བཞིས་མ་བསྡུས་པ་སོགས་ཡོད་ད་མ་ཞེ་ན། བསྡུ་ན་སྡུ་ནི་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན།

བདུན་གྱིས་བསྡུས་ལ་བཞིས་མ་བསྡུས་པ་ནི། བདུན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བྱ། བཞིས་བསྡུས་ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྡུས་པ་ནི། བཞི་འི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྲིད་རྩེ་བ་དང་། ངན་སོང་

བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བྱ། གཉིས་ཀས་མ་བསྡུས་བ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་བ་བ་དང་། སྲིད་རྩེ་པ་དང་། ངན་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བྱ། གཉས་ཀས་བསྡུས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི།

རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་ལྔ་བྱའོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོར་འཇུག་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐར་འགྲོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་དུ་འཇུག་བའི་སྐྱེ་གནས། གང་

@77B གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་དེ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་གནས་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་སྣོང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སོགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། དོད་གཉེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་

སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་འགྲོ་བ་གང་ལ་སྐྱེ་གནས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མི་ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམ་བ་བཞི་གཅིག་ཡོད་དེ། རྡུས་སྐྱེས་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ལྟ་བུ། དོད་གཤེད་སྐྱེས་ནི་རྒྱལ་པོ་ལས་ནུ་ལྟ་བུ། སྐོང་སྐྱེས་ནི་གླུ་ཆག་པའི་ཚེད་པ་

ཁྲུང་ཁྲུང་མོ་དང་ལྡན་ཅིག་འགྲོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གནས་བརྟེན་བག་དང་ཉེ་བའི་བག་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་བ་སྟེན་མ་ས་གཅིག་ལས་སྐོང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། ཁྲེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལེན་

གྲི་བཙུམ་མོ་ལས་སྐོང་ལྷ་བརྒྱ་བྱུང་བ། སྐོམ་དུ་བཅུག་སྟེ་གཏྲའི་ཆུ་ལ་བ་སྐྱུར་བ། ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་ཁྲུས་བྱེད་པས་མཐོང་ནས། སྐོམ་ཕྱེ་བས་ཁྲེའུ་ལྷ་བརྒྱ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མང་ལ་སྐྱེས་ནི་དལ་ལྡའི་མི་ཕལ་ཆེ་བའོ། །དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམ་

པ་བཞི་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་ལྡང་སྐྱེ་གནས་བཞི་པས། ཀླུ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་བཟའ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དམྱལ་བ་བ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཡི་དགས་

པལ་ཆེར་རྩལ་སྒྲིས་ཡིན་ལ། མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་དགས་མོ་ཞེག་གིས་བཙུན་པ་མོ་དག་ལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ། བདག་གིས་མཚན་མོ་བུ་ལྷ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིན་པར་བུ་ལྷ་རྣམས། བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ཟ་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་

བདག་ནི་ཆོམ་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱེ་གནས་དེ་རྣམས་ལས་གང་བཟང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩྭ་སྐྱེས། དོད་གཤེར་སྐྱེས། མངལ་སྐྱེས། སྒོང་སྐྱེས་རྣམས་ལ་སྔམ་སྔམ་ཞ་བཟང་སྟེ། རིམ་བཞིན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནོད་

@78A ཞེས། །པར་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། རང་གིས་སྨྲག་བསྔལ་ལན་གཅིག་མྱོང་པ་དང་། སྨྲག་བསྔལ་ལན་གཉིས་མྱང་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྩྭ་སྐྱེས་བཟང་ན། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་

རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་རྩྭ་ཤི་སྐྱེ་བར། མངལ་ནས་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤྲཱི་ཉི་དུ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་གཟུད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཅག་གི་སྙོན་པ་རྩྭ་

འཕྲལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་པ་མཐོང་པ་ན། སྐྱུ་མའམ་སྒེག་ཡིན་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྤང་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་བསྐྱན་པས། གདུལ་བར་བྱབ་རྣམས་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སྐྱེས་ཤེ་བ་

ལ་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། སྤྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནི། དེ་ནི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ལན་མིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་ །རྗེས་སྐྱེས་ལ་རོ་མེད་ན། ནམ་མཁའ་ལྟོང་རྗེས་ཏེ་སྐྱེས་པས་ཀླུ་རྟུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཟའ་

བའི་ཕྱིར་འབྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བཟའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ཀྱི། ཟས་ཞེས་མ་བཤད་པའམ། མ་ཤི་བར་དུ་ཟ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱེ་གནས་གང་མང་ཞེ་ན། གང་བཟང་བ་བཞིན་

མང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ། ངོ་བོ་དང་། སྐྱབ་བྱེད། ཤ་ཚུགས། ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་བར་མ་རྟོག་ཏེ་སྐྱེ། །ཞེས་བཤད་ན། དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་འདིར་གང་འཆི་བའི་སྲིད་

པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྡིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །འོན་དེ་བྱང་ཆ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེན། སྡིད་པ་བར་མ་དེ་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་བཟོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་དང་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི།

@78B ཞལ་ཆེན་སྟེ་པ་ན་རེ། བར་སྡིད་མེད་དེ། སྐྱེ་སྡིད་དེ་འཆི་སྡིད་ཆད་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱེ་སྡིད་ཆོས་ཅན། འཆི་བའི་སྡིད་པ་ཆད་ཙམ་ལས་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱའི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་

རེ། མ་ཁྲལ་སྟེ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་། བྱད་བཞིན་ལས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་

ཡིན་པ་དེ། སྐྱེ་སྡིད་འཆི་སྡིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོས་གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཟུགས་

གྱི་དངོས་པོ་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོང་གི་ངམ་བཅའ་དེར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་སྲིད་འཆི་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཟུགས་བརྙན་དེ་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་བྱད་དང་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཉིས་ལས་བྱུང་ལ། སྐྱེ་སྲིད་དེ་འཆི་སྲིད་ལས་བྱུང་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བར་སྲིད་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཀྱུར་ནས་སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྲིད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དམྱལ་བའི་སྲིད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བར་སྲིད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས།

གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་མའི་མངལ་དུ་བུ་འཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་རྟུང་ཞིང་རྨ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕ་མ་ཆགས་ཤིང་ཕྲད་པ་དང་། དྲི་ཟ་ཉིད་གནས་པར་གྱུར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞེག །དེའི་དྲི་ཟ་དེ་པར་སྲིད་

@79A ཞེས། །ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་ཞིག་པ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་འོ་ཞེས་འདོན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཀ་ལེན་གྱི་བྱའི་མདོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ། རྒྱལ་

རིགས་ཤིག་གམ། བྲམ་ཟེ་འམ། རྗེའུ་རིགས་སམ། དམངས་རིགས་སམ། འོན་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་ཞིག་གམ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཕུང་པོ་ཞིག་པ་དེ་དག་ཏུ་མི་རྟག་བའི་ཕྱིར། ཡང་བར་སྲིད་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལ་བར་དོར་འདའ་བ་

སོགས་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ལྷའི་རིགས་ཤིག་ལ་དགོངས་སོ་ཞེན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྷའི་རིགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བར་སྲིད་གྱུར་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བསྟན་པའི་

མདོ་ལས་ཀྱང་བར་དོར་འདའ་བ་དེ་ལ་སྡུར་བར་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བར་སྲིད་ཡོད་ན། བདུད་སྡུན་འབྱིན་བྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཉན་

ཐོས་མཁས་པ་མགྱ་བའི་གླད་པར། རྗེའི་ཁྲུ་ཚུར་

བསྡུན་ནས་ཤི་བ་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་མེས་བསྐོར་ཏེ། དམྱལ་བར་སྐྱེས་པར་ཟཱཊ་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སྨིན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་ཕྱིས་སྨིན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བར་སྲིད་ཡོད་ན། མཚམས་མེད་ལྟ་བུས་མ་ཐག་ཏུ་དམྱལ་བར་སྐྱེ་པར་ཟཱཊ་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱིར་མ་ལ་འབྲོ་བ་གཞན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། མཚམས་མེད་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་

དམྱལ་བར་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བར་སྲིད་ཡོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱམ་ཟེ་སྡིག་ཅན་ཞེས་ཁ། བྱམ་ཟེ་ན་ཚོད་ཁྲེར་ཟིན་ཙམ་བ་དང་། །ཀུབ་མིན་ཏེ་གཡེན་རྩེའི་བྱང་དུ་ཕྱིན། །བར་ན་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཞིང་། །ཁྲོད་ཀྱི་ལམ་

@79B རྒྱགས་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་མིའི་ནང་དུ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བར་སྲིད་ཀྱི་ཤ་ཆུགས་ང ༄ ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བར་སྲིད་དེ་ནི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་

འབྲུང་བར་འགྱུར་བའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་བའེ་ནི་འཆི་བའི་སྟོན་རོལ་ཚུན་ཆད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བའམ་བཞི་ཡིན་ནོ། །འོ་

ན་བར་སྲིད་ཀྱི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟ་བུར་འབྱུང་ཞེན། དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་ནི་སྟོང་དུམ་མས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ། དུང་འགྲོའི་དུ་བ་ལྟ་བུ། ཡི་དགས་ཀྱི་ཆུ་ལྟ་བུ། འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་བར་སྲིད་ནི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་ཁ་དོག

དཀར་པོའོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་བར་སྲིད་མེད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པས་སོ། འོ་ན་བར་སྲིད་ཀྱི་བོང་ཚོད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་བར་སྲིད་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྟ་འམ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ནི་ང་ཚ་དང་ཁྲེལ་

ཡོད་ཤས་ཆེ་བས་བོང་ཚོད་རྩོགས་ཤིང་གོས་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་ལ། འདོད་པར་ངོ་ཙ་མེད་ཅིང་ཁྲེལ་མེད་ཤས་ཆེ་བས་གཅེར་བུར་སྐྱེ། འོན་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་དཀར་མོ་ནི་སྟོན་ཀྱི་སློན་ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་གོས་དང་བཅས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་

པའི་བྱང་སེམས་ནི་གཞོན་ནུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་ཅིང་། ན་བཟའ་དང་བཅས་པའོ། །འོ་ན་ཡུམ་གྱི་མན་ལ་ལམ་དུ་གྲུང་པོ་ཆེའི་ཕྱུག་དཀར་པོ་ལྟེམས་སུ་ཞུགས་པར་རྨི་ས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་མ་འགའ་ཞིག

བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀིའི་རྨི་ལྟས་བཅུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བཅུན་པ་ཆོས་ལྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས། གླང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆི་བ་དྲུག་ལྟན་བ། ཤང་བཞིས་མཛོས་དང་ལྡན་པར་ཞལ་བཞེས་ནས། །དྲང་སྲོང་གནས་

@80A ཞེས། །ཤེས་པ་ནི་ཇི་བཞིན་དུ། །ཡུམ་གྱི་ལྟེམས་ཀྱི་གནས་སུ་ཞུགས་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མན་ལ་ལམ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའོ། །འོ་ན་བར་སྲིད་དེ་ཇི་རྙམ་གནས་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་དགེ་

བསྐྱེན་བཙུན་པ་ན་རེ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཚོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པས་ངེས་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། བཙུན་པ་དབྱིག་བཞེས་ན་རེ། ཞག་བདུན་གནས་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་གནས་མ་རྟེད་ན་ཤི་འཚོས་ནས་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །ཞག

བདུན་ཕྲག་བདུན་ཏེ་ཞེ་དགུ་གནས་ཟེར། བྱེ་བྲག་སྦྱ་བ་ན་རེ། འདི་སྐྱེ་སྲིད་ཚོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས། ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྐྱུར་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེར་སྐྱེ་བར་ངེས་ན། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཆོག་ཀྱང་།

ལས་ཀྱིས་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་པ་དང་ནས་དེར་སྐྱེ། དེར་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱེ་ཟེར་རོ། །ཡང་དགྲ་བ་ལང་གི་བར་སྲིད་གྱུར་ན། བ་ལང་དེ་དབྱར་འདོད་ཆགས་སྤྱོད། བ་མིན་དུས་མིན་དུ་སྤྱོད་པས་བ་མིན་དུ་སྐྱེ། དགྲན་ཏའི་

བར་སྲིད་གྱུར་ན། དེ་སོ་ས་ཁ་འདོད་ཆགས་སྤྱོད། བོང་བུ་དུས་མིན་དུ་སྤྱོད་བས་བོང་བུར་སྐྱེ། དབྱར་ལྷ་བུ་དོམ་གྱི་བར་སྲིད་གྱུར་ན། དེ་དགྲན་འདོད་ཆགས་སྤྱོད། ཟེད་དུས་མིན་དུ་སྤྱོད་པས་ཟེད་དུ་སྐྱེ། དབྱར་ལྷ་བུ་ཁྱིའི་བར་སྲིད་གྱུར

ན། དེ་སྤྱོན་འདོད་ཆགས་སྤྱོད། ཅ་སྦྱད་དུས་མིན་དུ་སྤྱོད་པས་ཅ་སྦྱང་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟ་ན། ཅི་སྤྱེན་ཟློག་གོ །དེ་ལས་གསར་དུ་སོ་གཅོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་གྱུར་བོ། །ལས་གསར་དུ་སོག་གོ་ཞེས་པ་ཡང་། མཐོང་ཆོས་

མ་སྡོང་འབྲུར་གྱི་ལས་ལ་སར་ང་སོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གླུབ་པས། སྐྱེས་ནས་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྡོང་འབྲུར་ཡང་གླུབ་བོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བར་སྲིད་གང་གིས་མཐོང་ཞེ་ན། བར་སྲིད་རིས་མཐུན་པ་ནར་གིས་མཐོང་རོ། །

@80B ཁ་ཅིག །ལྷའི་བར་སྲིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐོང་། མི་དང་། ཡི་དགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། དམྱལ་པའི་བར་སྲིད་རྣམས་ཀྱིས་གོང་མ་གོང་མ་མ་གཏོགས་པ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་དང་བྲལ་

པས་ཀྱང་མཐོང་རོ། །སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་པོ་ནི། ཐ་ཚིམ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྨུགས་གཉིད་དང་། རྒོད་པ་དང་། བརྩེ་འགྱུས་བརྩམས་དྲགས་པ་དང་། སེམས་ཡ་ཡ་བོར་གྱུར་པ་དང་། བག་ཚ་བ་དང་།

འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། སྣ་བ་མངས་པ་དང་ཉ་ཅང་བསྒོམས་དྲགས་པའོ། །ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཤུགས་མགྱོགས་ཁྱད་དང་ལྡན་པ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཞིང་། རི་སོགས་ལ་

ཐོག་མེད་དུ་འཁྲུག་པ་དང་ལྡན་ནོ། །དེའི་ཞེས་བྱེད་བཀག་སར་ཁ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གསེབ་ཏུ་སྣལ་བ་སོགས་འབྱུང་བ་དེས་ཞེས་སོ། །འོན་དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་གྱུབ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་རྒྱག་གམ་ཞེ་ན། མི་སྡུག་ཏུ། དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་

དང་དེའི་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཚངས་རིས་ཀྱི་བར་སྲིད་གྱུབ་ན། དེར་སྐྱེ་བར་མ་དེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་བར་དོར་རྒྱ་དན་ལས་འདའ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་བར་སྲིད་དེ་ཁམ་ཟས་ཟའམ་ཞེ་

ན། དེ་ནི་ཁམ་ཟས་རབས་པ་མི་ཟའི་དེ་ཙམ་ཟའོ། །དེ་ཡང་དབང་ཆེ་བ་རྣམས་དྲི་ཞིམ་པ་དང་ཆུང་པ་རྣམས་དྲི་མི་ཞིམ་པ་ཟའོ། །ལྟ་བ་ནི། བར་སྲིད་དེ་སྐྱེ་གནས་སུ་འཁྲུག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མིའི་བར་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐག་རིང་པོ་ནས་

ལམ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བས་ན། བློ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བས། རྩེ་བ་དང་དགའ་བའི་བསམ་པས་འབྱོ་བའི་ཡུལ་ཕོ་བ་དང་ལོང་ཁའི་གསེབ། བུ་སྙོད་ཀྱི་ནང་དུ་འགྱོ། དེ་ཡང་ཕོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མའི་ལྟོ་གཡས་སུ་སྐེས་ནས་ཁ་རྒྱབ་ཏུ་

@81A ྈ།། །བལ་ཟས་ཀ་ཅོག་ཡུར་འདུག་པ་དང་། མོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མའི་ལྟོ་གཡོན་དུ་སྐེས་ནས་ཁ་མདུན་དུ་བལ་ཟས་ཀ་འདུག །མ་ནིང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཕོ་མོའི་འདོད་ཆགས་གང་ཞས་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་འདུག་གོ །གཞན་དོད་གཤེར་

ལས་སྐྱེ་བ་ནི་དྲི་མངོན་པར་འདོད་པས་འགྲོ། །རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པས་འགྲོའོ། །འོ་ན་དམྱལ་བའི་གནས་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། བྲོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱུར་པས་སོ། །བར་སྲིད་འགྲོ་བའི་

དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་ནི་སྐྱིལ་ཀྲུང་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཡང་དག་སྟོམ་དང་དཀའ་ཐུབ་ཅན། དྲང་སྲོང་རྣམས་ལ་སྐྱར་འདེབས་པ། །དེ་དག་སྐྱིལ་ཀྲུང་དག་ཏུ་ནི། །དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་ལྟུང་

བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟའི་བར་སྲིད་ནི་སྐྱང་དུ་འགྲོ། །གཞན་མི་སེམས་ཐད་ཀར་འགྲོའོ། །སྐྲོན་དཔེན་གང་སྐྱེལ་ན་རེ། ཡི་དགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་ཡི་དགས་བཞིན་དུ་རྒྱབ་ནས་འགྲོ་ཞེས་གསུང་། འོ་ན། བྲོ་ནི་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས། །ཞེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། གཅིག་ན་ཤེས་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་ཅིང་གནས་པ་མི་ཤེས་གཞན་ནི་དེར་མ་ཟད་གནས་པ་ཡང་ཤེས། གཞན་ནི་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་འབྱུང་བའང་ཤེས།

གཞན་ནི་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོངས། སྐོང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ཡང་རྟག་ཏུ་རྟོངས་པ་ཁོ་ན་འོ། །འོ་ན། འཇུག་པ་ཤེས་ཤིང་གནས་པ་མི་ཤེས་པ་སོགས་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འཁོར་ལོས་

སྐྱེ་བ་དང་། རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀ་གསུམ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། མང་ལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་ཡིན་ཏེ། ལས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེ་

@81B བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྣེན་འབྲེལ་དང་། གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྣེན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན། བཤད། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་

བར་ཐལ། སྐྱེ་བ་སྡུ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་བར་སྲིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན།

ཕུང་པོ་སྡུ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལེན་པར་བྱེད་ལ་བོ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཙམ་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པར་མི་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱུན་གྱིས་

ནི་མངལ་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ལས་

ཀྱིས་འཕངས་པ་བཞིན་དུ། རིམས་ཀྱིས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་སྐྱེས་ནས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་སྐྱེ་ཚུལ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་

ལྟ་དང་བཙས་པའི་གནས་

སྐབས་ལྟ་སྟེ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་ནི། ནུར་ནུར་པོ་དང་། མེར་མེར་པོ་དང་། ནར་ནར་པོ་དང་། མཁྲང་འགྱུར་དང་། ཤང་ལག་འགྱུས་སོ། །བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་ནི། བྱིས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་དང་། དར་མ་དང་། དར་ཡོལ་

དང་། ཆས་པ་དང་ལྟའོ། །དེ་ལྟར་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་སྐྱེས་ནས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྡུག་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ཞ་རོལ་དག་ཏུ་འགྲོ་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཐོག་མ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གནས་

@82A ཞེས། །སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ། །ཡན་ལག་གསུམ་དཔོ་ཤ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རང་བཞིན། བསྟུ་བ་དཔྱད་པ། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། འབྱུང་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་

དབྱེ་བ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་གི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དང་། མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག

དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། སྲེད་པ་དང་། ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྐྱེ་བ་

དང་རྒ་ཤི་གཉིས་དང་། བར་དུ་རྣམ་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན། དེ་དག་གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་ཞེན། མངལ་སྐྱེས་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་གནས་གཞན་དང་བར་མ་དོར་འཆི་བ་ལ་མིན་ནོ། །གཉིས་

པ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ནི་སྟོན་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་ཚོ་སྟོན་མ་ལ་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོག་པའི་གནས་

སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་ཚེ་འདིར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕུང་པོ་ཡིན། མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེ་ཕན་ཆད་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡུལ་

དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་པ་ནས་བརྟེན་སྟེ། བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་རྟོག་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ཚོར་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཤེས་རྟོག་པ་ནས་བརྟེན་སྟེ་འཕྲིག་པ་སྤྱོད་རྟོག་པ་ཚུན་

@82B ཆད་དེ་མི་སྤྱོད་པའི་བར་གྱི་ཕུང་པོའོ། སྲེད་པ་ནི་དེ་ནས་བརྟེན་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་འཕྲིག་པ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་དེ་རྟོག་པ་ནས་བརྟེན་སྟེ་འཕྲིག་པ་དང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་

སྤྱོད་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །གང་ཟག་དེ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མར་ཉིང་

མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བརྟེན་སྟེ་ཚོར་བའི་བར་ནི་རྒ་ཤི་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་འདི་གང་ཞེ་ན། འདི་ནི་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་ལོ། །འོ་ན། གནས་སྐབས་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ཡིན་ན།

མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཀུ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། གནས་སྐབས་དེ་ན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཡན་ལག་ཀུ་བསྟན་སོ། །སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་རྐེན་འབྲེལ། དེ་

ཉིན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྐེན་འབྲེལ། གནས་སྐབས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོ་གསུམ་ལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྐེན་འབྲེལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རྐེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚ་

གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དོགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། །བདག་ལ་བདག་སྟོན་དུ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་། ཅི་ཞིག་ཀུ་བྱུང་། ཇི་ལྟར་བྱུང་། མ་འོངས་པན་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་།

ཅི་ཞིག་ཀུ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་འབྱུང་། དལ་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟམ་པའི་རྣོངས་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། རྐེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསྡུ་ན་དུར་འདུས་ཞེན། བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་

@83A ཞེས། །དང་ལས་དང་གཞི་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། ལན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་དང་། སྲིད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷག་མ་བདུན་ནི་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའང་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྒྱུ་མདོར་བསྡུས། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལས་འབྲས་

བུ་མདོར་བསྡུས་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བར་མའི་རྒྱུ་

འབྲས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྤུ་

དཔག་པ་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་རིག་པ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐ་ཤེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱངས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་འཁོར་བ་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཕྱི་མའི་

མཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མ་རིག་པ་ལ་རྒྱུ་དང་ཏཱ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲིད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་དང་། དེ་ལས་བྱ་བ་སྤྲིད་པ་

ཉིད་དང་། དེ་ལས་གཞི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞི་ཏཱ་ཤི་དང་། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲིད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་བ་མ་རིག་པ་ལས་ལས་འདུ་བྱེད་དང་། དེ་ལས་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣས་གཞི་ཚོར་བའི་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཉོན་

མོངས་སྤྲིད་པ་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་ལ་ངས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་བསྟན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བའི་ཚོས་

@83B རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བསྟན་བཅོས་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་པ་འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་

འབས་བུ་ཡིན་པ་འདོད་དེ། ཁོ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འབས་སུ་བྱུར་པས། འབྱུང་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་མིན་

ཏེ། ཞ་བྱ་བཞིན་ནོ། །གནས་བརྟན་བསམ་རྩོགས་ན་རེ། འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བ་ལ་སྐྱ་བཞི་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ལྟ་བུ། བྱུང་བ་ཡིན་ལ་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་སེམས་

བྱུང་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ད་ལྟར་བ་ལྟ་བུ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུའོ། །འོན་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུར། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་

ཆོས་ཀྱི་དབྱིག་ན་རེ། དང་པོས་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཁཀ་གཉིས་པས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁཀ་ཅེས་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ནི། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དཀག་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོ་ངོས་སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་པས་རྒྱུ་མེད་དང་རྟག

པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དེས་ནམ་རིག་པ་འདི་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་འདི་འབྱུང་། ཞེས་བསྟན་པས། འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་ཡོད་ན་མིག་ཤེས་འདི་འབྱུང་

ཞེས་བསྟན་པས། དེ་གཟུགས་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མ་རིག་པ་འདི་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་འདི་འབྱུང་། འདུ་བྱེད་འདི་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཤེས་འདི་སྐྱེ་ཞེས་ཡན་ལག་བརྒྱད་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་

@84A ཞེས། །སྟོན་གྱི་མཐའ་འདི་ཡོད་ན་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་འདི་འབྱུང་། ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་འདི་སྐྱེས་པས་ཕྱི་མའི་མཐའ་འདི་སྐྱེ་ཞེས་རྒྱུ་བརྒྱད་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མ་རིག་པ་འདི་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་འདི་འབྱུང་ཞེས་

པས་དངོས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། འདུ་བྱེད་འདི་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཤེས་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུན་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ངོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། མ་རིག་པ་བཤད་པ། མིང་བཤད་པ། མིང་བཤད་པ། རིག་པ་བཤད་པ། ཚོར་བ་ཁ་འཕང་དང་

བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉྱུ་བ་ཞེན། མ་རིག་པ་མེད་ཙམ་དང་། རིག་པ་ལས་གཞན་ཙམ་མིན་གྱི། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགྲུབ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཚོས་གཞན་ཏེ། དཔེར་ན།

མི་འཛད་བ་དེ་མཛད་བ་མེད་ཙམ་དང་མཛད་པ་ལས་གཞན་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། མཛད་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོས་ལ་འཇོག་པ་དང་། ཕྱུན་ཆོག་ཀྱང་བདེན་ཆོག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇོག་བ་ལ་སོགས་བ་བཞིན་ནོ། །རིག་པ་མེད་ཙམ་དང་

རིག་པ་ལས་གཞན་ཙམ་མ་རིག་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ངན་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་མ་རིག་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེན། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེ་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་བསྟན་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་མིང་

བཞིའི་ཕྱང་པོ་ཆོས་ཅན། མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་འདྲ་བར་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལས་གཟུགས་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རིགཔ་ནི། ཡུལ་

@84B དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རེག་པ་ཆོས་ཅན། དྲུག་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོགས་པའི་རིགཔ་ཡིན་ཏེ།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཐོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཆོས་ཅན། ཆོག་ཏུ་དགས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་ཏུ་དགས་ནི་མིང་ཡིན་ལ། མིང་ལ་དམིགས་པའི་རིག

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རེག་པ་དྲུག་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། བསྟུན་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། རིག་པའི་རིག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་རིག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིག་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་

མ་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་རིགས་པའོ། །མ་རིག་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། གནོད་སེམས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རྩོལ་སྤྱངས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་

གཉིས་ནི་འབྱུང་ཁེ་བས་ལོགས་སུ་བཤད་དོ། །ཡང་རིགས་པ་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། བདེ་བ་སྐྱོང་འཇུར་གྱི་རིགས་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་འཇུར་གྱི་རིགས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་འཇུར་གྱི་རིགས་བ་གསུམ་

དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རིགས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། དྲུག་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་ནས། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟ་ནི་ཆོས་

ཅན། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་

@85A ྈ།། །ཚོར་དེ་ཡིད་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡིད་བདེ་ཡུལ་ལ། ཡིད་མི་བདེ་ཡུལ་ལ། བཏང་སྙོམས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་

ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་ཁམས་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། རང་སའི་ཡུལ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །འདོད་པའི་སེམས་ཚོར་དེས་སྤྲུལ་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་ལ་དམིགས་ན། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་ཟོ་གཉིས་མེད་པས། ཡིད་ཉེ་

བར་རྒྱུ་བ་བཟུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ན་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པས་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་བཟུ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པར་འགྲོ་བ་

ཡུལ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས། རང་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱད། གཟུགས་མེད་པ་ན་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ན་ཡིད་བཏང་སྙོམས་ཉེར་རྒྱུ་དྲུག་ཡོད། དྲུག

གི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་དུག་པོ་ལ་དམིགས་པའོ། །རང་གཟུགས་ན་ནི་ཉེར་ཆུ་བཞིའི་དམིགས་པའོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ན་ནི་ཡིད་ཉེར་ཆུ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉེར་རྒྱུར་མ་

བཞག་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་མ་བཞག་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུམ་པའི་བདེ་བ་བརྟན་བ་ཡིན་ལ། ཉེར་ཆུ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ན་ཉེར་ཆུ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གཟུགས་སུ་འགྱོ་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་

ལ་དམིགས། གོང་མ་གཟུགས་མེད་པར་འགྱོ་པ་ནི་ཡིད་ཉེར་ཆུ་གཅིག་གི་དམིགས་བ་ཅན་ཡིན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ན་ཡིད་ཉེར་ཆུ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནི་རང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཡིད་ཉེར་ཆུ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཟག

@85B པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་སྲིད་པ་འཕེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་ནི་དེར་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམས་འདིར་མི་འཆད་པའི་ཆུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག

བཤད་ཟིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །ཞེས་སོགས་དང་གཟུགས་ནི། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་

ཉིད།ཅ ཅེས་དང་། དེ་ངག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྟེན། །མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་རྣམས། །ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་ལས་བསྟན་པ་དང་། སྲིད་ལེན་གཉིས་གནས་ལྔ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཆ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་འདིར་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་བོན་ལས་སྟོང་བྱ་དང་། ལོ་མ་དང་།

འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་ལས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཉོན་མོངས་བ་དེ་ཀུན་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གནས་པས་རྒྱ་མཚོ་མི་སྐམ་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པའི་

ཀླུ་གནས་པས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་མི་སྣམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཤིང་གི་རྩ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤིང་རྩ་བ་ནས་མ་བཅད་ན་ལོ་མ་སོགས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་མ་སྤངས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ལྟོན་ཤིང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོན་ཤིང་ལས་སྣར་ཡང་ལོ་མ་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། འདི་ལས་ཀྱང་སྣར་ཡང་ལས་དང་གཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ནི་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། ཤུན་བཅས་ཀྱི་

@86A ཞེས། །འབྲས་ལས་སྐྱེ་གྱ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འདྲ་སྟེ། སྔར་གྱི་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་སྨན་བཞིན་དུ་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། སྨན་གྱིས་ནུས་པ་ལན་གཅིག་འབྱིན་པ་བཞིན་དུ། འདིས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ལན་གཅིག་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དེ་མི་དཀོག་བཞིན་དུའང་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། མི་དཀོག་འབྲས་བུའི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་གཞིའི་

ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་བདུན་པོ་ནི་བཟའ་བཏུང་གི་ཡོས་ལེགས་པར་གྱུབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གཡོས་ལེགས་བར་གྱུབ་པ་འོངས་སྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་འོངས་སྐྱེ་ཤ་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྨིན་གཞན་མི་སྐྱེད་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པ་བཞི་བཤད་ན། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞེ་ན། རང་གིས་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་

མོངས་པ་ཀུན་གྱིས་སྦྱོར་གྱི། གཞན་གྱི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མིན་ནོ། །སྲིད་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ནི། དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་

སྲིད་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་མེད་ལ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་བཞིག་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྐེན་འབྲེལ་ལ། བསྟན་བཞད་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་དུ་གང་གིས་གནས་ཞེ་

ན།་ འབྲོ་བ་རྣམས་ཟས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན། ཆོས་གཅིག་བཀའ་སྩལ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

@86B ལ་གསུམ། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཞར་ལ་བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དེ་དག་གི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ན། ཟས་དེ་ལ་དུ་ཞེ་ན། ཤ་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁམས་ཀྱི་ཟས། རེག་པའི་ཟས། སེམས་

པའི་ཟས། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁམ་ཀྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི། ཁམས་གོང་མ་དག་ནི་མེད་དེ། ཁམ་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ད་སྐུལ་བ་

ཆེན་པོ་ན་ཁམ་ཟས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། ལུགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་དང་ཟངས་ཞུན་མེ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་བར་བཤད་ཅིང་། ཉི་ཚེ་བ་དང་ཉེ་འཁོར་བ་ནི་མིའི་ཟས་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཡོད་པས། དགེ་འདུན་སྲུངས་དང་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་

ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་ཤེས་སོ། །འོ་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་ཁམ་གྱི་ཟས་གང་ཞེ་ན། ཁམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཆོ་བ་དང་ཉེ་བར་འཆོ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་

དང་འགལ་ཡོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཟས་ལ་དགོངས་ལ། ལུགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀྲས་པ་སེལ་ནུས་པས་ཟས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁམ་ཟས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དྲི་རོ་རེག ༷ བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་

གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཁམ་གྱི་ཟས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་མིད་པའི་ཟས་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཉེ་མ་དང་གྲིབ་མ་ལ་ཡོད་པའི་དྲི་རོ་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁམ་དུ་བཅད་

ནས་མིད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་མིན་ཡང་དེའི་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་རྣེན་དང་བཅས་

@87A ཞེས། ཁ་རྒྱས་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཕན་པའི་རིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉཊམས་པ་མཐོང་བ་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་ཟས་དེ་

ལ་དམིགས་པའི་བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་ཟས་སུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཟས་སུ་སོང་བའི་དོན་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་གློལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཕན་དགོས་པ་ལས་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་

ཟས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡ དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེན། རིགས་པ་དང་སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཟས་ཡིན་གྱི། ཟག་མེད་ཟས་མིན་ཏེ། ཟས་ཀྱི་དོན་ནི་སྲིད་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་ནི་སྲིད་པ་ཟད་བྱེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་བྱང་བ་རྣམས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཚོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཟས་བཞི་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྔུའི་རྟག་

ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཤིའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཟག་མེད་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཟས་དུ་ཞེག་གིས་གནས་པ་དང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅེན། ཟས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་པས་སེམས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་

ལྷན་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རེག་པས་སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པ་ཆོག་ཏ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། ཁམ་ཟས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། བྱེད་དེ། ཁམ་ཟས་ཀྱི་ཟས་ལ་སྲེད་པའི་དབང་

གིས་ཡང་སྲིད་འབྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁམ་ཟས་དང་། བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་རེགས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། སེམས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རེ་བ་

@87B དང་བཅས་པའི་སེམས་པས་གནས་བར་བྱེད་དེ། སུ་གི་བྱང་བའི་ཚེ་ཕ་ཞེག་རང་གི་བུ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཆི་བ་མ་བཟོད་པར་ཐལ་བའི་རྒྱལ་པ་སྲིད་བུས་ཁ་བཅིངས་པ་ཕྱེ་ཡིན་པར་སྨྲས་པའི་ཚེ། རེ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་མ་ཤི་བ།

ཁ་ཕྱེ་བས་ཐལ་བར་མཐོང་བ་ནས་ཅི་བ་དང་བྲལ་ནས་ཤེ་བ་དང་བྲལ་ཏེ། གླུ་ཚག་པའི་ཚོང་པ་རྒྱ་མཚོའི་ལྟ་ཤ། བ་ལ་ཐང་དུ་འཕྲལ་ནས། རེ་བ་དང་མས་བྲལ་ཤ་ བར་མ་ཤེ་བ། རེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཚ་ཤེ་བ་དང་། འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ལས། སྲོག་ཆགས་ཆེན་

པོ་གང་དག་ཆུ་ནང་ནས་འཐོན་ཏེ་བྱེ་མའི་ཐང་ལ་སྟོང་ང་སྨས་པ་མས་དྲན་ན་མི་རུལ། མ་དྲན་ན་རུལ་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྲོབ་དཔོན་ནི། དེ་ལྟན་གཞན་མའི་སེམས་པ་བྱའི་ཟས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས། སྐོ་ངས་མ་དྲན་ན་མི་

འདུལ། མ་དྲན་ན་འདུལ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་། དེ་ལ་ནེ་པ་པ་རྟེ་ཏན་རེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐོ་ང་ལས་སྐྱེས་རྣག་ཏུ་རྟོ་ངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། མ་དྲན་པ་དང་རྣག་ཏུ་རྟོ་ངས་པ་ལ་འགལ་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གསུམ་པོ་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁམས་གསུམ་དག་ནའོ། །གང་ཁམ་ཡིན་པ་དེ་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་རྒྱས་པའི་ཟས་ཀྱང་ཡིན་རམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྐུ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ལ་གནོད་པའི་ཁམ་དུ་བྱ་བའི་དྲི་ར་

རེག་བྱ་ནི། ཁམ་ཡིན་ལ་དབང་པོ་རྣེན་བཅས་རྒྱས་པའི་ཟས་མིན། ཟས་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་དབང་པོ་རྣེན་བཅས་རྒྱས་པའི་ཟས་ཡིན་ལ་ཁམ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཁམ་དུ་བྱས་པས་ དབང་པོ་རྣེན་བཅས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཟས་

ལྷ་བྱ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྐྲ་དང་སྤུག་བསྡུལ་འཁོར་བཅས་སོ། །དབང་པོ་རྣེན་བཅས་ལྷ་ཡ ག་ནེད་ན་ཁམ་ཟས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། དུས་ཕྱིས་གནོད་ཀྱང་དེའི་མོད་ལ་ཕན་འདོགས་པས་ ཁམ་ཟས་སུ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟས་ནི་དུས་

@88A ཨཱ། །གཉིས་སུ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྒྱ་ལ་ཟས་བྱིན་པ་བས། འཛམ་བུའི་ཚལ་ན་ འདུག་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གཅིག་ལ་བྱིན་ན་དེ་

འབྲས་བུ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་ན། འཛམ་བུའི་ཚལ་ན་འདུག་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །འཛམ་བུའི་ལྷོ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ངོ་མཚར་

ཆ་བ་༄ ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་དེས་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་པ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་བྱེ་བ་ལ་བྱིན་པ་བས་བསོད་ནམས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་

བྱང་སེམ་མ་ཡིན་ཟེར། སློབ་དཔོན་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་མིང་དང་དོན་མི་མཐུན་ཞིང་། མདོ་བསྡུན་བཅོས་གང་ལས་ཀྱང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་འཛོམ་བྱའི་ཚལ་ན་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སུ་མ་༄

བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛོམ་བྱའི་ཞིང་རྟེན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཕྱི་རོལ་བ་དེ་དག་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་བརྒྱ་ལ་བྱིན་པ་

བས་དེ་གཅིག་ལ་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་བྱིན་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱིན་པ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་མིན་ནམ་ཞེན། བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་

སྔར་དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་བརྒྱ་ལ་བྱིན་པ་བས། མི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་གཅིག་ལ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བརྒྱ་ཤ་སྟག་གསུངས་པའི་འདྲེས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་།

@88B གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་ན། སྲིད་པ་ཚོལ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྲིད་ཚོལ་ལ་སོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་

ཡིད་ཙམ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཡིད་ལས་བྱུང་དང་། སྐྱེ་སྲིད་ཆོལ་བའི་ངང་ཕྱ ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྲིད་ཆོལ་དང་། ཟས་སུ་དྲི་ཙམ་ཟ་བས་ན་དྲི་ཟ་དང་། འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་གྱུར་པ་ན་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། སྐྱེ་སྲིད་འགྱུར་པ་ལ་

མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ན་མངོན་པར་འགྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཟས་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཟས་དེ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཞེ་ན། ངེས་ཏེ། ཚོ་འདི་ལ་གནས་དབང་པོ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་ཁམ་ཟས་དང་།

རྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་རེག་བའི་ཟས་ཏེ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མར་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་པའི་དོན་དུ་སེམས་པའི་ཟས་དང་། སྲིད་པ་གཞན་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་དང་ གཉིས་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དགེ་རྩ་འཆད་པ་དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡིད་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འོག་ལྟས་དག་རྩ་འཆད་ཅ་ བ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་དང་། འདོད་ཆགས་

དང་འབྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་དང་། དེ་ལས་ཉམས་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། ཞལ་ཆེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ དེ་མིན་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་དེ་དག་མེད་

པའི་ཕྱིར། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་ཚོར་བ་ཅ་ བག་ལ་བརྟེན་ཅེ་ན། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་བཏང་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་མི་གསལ་བའི་ ཕྱིར། འཆི་འཕོ་བ་དེ་རྩེ་གཅིག་པའི་

@89A ཞེས། །ཀྱིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་ལ་མེད་དེ། འཆི་འཕོ་བ་ནི་སེམས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་ལ། ཀྱིང་ངེ་འཛིན་དེ་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་སེམས་ལ་ཡང་ཀྱིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་མེད་དེ།

ཀྱིང་ངེ་འཛིན་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་སྨོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་དེ། རང་མི་འཆི་

ཞིང་། ངོ་རྩེ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱེ་སེམས་མེད་དེ། གོང་གི་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཆི་བའི་སྲིད་པ་ལ་གསུམ་ཞའང་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་འཆི་སེམས་དེ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་

ལས་འདའ་ཁའི་སེམས་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པའི་སེམས་གཉིས་ཡོད་དོ། འོ་ན་འཆི་བའི་ཚེ་ལུས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་དུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེན། ཅིག་ཅར་

འཆི་བའི་ཚོ་ལུས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་ལ། འོག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་རིམ་གྱི་འཆི་བའི་ཚོ་ན་ཤར་ཡིད་འཆི་འཕོ། མིར་འགྲོ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་ལྟེ་བ་དང་། ལྟར་འགྲོ་བ་

དང་མི་སྐྱེ་བ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སྣིང་ཁར་ཡིད་འཆི་འཕོའོ། །སྲིག་ཅན་འཆི་བའི་ཚེ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་གསུངས་ན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞེན། གནད་ཅི་གཅོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཆུ་དང་སོགས་པ་མེ་

དང་རླུང་གི་འབྱུང་བ་འཁྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ས་འཁྲུགས་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། འདི་སྐྱོད་འཇིག་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་། ལོག་པར་ངེས་པ་

@89B དང་། མ་ངེས་པའི་ཚོགས་གསུམ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེན། འཕགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ནི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྦྱིན་པ་ཅི་རིགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་

མེད་བྱེད་པ་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། ལོག་པ་ནི་ངན་སོང་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དམྱལ་བ་དེར་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་མ་ངེས་པའི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ངེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་ལ་

གསུམ། རི་མ་པ་དང་ཚད་དངོས། ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད། ཚད་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་ཡཁད། བརྟེན་པ་ཡཁད། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རླུང་གི་

དཀྱིལ་འཁོར། ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡཁད་པའི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡཁད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མི་འདྲ་བ་སྟ་ཚོགས་

པས། ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་མི་རུས་ཀྱི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཞིང་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་བདག་གིས་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གནས་པར་འདོད་པའི་

ལུགས་ནི། འོག་དག་གི་གཞི་ནི་དང་པོར་བར་སྣང་སྲིད་པར་ཡོད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་སྔ་ལྟས་སྐུར་བའི་རྒྱུད་འཇམ་བུ་ལྟད་བ་ལོ་བྱངས་དུ་མའི་བར་དུ་འཁྲིགས་པ་ལས། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཆེའི་རྫོ་རྗེས་

ཀུང་གཞིག་པར་མི་རྟག་པ་ཚགས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ནི་དཔག་ཚད་ས་ལ་གཅིག་དང་བྲག་འབུམ། རྒྱར་བྱངས་མེད་གཅིག་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཤིང་རྐའི་སྲོག་ཤིང་ཙམ་བབ་པ་ལ་

@90A ཞེས། །བརྟེན་ནས། གསེར་གྱི་སྐིང་པོ་ཅན་གྱི་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྗེམས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་། སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཆགས་སོ། །ཐང་ཁར་མི་འབོ་བ་ནི། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་

དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཟས་མ་ཞུ་པར་ལོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་རླུང་གིས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆུལ་དུ་འཛིན་ཞེས་ཟེར། དེའི་སྟེང་དུ་རླུང་གིས་ཆུ་དེ་དག་བསྡུབས་ཤིང་། ཀུན་ཏུ་འཐས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

གསེར་གྱིས་གཞི་ཆགས་སོ། །དེའི་ཕྱིས་ནི་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྡམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་ཀར་ཐགས་ཇེ་ཙམ་ཞེན་ན།

འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ནི་ཕྱེད་དང་ལྡན་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་རྒྱུམ་པོ་ཡིན་པས་གསུམ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རི་བཞིད། མཆོ་འཕྲད། གླིང་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆུ་

དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། ཚར་གྱི་རྒྱུན་སྡར་ལྷར་བབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆགས། དེའི་ཁམས་རབ་རྒྱང་གིས་བསྡུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རི་གཞན་ལས་ལྷུན་ཅིང་བརྩེད་

ཆགས་པའི་ལྷུན་པོ་ཆགས། ཁམས་འབྲིང་རྒྱང་གིས་བསྡུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རིའི་རྩེ་མོ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བལྟ་སྡུག་པ། ཤིང་རྟའི་གཉའ་ཤིང་ལྟ་བུའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་། གསེར་གྱི་

གཡོལ་མདའ་ལྟ་བུའི་མཛོས་པ་ཡོད་པས་གཡོལ་མདའ་འཛིན་དང་། སེང་ལྡེང་གི་ནགས་ཀྱིས་མཛོས་པ་ཡོད་པས་སེང་ལྡེང་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིའི་རྩེ་མོ་ན་བལྟ་སྡུག་པའི་མཛོས་པ་ཡོད་པས་བལྟ་ན་སྡུག་རི་དང་།

@90B རྒའི་རྣ་བ་ལྟ་བུའི་མཛོས་པ་ཡོད་པས་རྒ་རྣ་དང་། རིའི་རྩེ་མོ་རྣམ་པར་འདུད་པ་ལྟ་བུའི་མཛོས་པ་ཡོད་པས་རྣམ་འདུད་དང་། རིའི་རྩེ་མོ་འཚོར་འོའི་སྐུ་ཁྲུང་ལྟ་བུར་མཛོས་པར་ཡོད་པས་སྐུ་ཁྲུང་འཛིན་རི་སྟེ་དེ་དག་གིས་རི་

རབ་བསྐོར་ཉེ་གནས་སོ། །ཁམས་ཐ་མ་བསྡུབས་པ་ལས་དེ་ནས་ནི་གྲིང་རྣམས་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་གི་རི་སྟེ། འདིས་གྲིང་བཞི་འཚོར་བའི་ཆུ་ལ་དུ་བསྐོར་བས་ན་ཁོར་ཡུག་གི་རིའོ། །འོ་ན་རི་

དགུ་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། གཉའ་ཤིང་འཛིན་ནས་སྐུ་ཁྲུང་འཛིན་གྱི་བར་བདུན་ནི་གསེར་ཡིན། ཁོར་ཡུག་གི་རི་དེ་ལྷགས་སོ། །ལྷུན་པོ་རི་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། ཤར་དུ་དྲལ། ལྷོ་བི་ཌཱུརྻ། ནུབ་པད་མ་རཱ་ག །བྱང་གསེར་ལས་

སོ། །གադགས་པ་ལས། ཤར་པརྦ་རྟ་ག་དང་། རྒྱ་དཏྟ་ལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །རི་རབ་ཀྱི་ངོས་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་མཐུས། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་དེའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་བས། ལྷོ་འཛངམ་གླིང་གི་ནམ་

མཁའ་ཡང་སྔོན་པོར་སྣང་ངོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རི་དགུ་པོ་ཆུའི་ནང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲི་དག་ནུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷུན་པོ་རི་ཆུའི་སྟེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་དག་ནི་ བརྒྱ་ཕྲི་འཕགས་སོ། །ལྷག་མ་བརྒྱ་པོའི་

འཕང་དུ་བྱེད་ཕྱེད་དང་ཉི་བས་བཞི་ཕྲེ་དང་ཉི་སོགས་སོ། །དེ་དག་རྣམས་སུ་སྟེ་རྒྱར་ཡང་འཕང་དང་མཉམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷུན་པོ་ནས་སུ་ལྷུང་འཛིན་དེ་དག་གི་བར་གྱི་འཆོ་བདུན་ནི་ རོལ་མཆོ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་རོལ་མཆོ་

ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་ཞིང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རྩེ་ཞིང་རོལ་པའི་མཆོ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། བསིལ་དང་ཞི་མ་དང་ཡང་ དང་འཇམ། །དང་བ་དང་ནི་དྲི་

@91A ཀ།། །མིང་། །འཐུང་ན་ལྷོ་ལ་མི་གནོད་དང་། །མགྲིན་པ་ལ་ཡང་མི་གནོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཆོད་དང་པོ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ནང་

ནས་ནང་གི་རྒྱུ་མཆོ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོས་ལ་ཞེང་གི་གསུམ་འགྱུར་རོ། །རོལ་མཆོ་གཞན་ནི་དེ་ལས་ཕྱེད་ཕྱེད་དབྱེའོ། །དེའི་སྣག་མ་སྐུ་ཁྲུད་འཛིན་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་མ་ཚོ་ནི་ཕྱེའི་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཚད་ནི་དཔག

ཚད་འབྱམ་ཐག་གསུམ་དང་སྟོང་ཐག་དག་ནི་ཉུ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གྲིང་གཅོ་བོ། །གྲིང་ཐན། འཛམ་བུ་གྲིང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲད་པར་བཞད་པའོ། །ཀ་པོ་ནི། དེ་ནས་ནི། གྲིང་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞད་ན། གྲིང་

རྣམས་གང་ཞེ་ན། གྲིང་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་རི་རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ན་ཡོད་ཅེང་། ཤིང་འཛམ་བུའི་འབྲས་བུ་མཆོའི་ནང་དུ་ལྷུངས་ཚ་ན་འཛམ་བུ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འབྱིན་པས་ན་འཛམ་བུ་དང་། མཐའ་ཆུས་འཁོར་བའི་གྲིང་ཡིན་པས་ན།

ལྷོ་འཛམ་བུའི་གླིང་སྟེ་ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་འདྲ་བའི་ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞིའོ། །འདིའི་ཤར་ན་ཡོད་ཅིང་འདི་དག་ལས་ལྷས་ཉིས་འབྱུང་གྱིས་

འཕགས་པས་ན་ལྷས་འཕགས་སོ། །དབྱིབས་རྒྱ་མ་འདྲ་བའི་ངོས་གསུམ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་དང་འདྲ་བས། དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་དང་། ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་སྟུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །འདིའི་ནུབ་ན་ལོད་ཅིང་བ་

ལད་དང་ནོར་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། མཐའ་ཆུས་འཁོར་བའི་གླིང་སྟེ་ནུབ་པ་ལང་སྤྱོད་ཀྱི་གླིང་ངོ། །དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་སྟེ་མཐའ་ཀུན་ནས་བསྐོར་ན་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབུས་དྲང་པོ་ནས་གཞལ་

@91B ན་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །འདིའི་བྱང་ན་ཡོད་ཅིང་འཆི་བའི་ཚེ། ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་སྒྲ་མི་སྐྱན་པ་འབྱུང་བས་ན་བྱང་སྒྲ་མི་སྐྱན་ཏེ། མཐའ་ཀུན་ནས་བསྐོར་ན་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད། དབྱིབས་

བྱུ་བཞི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་མཉམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། བློང་བཞི་པོ་དེའི་པར་གྱི་བློང་གཡོག་བརྒྱད་ནི། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ཤར་གྱི་བློང་གཡོག །སྒྲ་མི་སྐན་དང་སྒྲ་མི་སྐན་གྱི་རྒྱུ་བྱང་གི་བློང་

གཡོག །རྫ་ཡབ་དང་ནི་རྫ་ཡབ་གཞན་ལྷོའི་བློང་གཡོག །གཡོ་ལྡན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགྲོ་རྒྱབ་ཀྱི་བློང་གཡོག་སྟེ་བློང་ཕྱན་བ་རྒྱད་དོ། །ཐམས་ཅད་ན་མི་གནས་ལ་རྫ་ཡབ་ན་སྲིན་པོ་

གནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཛམ་བུའི་བློང་གི་དབུས་

རྒྱ་གར་རྗེ་རྗེ་གདན་འདི་ནས། བྱང་ཀུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན་གངས་རི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཡོད། དེ་ནས་བྱང་ན་ནི་རྒྱས་ཀྱི་ངང་ལྡང་བ་ཡོད། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བཅུའི་ཚུ་རོལ་ན་གླུའི་

རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པ་གནས་པའི་མཆོ་མ་དྲོས་

པ་ཞེས་བྱ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་བ། མེ་ཏོག་ཡུཊྛ་ལ་དང་། པདྨ་དང་། ཀུ་མུ་ཏ་ལ་སོགས་པས་ཁེབས་པ། ཆུ་ཞེང་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཚོ་གླུ་བཞི་པ། མཐའ་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ། དེའི་ཤར་

ཕྱོགས་བླང་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་གངྒཱ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་མཆོག་གི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་སིནྡྷུ་དང་། ནུབ་ཏུའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་པཎྜུ་དང་། བྱང་སེང་གེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་སི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་འབབ་ཅིང་། མཆོ་མ་དོན་པ་ལ་གཡས་ཕྱོགས་

སྤུ་ལན་བདུན་བསྐོར་ཏེ། ཆུ་གྲུང་ལྟ་བརྒྱད་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་ནས། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་བོར་འབབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གདགས་པར། ཆུ་བོ་གངྒཱ་སིནྡྷུ་བཀྲ་དང་། སི་ཏ་དཔའ་རྒྱབས་ལྟུབས་ཕྱི་བའི་འཕྲེང་བ་ཅན། འབབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་

@92A ཞེས། །བསིལ་བའི་ཆུ་ཡིན་ཏེ། །ཕྱོགས་བཞི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་དག་ནས་འབྱུང་། གངྒཱ་ཞར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་སྟེ། སིན་དྷུ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་ཡིན། པཎྜུ་ཡར་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ། དེ་ཡི་བྱང་

ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་སི་ཏ་འགྲོ། ཆུ་གྲུང་རབ་མཆོག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། །མཆོག་ཏུ་བཟང་ཞེང་སོ་སོར་འབབ་བསྟེ། །རེ་རེ་ཞེང་ཡང་ལྔ་བརྒྱར་ཁྱེར་ནས་ནི། །ཆུ་བོའི་རྒྱུན་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །སྒོས་དང་

ལྷང་ནས་བྱང་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ཀྱི་ཤུལ་ན། བག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་ཞེས་བྱ་བ་གླུ་བཞི་པ། ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་པ་མཐའ་ཀྱིས་བརྒྱས་འཁོར་བ། འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་མཇོས་ཤིང་

བལྟ་ན་སྡུག་པ། ཁོར་ཡུག་ན་གསེར་གྱི་བག་བྱ་སྐྱིབས་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཀྱི་ཤུལ་ན་ཕིངས་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་ཙ་བ་འདོམ་བཞི་བཅུ་འཕྱང་དུ་རྒྱག་པ། ས་ལའི་ཕྱེད་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་

བསྐོར་བ། ཆེར་གྱེན་དུ་འཕགས་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཀྱིས་རིམ་པར་ཧོན་པས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པ་ལྟར་གནས་སོ། །དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ཀྱི་ཤུལ་ན་རྩིང་བུ་དལ་གྱིས་འབབ་ཅེས་བྱ་བ། མཆོ་མ་དྲོས་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཏེ་

ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་དོ། །ཁོར་ཡུག་ན་རྩིང་བུ་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ན་ཡོད་པའི་པདྨའི་སྟོང་བུ་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་རྣམས། གཞོལ་མདའ་དང་བ་ལང་གི་ཀོ་བ་དང་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་ཡོད་དོ། །དེ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གླུལ་ངོར་

སྟོང་པའི་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན། ལུས་དཀར་ཞིང་མགོ་བོ་སྟོན་པོའི་དབུས་དམར་བ་མཆེ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པ། སྲིད་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཞིང་དུ་གཅིག །འཕང་དུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་མཐའ་བདུན་གྱིས་འཁོར་བ།

@92B འཁོར་གླང་པོ་བརྒྱ་སྟོང་དང་བཅས་པ་དགུ་ན་དང་དཔྱིད་དང་དབྱར་ཟླ་བ་བཞི་བཞིར་རིམ་བཞིན་གནས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གི་སྟོབས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངན་སོང་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སོ། །དང་པོ་

ལ། ཚ་དམྱལ་དང་། གང་དམྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉུ་ན། མནར་མེད་པའི་ཁང་པའི་ཡས་སྟེང་ཡོད་ལ། དེའི་དཔངས་དང་རྒྱ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤི་ཉ་ཡོད་པ་དེ་

ཙམ་མོ། །སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་བར་མཚམས་མེད་པར་མྱོང་བས་ན་མནར་མེད་པའོ། །ཁ་ཅིག་དེར་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེའི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། ཕན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་བཏབ་

སྟེ་ཤི་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ། ཡང་གསོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ནམ་མཁའ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོས་པར་བྱེད་པའི་ཡང་གསོས་དང་། ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས། དམྱལ་སྣང་སྣང་རྣམས་ཀྱིས་

མཚོན་གྱིས་འདུ་བར་བྱེད་པས་ཐིག་ནག་དང་། དམྱལ་སྣང་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་བསྡུས་འཇོམས་དང་། ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་ནས་ཆོ་ངེས་འདེབས་པས་དུ་འབོད་དང་། དེ་བས་ཀྱང་སྡུག

བསྔལ་ཆེ་བས་གདུངས་ནས་ཆོ་དེས་ཆེན་པོ་འདེབས་པས་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ལྷགས་གྱི་ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བས་ན་ཚ་བ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྩ་བྱམ་དགའ་བ་དང་

ཉེར་དགའི་ནང་དུ་སྐྱོང་བས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷག་པ་བཅུ་བཅུ་བཅུ་ཡོད་དེ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ངོས་བཞིན་མེ་མ་སྐྱ་ར་ཁུས་མོ་ནྲྭ་ཙམ་ཡོད་ལ། དེ་

@93A ཞེས། །དག་ཏུ་ཤང་པ་བཙུག་པའི་ཚོ་ཤ་རུས་འཇིག་ཅིང་། བཏོན་པའི་ཚེ་གསོས་པ་དང་། ཡང་རོ་སྐྱག་ཀྱི་འདམ་ཤད་མ་ཁ ཞུབ་ཙམ་ལ་འབུ་མ་ཆུ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དཀར་ཞིང་མགོ་གནག་པས་ལུས་ལ་འབིགས་

པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་འབབ་ཆགས་པ་ནས་སྐྱ་བྱི་གཏམས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཤང་པ་བཞག་པ་ན་ཤ་རུས་འཇིག་ཅིང་། བཏེག་པ་ན་གསོས་པ་དང་། སོགས་པ་རལ་བྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ལོ་མ་རལ་བྱིར་གྱུར་པ་

རྣམས་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ནས་ལྷུངས་པས་ལུས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚལ་དེ་ལ་གནས་པའི་ཁྱི་སྲེ་བ་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན་གྱིས་ལུས་ཟོས་པ་དང་དེས་འཇིགས་ནས། དཔག་ཚད་དུ་མ་ལྷན་པའི་ཤལ་མ་ལའི་སྟོང་པོ་ཆོར་མ་

སོར་བཙུ་དྲུག་དང་ལྷན་པ་ཡོད་པ་ལ། ཡར་འཛོག་པའི་ཚོ་ཆོར་མ་རྣམས་ཁ་འཐུར་དུ་བསྟན་ནས་ལུས་འབིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་རྩེར་སྐྱིབ་པའི་ཚོ་ཁྲ་ཏ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་གྱིས་མིག་འབྲས་འཐོག་པར་བྱེད་ཅིང་།

དེ་མ་བཟོད་ནས་མར་བབ་པ་ན་ཆོར་མ་རྣམས་ཁ་ཡར་བསྟན་ཏེ་ལུས་འབིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་བརླ་བར་དཀའ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་ནི་མཆོག་ཆར་རིས་གཅིག་པས་གཅིག་ཏུ་

བགྲངས་ལ། ཁྱི་དང་ཁྭ་ཏ་ནི་རལ་གྲིའི་ནགས་དང་ཤལ་མ་ལིའི་ཁྲད་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དམྱལ་བ་དེ་དག་གི་དྲུང་ན་གཤེགས་རྗེའི་དམྱལ་སྲུངས་མཆོག་ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པས། དམྱལ་བ་པ་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

འོ་ན། དམྱལ་སྲུངས་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེན། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཁྲད་པར་ཙམ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་ར་ལུག་གི་གདོང་པ་ཅན་བཞིན་ཞེས་ཟེར། འོ་ན།

@93B བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱབ་རབ་འབྱོར་གྱིས། གང་དག་ཁྲོ་ཞིང་གཏུམ་ལས་དང་། །སྡིག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། །སྐྱག་བསྟལ་ལ་དགའ་དེ་དག་ནི། །གཤེགས་རྗེའི་སྲིན་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན།

སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་འཛོར་ཡི་དགས་གང་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་འཁྲིད་པ་ལ། གཤེན་རྗེའི་སྲིན་པོ་ཞེས་བཤད་པས་མི་འགལ་ལོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་

ཡིན་ལ་ཤི་ནས་དམྱལ་བ་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔྱ་དམྱལ་བའི་མེ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ལས་ཀྱིས་མཚམས་བཅད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚ་དམྱལ་

ལས་གཞན་ཆུ་བྱར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གང་དམྱལ་བརྒྱད་པོ་ཡོད་དེ། ཆུ་བྱར་ཅན་དང་། ཆུ་བྱར་རྩོལ་བ་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཁ་ཆུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་རྔུ་ཟེར་བ་དང་། ཡུག་ལ་ལྟར་གས་པ་དང་། པདྨ་ལྟར་གས་པ་དང་།

པདྨ་ལྟར་ཚོར་གས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གློང་འདིའི་འོག་ཏུ་མ་ནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཆུད་ཟེ་ན། ཆུད་དེ། གློང་རྣམས་འབྱུའི་ཕུང་པོ་ལྟར་ཞལས་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དུད་འགྲོའི་རྟ་བའི་གནས་ནི་ཕྱིའི་

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ན་གྲངས་མང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཁ་འཐོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡི་དགས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་གནས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱ་བ་འཕོམ་བྱའི་གླིང་འདིའི་

འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་ལ། དེ་ན་གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པས་ཡི་དགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། རྩོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྩོགས་པ་ལྷ་ལྷ་བུའི་དཔལ་ཉམས་སུ་

@94A ྅། །སྐྱོང་ཞིང་། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་སོ་མི་ཤེས་པ་དག་ལ་དེའི་དམིགས་སྟོན་པ་ཡོད་པ་ལ། དེའི་འཁོར་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རིས་སུམ་ཅུ་རྩ་བྱུག་ཡོད། དེ་བསྟུན་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་

ཅན། ཟས་སྐམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གསུམ་དུ་འདུས་སོ། །ལྷ་དང་མི་འི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ཡི་དགས་ནི་ཁ་འཐོར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་མིའི་གནས་ཨཱའདྷ་ཟིན་ལ། ལྷའི་གནས་ལ། ས་དང་འབྲེལ་པ་དང་། ས་དང་མ་འབྲེལ་པའོ།།

དང་པོ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ། གཞལ་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རི་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉི་ཟླ་དང་སྒྲ་མ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཟླ་གཉིས་གང་ཙམ་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཉི་ཟླ་

ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་དཔག་ཚད་བཞི་ཐྲིན་འོ། །འོན་ཏེ་ཟླའི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། ཟླ་བ་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ། ཉི་མ་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས་པའོ། །མཐའ་སྐོར་ལ་གསུམ་འབྱུར་

དང་། ཇམས་སུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་དྲུག་དང་གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་དོ། །འོན་རྒྱུ་གང་ལས་གྱུར་ཅེ་ན། ཟླ་བ་ནི་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྱུར་ཅིང་། བྱད་ལས་བསིལ་བ་དང་། མིག་ལ་ཕན་པ་དང་། ལོ་ཏོག་སྨིན་པ་དང་།

སྣང་བ་སྟིང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ལ། ཉི་མ་ནི་མེ་ཤེལ་ལས་གྱུར་ཅིང་། བྱད་ལས་ཚ་བ་དང་། མིག་ལ་གནོད་པ་དང་། གཞན་འདུ། དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་རབ་ཤལ་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་བས་བསྐོར་བ། དེ་ལ་རྩེག

སྐྱབས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་བྱས་པ་དང་། འོག་གཞི་ཚོན་སྣ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བཅད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་བཟང་དང་། སྐྱིད་མོས་ཚལ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། མེ་ཏོག་མན་ཌྷ་ར་པ་པུས་མོ་ནྱུབ་

@94B ཙམ་དུ་ཁེབས་པ་རྣེད་པ་རྣམས་རྒྱང་གིས་འཐོར་ཞིང་། གསར་པ་ལེགས་པར་འགྲིམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ། །སྐར་མའི་ཚད་ནི། གདགས་པར་ཆེ་བ་ལ་རྒྱང་གྲགས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཆུང་བ་རྣམས་ལ་གསུམ་

དང་། ཕལ་ཆེ་བ་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་པར་བཤད་ལ། གང་སྲིལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་བ་དེའི་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐར་མ་ཆེ་བ་ལ་རྒྱ་བའི་སྒོམ་ཆ་ཅུང་

མེད་ཅིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱི་མས་གློང་བཞེས་སྣང་བའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་དང་། ཤར་དུ་ཉི་མ་ནྱུབ་པ་དང་། ལྷོར་ཉི་མ་ཕྱེད་པ་དང་། ནུབ་ཏུ་

ཉི་མ་འཆར་བ་དུས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད། དེས་མཚོན་ནས་ནུབ་ཏུ་ནམ་ཕྱེད་པ་དང་། བྱང་དུ་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། ཤར་དུ་ཉི་མ་ཕྱེད་པ་དང་། ལྷོར་ཉི་མ་འཆར་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཞེས་པར་

བྱའོ། །འོན་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་དུས་གང་ཞེ་ན། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཚུང་གི་མར་ངོ་སྤྲོན་དུ་སོང་ནས་ཐ་མ་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཉི་མ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཞུ་གཉིས་

ཡོད་ལ། དེའི་ཉིན་དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཉིན་མོ་ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དགུ་ན་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་པ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཚུང་གི་མར་ངོ་སྤྲོན་དུ་སོང་ནས་ཐམ་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མོ་

ཡུད་ཙམ་བཞུ་གཉིས་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། དེའི་ཉིན་དགུན་ཉི་ལོག་ནས་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཉིན་མོ་དེ་ལས་བཟློག་པ་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱི་ཙམ་གྱིས་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉིན་

@95A ཞེས། །མཚན་རིང་བ་དང་སྦུང་བ་ནི་ཐང་གཅིག་རེ་རེས་སོ། །འོན་ཐང་གཅིག་གི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཉིན་མཚན་གཅིག་ལ་ཆ་དགུ་བརྒྱར་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱི་མ་རིང་སྦུང་དུ་འགྱུར་བ་དེ་གང་

གིས་ཡིན་ཞེན། རྒྱ་བ་དྲུག་ཏུ་ཉི་མ་ལྷོར་འགྲོ་བའི་ཚེ་དང་གა་ཚད་ཕྱེད་དང་དྲུག་དང་གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་འཛམ་བུའི་གླིང་ལས་ཡོལ་ཀ་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་ནས་རྒྱུ་ཞེང། སྐྱང་དུ་འགྲོ་བས་ཉིན་མོ་སྦུང་དུ་འགྱུར་ལ།

དེའི་ཚེ་ཉི་མའི་འོད་རྒྱ་མཚོ་ལ་བབ་པས། རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་དོ་གླིང་གི་ཆུ་གང་བས་ལུ་མ་དོ་བའི་གནད་དེ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བ་དྲུག་ཏུ་ཉི་མ་བྱང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ། དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་དྲུག་དང་གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་རྒྱ་མཚོ་

ལས་ཡོལ་ཀ་གླིང་གི་སྟེང་ནས་རྒྱུ་ཞེང། དལ་བུས་འགྲོ་བས་ཉིན་མོ་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་རླུ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། རླུ་བ་དེ་ཉི་མ་དང་ནི་ཉ་བ་ལས་དེའི་འོག་འཕོག་ལ། དེས་ན་རང་གི་གྲིབ་

མས་འགྲིབ་པར་སྣང་དོ། །སྤྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟར་ན། ཟླ་བའི་བི་ཌུར་ྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དེ་སྣང་བ་ན་གནམ་གང་དང་། ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དེ་སྣང་བ་ན་ཉ་གང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཚོ་ན་གཞན་

དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་དོ། །འོ་ན་ཟླ་བའི་གྲུང་ན་ནག་པོའི་ར་རི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །གྲིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་གྲུང་དུ་སྣང་བས་ར་རི་དང་། མཐའ་ལ་ཕྱི་འི་ཆུ་མཚོ་སྣང་བས་དངས་པར་སྣང་བ་ཡིན་

ཟེར། ཁ་ཅིག། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་སོགས་ཡོད་པ་ནག་པོའི་ར་རིར་སྣང་བ་ཡིན་གསུང་། ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་བོང་དུ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟའི་དབང་པོ་བརྙ་ཁྱིན་གྱིས་མི་རྣམས་ལ་བསྟན་

@95B པའི་ཕྱིར་དུ་ཟླ་བ་ལ་བྱིས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རེ་ཤབ་འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དོ། །བར་གྱི་ཐག་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། བར་གྱི་ཐག་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུའོ། །འོ་ན་བང་རིམ་རྣམས་ཕྱི་ལ་ཇི་ཙམ་འཕགས་ཞེ་ན།

བང་རིམ་དང་པོ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་བཅུ་བླུག་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་དང་། བཞི་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཕྱིར་འཕགས་སོ། །བང་རིམ་དེ་དག་ན་གང་གནས་ཞེ་ན། བང་

རིམ་དང་པོ་དེ་ལ་གཙོད་སྦྱིན་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཞོང་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་ཐོགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ན་གཙོད་སྦྱིན་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ཐོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ན་རྒྱུན་ཆང་གིས་རྒྱག་ཏུ་སྐྱོས་པ་དང་། བཞི་བ་

ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་བང་རིམ་བཞི་པའི་ཕར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེང་ན། ཡུལ་འཁོར་སྲུངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཡུལ་འཁོར་སྲུངས་དང་། ལྷོ་ན་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་ཕོ་བྲང་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། ནུབ་ན་

སྐྱན་མི་བཟང་གི་ཕོ་བྲང་སྟ་ཚོགས་གཟུགས་དང་། བྱང་ན་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ལྷང་ལོ་ཅན་ཡོད་དོ། །དེར་མ་ཟད་གསེར་གྱི་རི་ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྷ་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷུན་པོའི་རྩེན་སྡུམ་

ཐུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སུམ་ཐུ་རྩ་གསུམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ནོར་ལྷ་བརྒྱད། དབུ་པོ་བཅུ་གཅིག །ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་གཞོན་ནུ་གཉིས་ཏེ་གཅོ་བོ་སུམ་ཐུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའམ།

ཡང་ན་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་སོགས་ལྷའི་གནས་སུམ་ཐུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྱི། མཐའ་བསྐོར་ན་གསུམ་འབུམ་ཉི་ཁྱིའོ། །ལྷུན་པོའི་ཕྱོགས་

@96A ཞེས། །མཚམས་བཞིན། ཁང་པ་བརྩེགས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ངོས་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལྔ། དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །གདགས་པ་ལས་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་ལྡན་ཡོད་པར་བཤད།

ཁང་བ་བརྩེགས་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ནི། གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལྷ་རྣམས་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། སུམ་ཐུ་རྩ་གསུམ་གྱི་དབུས་ན་གྲོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྟུག་ཅེས་པ། དོས་རེ་རེ་ལ་ཉིས་

སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ཐ། མཐའ་བསྐོར་ན་ཁྲི་ཡོད་པ། འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ངོས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན། འོག་གཞི་ཆོན་སྣ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བར་བྱས་པ། མནན་ན་ནེ་མ་བྱེད་པ་བཏེགེ་ན་པར་བྱེད་པའི་

མཉེན་པ་ཡོད། དེ་ལ་སྐོ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བ་ཡོད་པའི་སྐོ་ནེ་ནེ་ལ། སྲུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་སྣུང་བར་བྱེད་པའི་སྣུང་མ་གོ་བགོས་ཤིང་མཆོག་ཆ་སྣ་ཆོགས་ཐོགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད། བྱོང་ཁྲེར་

བལྟ་ན་སྤྱག་དེའི་དབུས་ན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཞུགས་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཁང་བཟང་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ། མཐའ་བསྐོར་ན་སྟོང་། དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་རྩྭ

དང་གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད། དེ་ལ་བ་གམ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག དེ་རེ་རེ་ལ་ཁང་པ་བཞི་གས་པ་བརྒྱ་བརྒྱ། དེ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྷའི་བུ་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན།

དེ་རེ་རེ་ལ་སིལ་སྐྱན་བདུན་བདུན་ཡོད་དོ། །བྱོང་ཁྲེར་བལྟ་ན་སྡུག་དེའི་ཕྱི་རོལ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུར་ཕྱིན་པ་ན། ཤར་ན་ཤིང་ཏ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་ཚལ། ལྷོ་ན་རྩྭ་འབྲུང་གི་ཚལ། ནུབ་ན་འདེས་ཚལ། བྱང་ན་དགའ་བས་བརྒྱ་

@96B པའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཤིང་ཏ་སྐྱ་ཚགས་ཀྱི་ཚལ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཤིང་ཏ་དང་རྩིང་བྱད་ལོ་མ་དང་མི་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཡོད་པས་ཤིང་ཏ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་ཚལ་ཞེས་བྱ། རྩིང་བུ་རྩུང་

འབྲུང་དང་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱན་རྣམས་རྩུབ་པ་དང་། དེར་ཕྱིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་སེམས་རྩུབ་པར་འབྲུང་ཞིང་། གཡུལ་སྐྱབ་དཔལ་མོས་པར་བྱེད་པས་ན། རྩུབ་འབྲུང་གྱི་ཚལ་ཞེས་བྱ། རྩིང་བུ་

འདེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་གོས་དང་རྒྱན་རྣམས་འདེས་ཤིང་། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱང་འདེས་པར་གནས་པས་འདེས་ཚལ་ཞེས་བྱ། རྩིང་བུ་དགའ་བ་དང་ཤིང་སོགས་དང་ལྷའི་

བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་དགའ་བར་གནས་པས། དགའ་བས་བརྒྱན་པའི་ཚལ་ཞེས་བྱའོ། །ཚལ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞིན་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུས་བཅད་པོ་བཞི་མོད་དེ། ཤད་ན་ཡིང་རྒྱ་སྐྱ་ཆོགས་པའི་ས་གཞི། ལྷོ་

ན་རྩྭ་འགྱུར་གྱི། ནུབ་ན་འདེས་པའི། བྱང་ན་དགའ་བས་བརྒྱན་པའི་ས་གཞི་བཅང་པོ་ཞེས་ཀྱ་བ་ཡོད་དོ། །གོང་ཁྲེར་བ་ལྟ་ན་སྡུག་དེའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན། ཤིད་ཡོངས་འདུས་བརྩེལ་ཞེས་བྱ་བ། འཐུར་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ

བཅུ་རྩྭ་པ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲེན་དུ་ཕྱོགས་པ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཀྱིས་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་རྩྭ་པ། དེས་རྩི་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཁྲལ་བཅོང་། རྩི་ཕྱོགས་མི་ན་ཡར་ལྔ་བཅུ་ཁྲལ་བ་ཡོད་དོ། །འོ་ན། མ་ཏོག

དྲི་ནི་རྩི་ཕྱོགས་མིན་མི་འགྱོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་མིའི་ཡུལ་གྱི་མི་ཏོག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་གནས་ཡིན་པས། དཔྱིད་ལོ་མ་

@97A ཀ།། །སེར་པོར་གྱུར་པའི་ཚེ་དེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་ལྷགས་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་དེའི་བྱང་ན་ཞར་མོ་ནི་གལ་བྱུ་བྱའི་རྫ་

ལེབ་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་པ། མཐའ་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བྱག་དང་གཅིག་གི་བཙོ་བརྒྱ་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷ་དབང་གི་སེང་ཁྲི་དང་ཉེ་དབང་གཉན་རྣམས་

ཀྱི་ཁྲི་བཞམས་ནས་ལྷ་རྣམས་དབྱར་ཟླ་བ་བཞིའི་བར་དུ་གནས་སོ། །དེའི་རྒྱང་དུ་གླང་པོ་ཆེ་ས་སྟུངས་ཀྱི་བྱ་སྤིད་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་གཅིག་མཐའ་བསྐོར་ན་དཔག་ཚད་བདུན་ཡོད་པ། མགོ་

སྡུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྦྱིལ་ནས། དབུས་མ་ལ་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གཞན་དག་ལ་ཉེ་དབང་ཞོ་གཉིས་ལྷས་བྱིན་པོ་ལ་ལྷ་གཞན་རྣམས་ཞོན་ནས། ཞ་ར་མོ་རེག་གི་རྩོ་ལེབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྐལ་པ་འཚགས་འཇིག་གི་རླུང་ལྟར་

མགྲོགས་པར་འགྲོ་ལ། དེར་གླང་ཆེན་གྱི་ལུས་བཞག་ནས་ལྷའི་བུ་རྣུ་འཕྲལ་ཆེ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །ཁོང་ཁྲེར་བ་ལྟ་ན་སྡུག་དེའི་ལྟོ་ནུབ་མཚམས་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པ་ན་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་

ས། ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་གསུམ་བརྒྱ། མཐའ་བསྐོར་ན་དགུ་བརྒྱ་པ། བོང་ཁྲེར་བལྟ་ན་སྡུག་ལས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་ཀྱིན་དུ་འཕགས་པ་ཡོད། འོག་གཞི་དང་ཡང་ཐོག་དང་ཀ་བ་དང་སྟྲི་འདུས་ཀྱི་གདུང་བ་སོགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ། དབུས་ན་བེ་ཊུར་ྀའི་ཀ་བ་རྩར་བརྒྱད་པ། སྟྲི་འདུས་ཀྱི་གདུང་ལ་སྐྱེའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཞིག་མ་རེག་པ། དེ་ན་ཡང་ལྷ་དབང་དང་ཉེ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཁྲི་ཡོད་བ་དེར་ལྷ་རྣམས་འདུས་ནས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་

@97B ཆོས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དེའི་སྟེང་ན་འཐབ་བྲལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཐབ་བྲལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་མན་ཆད་ན་འཐབ་པ་ཡོད་ཅིང་།

འདི་ནས་འཐབ་པ་དང་བྲལ་བས་ན་འཐབ་བྲལ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་མ་ན་ཚད་ན་འཐབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མིན་དང་འཐབ་ན་གཞན་རྣམས་ལྷ་སྣོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་ཀྱང་ལྷ་ལ་

འཐབ་པར་རྒྱས་ཏེ། ལྷ་ལ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུག་བཟོད་པ་དང་ལྡའི་གཉེན་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐབ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་མིན་དར་བ་ན་ལྷའི་དཔུང་འགྲིབ་ཅིང་། ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ལྷ་

མིན་དེ་དག་ལྷུན་པོའི་ཆུ་མཚམས་ཀྱི་ཁོང་ནས་གསེར་གྱིས་གཞིའི་བར་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ལྷའི་བདུད་རྩི་ལ་ཕྲག་དོག་དང་། རང་གི་བུ་མོ་ལ་སེར་སྣའི་དབང་གིས་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཆུ་མཚམས་

ནས་འཕོན་ཏེ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་སྣང་མ་ལྡ་པོ་རྣམས་དང་རིམ་པ་བཞིན་འཐབ། དེས་བརློག་མ་ནུས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་གསོལ་པ། ཀོ་ཌྲ་ཤེ་ཀ་བདག་ཅག་རྣམས་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་

བྱིས་ཨམ་པར་བྱས་པས་གང་གི་དུས་ལ་བབ་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། ལྷ་དབང་གིས་ལྷ་རྣམས་ལ་བློགས་པོ་དག་དེ་ལྷར་བྱུར་པས། གང་གི་དུས་ལ་བབ་པ་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐོའོ། །

དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་རྩྭ་འབྱུར་གྱི་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ། གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་མོས་པར་བྱས་ནས། དཔུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་ཁྱེར་ཏེ་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཐབ་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ལྷ་མིན་ཨམ་ན་ཆུ་མཚམས་ཐུག་འབྲོས། །ལྷ་

@98A ཞེས། །ཨམ་ན་གྲོང་ཁྱེར་བལྟ་སྡུག་གི་ནང་དུ་བྲོས་ནས་སྐོ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །འཐབ་བྲལ་ལ་མཆོ་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་རྣང་རེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་

ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཡིན་པ་དང་། དགའ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པས་ན་དགའ་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །རང་གིས་སྨྲལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པས། འཕྲལ་དགའ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་གྱིས་སྨྲལ་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་

འདོད་པ་ལྷར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པས། གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་ཅེས་བྱ་འོ། །འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་ཅི་རིགས་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་

གྲིང་གསུམ་གྱི་མིའི་གནས་བཞིན་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚངས་རིས་སོགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྟོག་པ་མི་དག་བ་ལས་ཚངས་ཤིང་། དེའི་རིས་སུ་གཏོགས་པས་ན། ཚངས་རིས་ཞེས་བྱའོ། །ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་

མདུན་ན་དྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལྟར་གནས་པས་ན་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ཞེས་བྱའོ། །ཚངས་པ་གཞན་གྱི་དང་པོར་སྐྱེས་ཤིང་མཐར་མཆི་ལ། ཚངས་པ་གཞན་ལས་ལྷས་ཀྱི་བོང་ཚོད་སོགས་ཆེ་བས་ན་ཚངས་ཆེན་ཞེས་

བྱའོ། །གནས་གཞན་གོང་མ་ལ་ལྷོས་ཏེ་འོ་རྒྱ་ཁྲོན་ཆུང་བས་ན་འོད་ཆུང་ངམ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷས་ལ་འོད་ཚད་མེད་པ་ཡོང་བས་ཚད་མེད་འོད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་མ་ལྷས་པ་ལ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་འོད་གསལ་

ཞེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་གོང་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སེམས་བདེ་ཆུང་བས་དགེ་ཆུང་། སེམས་བདེ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པས་ཚད་མེད་དགེ །འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་བདེ་མེད་བས་དགེ་རྒྱས་འདི་ནས་འོག་གཞི་

@98B སྤྲིན་ལྟར་འདུབ་ཆགས་པ་མེད་པས་སྤྲིན་མེད། མི་གཡོ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་སྐྱེས་པས་ན་བསོད་ནམས་སྐྱེས། སོ་སྐྱེ་ལ་འབྲས་བུ་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ན་འབྲས་བུ་ཆེ། དེའི་སྟེང་ན་གནས་གཙང་མ་ལྟ་ཡོད་

ལ། སོ་སྐྱེ་མེད་ཅིང་འཕགས་པ་འབའ་ཞིག་གནས་པས་གནས་གཙང་མ། དེ་ཡང་ལྟ་སྟེ། གོང་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ཆུང་བས་ན་མི་ཆེ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་མེད་པས་ན་མི་གདུང་བ། མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་

དགག་པས་མཐོང་བས་ན་ཤིན་ཏུ་མཐོང་། ལྟ་བ་བཟང་བས་ན་ཀུན་ནོམ་སྟང་། འདི་ལས་གནས་གཞན་གོང་མ་མེད་པས་ན་འོག་མིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འོག་གཞིའི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་འཐབ་བྱལ་སོགས་བཞི་

རི་རབ་ཀྱི་ཚད་ཙམ་ཟེར། ཁ་ཅིག གོང་མ་གོང་མ་ཉིས་འབྲུར་གྱིས་ཆེ་བས་འཐབ་བྲལ་སོགས་བཞི་ཡང་ཉིས་འབྲུར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོ་བླིང་བཞི་པ་ཙམ་དང་། གཞན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་

སྟོང་གསུམ་ཙམ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་སྟོང་གསུམ་ཙམ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། འོ་ན། འདོད་ལྷ་རྣམས་འཁྲིག་པ་སྤྲོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་པ་སྤྲོད་པ་དྲུག་ཡོད་པ་

ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་གཉིས་དབང་པོ་གཉིས་སྤྲུར་དང་། འཐབ་བྲལ་པ་འཕྲུད་པ་དང་། དགའ་ལྡན་པ་ལག་པ་བཅངས་པ་དང་། འབྲལ་དགའ་བ་ཆོད་པ་དང་། གཞན་འཕྲལ་དབང་

བྱེད་པ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁྲིག་པའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། ཇི་སྲིད་ཡུལ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཤས་ཆེ་བས་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་གཉིས་སྤྲོར་ཞོ་ནའོ། །འདིར་

@99A ཀཀ། །བསྟན་པ་ནི་འཁྲིག་པའི་ཡུན་ཚད་བསྟན་པའོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་རྒྱུང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི་ས་བོན་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ལྷ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་

འཇོག་ཅེ་ན། ལྷ་གང་གི་ཡང་དུ་བུ་དང་བུ་མོ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །འོ་ན། བོད་ཚད་ཇི་ཙམ་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་

ལྷ་བུའི་བར་འདོད་ལྷ་

དྲུག་པོ་དེ་དག་ཏུ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་བོད་ཆོད་ཀུན་རྫོགས་ཤིང་། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཤས་ཆེ་བས་གོས་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན། འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ནི་ངོ་ཚ་དང་

ཁྲེལ་མེད་ཤས་ཆེ་བས་

གཅིར་བུར་སྐྱེ། འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ནི། མདོ་ལས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། མདོ་ལས་འདོད་པ་སྐྱེ་

བ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་

མིར་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་དང་ལྷ་རིས་བཞི་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འཕྲལ་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ།

རང་གིས་སྤྲུལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ལ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་

པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། མདོ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ས་དགུ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་སྟོག་པ་མི་དག་

@99B བས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་སྣུག་བསྔལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་རྒྱུད་འཕྲུག་པ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་སྣུག་བསྔལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་བདེ་

བ་དང་བྲལ་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་ཁྲིད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་དགའ་བདེ་མེད་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བདེ་བའི་

སས་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉས་གཞན་གྱི་བར་ཐག་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་རྩ་བའི་གཉས་བང་རིམ་བཞི་པ་ནས། གཉས་འོག་མ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བར་ལ་དཔག་ཚད་བཞི་

ཁྲི་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་ནས་དེའི་གོང་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་བར་ལ་ཡང་དེ་སྲིད་ཡོད་དོ། །གཉས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། འོག་མས་གོང་མར་ཕྱིན་ནས་གོང་མ་མཐོང་བ་

ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རང་གིས་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་འམ། རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་པ་འོག་མ་དེ་དག་གིས་གོང་མར་ཕྱིན་ནས་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད་དེ། གོང་མར་འགྲོ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སྟོང་དང་པོ་

དང་། སྟོང་གཉིས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་པ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེན། ཀློང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་སྦྱི་ཕྱག་ཡིན་པར་འདོད་དེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་

ནང་ནས་སྦྱིའི་ཕུང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་སྦྱི་ཕུང་དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བར་མ་དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་ཞེས་བྱ་

@100A ཞེས། །སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གསུམ་གྱི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི། མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འཆགས་པའི་ཚེ་ཡང་མཉམ་དུ་འབྱུང་

བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་ལ། ལུས་ཚད་དང་། ཚེ་ཚད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཚད་ངེས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ལ་ཡང་ཚད་ངེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། ངན་སོང་བའི་ལུས་

ཚད་ངེས་པ་མེད་པས་འདིར་མི་འཆད་ལ། བདེ་འགྲོ་ལ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི། ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཁྲུ་བཞི་པ་དང་། ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཕྱེད་དང་བཞི་ཅི་ཡོད། ཤིན་དང་བ་ཡང་སྨྲོད་

དང་ནི་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་བསྟེད་པས། ཁྲུ་བརྒྱད་དང་བཅུ་བདུན་དང་སྐུམ་རྩེ་སོ་གཉིས་ལོད་དོ། །འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་བདུན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི། རིམ་པ་བཞིན་རྒྱང་བཀས་ཀྱི་བཞི་ཆ་ནས་ཕྱེད་དང་

གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟེད་དོ། །གཟུགས་ཅན་ལྷའི་ལུས་ཚད་ནི། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་ཚངས་རིས་པ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་། དེའི་གོང་མ་འོད་ཆུང་མན་ཆད་གོང་ནས་གོང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཕྱེད་བསྟེད་ལ། འོད་ཆུང་

རྣམས་ཀྱི་ལྟག་ཡན་ཆད་ལུས་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྨིན་མེད་པའི་ལུས་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་དང་ཉིར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་ལས། སྨིན་མེད་པ་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་ནས་བརྒྱ་དང་ཉིར་ལྷའོ། །འདོར་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་རྩིས་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དོར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཚོ་ཚད་དང་། ངན་སོང་བའི་ཚོ་ཚད་གཉིས། དང་པ་ནི།

@100B སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཚད་ངེས་པ་བཞིན་དུ་ཆོ་ཚད་ཀྱང་ངེས་ས་མ་ཞེ་ན། སྐྱ་མི་སྣ་ན་ཆོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། ནུབ་དང་ཤར་གཉིས་ན་ཕྱེད་ཕྱེད་སྦུངས་པས་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་དང་གསུམ་བརྒྱའོ། །འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ན་མ་ངེས་ཏེ། ཐ

མར་ནི་ཆོ་ལོ་བཅུ་པ་དང་། དང་པོ་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལྷའི་ཆོ་ཚད་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ། འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག དེ་སྙུ་བཅུ་ལ་རྩ

བ་གཅིག དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དེས་ན། རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །གོང་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིན་ཞག་དང་ཆོ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བསྟྲིད་དོ། །གཉའ་ཤིང་འཛིན་ཡན་ཆད་ན་ཉི་ཟླ་མེད་པས་ཉིན་

མཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། སྣང་པའི་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཉི་ཟླ་མེད་ཀྱང་བྱ་སྐད་འབྱེན་མི་འབྱེན་དང་། གཉིད་ཁོ་བ་སངས་མ་སངས་དང་། མེ་ཏོག་ཁ་འབྱེད་འཇུམ་ལས་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་

ལུས་ལས་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོ་ཚད་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཉིན་མཚན་མེད་པས་ཚོ་ཚད་མི་རྟོགས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་ན་ཉིན་མཚན་མེད་ཀྱང་། ཚོ་ཚད་ནི་རང་ལུས་

བཞལ་བའི་དཔག་ཚད་ཀྱི་གྲང་བཞིན་དུ་བསྒལ་པ་ཡིས་འཇལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྒལ་པ་ཕྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་བསྒྱེད། །འོད་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལན་ཚད། །ཚོན་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་

ཏེ། །སྤྲིན་མེད་བསྒལ་པ་གསུམ་དོར་རོ། །ཞེས་བསྟུར་བར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཚོ་ཚད་ནི། གཟུགས་མེད་དང་པོ་བསྒལ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ། གཟུགས་མེད་གོང་མ་གསུམ་ནི། དེ་ཙམ་ངེ་ལྟག་པས་ལྟག་པ་ཡིན་པས། བསྒལ་བ་བཞི་ཐྲི་

@101A ཞེས། །དངོས་བྱག་ཁྱི་དང་། བརྒྱད་ཁྱི་ཐྲབ་བོ། །བསླལ་པ་གང་ཞེན། འོད་ཆུང་ནས་བརྒྱང་སྟེ་བསླལ་ཆེན་ཀྱི། དེའི་འོག་མ་བསླལ་ཆན་གྱི་ཕྱེད་ལ་བསླལ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚད་སྐུལ་གྱི་

ཆོ་ཚད་ནི། ཡང་སོས་ལ་སོགས་པ་བྱུག་གི་ཉིན་ཞག་རེ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་ལྷའི་ཆོ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཆོ་རངས་པོ་ལ། ཡང་སོས་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དང་ལོ་ལྟ་

བརྒྱ་ཡང་སོས་པས་ཐྲབ་པ་དེས་ན། ཡང་སོས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ། འདོད་པའི་ལྷའི་ཆོ་དང་གྲངས་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་ཚ་བས་བར་བསླལ་ཕྱེད་དང་། མནར་མེད་བས་པར་གྱི་བསླལ་པ་གཅིག་གོ །དྲུད་

འགྲོའི་ཆོ་ཚད་ནི། ཐྲང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་ལ། མཆོག་ཏུ་རིང་བས་བར་གྱི་བསླལ་པ་གཅིག་ཐྲབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་བར་གྱི་བསླལ་པར་གནས་ཤིང་ས་འཛིན་པ། བྱའི་

རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གིས་ཀྱང་འབྱིན་པར་མི་ནུས་པ། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཡུལ་སོ་སོར་ཉམས་སུ་ལྡོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་། ཉེ་དགའ་དང་། རྟ་མགོ་དང་།

བཀང་བཟང་དང་། ཡིད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་དང་། ནག་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཞེ་ལའི་འདབ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་ཚོ་ཚད་ནི། མིའི་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་རྩེས་པའི་ལོ་ལྟ་

བརྒྱའོ། །བྱོང་དམྱལ་གྱི་ཚོ་ཚད་ནི། ཉིལ་གྱི་སྒྲུངས་མ་ཀ་རྡའི་བྲའི་ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཙོང་བ་ཞིག་གི་ནང་ནས། ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་ཉིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚོ་ཚད་ཡིན་ནོ། །ཀཱཞན་ཆུ་བུར་རྩོལ་པ་

@101B ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུས་བསྐྱེད་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚོ་ཚད་ཐུབ་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། བྱང་སྒྲ་མི་སྣན་པ་མ་གཏོགས་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་པ་ཡོད་ལ། སྒྲ་མི་སྣན་པས་ཚོ་

སྟོང་ཐུབ་པར་འེས་ཀེ། ལས་ཀྱི་རྣས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚད་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཁད་པ་ལ། རྟོག་པའོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དང་ལུས་

ཚད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཁྲུ་དང་རྒྱང་གྲས་དང་དཔག་ཚད་ཀྱིས་ཟཁད་ལ། ཆོ་ཚད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ལོ་དང་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་བཁད་ན། དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་སྟོན་འཇོག་ལ། དེ་ཉིད་འཆད་པ་

སྐབས་སུ་བབ་པས་དེ་དག་ཟཁད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ལ། དེ་བསགས་པ་ལས་རྒྱང་གྲས་དང་དཔག་ཚད་འགྲུབ། མིང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་གེ་ཡིན་པས། དེ་བསགས་པ་

ལས་ལྷོ་ཀ་དང་རབ་བྱེད་དང་བསྟན་བཅོས་འགྲུབ། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་བསགས་པ་ལས་ཞག་དང་ཟླ་བ་དང་ལོ་དང་བསྐལ་པ་རྣམས་འགྲུབ་པ་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་གཟུགས་

ཀྱི་ཚད་དང་། དུས་ཀྱི་ཚད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ལས་རྒྱང་གྲགས་སོགས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཅེ་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། ལྷགས་རྡུལ་ཾ་དང་། ཆུ་རྡུལ་དང་། རི་

བོང་གི་རྡུལ་དང་། ལུག་རྡུལ་དང་། ཐང་རྡུལ་དང་། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་དང་། སྤོ་མ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནས་དང་། སོར་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་བདུན་དུ་བསྟན། སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཐུབ་གང་། ཁྱོ་

@102A ཞེས། །བཞི་ལ་གཉུགང་། གཉུ་འདོ་མ་དེ་དག་ལྟ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱང་གྲགས་གཅིག །གྲོང་ལས་དེ་ཙམ་ཞིག་འཕགས་པ་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། རྒྱང་གྲགས་དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལོ་

བཤད། བསྐལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བསགས་པ་ལས་ལོ་དང་བསྐལ་བ་འགྱུར་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ལྟ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག །དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་ཀྱང་བྱུག

ཀུ་ལ་ཐང་གཅིག །ཐང་གཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་དང་ཉིན་ཞག་གསུམ་ནི། གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཀུར་བསྐྱར་བས་རྒྱ་བ་གཅིག །འོན་ཀྱང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པར་མ་ངེས་པས། ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བ་བཀུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག

གོ །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་བའོ །དང་པོ་ལ། བསྟན། ཚིག་དོ །དང་པོ་ནི། བསྒལ་པ་རྣམ་པ་མང་དུ་ཚིག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་བསྒལ་པ། འཆགས་པའི་བསྒལ་པ། གནས་པའི་བསྒལ་པ། བསྒལ་པ་

ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཚིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཇིག །འཆགས། གནས། བསྒལ་པ་ཆེན་པོའི། །དང་པོ་ནི། བསྒལ་པ་རྣམ་པ་མང་ཚིག་པ། ཞེས་ཚིག་ན། འཇིག་པའི་བསྒལ་པ་ སོགས་གང་ཞེ་ན། འཇིག་པའི་བསྒལ་པ་ནི། མནར་

མེད་པའི་དམྱལ་བའི་སྲིད་པ་སེམས་ཅན་མེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཟད་པའི་བར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པར་འཕེལ་བ་དང་། གནས་

པའི་འཇུག་རྩོགས་པ་དང་། འཇིག་པའི་མཐོ་རྩོམ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ། དེའི་ཚེ་མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར། མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་ན་འང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

@102B གཞན་གྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དམྱལ་བ་གཞན་རྣམས་དང་། བྱིར་ན་གནས་པའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཡི་དྭགས་ཤ རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར། ལྷ་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ནི་དེ་དག་དང་མཉམ་

དུ་དེ་ལྟར་འགྱུར། དེ་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཞེ་མ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ཞེ་ཞེས་བརྗོད་པ་གཞན་ཀྱིས་ཐོས་

ནས་ཤ ཤ ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཞར་དང་ནུབ་དང་བ་ལང་སྦྱོད་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་། བྱང་སྤྲུ་མེ་སྐན་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྤྲིན་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཚེ་དེ་ལ་

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྡིད་པས། ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ལྡན་སྐྱེ་ལ། འདོད་ལྡ་བྱ་ཀུང་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཕེ་མ་རོ། །དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་

དང་བདེ་བ་འདི་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེ། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ཞེག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་

པ་ཐོབ། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཕེ་མ་རོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་འདི་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་སྟེ་བསམ་གཏན་

གཉིས་པར་སྐྱེ། དེ་དག་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཅུ་དག། དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་པ་མེད་པས། འཇམ་བུ་གླིང་གི་རྩེ་ཤིང་ནགས་ཚལ་རྣམས་སྐམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞེག་ནས། ཆེས་

@103A ཞེས། །ཚ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤར་ནས། ཆུ་ཕུན་དང་ལྡིང་ཀ་རྣམས་སྐམ་པོར་འགྱུར། དེ་ནས་ཉི་མ་གསུམ་པ་ཤར་ནས། ཆུ་གླུང་ཆུང་ངུ ༥ དང་ཆེན་པོ་དག་སྐམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་ཉི་མ་བཞི་པ་ཤར་ནས་མཚོ་མ་

དོས་པ་ཡང་སྐམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་ཉི་མ་ལྔ་པ་ཤར་ནས་ཕྱེའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་ཉི་མ་དྲུག་པ་ཤར་ནས་གླིང་བཞི་རི་བབ་དང་བཅས་པ་དུ་བར་འཐུལ་བར་འགྱུར། དེ་ནས་ཆེས་ཚ་བའི་ཉི་

མ་བདུན་པ་ཤར་ནས། མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་འབར་ཞིང་སྲེག་པར་འགྱུར། དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པ་དེ་སྲེག་པར་འགྱུར། འདོད་

པའི་མེས་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་འོ། །དེ་ཡང་མེས་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཆུས་འཇིག་ན་

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བས།

ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཐོབ་སྟེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེ་ལ། རླུང་གིས་འཇིག་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བས། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་སྟེ་བསམ་གཏན་བཞི་

པར་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་ནི། དང་པོའི་རླུང་འཇམ་བྱ་ལྡང་པ་ནས་བརྒྱང་ནས་ནི་མནར་མེད་པའི་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་སྲིད་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནམ་མཁའི་སྟོང་པར་ཡོད་པ་ལ།

འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་རླུང་འཇམ་པོ་ལངས། དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་འཆགས་པར་མི་ནུས་པས། ཚངས་རིས་ནས་བརྒྱང་སྟེ་འཐབ་བྱལ་བའི་བར་རྣམས་འཆགས། དེ་ནས་སྔར་གྱི་རླུང་

@103B དེ་ཉིད་ལོ་བྱངས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྲིགས་ནས། འོག་གཞི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་བར་མས་རིམ་ནས་འཆགས། དེ་དག་ལ་པར་བསྐལ་གཅིག །དེ་ནས་འོད་གསལ་པའི་སེམས་ཅན་ཆ་དང་བསོད་

ནམས་དང་ལས་ཟད་པ་ཞིག །ཚངས་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཐ་མར་ཞིག་པ་དེ་དང་པོར་འཆགས་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འཇམ་བུ་གླིང་པའི་བར་རྣམས་རིམས་ཀྱིས་འགྲུབ། དེའི་ཚེ་འཇམ་བུ་གླིང་

པའི་མི་རྣམས་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་བཟས་སུ་ཟད་དང་། ལུས་ལས་འོད་འབྱུང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་

པའི་བར་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུའོ། །དེའི་ཚེ་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱ་ཁྲིའི་བར་མར་འགྲིབ་པ་དང་། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། འཆགས་པའི་མཐུག་རྩོགས་པ་དང་། གནས་པའི་མཚོ་རྩེམ་པ་དུས་

མཉམ་མོ། །གསུམ་པ་གནས་པའི་བསྐལ་པ་ནི། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའོ། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་རེ་རེའི་ཚད་ནི། ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱ་ཁྲིའི་བར་བྱིབ་ནས། ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་བར་བསྐལ་གཅིག །དེ་ནས་ཡང་བརྒྱ་ཁྲི་བར་ཡར་

སྐྱེ་ཞིང་མར་བཅུ་པར་འབྲི་བའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཞན་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡར་ཇི་ཙམ་དུ་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཆོ་ནི་བརྒྱ་ཕྲིའི་བར་དུའོ། །འོ་ན། ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱང་པ་དང་། བར་བ་

རྣམས་ལུགས་པ་ཡིན་པས། ཡུན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་བྱུལ་བ་དང་། བར་པ་རྣམས་སྡུར་བར་འབྲོ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་འཆགས་པ་འདི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས་སོ། །འཇིག

@104A ཞེས། །རྟེན་འཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། ཞི་ནས་འདུག་པ་དག་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་མཉམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱུང་། འཇིག

བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱུང་དོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས། རང་རྒྱལ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་བཞད་པའི་བསྐལ་པ་དེ་གང་

ཞེ་ན། བསླལ་ཆེན་དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དོ། །གྲངས་མེད་ནི་གསུམ་དུ་འགལ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གྲངས་ཀྱིས་བཀྲང་མི་ནུས་པས་གྲངས་མེད་དུ་ཟཝཱད་པ་མིན་གྱི། གྲངས་ཀྱི་གནས་

གཞན་དྲུག་ཅུའི་མཐའི་གྲངས་གཅིག་ལ་གྲངས་མེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསླལ་པ་འདི་ལ་བསླལ་པ་བཟང་པོ་སྟོན་མེའི་བསླལ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་ཚུའི་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གསེར་གྱི་པད་འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྡན་པ་སྟོང་བྱང་བ་ལ། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཅི་ཡིན་སྨྲས་དུ་བརྟགས་པས། སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྷས་སུ་ཞེས་

ན་ས། ཀྱི་མ་བསླལ་པ་འདི་

ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་བས་ན། བསླལ་པ་འདི་ནི་བསླལ་བ་བཟང་པོའོ་ཞེས་བསྟན་གས་པས། བསླལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་འབྱུང་ན། ཡར་འཕེལ་གྱི་ཚེ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་

རྣམས་འཚོང་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་ཁྲིས་མར་འགྲིབ་པའི་མགོ་རྩོམ་པ་ནས། ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འབྱུང་ལ། དེ་མན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེགས་མ་ལྷ་ཏ་ཅང་ཡོ ཡང་བདོ་བ་ཤས་ཆེ་

@104B བསམ ཆོས་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་ཡང་མར་འགྲིབ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡར་སྐྱེ་མར་འགྲིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་སྟེ། གཞན་དོན་གཅོ་བོར་མི་བྱེད་

པར་རང་དོན་གཅོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ཚོགས་ཇི་ཙམ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་ཞེན། བས་དུ་ལྷ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དེ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཡི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་དོ། །གསུམ་

པ་ནི། འཚོང་ལོས་སྐྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཙུ་ལས་མི་འཕྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མན་ཆད་དེའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་འཚོང་

འོས་སྤྱད་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འཚོང་འོ་རིན་པོ་ཆེས་གྲིང་བཞི་ལ་དབང་སྤྱད་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འཚོང་ཡོ་ཅན་བཞི་ཡོད་དེ། གཞེར་གྱི། དངུལ་གྱི། ཟངས་ཀྱི། ལྕགས་ཀྱི་འཚོང་ཡོ་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་

དག་གིས་གྲིང་དུ་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་དག་གིས་གྲིང་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན་དབང་བྱེད་དེ། ལྕགས་ཀྱི་འཚོང་ཡོ་ཅན་གྱིས་གྲིང་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །འཚོང་ཡོས་

སྤྱང་རྒྱལ་གཉིས་ལྕན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱན་ཐྲ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལྕན་ཅིག་མི་འབྱུང་ངམ། འཇིག

རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལྕན་ཅིག་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བར་འོས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་

@105A ཀཽ། །ཁཾ་སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་ཀྱང་འདུལ་བར་རྣམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་མཐུ་ཐོགས་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཞལ་ཆེན་སྟེ་པ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་

དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་ལ་སློབ་བ་སྣུར་བུལ་མཉམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ན་རེ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སངས་རྒྱས་དུ་མ་མི་འབྱུང་གི །རྒྱུད་གཅིག་པའི་སངས་རྒྱས་དུ་མ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛམ་བུ་གླིང་བྱི་བ་ཕྲག་བརྒྱར་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྐུལ་པའི་སྐུ་བྱི་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཕས་བསྡུ་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་། དབྱལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་མིན་པར་

རང་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་། ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་མིན་པར་གཡུལ་བཤམས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཡ་ དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་མིན་པར་མཆོག་ཆའི་ཆར་དྲག་ཏུ་

དབབ་པར་བཙུམས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བར་བྱེད་དོ། །འོན། འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་རྒྱལ་ལ་སྲོག་གཅོད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ནམ་ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྡུའི་སྲོག་ལ་ཡང་ གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་

འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་རྒྱལ་དེ་ལྟས་ལ་མཚན་བཟང་ཐོ་ས་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐུབ་པའི་མཚན་ནི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ དང་གསལ་ལ་རྟོགས་པས་ཉན་པར་

@105B དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དང་ཐོ་ནས་འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱིས་བྱུང་ཡ་ཡིན་ཞེན། སྔར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བསྒལ་བ་དང་ཐོའི་མི་རྣམས་ ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་རྟོག་ཏེ་སྐྱེ

བ་དང་། རྩ་འཕྲལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་ལས་འོད་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚོ་སའི་བཅུད་ཁ་དོག་མར་གསར་བ་ལྟ་བུ། ངོ་སྤྲུད་རྩི་མ་བསྒོལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དེ་ནས་ངོ་ལ་སྤྲིད་པ་ཞིག་གིས་སོང་མོའི་རྩེ་མོས་

བླངས་ཏེ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་སྐྱངས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱངས་པས། རིམས་ཀྱིས་རོལ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་ལུས་ལ་མཐང་བ་དང་ལྷི་བ་ཞུགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འོད་ནུབ་སྟེ་སྐྱ་དན་བྱེད་པའི་ཚེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མ་

ཤར་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་དུ་ལྷའི་འོད་ཤར་བྱུང་བ་འདི་རེ་ཞེས་ཉིན་མོའི་ཐ་སྙད་བྱུང་། ཉི་མ་ནུབ་པའི་ཚེ་ལྷའི་འོད་དམར་པོར་གྱུར་པ་འདི་རེ་ཞེས་མཚན་མོའི་ཐ་སྙད་བྱུང་། དེ་ནས་བླ་བ་ཤར་བ་ལ་སྐུན་པ་བཀྲ་པར་བྱེད་པ་

འདི་རེ་ཞེས་བླ་བའི་ཐ་སྙད་བྱུང་ངོ་ །སའི་བཅུད་ཉུང་བ་དང་མང་དུ་ཟོས་པ་ལས་ཁ་དོག་བཟང་དན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་བརླས་པས་སའི་བཅུད་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་སའི་ཞག་ཁ་དོག་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། ངོ་སྤྲུད་རྩི་

མ་བསྒོལ་བལྟ་བྱ་བྱུང་། དེ་ཉང་མང་དུ་ཐོས་པས། ཁ་དོག་བཟང་ངན་དུ་གྱུར་ཏེ་བརྟན་པས་དེ་ཡང་ནུབ་པར་གྱུར། དེའི་ཇེས་སུ་མྱུ་གུའི་ཚལ་ནང་བརྟས་པ་ནུབ་མི་མངོན། ནུབ་བརྟས་པ་ནང་མི་མངོན་བ་ཁ་དོག་ཀད་ཡུ་

གའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། རོ་སྦྲང་རྩི་མ་བསྒོལ་བལྟ་བྱ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཉང་མང་དུ་ཐོས་པས་ཁ་དོག་བཟང་ངན་དུ་གྱུར་ཏེ་བརྟན་པ་བྱས་པས་དེ་ཡང་ནུབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་མ་སྐྱོས་མ་བཏབ་པའི་ལོ་ཏོག་ཤུན་པ་དང་སྦྱུན་ཞ

@106A ཞེས། །པ་མེད་པའི་འབྲས་ས་ལྷ་ཁ་དོག་དང་རོ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ཐོས་པས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དོད་པར་གྱུར། དེ་ལ་ཕན་ཚུན་མིག་ཚུགས་སུ་བལྟས་པས་ཆགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག

ལ་ཞུགས་པར་གྱུར། དེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་སུན་འབྱིན་པ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་བོང་བ་ལ་སོགས་པས་ཐོར་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཁྱིམ་བཙུགས་ཏེ་དེར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱའོ་

ཞེས་བྱེམ་གྱི་ཐ་སྐད་བྱུང་ལ། བྱེམ་ན་གནས་ཏེ་འབྲས་ནང་དགོས་པ་ནང་ལེན། ནུབ་ཟ་བ་ནུབ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་ལ། མི་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་སང་ཟ་རྒྱུ་ཕྱི་མ་རིད་བླངས། དེ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་འབྲས་ལེན་དུ་

འདོད་ཞེས་སྨན་པས། ཁོ་བོས་བླངས་ཚར་གྱིས་ཁྱོད་རང་སོང་ཤིག་ཅེས་སྨོས་པས། དེའི་བསམ་པ་ལ་དེ་ནི་ཐབས་ཟབ་སྟམ་ནས། ཞག་བདུན་གྱི་འབྲས་བླངས་ཏེ་གསོག་འཇོག་བྱས་པས། ནང་བརྟས་བ་ནུབ་མངོན།

ནུབ་བརྟས་པ་ནང་མངོན་ཞིང་། ཤུན་པ་དང་སྨུན་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་ལ་འབྲས་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་བགོས་ཏེ། རང་རང་གི་ཕུང་པོ་སྨྱངས་པ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱིན་པར་བླངས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཞིང་བདག

ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མི་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་ལ་ཞིང་དཔོན་བསྐོས་ཏེ། སྤྲོན་ཐོག་གི་དྲུག་ཤས་བསྡུབས་པས་སྐྱེ་བོ་མད་པོས་བཀུར་བས་ན། མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་

བྱ་བ་བྱུང་བོ། །མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་འོད་མཛེས། དེའི་བུ་དགེ་བ། དེའི་བུ་དགེ་མཆོག །དེའི་བུ་གསོ་སྦྱོང་འཕགས། དེའི་སྤྱི་བོར་ཤ་འབྱར་གཅིད་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རྟོལ་བས་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་སྐྱེས་བྱུང་།

@106B དེ་དག་ནི་གྲྭིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྔ་པར་སྤྱོད་པས་ཚེ་ཐུང་བར་འགྱུར་ཞིང་མཐར་ཚེ་རིང་བ་ཡང་ལོ་ནི་བཅུ་པ།

ཡིན་ནོ། །བར་བསྐལ་དེ་དག་གང་གིས་ཚར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བར་གྱི་བསྐལ་པ་ནི་མཚོན་དང་ནད་དང་ནི་མུ་གེ་དག་གིས་ཚར་ཕྱིན་ཏོ། །དེ་དག་ཡུན་རིང་ཇི་ཙམ་རེ་འབྱུང་ཞེ་ན། མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་རྣམས་དང་།

ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་ཟླ་བ་བདུན་དང་། མུ་གེའི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་ཟླ་བ་བདུན་ལོ་བདུན་དུ་འབྱུང་བ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་དེའི་ཚེ་གནོད་སེམས་ལྷག་པར་འཕེལ་བས། རྟོན་པས་རི་དགས་

མཐོང་བ་ལྟར་ལག་ཏུ་ཤེང་དང་བོང་བ་སོགས་ཐོགས་པ་རྣམས་མཚོན་ཆར་གྱུར་ནས་ཕན་ཚུན་གསོད་པར་བྱེད། དེའི་ཚེ་ཤི་བ་རྣམས་དམྱལ་བར་སྐྱེའོ། །ཞག་བདུན་པོ་དེའི་བར་ལ་རི་དང་ནག་ཚལ་དུ་གནས་པ་རྣམས་གྲོང་དུ་

ཕྱིན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་གསོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དགའ་ཞིང་། ཕན་ཚུན་བྱམས་པར་གྱུར་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནས། སྤོག་གཅོད་པ་འདིས་བདག་ཅག་གཉེན་རྣ་ལག་དང་བཅས་པ་བཅོམ་བས། ཕྱིན་

ཆད་སྤོག་གཅོད་པ་སྤང་ཞེས་སྨས་ནས་སྤོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། དགེ་བ་བཅུ་ལྷག་པར་སྤྱད་ནས་དེའི་བུ་དང་བུ་མོ་སོགས་ཆོ་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་ཡར་འཕེལ། དེ་ནས་རིམས་ཀྱིས་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་དུ་འཕེལ། དེའི་ཚེ་གྲོང་

འདི་འབྲོར་བ་རྒྱས་པ་བདེ་བ་ལོ་ལེགས་པ་སྐྱེ་ལོ་ལེགས་པ་སྐྱེ་ལོ་དང་མི་མང་བོས་གང་བ། གྲོང་རྣམས་ཀྱང་བུ་གག་འཕྱང་བས་སྤྲེབ་བ་ཙམ་གྱི་ཐར་ཁྲབ་བ། འཁྲུ་བཟང་བ་སྐེ་མ་ཆེ་བ་བྲེ་མོ་ཆེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ། བུ་མོ་རྣམས་ཀྱང་

@107A ཀ།། །།ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ནས་བཀা་མར་འགྲོའོ། །དེ་ནས་ཡང་མར་འགྲིབ་ནས་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་མི་དགེ་བ་ལྷག་པར་སྤྱོད་པས། མི་མ་ཡིན་རྣམས་འཁྲུགས་ཏེ་ནད་ཡམས་བཏང་ནས། ཕལ་ཆེ་བ་ཤི་སྟེ་དམྱལ་

བར་སྐྱེ། ལྷག་མ་རྣམས་འདུས་ནས་སྡོག་གཅོད་པ་སྣང་པས་དེའི་བུ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཡར་འཕེལ། དེ་ནས་ཡང་མར་འབྲི་བ་ནས་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་ཆོ་མི་དགེ་བ་ལྷག་པར་སྤྱོད་པས། ལྷས་དྲས་སུ་ཆར་འབེབས་པ་མེད་པས།

སུ་གི་ཉམས་ང་བ་ཆེན་པོ་གཅོ་བ་ཆོ་པ་དང་། ཐུར་མ་པ་དང་། རུས་གོང་དཀར་པོ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་ལ། གཅོ་པ་ནི། འབྲུ་ཆུང་ཟད་རྐྱེད་པ་གབ་ཆོར་བཅུག་ནས། ཕྱི་རབས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དོན་དུ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཆེའི་དུས་

བྱེད་པས་ན་དེ་སྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཐུར་མ་པ་ནི། ཟས་ཆུང་ཟད་རྐྱེད་པ་མ་བྱ་རྣམས་ཐུར་མས་ཟ་བས་ན་ཐུར་མ་པ་ཞེས་བྱ། ཡང་ན་སྟོན་གྱི་འབྲུ་བླུག་པའི་བང་བ་ཐུར་མས་བྱས་ནས་འབྲུ་རེ་རེ་ཙམ་རྐྱེད་པ་སྟོང་གྱི་ནང་དུ་བཞག

ནས་ཆུ་མང་པོ་བླུག་སྟེ་བསྐོལ་ནས་འཐུང་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྟག་གོང་དཀར་པོ་བ་ནི། བཀྲིས་པས་ཉིན་ནས་ཤི་བའི་རྟས་པ་རྐུབ་ཅིང་། སྣུམ་མདོག་མེད་པར་བྱུར་ནས་ཆོའི་དུས་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་སྟོན་ཕ་མེས་ཀྱི་

རྟས་པ་རྐིང་པ་རྐེད་པ་ཆུ་ལ་བསྐོལ་ནས། དཀར་པོར་བྱུར་གྱི་བར་དུ་འཐུང་བས་ན་རྟས་གོང་དཀར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཞག་བདུན་རྩ་བདུན་ལོ་བདུན་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆོ་ཤི་པ་རྣམས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ། ལྷག་མ་རྣམས་འདུས་

ནས་དགེ་བ་བཟུ་ལྷག་པར་སྨྲད་པས། དེའི་བུ་སོགས་ཆོ་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་ཡར་འཕེལ། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཡར་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་དུ་འཕེལ་ནས་སྡར་ལྷར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇིག་པའི་དབྱེ་བ། ལུས་པའི་རྩེ་མོ། འཇིག་པའི་གོ

@107B རིམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་བསྐལ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། གསུམ་ཡོད་དེ། མེས་འཇིག་པ་དང་། ཆུས་འཇིག་པ་དང་། རླུང་གིས་འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་པ་ན་ལུས་པའི་

རྩེ་མོ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་སོགས་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གསུམ་པ་ནི་མི་དང་ཆུ་དང་རླུང་དག་གིས་འཇིག་པ་དེ་དག་གི་ཚོ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ལུས་པའི་རྩེ་མོ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་འོག་མ་གསུམ་

མེ་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་སྟེ། དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་དེའི་སྐྱོན་མེ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ན་དགའ་བ་དེ་ཆུ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ན་དབུགས་འབྱུང་རླུང་ལྟ་བུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་མེ་སོགས་ཀྱི་མི་འཇིག་སྟེ། མེ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་པ་ན་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་

རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རྟག་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེའི་གཞལ་མེད་ཁང་སེམས་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ན། འཇིག

པའི་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་ལན་གཅིག་འཇིག ། དེ་ལྟར་མེ་ཡིས་བདུན་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆུ་ཡིས་རེ་རེ་སྟེ་ཆུས་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། མེ་ཡིས་ལན་བདུན། དེ་ནས་ནི་མཉུག་ཏུ་ཟླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་

ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་གདགས་པ་ལས། ཚངས་ཆེན་གྱིས་བསྐལ་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་། འོད་གསལ་བས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་དང་། དགེ་རྒྱས་བས་བསྐལ་ཆེན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཐུབ་པར་ཡང་ཕྱིས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ།།

@108A ཞེས། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།། ། །།བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

མཚམས་སྦྱར་བ། ལས་དངོས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དུ་བཞག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། རླུང་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རླུང་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་

ཕྱག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་ལས་སྐྱེས་ཞེན། ལས་ལས་སྡོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་

གྲངས་སོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན། བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས། ཞེས་བཤད་ན། ལས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཞེ་ན། ལས་དེ་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སེམས་པའི་ལས་དང་། སེམས་པ་དེས་བྱས་

པའི་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེན། སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་

པའི་ལས་ལ་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་གཉིས། དེ་དག་ལ་འང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན། ལས་གསུམ་སྤྱིའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་

པར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་རྣམ་

@108B རིག་རྣམ་རིག་མིན། ཞེས་བཤད་ན། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་སྐོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གནས་

པའི་སེམས་པས་ཀུན་ནས་བསྟེན་པའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གནས་མ་བྱུ་པའི་སྡེ་བ་ན་རེ། ལུས་སྐད་ཅིག་མ་མ་འགགས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ལུས་སྐད་

ཅིག་མ་མ་འགགས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ཅེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་མ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་

གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འཇིག་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟ་བུམ་གྱི་ཚོས་པ་དམར་པོར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་

རྒྱུ་མེ་ཤ ལྷེ་དེ་ཡང་རྟ་བུམ་གྱི་འཇིག་པ་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་དམར་པོ་ཌཧིག་ནས་མེད་པར་བྱས་ཏེ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་དམར་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྣ་བའི་ལུགས་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་ར། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་རིང་པོ་ཆོས་ཅན།

དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་གཟུངས་དོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཤེས། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཇས་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་ན་བསགས་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཡོད་དགོས་

པ་གང་ཞེག །མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ནི་ངག་གི་སྒྲའོ། །ཅེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པས་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་

@109A ཞེས། །བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་སྐྱབས་བྱེད། རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན། ཞེས་བཤད་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཞེ་

ན། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གནས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས། བསྟན་

དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་

ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་གང་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གང་དུ་རྟོས་སུ་ཆགས་པཉམ། ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་དྲི་

མ་མེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་པ་གང་ཞེག །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན། དེ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། ཇས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། ཇས་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་

བདུན་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་འདུག་ཀྱང་རུང་རྒྱུ་ཡང་གཉིད་ལོག་ཀྱང་རུང་གཉིད་མ་ལོག་ཀྱང་རུང་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞེག །རྣམ་

པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་དེ་མི་རྟུང་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་མ་བྱས་བར་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་ཀྱང་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞེག །དེ་མེད་ན་དེ་ཡང་མི་

རྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སོགས་བ་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་

@109B པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་མེད་ན་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དེ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་སྣོང་

ཡིད་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་

སྟོམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམ་པ་དེ་ཆུ་ཐོན་པའི་ཆུ་ལོན་གྱི་ཟམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་དེ་ཡང་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་དང་།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་རབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཇི་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། ཇི་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་པོ་དེ་

གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་འཆོ་བ་ནར་མ་དང་། །བྲོ་བྱར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། །ཡུལ་ངན་དུས་སུ་སྨྲིན་པ་ནི། །ཇི་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

བཞུགས་དང་གཤེགས་རྩོམ་ལམ་ཞུགས་དང་། །ཕྱིན་པ་ཐོབ་དང་མཐོང་བ་དང་། །ཆོས་ཐོས་བསྟན་པའི་གཞི་འཛིན་ལ། །དགའ་དང་དད་པ་སྐྱེས་པ་ནི། །ཇི་ལ་མ་ལྷོས་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་འབྱུང་དོ། །སྟོབ་དཔོན་

ན་རེ། །དེ་དག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཞེས་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་མཐུས་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་

མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། དེ་ལས་མ་བྱུང་པའི་བསོད་ནམས་བདུན་འཕེལ་བ་

@110A ཞེས། །ཡང་། ཡུལ་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པས། ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ངེས་ཀྱི་བག་ཆགས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྲད་པར་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་

གིས་མ་བྱས་པར་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་། སྔར་རང་གིས་གཞན་ལ་བསྒོས་ནས་ཕ་རོལ་པོས་སྦྱིན་བ་བྱས་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ངེས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསོགས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་

མཆེད་པའི་གཟུགས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གསུངས་པ་ནི། རྟེས་ཐོབ་ཀུ་ལོག་པའི་ངག་ལ་མི་འཇུག་པར་ཡང་དག་པའི་ངག་ལ་

འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཟག་མེད་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་ཚེ་སྟོམ་པ་གསུངས་པ་ནི། ཚ་གཅོན་བཏང་གི་སྟོམ་པ་ཁས་བླངས་པའི་སེམས་པས་སྤང་བྱ་སྟོམ་ཞིང་། ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་

པའི་ཚེ་ཡང་དེའི་གཉེན་པོ་དུན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམ་པ་ཆུ་ཐོག་པའི་ཆུ་ལོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡང་ངོ་ཚེ་ཤེས་པས་སྟོག་པ་མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་བར་ཁས་བླངས་པ་དུན་ནས་འཆལ་

པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་། གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ། །ཞེས་བཤད་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་འམ། དུས་མི་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་ཞེ་

ན།་ འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱི་ཚད་འདས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེའོ། །འོན། རང་དང་ས་གཅིག

@110B པའི་འབྱུང་བ་དང་། ས་གཞན་གྱི་འབྱུང་བ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་ས་འི་འབྱུང་བ་དག་ལས་སྐྱེའོ། །ས་གཞན་གྱི་འབྱུང་

བ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་ཐ་དད་ཀྱི་སྲེད་པས་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་རྟེན་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་གྱུར་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་ལ་

རྟེན་ནི་དགོས། ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པས་ས་འདིའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་རེས་པ་མེད་པ་མེད། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་

གཟུགས་དེ་ཟིན་མ་ཟིན་གང་། བྱང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེན། དེ་ཚོས་ཅན། མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་

བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། བསགས་པར་གནས་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དེ་ཟིན་མ་ཟིན་སོགས་གང་ཡིན་ཞེན། འདོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་

ཡང་འདོད་པའི་སྤྱོད་བ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཟིན་པ་དང་། རྒྱས་བྱུང་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་རྒྱུ་ཆོགས་ཐ་དད་མིན་པ་

@111A ཞེས། །ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོན་ལས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཞེན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པ་

མེད་དེ། དག་མི་དག་གང་རུང་དུ་རེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པའི་ལས་ལ་ནི་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གা་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཀུན་སློང་གི་སྐྱོན་ནས་གསུམ་གা་ཡོད། སེམས་པའི་ལས་ལ་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱོན་གསུམ་གা་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་དག་གང་ན་ཡོད་ཅེན། མི་དག་བ་ནི་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཁམས་གོང་ན་མེད་དེ། གོང་ན་མི་དག་བའི་རྟ་བ་གསུམ་དང་། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནའང་རྣམ་

པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འང་སྒྲས་འདོད་པ་ནའང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་དམྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་དག་ན་

ཡོད་ཀྱི་དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྐོང་ཞ་ པའི་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་ཡང་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འདོད་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། དེས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་

ཀུན་ནས་སྐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཀུན་སྐོང་ཚད་པ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སྐོང་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འཇོག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དགེ་

བ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཐར་པ་ཆོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་མཆོག་ཏུ་བདེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ནད་མེད་པ་བཞིན། དགེ་བའི་རྩ་

@111B བ་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་ཡོད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྐྱན་བཞིན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་

སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་དགེ་བས་དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྣེམ་དང་སྣྲུར་བའི་བཏུང་བ་བཞིན། དེ་དག་ཤེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དག་གི་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་སྐྱོང་གིས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྐྱོང་དགེ་བས་དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྣེམ་དང་སྣྲུར་བའི་བཏུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་བཞིན། དེ་དག་ལས་བརྒྱོག་པ་མི་དགེ་བ་

ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། འཁོར་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བཅིངས་པས་མཆོག་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར། ཤད་བཞིན། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་འཕྲོད་པའི་སྣེམ་བཞིན། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ།

མཚུངས་ལྡན་མི་དགེ་བས་མི་དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མི་འཕྲོད་པའི་སྣོན་དང་སྒྲུབ་བའི་བཏུང་བ་བཞིན། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྒྲངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། ཀུན་སློང་གིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སློང་མི་དགེ་

པས་མི་དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མི་འཕྲོད་པའི་སྣོན་དང་སྒྲུབ་བའི་བཏུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི། སྔར་བསྟན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་

@112A ཞེས། །མ་ཁའ་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་གིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སློང་པར་མི་རྟུས་ན། མདོ་ལས། ལོག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ལོག་པའི་ངག་དང་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་

འབྱུང་བར་ཟཱད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། སྨྲིར་ཀུན་སློང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང་ནི་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་བྱ་བ་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་འདི་དང་འདི་

བྱའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་བ་འདི་བྱའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པས་མདོ་ལས་དེ་ལ་དགོངས་

ལ། འདིར་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་སྐོམ་པས་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཅས་ཏ་ཕྱིར་བལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལྟ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་

ཏ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་འོས་སམ་ཞེན། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག

བྱེད་ཀྱང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །ཐུབ་པའི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་དང་། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདུ་

བཅམ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་ལས་རྣེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ཡོད་ཀྱི། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ལས་རྣེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་མེད་དེ། ཐུབ་པའི་ནམ་ཡང་དམན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྟེ་པ་ཁ་ཅིག

@112B ན་རེ། ཐུབ་པ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་ན། ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་མི་མངའ་འོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་ལས། བླང་ཆེན་གཤེགས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག །བླང་ཆེན་བཞིངས་ནའང་མཉམ་

པར་བཞག །བླང་ཆེན་མནལ་ནའང་མཉམ་པར་བཞག །བཞུགས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཟེར། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། དེ་རྣག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བའི་ཤེས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱོད་ལམ་བཞིའི་སྟོན་ནས་གཤེགས་པའི་ཚེ། གཤེགས་པར་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་རྣེས་སུ་འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ།

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བསྟན། ངཞད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་

གཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྟོམ་པ། ལྷན་ཚུལ། འཐོབ་གཉིས། ལྷན་པའི་གང་ཟག་ངཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན། ངཞད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོམ་པ་དང་ཟག་མེད་དང་བསམ་གཏན་ལ་ས་ཡི་ སྐྱེས་པའི་སྟོམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་ འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེག་འདོད་

པར་གཏོགས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འོན། ཕྱི་རོལ་པའི་

ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་

@113A ᦀᦀ། །བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེན། མིན་ཏེ། སྲིག་པ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ།

ཞེན་བྱང་དོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། ངོ་བོ། སྐྱོན། ལྡན་པའི་གང་ཟག་གོ །དང་པོ་ནི། སྡོམ་པ་སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ། །ཞེས་ཁཊད་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དྲུ་ཡོད་ཅེན། སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་

དེ། དགེ་སྦྱོང་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སྦྱོབ་མ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས། བསྙེན་གནས་པའི་སྡོམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྙེན་གནས་པ་ལ་ཕ་མ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་

ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་དུས་ཐུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཇས་སུ་བསྟུན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་ཇས་གཅིག། དགེ་སྦྱོབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་ཇས་གཅིག །

དག་བསྟེན་པ་མའི་སྡོམ་པ་ཇས་གཅིག །བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་བྱུང་པ་ལས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བར་མིང་ནི་ཕོ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་སྡོམ་གསུམ་རིམ་བཞིན་བླངས་པའི་ཚོ་ན་སྡོག

གཅོད་སྤྱོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སོར་གནས་ནས། སྡོམ་པ་གཞན་རྣམས་འཕེལ་ལམ། སྡོག་གཅོད་སྤྱོང་བ་ལྟ་བུའི་སྡོམ་པ་ཇས་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྤྲོང་གི་སྡོམ་པ་ཕྱུ་ལ་ནས་ དག་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་སུ་

རུང་བའི་ཕྱིར། སྡོག་གཅོད་སྤྱོང་བའི་སྡོམ་པ་ཇས་ཐ་དད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་འགལ་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ། ཕྱི་མ་བླངས་པ་དེ་སྔ་མ་དེ་གཉོང་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་

@113B གང་ཞེ་ན། རྩ་བཞི་ཚང་སྟེ་སྤང་བྱ་ལྔ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྤོང་བར་མཛོས་པ་ནི་དག་བསྟེན་དང་ནེའོ། །ཅེའི་ཕྱིར་དག་བསྟེན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དག་སྤོང་ཚ་མའི་གཡོག་ཏུ་བསྟེན་དུ་རུང་བས་ན་དག་བསྟེན་ཞེས་བྱའོ། །ལྔ་པོ་དེའི་

སྟེང་དུ་གར་སོགས་ཕྱིང་སོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། མལ་ཆེ་མཐོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་ཏེ་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཀྱིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྤོང་བར་མནོས་པ་ལས་བསྟེན་གནས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བྱ་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་འཚོའི་

བར་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་བསྟེན་ཏེ་ཉེ་བར་གནས་པས་ན་བསྟེན་གནས་ཞེས་བྱའོ། །གར་སོགས་ཕྱིང་སོགས་སོ་སོར་བྱས་པ་དང་། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྤྲ་སྤང་བྱ་བཙུ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྤོང་བར་མནོས་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་དང་། ཅིའི་

ཕྱིར་དེ་སྐད་བྱ་ཞེ་ན། བླ་མའི་བྱ་བས་ངལ་བར་བྱེད་པས་ན་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གར་སོགས་ཕྱིང་སོགས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་། དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཅི་ཞེ་ན། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་གཙོ་ཆེར་ཁྱིམ་པའི་ཡིན་ལ། དེ་དབང་པོ་རྣུལ་བས་བསླབ་བྱའི་གྲངས་མང་པོ་ལ་སློབ་གཉེན་ལ་ཉན་སྙམ་པའི་བློ་དང་བསྟུན་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་སྤྱང་བྱ་ཐམས་ཅད་

ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྤོང་བར་མནོས་པ་ལས་དགེ་སློང་དོ། །དེ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྫོགས་པ་ནི་འཁོར་བའི་ཉེར་འཚོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྐྱང་འདས་ཡིན་

ལ། དེ་ལ་ཉེ་བས་ན་རྫོགས་ཏེ་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གདུང་བ་བསིལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི། དམ་པས་བསྟན་པས་ན་ལེགས་

@114A ཞེས། །སྨྲོད་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོམ་པས་ན་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་དང་པོའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། སྟིག་པ་

ལས་དང་པོར་ཐར་བས་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། ལས་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་བྱ་བ། བྱ་བ་དེའི་ལམ་ཡིན་པས་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཡིན་ན། སོ་སོར་ཐར་པ་ཡིན་པས་མ་

ཁྱབ་བོ། །བཞི་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བརྩད་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སློབ་མ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས། བསྙེན་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་

སྤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་རྣམ་བརྒྱད། ཅེས་པ་དང་རྒྱོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དེར་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་ཅིང་། འདིར་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ནི། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་

ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སེམས་ཀྱི་རྟེས་

འབྱང་དུ་བཤད་པའི་སྡོམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྡོམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འབྱང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འབྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཡེངས་

པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྡོང་བའི་སྟོམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་འཐོབ་བོ། གནས་སྐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་

@114B ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འཐོབ་སྟེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དེ་ཀུན་ནས་སྡོང་བའི་ཉོན་མོངས་སྡོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོ་ལས། ལུས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། ངག་གི་

སྟོམ་པ་ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྟོམ་པ་ལེགས། །ཞེས་པ་དང་། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་སྟོམ་པ་དག་གིས་བསྡམས་ཏེ་གནས་ཞེས་གསུངས་ན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྟོམ་

པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་ངན་དག་གཉིས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱང་བ་ཡིད་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱང་བ་དབང་པོའི་སྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་ངན་པ་གཉིས། །ཞེས་སྟོས་པ་

པས་ཆོག་མོང་ཤ ཅེ་ན། དེ་ལྟར་སྣོས་ན་ཤེས་བཞིན་ཡིད་དང་། དན་ལ་དབང་པོའི་སྟོམ་པར་གོ་དོགས་ཡོད་པས། དག་གཉིས་ཞེས་གཉིས་ཆོག་གཉིས་སྣོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་

ལྷན་ཚུལ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་དང་། ལྷན་པའི་སྡུག་ཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཇི་སྲིད་དུ་མ་བཏང་གི་བར་དག་དལྟར་བྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་

པ་དང་ལྷན། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱི་ཆད་འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྟོམ་མིན་ལ་གནས་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་(BTSA)ང་གི་བར་དག་ད་ལྟར་བྱི་དེ་དག་ལྷན། སྐད་ཅིག་མ་དང་

པོ་ཕྱི་ཆད་འདས་པའི་དེ་དང་ལྷན་ནོ། །བསམ་གཏན་བྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱ་ཀུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དེ་དང་ལྷན་པ་དང་། འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འདས་པའི་དེ་དང་ལྷན་པ་

@115A ཞེས། །མིན་ཏེ། སྔར་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་པ་དེ་ལྟར་བ་དང་ལྡན་འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོན་པ་དེ་ལྟར་བ་དང་ལྡན་

ནོ། །སྔོན་པ་སྔོན་མིན་གྱི་བར་མ་ལ་གནས་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ལྟར་གྱི་དེ་དང་ལྡན། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་དུས་ནི་གཉིས་པོ་འདས་

པ་དང་དུ་ལྟར་བའི་དེ་དང་ལྡན་ནོ། །འོན། སྔོན་མིན་ལ་གནས་པ་དག་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། སྔོན་པ་ལ་གནས་པ་མི་དག་བའི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། སྔོན་མིན་ལ་གནས་པ་ཕྱག་འཚལ་

པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་ན་དག་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན། སྔོན་པ་ལ་གནས་པ་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོ་མི་དག་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ལྡན་ན། རབ་ཏུ་དང་བ་

དང་ཉོན་མོངས་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་སྟོམ་པ་སྟོམ་མིན་པར་མ་ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་བ་

དང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་གཏང་གི་བར་དུ་ལྡན་ནོ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་མེད་དེ། ས་མས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་

པ་དང་ནི་མ་བསྟེན་པ་འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པཌང་མེད་དེ། སྟོབས་ཆུང་བས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོམ་མིན་གནས་པ་དག་བ་དང་། །ཞེས་བཤད་ན།

@115B ཅིའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉེས་སྤྱོད་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྟོམ་མིན་དང་། དམ་པས་སྨད་པས་ན་ཉེས་སྤྱོད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ན། འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་

ཡིན་པས་ན་ལས་དང་། བྱ་བ་དེའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ། དེ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སོགས་ཡོད་དམ་ཞེན། བར་མ་དོར་གནས་པ་སྟར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་མེད་

པ། དལ་སེམས་ཞན་པས་ལུས་ངག་གི་ལས་བྱེད་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་དང་ལྡན་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡན་ཏེ། སྟར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་མི་ལྡན། དལ་ལྡན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་

ཀུན་ནས་སྐྱོང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཚོ་སྟ་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཏང་། ཕྱི་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་ཀྱི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མི་ལྡན་ཏེ།

ཚོ་སྟ་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་བཏང་། ཕྱི་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ནི་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའོ། །གསུན་པ་ལ། འཕོ་ཚུལ་

དང་། གཏོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྟོམ་པའི་འཐོབ་ཚུལ། སྟོམ་མིན་གྱི་འཐོབ་ཚུལ། བར་མའི་འཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཇི་ལྟར་འཐོབ་པ་དང་། གང་ལས་འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་

འཐོབ་ཚུལ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་འཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་ལས་སྒྲུས་པའི་སྟོན་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་ས་ཉིད་ཀྱིས་

@116A ྱྱ། །འཐོབ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དེས་འཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞན་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཅེ་ན། སོ་སོར་ཐར་

པ་རིས་བདུན་གྱི་སྟོམ་པ་ནི། མཁན་པོ་སོགས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་འཐོབ་བོ། །སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དག་གིས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བཅུ་དང་ཞེས་བཤད་པ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་

ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནི་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ། རང་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྡེ་ནི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པས་བསྟེན་པར་

རྫོགས་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་བ་ཙམ་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། བྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚུར་ཤོག་བཀའ་སྩལ་པས། སྐྱ་བྱི་སྨ་སྤྲུར་གྱོན་པའི་

ལུས་ལྡན་ཞིང་། །མདོ་ལ་དབང་པོ་རབ་ཞི་གནས་བྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགོངས་པས་ལུས་གཟུགས་བཀའ་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ནི་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ།

དེའི་མཐུའི་ཁྱད་པར་ལྷའི་གཟུགས་ལ་ཕྱག་བཙལ་བས་མགོ་འགས་པར་འགྱུར་བ་འཐོབ་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱ་མངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས་དད་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཕྱག

བཙལ་ན་གནོད་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཕྱག་མ་བཙལ་བ་ལ། དེའི་བསམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐུན་ནས། འོད་སྲུངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱག་ཆོལ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། ཕྱག་བཙལ་བ་དང་གནོད་པར་གྱུར་པ་

@116B གང་ཡང་མ་མཐོང་ནས་དད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདག་གི་སྟོན་པའོ། །བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་སོ་ཞེས་ཉུས་པ་དང་། འོད་སྲུངས་དེ་བཞིན་དུ་ཁྲོད་ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་སོ། །ང་ནི་ཁྲོད་ཀྱི་སྟོན་

པའོ་ཞེས་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བྱེད་དྲི་བས་མཉེས་པས་བསྟེན་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལེགས་བྱེད་གཅིག་ཏུ་དགོས་པའི་ཚོས་ནི་གང་། ཐར་པའོ། །དེ་

ལ་དགོས་པ་གང་། དད་པའོ་ཞེས་དྲི་བ་དེའི་ལེན་ཐེབས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་ནས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བའི་ཚོས་བསྟན་པས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་ནི། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་

པ་ཡིན་ནོ། །དེག་སྒོང་མ་ཆོས་སྤྱིན་མ་ནི། འཕྲིན་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགེ་སློང་མ་ཡུན་ལའི་མདོག་གིས་ཕོ་ཉ་བྱས་ཏེ། འཕྲིན་ཆོག་གིས་རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་དགེ་སློང་མར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྡའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་བཅའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལན་གསུམ་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་

བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི། སྟེ་བཟང་བྱག་ཅུའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་བྱང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟེན་རྫོགས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པས།

དེ་དག་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དུ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོམ་པ་སྟོམ་མིན་གྱི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ཁྱད་པར། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྲིད་

@117A ཞེས། ། འཚོའི་བར་དུ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིམ་བདུན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ བླང་བར་བྱ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ བླང་པར་བྱའོ། ། འོ་ན། སྡོམ་མིན་གྱི་དུས་ངེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་

ན།། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྡོམ་མིན་མེད་དེ། སྡོམ་མིན་དེ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱག་གོ། ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལེན་ཐབས། ཡན་ལག་གི་ངེས་པ། རྟེན་གྱི་ངེས་པའོ། ། དང་པོ་ནི།

ནོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིའོ། ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ན། འབྱོག་པ་པོ་ལས་སྐྱན་དམལ་ལྟ་ བ་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཅོག་ཏུར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར། དེས་སྨན་པའི་རྟེས་སུ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡིས་སོ། ། ཚ་ལུགས་ཁྱོ་བྱ་བྱས་

ཞེ་ན། རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱན་པར་རོ། ། དུས་ཁྱེ་ཙམ་དུ་ན། ནམ་ནི་ནངས་པར་ཉེ་སར་ཉིན་ཞག་གྱི་བར་དུའོ། ། གང་ན། བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚང་བར་ནི་ནོད་པར་བྱ། གང་ལས་ན། དགེ་སློང་སོགས་གཞན་ལས་

ནོད་པར་བྱའོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚོ་ན། ནང་པར་ཉེ་སང་ཚ་བ་མ་ཟོས་པར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟློག་གནས་ལག་ལག་ཚང་བར་ནི། །ཞེས་བཤད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྟ་བ་བཞི་སྦྱོང་བ་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ཅང་སྤོང་བ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཚང་གིས་བག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་གསུམ་སྤོང་བ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་

ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱོ་བར་གནས་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཚང་མ་སྤངས་ན་བག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚང་དེ་ཡིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མིན་པ་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་མ་

@117B སྤྱངས་ན་དེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་དོའི་ཁ་ཟས་སྤྱངས་པས་རང་ཉིད་ལ་བསྟེན་གནས་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་གཞན་ལ་སྐྱེ་བར་གནས་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གཉིས་མ་སྤྱངས་ན་དེགས་པར་

འབྱུང་ལ། དེ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཐག་མི་རིང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་དག་བསྟེན་ཏོན་ལ་ཡོད་དམ་ཞེན། དག་བསྟེན་ལས་གཞན་ལའང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་

སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་བྱ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཡན་ལག་གི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། མདོ་ལས། ཁྱིམ་པ་གོས་དཀར་པོ་བྱོན་པ་སྐྱེས་པ་ཐོའི་དབང་པོ་

དང་ལྡན་པ་ཞེག །སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་བདག་དག་བསྟེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པས་དག་བསྟེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དག་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་

སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ་མི་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅི་བ་ན་རེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་དག་བསྟེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས་སྡོམ་པ་སྐྱེ་པ་ཡིན་ན། །འོ་ན་བསླབ་བྱ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་

དེ། བསྟབ་བྱ་མི་ཤེས་བ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགེ་སློང་གསར་བུ་ལ་བསྟབ་བྱ་བསྟན་པ་དོན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བསྙེན་ཐམས་ཅད་སྡོམ་པ་ལྟ་ཅར་ཅིས་བསྟམས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ན། སྟ་

གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བསྙེན་ཇི་ལྟར་རྟུང་ཞེ་ན། དང་པོར་བསྟབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བར་ཁས་བླངས་པ་ཉམས་ནས། གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་བ་ལ་སྟ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པར་གསྤང་ཞེས་བྱག་གོ།

@118A ཞེས། །སྤྱོམ་པ་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཀུན་སློང་གི་ཡིད་ཇི་བཞིན་དུ་ཀུན་སློང་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྤྱོམ་པ་ཡང་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབས་སུ་

མ་སོང་བ་ལ་མེད། ཅེས་བཤད་ན། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཚོས་མི་སློབ་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སྐུ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་

འབྱོ་སྟེ། དེ་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་བྱུང་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སྐྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས། རྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཏོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའམ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སྟེ། ལམ་མཚན་ཉིད་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་དགེ་འདུན་ལའང་མཆོན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཆོས་མྱ་ངན་

ལས་འདས་པ་འགོག་བདེན་གཅིག་པུ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་རྣམས་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོང་བ་ཡན་ལག་ཀུ་བཞག་ནས། དགེ་བསྙེན་ལ་མི་ཚངས་སྤྱོད་པ་སྤྱོང་བ་ཡན་ལག་ཀུ་མི་འཇོག་པར་

འོག་གཡེམ་སྤོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འོག་གཡེམ་ནི་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་སྲུན་འབྱིན་པ་དང་། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་དེ་ལྟ་མ་

@118B ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་ཆོ་ཤགས་གཞན་དུ་འོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་འོག་གཡེམ་སྤོང་བ་སྟ་ལ། མི་ཚངས་སྤྱོད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་

དགེ་བསྙེན་གྱིས་དུས་ཕྱིས་ཆུང་མ་བླངས་ན་འོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པས་འོག་གཡེམ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླང་པ་བཞིན་དུ་འཐོབ་ཀྱིས། རྒྱུད་གཞན་ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་མི་བྱེད་

དོ་ཞེས་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤོང་བར་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བསྙེན་ལ་ངག་གི་གཞིའི་ནང་ནས་རྫུན་སྤོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྙེན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་

བྱུང་ན། གཞན་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་དྲིས་བའི་ཚེ་མ་བྱས་སོ་ཞེས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བསྙེན་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་ཆང་འཐུང་བ་ཁོ་ན་སྤོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྐྱོས་པར་འགྱུར་བ་འཐུང་བ་སྤོང་བ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།

ཆང་འཐུང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། བཙུན་པ་ཇི་ལྟར་བྱོ་གཡོག་བགྱི་ཞེས་ཁྱས་པའི་ལན་དུ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་བག་ཡངས་སུ་གནང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཤྲཱ་ཀ་དང་པ་རྣམས་ལ་

ཆང་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ང་ལ་སྡོམ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆང་རྩའི་རྩེ་མོས་ཀྱང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡོམ་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་ཆང་མ་འཐུང་མ་བླུད་ཅིག །། །ཆང་འཐུང་ན་ང་དེ་དག་གི་སྡོམ་པ་

@119A ྈ།། །མ་ཡིན། དེ་དག་ངའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཞག་ཆེར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་ཆོ་རབས་གཞན་དུའང་མི་འཐུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་བཞི་སྟེ། སྲོག་གཅོད་

པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། ཚར་འཐུང་བའོ་ཞེས་ཚང་འཐུང་བ་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུའི་ཚང་དང་། སྐྱར་བའི་ཚང་དང་། བཅོས་པའི་ཚང་དང་། སྐྱོས་

པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན། གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་ན་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་ཞིག་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ནད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་

གཏོགས་གཞན་རྣམས་བགྱི ཡངས་སུ་གནང་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཚང་བཀག་པ་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚང་དུག་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པས་རྟྭའི་རྩེ་མོས་ཀྱང་མི་བཏུང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཚང་འཐུང་བ་འཇིག་རྟེན་ན་སྣང་བའི་ལས་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ན་སྣང་བའི་ལས་མི་མཛད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚང་བཀ་མེད་པའི་གནས་དང་བྲན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་ཉེས་

སྤྱོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་གསར་དུ་འཕེན་ཅིང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་ངེས་པས་ཁེ་བའི་འོག་ཏུ་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚང་འཐུང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་

ན་མ་ཐོ་བ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མཐོ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚང་སྐྱོས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉེན་པོའི་བློས་ཀྱང་འཐུང་

@119B བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ལས་འཐོབ་པ་ནི། སྟོམ་པ་རྣམས་གང་ལས་འཐོབ་ཅེ་ན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་རྟེས་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་སྦྱོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་ཐམས་ཅད་

སྒོང་བ་ལས་འཐོབ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་སྒོང་བ་དང་། གཞི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་འཐོབ་བོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མཐོ་བ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྒོག་གཅོད་

པ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གསེར་ཀུ་བ་ལྟ་བུ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། བུད་མེད་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ། དེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་

ནི་རྩ་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་ལས་འཐོབ་ན། ད་ལྟར་བའི་སེམས་ཅན་དག་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟ་སྒོག་གཅོད་པའི་གཞིའི་

སེམས་ཅན་དུ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོབས་པ་ནི། མི་དགེ་པའི་དངོས་གཞི་སྒོང་བ་ལས་འཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒོར་མཚུག་སྒོང་བ་ལས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོར་མཚུག་སྒོང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་

ཡང་རང་བཞིན་སྤྲོང་བ་ལས་འཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། བཅས་པ་སྤྲོང་བ་ལས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྲོང་བར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དུས་ནི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་བའི་སེམས་ཅན་ལས་

འཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ། ཡན་ལག་དང་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་བཞི་ལས་འཐོབ་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་

@120A ཞེས། །སྟོམ་པ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ། དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་རྒྱུར་བྱས་ན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་། ཀུན་སྤྲོང་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་རྒྱུར་བྱས་ན་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

འོན་སྟོམ་མིན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་བམ་ཞེན། སྟོམ་པ་མིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡན་ལག་ཀྱང་ཀུན་ལས་འཐོབ། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཐོབ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ཅིག་ཅར་

འབྲུང་བ་མེད། ཀུན་སློང་གསུམ་ལྡན་ཅིག་འབྲུང་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། སྡོམ་མིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཕོབ་སྟེ། བཤད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་བུ་དང་ཕ་མ་སོགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་ཞུགས་

པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བྱང་ཀུན་ལས་འཕོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་པ་ལྟ་བུ་མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ་དང་། རང་གི་བུད་མེད་ལས་གཞན་ལ་མི་ཚངས་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ངག་སྐྱགས་ནས་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། སྡོམ་མིན་གང་ལས་འཕོབ་སྨོས་ན། དེ་ནི་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པས་འཕོབ་པ་འམ། དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་

ཡིན་ན། ཡུལ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུའི་དྲྭ་དུ་ཕྱིན་ནས་བདག་འདིས་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ཅིང་། ལོག་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ནས་བྱ་བ་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྡོམ་སྡོམ་མིན་གྱི་ལྷག་མ་

བར་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཞིང་ལས་འཐོབ་པ་ནི། ཇས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ལྡུ་བྱ། ཁས་ལེན་པ་ལས་$_{(BTHO)}$བ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་མ་བཙལ་བར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གྱས་པར་བྱེད་པ་ལས་འཐོབ་

@120B པ་ནི། ཀུན་སློང་དྲଖ་པོས་འཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྡོམ་པའི། སྡོམ་མིན་ཀྱི། བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་ཐར་ཀྱི་སྡོམ་པའི། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། མི་སྣུ་ཤེས་དོན་གོའི་དྲྭ་དྲྭ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྒྲབ་པ་ཕུལ་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་སྟེ། བསྒྲབ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཤི་འཚོས་པའི་ཚེ་

ན་ཡང་དེ་གཏོང་སྟེ། དེའི་རྟེན་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་གཏོང་སྟེ། རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་སྟེ། སྡོམ་པའི་རྩ་བ་

ཚད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྔོན་པ་གཏོང་སྟེ། ཇི་སྲིད་དུ་འཕགས་པའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པ་ཁ་ཅིག་རྟ་བའི་ལྟུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལས་

སྔོན་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་བྱའོ། །ཟངས་མའི་གླིགས་བུ་ལ་སྟེ་སྣོད་གསུམ་འབྲི་བར་བྱེད་པས་ན་གོས་དམར་བའི་སྟེ་པ་གཉན་དག་དམ་པའི་ཚེས་ནུབ་པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྔོན་བ་གཏོང་སྟེ། དེའི་ཚེ་བསྣབ་པའི་

མཚམས་དང་ལས་ཀྱི་ཆོག་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དམ་པའི་ཚེས་ནུབ་པའི་ཚེ། འདུལ་བའི་ལས་མེད་པས་སྔོན་པ་སྔོན་མེད་གསར་དུ་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྔར་ཐོབ་ཟིན་གསར་དུ་གཏོང་

བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །ཁ་ཅི་བ་རྣམས་ནི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། མི་ཞིག་བྱ་ལོན་ཅན་དང་ནོར་ཅན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟུང་བ་བཞག་གས་

@121A ཞེས། །ཤས་དགུ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། དེའིར་ན། བྱ་ལོན་ཅན་དེ་བྱ་ལོན་བཅལ་བ་ན་ཆོར་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རྫ་ལྷུང་བྱུང་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན།

ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཞིག་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྔ་ཡོད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སློང་བཞི་སྟེ་ལྔ་

པ་མེད། །ལམ་གྱིས་རྒྱལ་དང་ལམ་སྟོན་དང་། །ལམ་ཕྱིར་འཆོ་དང་ལམ་སྤུན་འབྱེན། །ཞེས་ལམ་སྤུན་འབྱེན་པའི་དགེ་སློང་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཀྱང་འཆབ་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ན། ཚད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྟབ་པ་བྱེད་ནས་དགེ་སློང་གི་སར་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫ་ལྷུང་བྱུང་བ་རབ་ཏུ་མི་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་

མི་ཚངས་སྤྱོད་ལྡན་བྱ་གཅིག་བྱུང་བས་སྔོན་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་དག་པ་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་རྟ་ལྡུང་གཅིག་བྱུང་བས་སྔོན་པ་ཐམས་

ཅད་གཏོང་ན། སྔོན་པ་གཅིག་བླངས་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། སྨན་བྱེད་མེད་ཅིང་གཙོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྨན་བྱེད་མེད་

དེ། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་

ཞིག་དགེ་སློང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་སྟུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་སྟན་འབྱིན་པའི་དགེ་སློང་གསུངས་པ་དེ་དགེ་སློང་གི་ཤ་ཚུགས་

འཇོན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་

@121B ཚངས་པར་སྤྱད་ཀྱང་འཆབ་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྒྲུས་ན་ཕས་ཕམ་བྱུང་བར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟ་ལྟུང་བྱུང་བ་རབ་ཏུ་མི་འབྱིན་པར་གསུངས་

པ་དེ། རྒྱུད་ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་ཤས་ཆེན་

པོས་ཉམས་ནས། ཆོ་དེ་ལ་སྔོམ་བསྐྱེ་བའི་སྐལ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཙོད་བྱེད་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གིས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་

དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་བཞི་སྟེ། མིང་གི་དགེ་སློང་། ཁས་ལངས་བའི་དགེ་སློང་། སློང་བས་ན་དགེ་སློང་། དབྱ་བཅོམ་པས་ན་དགེ་སློང་སྟེ་དོན་འདི་ལ། གསོལ་བ་དང་

བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དགེ་སློང་གི་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ལོག་སྤྱད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

འཆལ་པ་གནས་ནས་སྐྲོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན། དགེ་སློང་མིན་ལ་དགེ་སློང་དུ། །སྨྲ་བ་སྲིད་བསལ་བར་བྱེད། །ཤིང་རྟལ་དག་ཀྱང་སྤང་བར་བྱེད། །སྐྱེང་པོ་མེད་པ་དོར་བར་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉེགས་པའི་དགེ་བ་ནི། ས་གོང་འོག་ཏུ་འཕོས་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཉེར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་དུ་གཉེགས་པའི་དགེ་བ་འང་། ས་འཕོས་པ་དང་ཉམས་པ་དག་གིས་

གཉེར། འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་བ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚ་ཞུགས་པས་བསྡུས་པའི་སྡོམ་པ་གཉེར། དབང་པོ་སྦྱངས་པའི་ཚེ་དབང་པོ་རྣ་པོས་བསྡུས་པའི་སྡོམ་པ་གཉེར། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཚོ་ཁྱད་པར་

@122A ཞེས། །ཅན་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གཉེར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡོམ་མིན་ཀྱི་གཉེར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྡོམ་མི་ན་དེ་ནི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་གཉེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་དང་འགལ་བའི་

གཉེན་པོ་སྐྱེབས་ལྡན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

ཤེ་བའི་ཚེ་གཉེར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྟེན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་གཉེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན་ཀྱི་བར་མ་

ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་

པའི་ཤུགས་ཆད་པ་དང་། ཇ་སྦིད་དུ་འདི་ལྟ་བུ་བྱའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ཆད་པ་དང་། ཁས་བླངས་མ་ཆད་ཀྱང་ཁས་བླངས་བ་བཞིན་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་རྒྱལ་བརྟེན་པ་ནི་དོན་ཆད་པ་དང་། ཆོ་ཆད་

པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་གཏོང་ངོ་། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ནི་དགེ་རྩ་ཆད་བ་དང་ཁོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་དང་། ཁམས་གསུམ་བྱི་ཞེན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ནི། རང་

རང་གི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། སྟོབ་མིན་དེ་གང་ཟགས་གང་ལ་ལྡན་ཞེ་ན། སྐྱེས་ཙམ་ནས་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཟམ་དང་། མཆོོན་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པས་མ་ནིང་

དང་། བྱང་སྣུ་མི་སློན་པ་དང་། མཚན་གཉིས་པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྟོབ་མིན་ཡོད་ཀྱི། ཟ་མ་སོགས་ལ་དེ་མེད་དེ། དགེ་སྦྱོག་གི་བསམ་པ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་པའང་དེ་བཞིན་དུ་ཟ་མ་མ་ནིང་སྣུ་མི་སློན་མཚན་གཉིས་པ་མ་

གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི། ཐ་མ་སོགས་ལ་མེད་དོ། །སྡོམ་པ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་ལའང་ཡོད་དོ། །འོན་གང་ཟག་བྱང་ལ་སྡོམ་བ་དུ་ཡོད་ཅེན། མི་རྣམས་ལ་སྡོམ་པ་གསུམ་གཡོད། ༥ འདོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་

@122B རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོམ་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ལྷ་ལ་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོམ་པ་ཡོད་དུ་རུང་བ་དང་། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ལ་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོམ་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་

པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཆན་དང་འདྲུ་ཞེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་དང་གཟུགས་པ་དེས་༤ ཀྱི་ལྷ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་

ནོ།། ༥ །གཉིས་པ་མདོ་ལས་

འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ལས་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞེ་ན། བདེ་བ་སྐྱེར་བའི་ལས་དེ་དག་

བའི་ལས་དང་། མི་བདེ་བ་སྨིན་བསྟལ་

སྟེར་བའི་ལས་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། གཞན་བཏང་སྙོམས་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་གཞན་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། བསྟན། བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དེ་ལ་

གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལས་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདེ་བ་སྤྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསོད་ནམས་སོགས་བཤད་པ་དང་། བདེ་སོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདོད་

ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་

གཡོ་བའི་ལས་ནི་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ལས་ཡིན་ནོ། །གོང་མའི་ལས་དེ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མིན་ཚད་གཡོ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་

ན། མི་འགལ་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་

@123A ཞེས། །པ་མན་ཆད་གཡོ་བར་བཤད་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་གཡོ་བ་ལ་དགོངས། གོང་མའི་ལས་རྣམ་སྨིན་མི་གཡོ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་གཟུགས་

མེད་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཀུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ས་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་སྨིན་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་སྨིན་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལས་ནི་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་འབྱུར་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་

གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་སྨྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལྷར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ། གླང་ཆེན་མཛེས་པ་མཐོད་ནས་བདག་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་སྣམ་བ་ལས་གླང་པོ་ཆེ་གསུངས་ཀྱི་བྱར་སྐྱེས་པ་ལྟ་

བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འགྱུར་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི། རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ། ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་དང་། གཞན་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་རྒྱུ་

འབྲུར་ལ་སོགས་གསུམ། ཞེས་བཤད་ན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བདེ་བ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དེ་ཡན་ཆད་ནས་སྤྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་

དགེ་བའི་ལས་ནི་སྡུག་མིན་བདེ་མིན་གྱི་བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས། སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་འདོད་པ་འདིའི་མི་དགེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་གསུམ་པ་མིན་ཏད་

ནའང་བར་མ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བསམ་གཏན་ཁྲུད་པར་ཅན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་བའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ཕྱི་མེད་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་གསུམ་སྨིན་པར་

@123B འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལྟར་དབྱེ་བ། རྣམ་སྨིན་སྐྱོང་འགྱུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་ལྔ་བྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་།

རེག་པ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་ལྟ་བུ་དམིགས་པས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལྟ་བུ་རྣམ་སྨིན་གྱིས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོར་བ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ལས་

སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྨྲོར་བསྡུན། སྐྱོང་ངེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཁམས་དང་འབྲོ་བ་གང་ན་ལས་འཕེན་པ་དུ་ཡོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་

སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཚེ་འདི་ལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་

གྱི་ལས། ཚོར་དེའི་ཡང་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཏེ་ངེས་པའི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལས་རྣམ་པ་ལྔ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། མ་ངེས་པའི་ལས་ལ་རྣམ་སྨིན་ངེས་

ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སོ། །དཔེ་སྟོན་པ་མདོ་སྡེ་པའི་སྡེ་པ་གཞན་དག་སྨྲ་ནི་བཞི་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ངེས་པ་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ། གནས་སྐབས་ངེས་ཤ་ལ་རྣམ་སྨིན་

མ་ངེས་པ། གཉིས་ཀ་ངེས་པ། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པའོ། །འོ་ན། ལས་གང་གིས་ངེས་མཐུན་འཕན་ཞེ་ན། གསུམ་གྱིས་ངེས་མཐུན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི། མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱིས་ངེས་མཐུན་མི་འཕེན་ཏེ། ལས་

@124A ཞེས། །བྱེད་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་འཕེན་པ་དུ་ཡོད་ཅེན། འགྲོ་བ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད། འོན་ཀྱང་

དམྱལ་བ་ན་ནི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི། མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་དག་བའི་ལས་འཕེན་མེད་དེ། དེ་ན་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པོ་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྟན་པའི་བྱིས་

པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་སྔོང་འཐུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ས་བར་བ་བདུན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྒྱན་པའི་འཕགས་པས་དེས་

སྐྱེས་ནས་སྔོང་འཐུར་དུ་མ་ཟད་ལན་གྲངས་གཞན་དུའང་སྔོང་འཐུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་མི་

བརྒྱན་པ་དེ་ཡང་། འདོད་རྩེར་སྐྱེས་ནས་སྔོང་འཐུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྔོང་འཐུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཉམས་པའི་

འཕགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཉམས་པ་སོར་མ་ཆུད་གྱི་བར་དུ་འཆི་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བར་དོན་ཡང་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། སྲིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ་བར་དོ་ཉིད་དང་། མངལ་ཤ་གྱི་

གནས་སྐབས་ལྟ། བཙས་བའི་གནས་

སྐབས་ལྟ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་སྡོང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་ལ། ངེས་པ་བཅུ་གཅིག་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལས་སོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་བོ་དང་

@124B རྣམ་སྨིན་སྡོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྨིན་སྡོང་ངེས་ཀྱི་ལས་དེ་གང་ཞེན། སྡོན་མོངས་པ་

དང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཤུགས་དྲག་བོ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་བློས་ཀྱང་རུང་བ་ཕ་མ་གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་སྨིན་

སྡོང་བར་ངེས་པའོ། །དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ན་དེ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་ཞིང་དང་བསམ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་

ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་པ་ནི། སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དག་སློང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་པར་གྱུར་པ་ན། དག་འདུན་ཀྱིས་རྩོད་པ་འཕེལ་བར་བྱས་པ་དག་སློད་སྟེ་སློད་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་བསྡུམས་པས། དག་སློང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་

པ་དེ་ཁོས་ནས་བྱད་མེད་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་རྩོང་པ་ཞེ་བར་བྱས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་བཏབ་པ་ལས། ཚོ་དེ་ཉིད་ལ་བྱད་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ལྔ་བ་རྒྱར་བྱད་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་

འོ། །བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་མཐོང་ཚོས་འབྲས་

བྱ་ཅན་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀའི་ཉུག་རྩམ་བ་ལོང་བ་ཞེས་པས། མི་ཞིག་གིས་གླང་ལྟ་བརྒྱ་འདོད་པ་ལ་ཅི་བྱེད་དུས་པས། འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་ཟེར་ལ། སྨིང་རྗེས་དེ་དག་

དེ་ལས་ཐར་པས་བྱས་པས་

ཚོ་དེ་ཉིད་ལ་མཚན་སོར་ཆུད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེར་མ་ཟད་ས་དེའི་འདོག་ཆགས་དང་གཏན་དུ་བལ་པའི་ཕྱིར། ས་དེར་རྣམ་སྨིན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའང་མཐོང་ཚོས་$_{('SRA)}$ར་བྱ་ཅན་ཀྱི་ལས་ཡིན་

ནོ། །ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་

@125A ཞེས། །དག་འགོག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྣང་ལོག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་ཆོད་ཟློ ཞེད་དང་ཉོན་མོངས་མེད་

བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཕ་ན་གནོད་བྱས་བས་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། རྟོག་ཞིང་

གསལ་བའི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལས་ལངས་མཐག་པ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འབྲལ་དུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་

གྱུར་གསར་བ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐོམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གསར་བ་དྲི་མ་

མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་མཐག་བ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་རྒྱོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་བའི་གནས་གྱུར་གསར་བ་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་

རྣྀངས། སྒོམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། གཡེངས་པའི་སེམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཕད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཚོར་བ་ཡིན་ན།

ལུས་ཚོར་ཡིན་ནམ། སེམས་ཚོར་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི་བསམ་གཏན་ཁྲུད་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་ན་ལུས་ཚོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

@125B ལུས་ཚོར་ནི་རྟོག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཤུགས་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་

པར་འདོད་དེ། སེམས་ཚོར་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་ཡིན། དེ་རྣམ་སྨིན་དུ་མི་རྟག་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་ཡིད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡོད་དམ། དབང་པོའི་སེམས་ལ་ཡོད་ཅེན། གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་

ཡིད་སེམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་དབང་པོའི་སེམས་ལ་མེད་དེ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཉན་གྱི་

སེམས་གཡེངས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མི་སྡུག་ལ་མཐོང་བས་སྣུག་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་པ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དང་།

སྐྱ་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འོ་ན། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་ཚོར་ཡོད་པར་ཐལ། གཡེངས་པའི་སེམས་དམི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་སྨིན་ལས་

སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་རྟོངས་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཕྲུགས་བ་སྐྱེ། དེ་ལས་གཡེངས་པའི་སེམས་སྐྱེ་ཡང་། ལུས་འཕྲུགས་པ་དེ་རྣམ་སྨིན་དང་། གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།ཞེ་ན་གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་གང་ཟགཁ་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲ་མི་སྐན་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ། ལྷ་ལའང་སྐྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ལ་ལྷ་སྐྱེས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་

@126A ཞེས། །མ་གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཕྲུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཡེངས་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱི། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་གཡེངས་སེམས་མེད་དེ། ངེས་པ་རྣམས་སྨིན་ཟིན། མ་

ངེས་པ་རྣམས་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སྤྲུག་པའི་གྲོངས་སེམས་མེད་དེ། དེ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་སྡུད་པ་མི་མཛེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྡུ་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཡེངས་སེམས་

མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཡོན་ཏནའི་ལས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གཡོ་ནི་ཀུ་ཀྱུ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏོ་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་

བསླངས་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ནི་ཡོན་ཏནའི་ལས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་སྡང་ནི་ཉེས་པ་ཆེ་བས་སྐྱོན་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུགས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ནི་སྐྱོན་གྱི་ལས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

འདོད་ཆགས་ནི་ཚོན་གྱི་སྐྱེགས་མ་དང་འདྲ་བར་སེམས་རྒྱུད་ལ་དབྱལ་བར་དཀའ་བས་སྐྱེགས་མ་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་བའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ནི་སྐྱེགས་མིའི་ལས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །བཞི་

པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། བསྟན། ཚིག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་བ་ཡིན་ཏེ། དཀར་གནག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལས་དེ་དག་གི་ངོ་

བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མི་དག་བ་ནི་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གནག་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་གནག་ལ། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པས་རྣམ་སྨིན་ཡང་གནག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སུ་གྱོགས་

@126B པའི་དག་བ་ནི། དགར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དགར་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་འདྲེས། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་ཞིང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་མ་འདྲེས་བའི་ཕྱིར། འདོད་

པར་གྱོགས་པའི་དག་བ་ནི་དགར་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་དགར་གནག་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་དགར། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་པས་གནག། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་

འོང་བ་འབྱིན་པས་རྣམ་སྨིན་དགར། རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་འདྲེས་པས་རྣམ་སྨིན་གནག་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མི་དགར་མི་གནག་རྣམ་པར་མི་སྨིན་ལ། ནག་པོ་དང་ཡ ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་

བྱེད་ཚུལ་ནི། ཆོས་བཟོད་པ་ཞེ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ནག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བར་

ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཀར་གནག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྐོ་ནས་སྤོང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་

སྤོང་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ཐ་མས་དཀར་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར།

སྟེ་བ་གཉན་ནི་དམྱལ་བ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་ནག་པོ་དང་། འདོད་པའི་འགྲོ་བ་གཉན་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་དཀར་གནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་རིག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་སྟེ་པ་གཉན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་

@127A ཀ།། །དེ་གནག་པ་དང་། འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་གཉན་དཀར་གནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་འདོད་དོ། །ལྟ་བ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཐུབ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐུབ་པའི་ལུས་དང་། ཐུབ་པའི་ངག་དང་། ཐུབ་པའི་

ཡིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པ་ནི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གཏན་དུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་ཐུབ་པ་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་སྦྱར་རོ། །དྲུག་པ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་

དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། གཙང་བྱེད་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གཙང་བྱེད། ངག་གི་གཙང་བྱེད། ཡིད་ཀྱི་གཙང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ལེགས་སྦྱད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཟག

བཅས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་དག་པར་བྱེད། ཟག་མེད་ཀྱིས་གཏན་དུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལེགས་སྦྱད་ཟཁད་པ་ལ་གསུམ། ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག། ལོག་འཆོ་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན། ལས་གང་

འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན། ཡཁད་དོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཉེས་སྤྱད་གསུམ་དང་ལེགས་སྤྱད་གསུམ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བ་ནི་དམ་པས་སྨད་པ་དང་། རྣམ་

སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །བཟློག་པ་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་ནི་དམ་པས་བསྟན་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལས་མིན་ཡང་

ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ལེགས་སྤྱད་དང་ཉེས་སྤྱད་དེ་ལས་ཆེ་ལོང་རབས་པ་བསྟུས་ནས་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཅི་རིགས་པར་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུ་བཅུར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གང་མ་

@127B བསྟུས་ཞེ་ན། སྡོག་གཅོད་ལྟ་བུའི་སྤྱོར་མཚུགས་དང་། ངག་གི་ཚབས་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་ཆུང་བ་མ་བསྟུས། ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་མ་བསྟུས། དགེ་བ་ལས་ལུས་ཀྱི་སྤྱོར་མཚུགས་དང་། ངག་གི་སྨིན་པར་སྨ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཀྱི་

སེམས་པ་མ་བསྟེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བདུན། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ། ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེ་ཕྲག་ཀྱུ་བཞད་པ། དགེ་རྩ་གཅོད་པ་དང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ། སེམས་

པ་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ། ཁམས་དང་འགྲོ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་པ། ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ངག་གི་དགེ་མི་དགེ་དག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་དང་ལྡན་

ཞེ་ན། མི་དགེ་བ་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་བ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། གཞན་ལ་བཅོལ་བས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཅིག་འདོད་པས་

ལོག་གཡེམ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་

དེ་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་བཅོལ་པ་ལ་མེ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་

རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཞོ་སོང་

ཐར་བའི་དགེ་བ་བདུན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོབས་པའི་དགེ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་

ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེའི་སྤྱོད་བ་ཉིར་བསྟོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སློང་སྟོབས་ཆེན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའམ། ཀུན་

@128A ཞེས། །སློང་སྟོབས་ཞན་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུག་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུད་བ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ངེས་པར་ལྡན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་

དེ། དངོས་གཞི་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ། མི་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས་སྡོག་གཅོད་བ་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ལས་

སྐྱེས་པ་དང་། གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པས་ཤ་གསུངས་ན། ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་རྟ་བ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བ་རྟ་བ་གསུམ་

ལས་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འོ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུའི་སྤྱོད་བ་རྟ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྲོག་གཅོད་པའི་སྤྱོད་བ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། ཤཱཀི་ཕྱིར་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེ་སྡང་ལས་སྤྱེས་པ་ནི་

དག་བོ་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བློས་ཕམ་སོགས་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་སྤྱོད་བ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་བ་ནི། ནོར་ལ་ཆགས་པའི་སྤོ་ནས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུ།

ཞེ་སྡང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དག་བོའི་ནོར་ཀུ་བ་ལྟ་བུ། གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་བྱམ་ཟེ་ཀུབ་ཡ་ཆོས་སུ་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། ཆགས་པའི་སྤོ་ནས་ལོག་པར་འཇུག་པ་

ལྟ་བུ། ཞེ་སྡང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། གཞན་སྣང་དབང་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ། གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཟས་གཡོས་ལེགས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཆུ་དོགས་དང་། ལམ་དང་འདྲ་བས་

@128B ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྟབ་སེམས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་རྫ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། རྫ་བ་གསུམ་པོ་དེའི་མཚུགས་ཐོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་བ་བཅུ་སྤྱོད་བ་དང་(BJU)གཉིས་དངོས་གཞི་

དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། ལས་ལམ་གྱི་སྐྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་མི་དགེ་བ་རྣམས་གང་གང་གིས་མཐར་

ཕྱིན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གསོད་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་ཆོག་རྩུབ་པོ་གསུམ་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་བརྣབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན་གསུམ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད། ལོག་པར་

ལྷ་བ་གཏི་སུག་གིས་རྩོགས་པར་བྱེད་དེ། ཆེར་རྩོངས་པ་ལས་ལོག་ལྷ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣུན་ཕ་མ་ངག་ཀྱལ་གསུམ་དུག་གསུམ་གྱིས་རྩོགས་པར་འདོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་

རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ལྷ་བུའོ། །འོ་ན། ཆ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་གཞི་གང་ཞེ་ན། ཆ་དང་པོའི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། གནོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྡང་བ། ཚོག་རྩུབ་པོ་ནི་མི་སྨན་པ།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་གཉིས་པའི་གཞི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ནང་གི་རེག་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། དེ་ལ་བདག་ཏུ་བརྟེན་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་གསུམ་པའི་གཞི་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཡིན་

ཏེ། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དགེ་མི་དགེ་མེད་པར་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་བཞི་པའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ཏེ། རྣུན་ཚོག་སོགས་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་པོ་འཆི་ངེས་པའི་མཚན་བསྟན་ཐ་ན། ནས། གསོད་བྱེད་དེ་

@129A ཞེས། །གསང་བྱའི་སྡུར་ཤི་བ་དང་། མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་ཞེན། དེ་ལ་དེ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། གསང་བྱ་མ་ཤི་བར་དེ་མི་འབྱུང་། གསང་བྱ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་ན་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཤིང་།

དེས་ཕ་རོལ་པོ་གསོད་པའི་སྡིག་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དམག་ལ་སོགས་བ་བྱས་ནས་གཅིག་གིས་ཕ་རོལ་པོ་བསད་ན། གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལས་ལམ་འབྱུང་ངམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དམག་ལ་སོགས་པར་གསོད་པའི་དོན་

གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་དུ་ལས་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩ་བ་བཞི། ཐ་སྙད་བཞི། ཡན་ལག་དྲུག་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གང་

ཞེ་ན། སྲོག་གཅོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་ནི་བཞན་བསད་པའོ། །བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་མ་བསམས་པར་ཤི་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན། མ་ནོར་བར་ཞེས་པས་ལྟ་སྨྱན་ལྟ་བུ་གསོད་པའི་སྡུར་བ་བྱས་

ནས།། གཞན་མཆོད་སྤྲིན་དང་རོར་ནས་མཆོད་སྤྲིན་བསད་ཀྱང་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་བསྟན། གཞན་ཞེས་པས་རང་བསད་པ་ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་

བསམས་བཞིན་དུ་མ་རོར་བར་གཞན་གྱི་རོར་མཐུ་དབང་ཆ་དང་འཇབ་བུས་མཆོར་བར་བདག་གི་རེ་བྱེད་པའོ། །བསམས་བཞིན་དུ་མ་རོར་པར་བསྒོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར། འགྲོ་བར་འདོད་པའི་སྐོ་ནས་འདོད་པས་ལོག་པར་

གཡེམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བརྟེད་བའི་ཆུང་མ་དང་། དེ་མིན་ཡང་རང་གི་མ་དང་སྲིད་མོ་དང་ཕ་མ་བདུན་རྒྱུད་ཚུན་ཆད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉེ་དུ་མོ་དང་། རང་གི་ཆུང་མ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་

@129B ཁ་དང་གཤའ་ལམ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དྲུང་དུ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་ནུ་ཞོ་འཐུང་བ་དང་། སྨྲམ་པ་དང་། བསྐྱེད་གནས་ལ་གནས་པའི་ཚ་སྤྱད་ཀྱ་ན་ལོག་གཡེམ་དུ་

འགྲུར་བའི་ཕྱིར། རྟུན་ཚོགས་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་འདུ་ཤེས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ནས་སྨྲས་པའི་ཚོགས་གི་དོན་ཞ་རོལ་པོས་མངོན་པར་གོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་

དང་། རྟོགས་པ་བཞི་ལ། མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་། མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་ལ། མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ་བྱིས་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དང་། མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་

ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་གསུངས་ན། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་སོགས་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྨྲ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་

བྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཡིན་པར་བཞག་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱ་མ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་ཞ་རོལ་པོ་མཛའ་བ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་

མོངས་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཧ་རོལ་བོས་གོ་བའོ། །ཚོགས་རྒྱབ་པོ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་མི་སྐྱན་པའི་ཚོགས་གི་དོན་ཧ་རོལ་བོས་གོ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀུན་ངག་ཀྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྟེ་པ་གཞན་ནི་གསུམ་པོ་

དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ངག་ཀྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སློང་ལོག་པས་འཚོ་བ་ཁ་གསག་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་བླུ་ལེན་པ་དང་། ཟློས་གང་མཁན་ཟློས་གང་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ།

@130A ཞེས། །གཞན་མཀུ་བའི་ཕྱིར་གཏམ་རྒྱུད་སྨྲ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཆགས་ནས་འདན་པ་བཞན་ན། །བརྣབ་སེམས་ནི་ལོག་པ་སྟེ་མི་རིགས་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་ནས་བདག་གིར་བྱེད་

འདོད་པའོ། །གནོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྡང་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་པའོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅུ་པོ་འདི་ལ་རྟེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ※

ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་སེམས་པ་འཇུག་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ། སེམས་པ་འཇུག་པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། མི་དགེ་བ་གང་གིས་དགེ་རྩ་གཅོད་ཅེ་ན། མེད་པར་ལྟ་

བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་རྩ་གཅོད་ཀྱི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་མི་གཅོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཡང་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་བ་

གཅོད་ཀྱི། སྤྱོད་བྱུང་མི་གཅོད་དེ། ལོག་ལྟ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་གནས་སྐབས་སུ་དེའི་ཐོབ་པ་ཆད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལོག་ལྟ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པས་གཅོད་ཀྱི། འཕགས་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པས་གཅོད་བ་

མིན་ནོ། །བག་མེད་དང་བསྐལ་པ་མི་མཉམ་པས་གཅོད་པ་མིན་ཐེར་ཡང་། སྐལ་པ་མཉམ་མི་མཉམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་ཀྱིས་གཅོད་པར་བྱེད། ཇི་ལྟར་ན། ཁ་

ཅིག །མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤྱོང་བ་

ལྷར་ཅིག་ཅར་གཅོད་ཟེར་ཡང་། སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་ལྷར་རིམས་ཀྱིས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །ཉེན་གང་ལ་གཅོད་ཅེ་ན། ཐྲིང་གསུམ་གྱི་མིའི་ནང་དུ་གཅོད་ཀྱི། གཞན་རྣམས་སུ་མི་གཅོད་དེ། དན་སོང་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་

@130B པ་ཅན་མི་བཉེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སྤྲུ་མི་སྐན་པ་སྟིག་པའི་བསམ་པ་མི་བཉན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ནི་གནས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱར་པ་ཡིན་པས། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ལས་འབྲས་མངོན་དུ་བྱར་པའི་ཕྱིར།

མི་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱིས་གཅོད་ཀྱི། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་གིས་མི་གཅོད་དེ། སྟིག་པའི་བསམ་པ་མི་བཉན་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་ལྷ་བསྟུད་བ་དང་སྲིད་པ་སྟུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟ་མ་དེ་ལ་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་

རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་བཉན་པའི་ཕྱིར། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་རྩ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །འོ་ན། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དེ་གང་གིས་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅེ་ན། མཚམས་ནི་ལས་ཡོད་དམ་སྐམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཡོད་

པར་ངེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད། དགེ་རྩ་ཚད་པ་དེ་ཚོ་འདི་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་ཚོ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་མིན་ནོ། །དུས་ནམ་ཀྱི་ཚོ་སྦྱོར་ཞེ་ན། སྟོན་

རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་ཚད་ན་དམྱལ་བ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་སྦྱོར། རྒྱན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་ཚད་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་བའི་ཚེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་པ་ནི། ལས་ལམ་དུ་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞེ་

ན། མི་དགེ་བ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་དང་དང་སེམས་པ་ཅིག་ཅར་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གི། དགུ་དང་བཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་གཅིག་དང་སེམས་པ་

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ། །གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། བརྣབ་སེམས་ལ་གནས་ནས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། གཞོན་སེམས་

@131A ཞེས། །ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་བསད་ནས་འཕོག་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་དང་ལྔན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྩུན་ཚིག་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དང་ལྔན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི།

རང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་ནས་གཞན་བཞི་དང་ལྷ་དང་དྲུག་བཅོལ་བས་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱད་དང་ལྔན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། རང་ཉིད་བརྟན་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་ལོག་གཡེམ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དྲུག

བཅོལ་བས་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་བ་གཅིག་ནས་བཅུའི་བར་དག་དང་སེམས་པ་ལྔན་ཅིག་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ལྷ་དང་ལྔན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཅིག་དང་ལྔན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དེ།

བརྟན་སེམས་མེད་པ་དང་གནོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་ཚན་ཚུན་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་དང་ལྔན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་དང་ལྔན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། ཡིད་

ཞེས་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དབང་ཞེས་

དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ལྟ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། །བདུན་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ནས་དགེ་སློང་གི་

སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དགུ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དབང་ཞེས་དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །བཅུ་དང་

@131B ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། ཡིད་ཞེས་དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སྡོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། བར་མས་བསྡུས་པ་ནི། གཅིག་དང་ལྡ་དང་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །དྲུག

པ་ནི། ཁམས་དང་འབྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དམྱལ་བ་ན་ནི་ངག་ཀྱལ་པ་དང་ཆོག་རྟུབ་གཅོད་སེམས་རྣམས་མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐོ་ནས་ཡོད་དེ། སྐྱེ་སྟགས་འདོན་པ་དང་། རྒྱུད་བཀག

བྱེད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཞེ་འབྲས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྟབ་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ལྡན་པས་ཡོད་ཀྱི། མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དེ། ཆགས་བྱའི་ཇས་མེད་ཅིང་། ལས་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྤོག་གཅོད་མེད་དེ། ལས་མ་ཟད་

ན་བསད་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར། མ་བྱིན་ལེན་དང་ལོག་གཡེམ་མེད་དེ། ཇས་དང་བུད་མེད་བདག་གིར་བརྟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇུན་མེད་དེ། དགོས་པ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་མ་མེད་དེ། ཕན་ཚུན་བྱེ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྤྱ

མི་སྐན་ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྡན་པས་ཡོད་ཀྱི། མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དེ། ཆགས་བྱའི་ཇས་དང་བུད་མེད་བདག་གིར་བརྟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་རྒྱུད་འཇམ་པའི་ཕྱིར། སྤོག་གཅོད་

མེད་དེ། ཆོ་ལོ་སྟོང་ཐུབ་པར་རེས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱིན་ལེན་དང་ལོག་གཡེམ་མེད་དེ། རྟག་སྐྱ་མ་དེའི་ཕྱིར། རྨུན་མེད་དེ། དགོས་པ་མི་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་མ་དང་ཆོག་རྩུབ་མེད་དེ། རྒྱུད་འཛམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་བདུན་པ་ངག

ཀུལ་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ནས་བླུ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་གཡོད་དོ། །ལྷ་ལ་སྡོག་གཅོད་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། ནང་མི་གསོད་ཀྱང་འགྲོ་བ་གཞན་གསོད་

@132A ཞེས། །པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ལྷའི་མགོ་དང་ཤིད་པ་ཆད་ན་འཆི་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ན་རྙེད་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྲོ་ནས་ཡོད། །གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་

པའི་འཕགས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པའི་སྒོང་པ་བདུན་རྣེད་པས་ཡོད་ཅིང་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པའི་སྒོང་བ་བདུན་རྣེད་པས་ཡོད་

ཀྱི་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དོ། །ལྷག་མར་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་ན་ལུས་ངག་གི་བདུན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལྷ་དང་མི་ལ་སྡོམ་པས་བསྡུས་པ་ཡོད། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དགས་ལ་བར་མས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་

ཀྱང་དམྱལ་བཅས་སྐྱ་མི་སྣང་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་ན་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་

སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྱིན་བར་འདོད་དེ། མི་དགེ་པ་བཅུ་ཆེར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྨིན་ལ་དམྱལ་བ་དང་། འབྲིང་དུ་སྤྱོད་པ་ལས་དུད་འགྲོ་དང་། ཆུང་དུ་སྤྱོད་པ་ལས་ཡི་དགས་སུ་སྐྱེ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྡོག་གཅོད་པས་ཚེ་

ཐུང་བ་དང་། མ་བྱིན་བར་བླངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱོངས་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་ཆུང་མ་འགྲན་ཟླ་དང་བཅས་པ་དང་། ཚིག་རྩུབ་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྡོག་གཅོད་ཀྱིས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་

རོལ་བྱིས་ཡུལ་གཟེ་བརྩེད་ཆུང་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ཡུལ་གནོད་པ་མང་པ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། སྡོག་གཅོད་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བས་ཧ་རོལ་ཏོ་

@132B སྨྲག་བསྟལ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞི་ལ་བསད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཇུག་གཟེ་བྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་འབྱིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལོག་འཚོ་ལོག་ས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མདོ་

ལས།ཅ ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལོག་པའི་ངག་དང་། ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལོག་འཚོ་དེ་གང་ཞེན། དེ་མེད་དེ།། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་ལོག་འཚོ་སོགས་

གསུམ་གཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ལོག་འཚོས་ཁྱབ་བམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལོག་པའི་ངག་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱིས། ལོག་འཚོ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལོག་འཚོ་མེད་ན། དེ་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱེད་དཀའ་བ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་སེམས་

རྒྱུད་ལ་དབྱལ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་འཚོ་བ་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལོག་འཚོ་ཡིན་གྱི། དགའ་བའི་ཕྱིར་ཀྱུ་ལེན་

པ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལོག་འཚོ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དད་པས་བྱིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ནས་

ཀློང་པོ་ཆེ་འཐབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟས་ན་ལོག་འཚོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལས་གང་འབྱས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ནི། འོ་ན། ལས་གང་འབྱས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དྲི་བཅས་སྤྱོང་པའི་ལམ་དག་གི་ལས་ནི་

@133A ཞེས། །ལྷའི་འབྲས་བུང་བཅས་ཏེ། ཟགས་ཅས་དག་པ་ཡིན་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་པ་དང་། རྗེས་ཐོགས་དེ་མཐག་ཏུ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་དང་།

དེའི་སྟོན་བྱུང་བ་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། པར་ཚད་མེད་ལམ་ཡིན་བས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་མེད་སྟོང་ལམ་གྱི་

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་པ་བཞིའི་འབྲས་བུང་བཅས། ཟག་བཅས་སྟོང་ལམ་ལས་གཞན་དག་བ་དང་མི་དག་བ་གང་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི། ཟག་པ་མེད་པའི་སྟོང་

ལམ་ལས་ལྷག་མ་དང་། ལུང་བསྟན་མིན་གང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་བ་གསུམ་གྱིས་སོ། །དག་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་མི་དག་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་རིམ་པ་

བཞིན་དུ་རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དེའི་སྟོང་དུ་རྣམ་སྨིན་ཏེ་གསུམ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་དང་། སོགས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཚོར་སྐྱེས་

བདག་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་། བླ་ལ་འབྲས་མ་གཏོགས་བ་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་དང་། སོགས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་

ཀྱིས་བྱས་པའི་ཚོ། དེ་དག་ནི་སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། དེའི་སྟོང་དུ་རྒྱུ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་གསུམ་དང་། འདས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདས་མ་འོངས་དུ་ལྡན་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བླ་ལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །བར་མ་དུ་ལྡན་

@133B པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པའང་བླ་ལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི། བར་མ་དུ་ལྡན་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུད་ལྡན་བ་ནི་སྐྱེས་བདག་གཉིས་སོ། །མ་སྐྱེས་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་དང་བླ་

འབྲས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡིན། རྒྱུ་མཐུན་མ་གཏོགས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ ལ་གོ་རིམས་མེད་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ས་པའི་འབྲས་བུ་རང་གིས་པ་ནི་ བྱལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་སས་མ་བསྟུས་

པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་ས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ན། སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་རྒྱུ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་། ཟག་བཅས་ཡིན་ན་སྐྱེས་བདག་གཉིས་སོ། །སྒོོང་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒོོང་པ་དང་། ལ་

སོགས་པ་མི་སྒོོང་པ་དང་། སྒོོང་པ་ཡང་མིན་མི་སྒོོང་པ་ཡང་མིན་པ་ནི། སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་རྒྱུ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་། བྱལ་འབྲས་དང་སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། མི་སྒོོང་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒོོང་

པའི་ཆོས་དང་། ལ་སོགས་པ་མི་སྒོོང་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། བདག་(ˈPRA)ས་གཅིག་དང་། སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་རྒྱུ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་། སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་

བྱ་ནི་སྟོབ་པ་དང་། སོགས་བ་མི་སྟོབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་ནི། སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་དང་། ལྡ་དང་བཅས། མཐོང་པས་སྤང་བྱའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་དང་། ལ་སོགས་བ་སྟོམ་སྤང་དང་།

སྤང་བྱ་མིན་པ་ནི། སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་རྒྱུ་མཐུན་ཏོ་ གསུམ་དང་། བྱལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། བདག་འབྲས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །སྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་དང་། སྟོམ་སྤང་དང་།

@134A ཞེས། །སྤང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ནི། སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། བྱལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། བྱལ་འབྲས་སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་དང་། སྟོམ་སྤང་

དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ནི་བདག་འབྲས་གཅིག་དང་། སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་པ་བཞིའི་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྟེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་

ནི། བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་མིན་པས་བསྒྲིད་པ་དང་། རིགས་པས་བསྒྲིད་པ་དང་། གཉིས་ཀས་བསྒྲིད་པ་མིན་པའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། རིགས་པ་མོན་པས་བསྒྲིད་པ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་

བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་དགེ་བ་དང་བསྙེགས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་སྒོ་བའོག་ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི། བཅས་པའི་ཁ་

ན་མ་ཐོ་བ་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚོག་ལས་ཉམས་ནས། །དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་འང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྒྲིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ། །རིགས་པས་བསྒྲིད་པ་ནི་ལས་

དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དེར་མ་ཟད་ཚོག་མཉམས་པའང་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ། །དགྲ་པ་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་ནམ།

འོན་ཏེ་དུ་མ་འཕེན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ཁོ་ན་འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་གཅིག་ཏུང་པ་འཕེན་ཞེ་ན། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་མེད་ལ། རིས་མཐུན་དུམ་བུར་འཕེན་དུ་འོང་བས་ན། ལས་

@134B དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པའང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་སོ། །འོན་ཏུ་ལུ་པོ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། གནས་བརྟན་མ་འབྱུག་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག

ཐ་ན་ཆོས་སྐྱེས་བྱ་དབུལ་པོ་རྩྭ་འཐུ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གནས་པས་ན་ཞེས་བྱ་བའམ། སྨྱི་གཙུག་མེ་ཏོག་ཏ་ཀ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ཏེ། བདག་གི་བསོད་སྙོམས་གཅིག་པོ་དེའི་རྣམ་

པར་སྨིན་པས་ལེན་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྡུམ་ཐུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ནས། དཔལ་ལྡན་ཕྱུག་ཕྱུག་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་དེས་བདེ་འགྲོའི་འབྲོར་པ་རྣེད་ནས་སྐྱེ་བ་དྲན་ཏེ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་པས། དེ་དང་དེ་དག་ཀུ་སྐྱེས་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་གཅིག་པོ་དེས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ།

གཅིག་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དཔེར་ན། དོང་རྩེ་གཅིག་ལན་དུ་མར་བསྐྱུར་བས་ཕྱུག་པོར་གྱུར་པ་ལ། བདག་ནི་དོང་རྩེ་གཅིག་གིས་ཕྱུག་པོར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་བསོད་སྙོམས་གཅིག་ཕུལ་བ་དེ་

ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་དང་ཡིད་རང་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཁྲུད་པར་གྱི་ཚེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་

ལས་ནི་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་མོ་མཁན་མཁས་པས་སྐུ་རིས་རི་ལུ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མིར་མཚུངས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་གཟུགས་བཟང་བ་

@135A ཞེས། །དང་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆབ་དང་ནད་མེད་པ་དང་དབང་ཐང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་པས་གཟུགས་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་སྤྲེ་སྐུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་མི་སྤྲུག་བསྔལ་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་རྗེ་དང་།

ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱས་ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་མདོ་དེ་དང་དེ་

ལས་རྣམ་པ་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་དང་། དུ་མས་གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་ཅེས་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་ཀྱང་སེམས་མེད་པའི་

སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་དག་ནི་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་རྩེ་འཕངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་པས་སེམས་པ་དང་ལྡན་ཚེགས་མི་འབྱུང་བའི་ལས་ནི་སྟོབས་ཆུང་བའི་

ཕྱིར།། དེའི་ཕྱིར་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལྷ་ཚོ་རིང་པོ་དང་སྲིད་རྩེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་རྩོད་བྱ་བ་ཡིན་གྱིས། འཕེན་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ནོ། །དག་

མི་དགེའི་ཐོག་པའང་ལས་དང་ལྡན་ཚེག་པ་ཡིན་ཡང་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཐོག་པ་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་པར་ཞེན་ལས་འབྱུང་བས་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་པ་ནི་ཞིང་གི་ཤུན་

@135B པ་ལྟར་ལས་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བའི་ཐོག་པ་དེ་དག་རྫོགས་བྱེད་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་། སྤྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་

མཐུན་བཞེ་ཡང་རྩོགས་བྱེད་ཁོ་ནའོ། །འཕྲུ་པ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་བཤགས་པ་ནི། མཚམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་རྣམས་ནི་ལས་སྒྲིབ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་རྟོག་གཉིས་ལས་ཤས་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་

ཉིད་ཚུང་དུ་ལས་འབྲིང་། འབྲིང་ལས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བས། གཉེན་པོས་སྤོང་བའི་སྐབས་མ་རྟེད་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དགེ་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྤང་སྤ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་སྒྲིབ་མིན་ནོ། །ངན་

འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་སྤྲུ་མི་སྐྱན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུད་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུད་ངན་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ།

འཕགས་པའི་ལམ་དང་། དྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལམ་ཕྱན་པ་དང་། སོར་ཕྱེང་ཅན་དང་། དགའ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་

ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་འཕགས་ལམ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལམ་མི་སྐྱེ་ལ། ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་ནི། ཐྲིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་བྱང་སྒྲ་མི་སྣ་དང་འབྲོ་བ་གཉན་དག་ན་མེད་དོ། །ངན་སོང་དག་ན་ཕ་མ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟིག་

@136A ཨཱ། །པའི་བསམ་པ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འབྲས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་ལ་ནི་ཕ་མ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། སྟིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འབྲས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་

ཕྱིར།ཞེ་མི་སྣ་པ་ལའང་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའམ། ངང་ཚུལ་བཟང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེན་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐྲིང་གསུམ་གྱི་ཡང་ཟ་མ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པ་མ་ནིང་དང་

མཚོན་གཉིས་པ་ལ་འང་མཚམས་མེད་མི་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཕ་མའི་ངོས་ནས་ལུས་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་ཕན་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བུ་ཚའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཕ་མ་ལ་ངོ་ཚ་དང་

ཁྲེལ་ཡོད་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྐྱ་མི་སྣང་པ་དང་དན་སོང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་

མོངས་ཤས་ཆེན་པོའང་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པས་འགྲོ་བ་ལྟ་དག་ན་ཡོད་དོ། །བཅུ་གཅིག་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བཤད་པ་ནི། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་སྤོག་གཅོད་པ་དང་། ལྟ་པ་སྤོག་གཅོད་པའི་སྤྱོར་བ་ཡིན་

པས་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། བཞི་པ་རྫུན་ཡིན་པས་ངག ༥ གི་ལས་སོ། །དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེ་ན་ནི། དགེ་འདུན་སྤྱི་གཉིས་མི་འཕྲོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་འདུ་བྱེད་རྫས་སུ་གྱུབ་པ་ཞེག་ཡོད་དོ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་དགེ་རྩ་ཚད་པ་དག་ལའང་ལྡན་པས། ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མིན་ལ། དགེ་བར་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་མིན་པས་མ་བསྒྲིགས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །

@136B དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་དེ་དང་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་ལ། མཚམས་མེད་པའི་ལས་ནི་མིན་ནོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེ་ན་དེའི་རྒྱུ་ཁ་མ་ཐོ་བའི་ལས་ནི། དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུན་ཏེ་དེ་ནི་མཚམས་

མེད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལྷས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་ནོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱིན་གྱི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་སྨིན་ནི། བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་

བར་གྱི་བསྐལ་པར་མནར་མེད་

པའི་དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་མཚམས་མེད་ལྟུག་མ་རྣམས་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མཚམ་མེད་གཞན་དག་གིས་ནི་སྤྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་དས་ཀྱང་

མནར་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ནི་མངེས་

སོ་། །འོ་ན་མཚམས་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་དམྱལ་བར་ཆོ་གཅིག་ཁོ་ནས་ལས་མི་སྐྱེ་ན། ལས་ཆེ་ཆུང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་ཡང་སྐྱེ་ན། མཚམས་མེད་དང་སྐྱེས་ནས་སྡུང་

འགྱུར་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། མཚམས་མེད་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་བྱས་པས་དམྱལ་བར་ཆོ་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་། ལས་ཀྱི་བྱངས་བཞིན་མནར་མེད་པ་དེར་ལུས་ཉིས་འགྱུར་

ལ་སོགས་པས་ཆེ་བ་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། གཅོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཉིས་འགྱུར་ལ་སོགས་པས་ལྷག་པར་རྒྱང་བར་འགྱུར་བས། སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་བློ་ལ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་སྡུ་མ་འཕེན་བྱེད་དང་ཕྱི་མ་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། མཚམས་མེད་མང་པོ་བྱས་པས་མནར་མེད་པར་ཡང་དང་དུ་སྐྱེ་ཡང་། ལས་བྱེད་པའི་ལུས་དེ་དང་དམྱལ་བའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་མཚམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐྱེས་

@137A ཞེས། །ཤས་རྣོད་འགྱུར་དུ་འདོད་པ་ལའང་བསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ནི་དགེ་སློང་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་བ་སྤྱད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་འབྱེད་ཀྱི། ཁྲིམ་པ་དང་སྡེད་བ་སྤྱད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་

པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་བཙུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་པས་སོ། །གང་དུ་ཞེན། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པའི་

མདོན་སུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་འབྱེད་ན། བྱེས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་

མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་

ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེར། བྱེ་བའི་ཚད་ནི། གང་གི་ཚེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་སྟེན་པ་ལྷས་བྱིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་ལམ་ལས་གཞན་

ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་མི་སྣུན་ཐ་པ་དང་། ཤ་སྦྲང་ཅ་དང་། ཡན་ཚ་ལོངས་མི་སྣུང་པ་དང་། གོས་མ་དྲས་པར་བགོ་བ་དང་། བྲོང་གི་ནང་གོ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་བཞེས་བྱ་བའི་བསྒྲབ་བའི་ཆོགས་ལྟ་

བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་དགེ་འདུན་བྱེ་བའོ། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ཞེན། བྱ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་ལས་རིང་དུ་མི་གནས་སོ། །དགེ་འདུན་ཀྱི་དབྱེན་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད་དེ་

ཇི་སྲིད་དུ་དགེ་འདུན་བྱེ་ནས་མ་དུམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྡུའི་རྒྱུད་ལའང་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཚམས་མེད་ཡིན་གྱི་དབྱེན་གཞན་ནི་མཚམས་མེད་མིན་ནོ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པས་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་ཡོད་

@137B ཀྱི་གླིང་གཞན་ན་མེད་དོ། །གང་ཟགས་ནི་དགེ་སློང་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དགེ་འདུན་ནི་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་སྔོ་གཉིས་དང་འབྱེད་པ་པོ་ལ་ཡང་དགེ་སློང་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཉུང་

མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་མང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་བསྟན་པ་ཡོད་པ་སྐྲ་མི་སྐྱན་མ་གཏོགས་པའི་གྲིང་གསུམ་ན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་བློ་མཐུན་པས་

བྱེད་པའོ། །གང་ཟག་དུས་ཞེན། ལས་ཀྱི་དབྱེ་དེ་ནི་འབྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་དགོས་པས། དགེ་སློང་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེ་དེ་ནི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་

པའི་ཚེ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེས་པར་བློ་མཐུན་པས་ཤ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཚེའི་མཐའ་མ་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའ་བའི་ཚེ་འང་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དགོན་པར་འཛིན་པ་

དང་། མི་རྟག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་སེམས་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་པར་བློ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྟོན་ཀའི་ཚུ་བཞིན་དྲེ་མེད་པར། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་བཅུ་གཉིས་ལོར། །ལྷུང་བ་མེད་ལ་ལེགས་གནས་ཏེ། །

ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཇི་སྲིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། མཆོག་གཟུང་གཅིག་གི་སྐྲ་རོལ་དུའང་མི་འབྱུང་

སྟེ། བྱེ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་བསྟུམ་དགོས་པ་ལ་སྟུམ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཆོངས་པ་སྟེ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུའང་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་འགྲན་པའི་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་ཤ

@138A ཞེས། །ཆེ་ཆུང་མ་བཅད་པ་དག་ཏུའང་མི་འབྱུང་སྟེ། མཚམས་གཅིག་ཏུ་དགེ་འདུན་བྱ་བ་ནི་དབྱེན་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོའི་དབྱེ་དེ་ནི་དུས་སྦྱིས་པོ་དེ་དག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ། །དབྱེན་འདི་ཡང་ཉོན་

ཐོས་པ་དག་སྤོན་གྱི་ལས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ནི་སྤོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན། དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་འཁོར་ཕྱེ་བས།

དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཕྱི་མ་ལིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ནི་དགོངས་པའི་དོན་དུ་ཟེགས་པ་གོང་མ་པས་འཆད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞ་མ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོན་ལ་མཚམས་མེད་ཀྱི་འགྲུར་གྱི། གཞན་བསད་པ་ལ་སོགས་པས་མིན་ཞེ་

ན། ཞ་མ་བསད་པ་ནི་མཚམས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རང་གི་ལུས་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྱད་པས། ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་བསམ་པས་སྤྱངས་པ་དང་། སྤྱོར་ཕྱ བས་མེད་པར་བྱས་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དག་འདུན་དང་སངས་རྒྱས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསམ་པས་སྤྱངས། སྤྱོར་བས་སྤོག་གཉས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲོངས་

བར་མ་རྟུས་ཀྱང་བསམ་པས་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་གཞན་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཆེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྲུར་རོ། །འོན། ཞ་མ་མཚན་གྱུར་པ་བསད་ན་ མཚམས་མེད་དུ་འགྲུར་རམ་མི་འགྲུར་ཞེན། ཞ་

མ་གཉིས་ནི་མཚན་གཞན་དུ་གྱུར་ཏེ་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་བསད་ཀྱང་། ཞམ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཁྲད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་ཞ་མའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་བསད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱད་མེད་གཞན་

@138B ཀྱི་ནུར་ནུར་པོ། །གཞན་ཀྱི་མངལ་དུ་ཆུགས་ནས་དེའི་མངལ་དུ་བསྐྱེད་ན། བྱད་མེད་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གང་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་དེ་ལས་བྱད་མེད་དང་པོ་གང་གི་རྒྱ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དེའི་མ་ཡིན་

པས། བྱད་མེད་དང་པོ་དེ་བསད་ན་འགྱུར་ཏེ། ཐར་པ་དར་མཐུན་པའི་ལུས་དེ་སྐྱེད་པའི་གཙོ་སྟ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངལ་དུ་འཇོན་པའི་བྱད་མེད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་དུ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞ་མ་ལ་སྨོན་བ་བྱས་

ནས་གཞན་བསད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྨོན་བ་བྱས་ནས་ཞ་མ་བསད་པལ་ནི་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚམས་མེད་ནི་སྨོན་བ་གང་ལ་བྱས་པ་དེ་ལ་དངོས་གཞི་རྫོགས་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཁྲི་ཌའི་འོག་ན་

འདུག་བ་བསད་བ་དང་། ཁྲོས་པའི་བུས་སྦྲང་བུ་བསད་པར་འདོད་པས་རྟོ་བས་པའི་སྐད་བ་བཅོམ་པ་བཞིན་ནོ། །མཆོན་ཐབས་གཅིག་གིས་མདང་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་བསད་ན། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་མཚམས་མེད་དང་

སྡོག་གཅོད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་ནི་མཚམས་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕ་ཡང་ཡིན་ལ། དབྱ་བཅོམ་པའང་ཡིན་པའམ། མ་ཡང་ཡིན། དབྱ་

བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་བསད་ན་དེ། དབྱ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྟོན་གྲོང་ཁྲོད་སྐྱ་སྐྲོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཕྱུ་ཏ་ལན་ཕ་ཡང་ཡིན་དབྱ་

བཅོས་པ་ལང་ཡིན་པ་རང་གི་བུ་རྒྱལ་བུ་སྐྱ་ཅན་གྱིས་བསད་པ་ན། སོང་ལ་སྐྱ་ཅན་ལ་ཁྲོད་གྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། ཕ་བསད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ཡང་དབྱ་བཅོམ་པ་བསད་པའོ་ཞེས་སྨོས་ཤིག །ཅེས་པས་སྨྲིས་བའི་

@139A ྈ།། །རྗེ་ལྷ་བྱང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་སྐྱོ་གཉིས་ནས་སྡུག་པ་ཡིན་གྱིས། མཚམས་མེད་དེ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་

ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པ་འང་སངས་རྒྱས་དགྲོང་པར་འདོད་ནས་མཆོད་བསྟན་ན་འགྱུར་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་བརྗག་པར་སེམས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོག་གཅོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མཆོད་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། བསྟན་པ་དེས་དགྲ་བཅོམ་པ་དཀྱོངས་པ་ལ་འང་མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེས་རྟེན་དེ་ལ་སྡུར་བས་

བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅི་མཚམས་མེད་ཀྱི་སྡུར་བ་བྱས་ནས། དེ་མ་སྨངས་པར་འདོད་ཚགས་དང་དང་བླ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་པའི་སྡུར་བ་བྱས་པ་ལ་

ནི། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་

པསྣ་དོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན། མཚམས་མེད་དེ་དག་ལས་གང་ལྷེ་ཞེན། དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྫུན་སྨྲ་བ་དེ་ནི། མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཁ་ནས་ཐོ་བ་

རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་བྱེ་བ་སྣར་མ་དུམ་གྱི་བར་དུ། འཇིག་རྟེན་ན་དེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙ

དང་། ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་གེགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་ཀློག་བ་དང་ཁ་ཏོན་དང་སེམས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་མི་འཇུག་པས། མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་

@139B འཇིག་རྟེན་འཁྲུགས་ཤིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་དང་། དན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་བར་བསྐལ་གཅིག་ཏུ་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ལྷ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་གསུམ་

པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་པ་ལྟོ་བས། ལྟ་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཕ་གསོད་པ་ཡང་བར་བཤད་དོ། །འོན་མདོ་ལས། ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལྟོ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟ་ལྟོ་བར་

བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། མནར་མེད་དུ་བར་བསྐལ་དུ་སྨིན་པས། རྣམ་སྨིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མཚམས་མེད་པའི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལྟོ་བ་དང་། དང་སྦྱོང་གི་ཡིད་ཁྲོས་

པས་དན་ཏ་ཀའི་དགོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འཆི་བའི་རྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། བདག་འབྲས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་འཆི་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལྟོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་

འབྲས་དགེ་རྩ་ཀུན་གཅོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གཞན་གྱིས་མི་གཅོད་པས་ཡིད་ལས་ཀྱི་ནང་ནས་ལོག་ལྟ་ལྟོ་བ་འམ། ཡང་ན་མཚམས་མེད་ལྟ་དང་། སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། ལྟ་བ་ལྟ་གཞིར་བྱས་ནས། རིམ་པ་ལྟར་དགེ་

འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། ལོག་ལྟ་ལྷི་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཆེ་ཞེན། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ལ་ནི་སྲིད་རྩེའི་སེམས་པ་དག་བ་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེའི་

རྣམ་སྨིན་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་

@140A ཞེས། །དབང་དུ་བྱས་ན། ཟག་བཅས་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཆོག་དང་། ཟག་མེད་ལས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་མཐོང་ལམ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་

གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲངས་པའི་སྤྲངས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པ་ཉི་བ་ལྟ་བཞད་པ་ནི། ཅི་མཚམས་མེད་ཁོ་ནས་དམྱལ་བར་ངེས་པར་སྐྱེ་འམ་ཞེན། མཚམས་མེད་དང་ཆ་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་

འབྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། མ་ཡང་ཡིན་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་འདོད་ལོག་གིས་སྙན་ཕྱུང་བར་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྲོབ་པའི་གང་ཟག་བདུན་པོ་

གང་ཡང་རུང་བ་གསོད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྐོ་འཕྲོག་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི། རིམ་པ་ལྟར་མ་དང་ཕ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་མཚམས་མེད་པ་རྣམས་དང་ཉེས་པ་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན་པས།

དེ་རྣམས་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པ་ལྟ་པ་དང་ཉེ་བ་ནི། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་མཚོད་

རྟེན་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དག་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྐོ་འཕྲོག་པ་ནི། སྒོན་དཔོན་དབྱིད་གཉིན་ནར་མར་འདུ་བ་འཕྲོག་པ་ལ་བཞིད་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་དང་གང་སྲིལ་ནི། གང་གིས་དག་འདུན་

འཚོ་བར་བྱེད་པ་ཞལ་དུ་གསོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཕྲོག་པ་ལ་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་། གེགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་དེ། དཔེར་ན། ཡུལ་འདོར་བ་ན་བྱ་ལོན་པ་ལྟད་པ་ལྟར་སྣོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་།

@140B འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ངན་སོང་དང་མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་བ་མ་གཏོགས་པ་འདོད་པ་དང་ཁམས་གསུམ་པའི་ནང་དུ་རིམ་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གེགས་ཤིན་ཏུ་

བྱེད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་འདོད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་རིས་པ་ལ་གནས་པ་བསོད་ན་ཕ་གསོད་པ་དང་ཉེ་བ་ཞེས་གང་བཤད་པ་དེའི་མཚམས་གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ནས་བརྩང་སྟེ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རྣམ་པར་སྨིན་

པ་ཅན་གྱི་ལས་སོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་ངེས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འེས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དེ་ཕན་ཆད་

བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐོ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། ཕོར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོ་རབས་དྲན་པ་དང་།

བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དྲུག་དང་ལྡན་པའོ། །དེས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས། སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྨྲག་བསྟལ་དང་ལོག་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་གཞན་དོན་ལྷུར་ལེན་པའོ། །མཚན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བློ་རྣོ་བའི་ཕྱིར།

@141A ྈ།། །འཛངམ་བུ་གླིང་གི་སྒེས་པ་ཕོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། འགྲོ་བ་གཞན་དང་གླིང་གཞན་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ལས་སོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་དག་བ་ཡིན་གྱི། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་དང་ས་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ནི་མིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དག་བ་ཡིན་གྱི། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། དམན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ནི་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཟག་བཅས་ནི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ནི་འདོད་པར་རིགས་མཐོ་བའི་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྒལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལུས་པ་དག་ཏུ་སྟེ་ལུས་པ་ན་ལས་དེ་འཕེན་ཅིང་སོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །འདི་བསྒལ་པ་བརྒྱ་ལས་

མང་དུ་ལུས་པ་ན་ནི་འཕེན་པ་མི་སྲིད་ལ། ཉུང་དུ་ལུས་པ་ན་འཕེན་པ་སྲིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཕྲུག་རྒྱ་ཐུབ་པས་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལུས་པ་ན་ལས་དེ་འཕངས་པར་བཤད་དོ། །མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེའང་བསོད་

ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་དེ། རེ་རེའི་ཚད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེས་གནས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་མཉམ་

མོ་ཞེས་འདོད། ཁ་གཅིག་ནི། སེམས་ཅན་སྨྱིའི་ལས་ཀྱིས་སྣོང་གསུམ་འཆགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཙམ་དང་མཉམ་ལ། དེ་དག་བརྒྱས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་འབྱུང་པ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུའང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་

@141B ཟེར། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་དེའི་ཚད་ནི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་དཔག་པར་དཀའོ་ཟེར་རོ། །བརྒྱའི་གྲངས་ངེས་ལའང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐུ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་

བརྒྱད་དེ་ལྟ་བཅུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བཅུ་དང་། བདག་ཀྱང་ལྟ་བཅུ་པོ་འདི་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སེམས་པ་གཞན་ལྟ་བཅུ་སྤྲི་བརྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན་སྟོན་པ་ཤྲཱི་ཐྭབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་

གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེ་ན། སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ཤྲཱི་ཐྭབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པ་འདི་བཞིན་དུ་རྟོད་པའི་དུས་སུ་བྱུང་ལ། དེའི་སྐུ་ཚེ་དང་འཚོར་འདྲས་པ་ལ་སོགས་

པའང་འདི་དང་འདྲ་ཞིང་། བསྟན་པ་ཡང་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ། སྟོན་པ་འདི་ཇ་མཁན་གྱི་ཁྱེའུ་སྣང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ན། འབྲས་ཕོར་པ་གང་དང་མཆིལ་ལྷམ་དང་རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་དག་ཕུལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཁྱེད་སྐུ་ཅི་འདྲ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྱི་ལྟ་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་བའི་ཐ་མར་གཞུང་གི་གོ་རིམས་ལས་བརྒྱོག་སྟེ། སངས་རྒྱས་རིན་

ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས། དེ་ནས་གྲངས་མེད་གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བྱུང་། དེའི་ཚེ་གྲངས་

མེད་པ་གཉིས་པ་རྫོགས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཟིགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲངས་

@142A ཞེས། །གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་བྱུང་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་ནི་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལྷག་སྦྱན་གྱི་གཞི་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནས། འདིན་པ་ཡུལ་

འཁོར་སྐྱོང་གི་བར། །བདུན་ཁྲི་དང་ནི་ལྔ་སྟོང་གི །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དས་མཆོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་པར། བདུན་ཁྲི་དང་ནི་བྱུག་སྟོང་གི །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དས་

མཆོད་དོ། །སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་བར་དག་ཏུ། བདུན་ཕྲི་བདུན་སྟོང་ང་ཡིས་མཆོད། །གྲུལ་བ་ངས་ནི་མཆོད་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་སྨོན་པ་ན། །དེ་ཚེ་ང་ལ་སྐྱོ་

ས་མས་མེད། །ཅེས་པ་འདི་དང་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །ཐེག་ཆེན་པས་ན་གྲངས་མེད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པར་བཞེད་དོ། །འོན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱབས་གང་དུ་

ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་གང་རྫོགས་ཞེན། གང་གི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དངོས་པོ་ལྷས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད། ཀུན་སྤྱོང་མངོན་མ་ཐོའི་ཁྲད་པར་ལ་མི་རེ་བར་སློང་རྫེ་ཡིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཏེ། འདི་

ནི་སྐྱེས་པའི་རང་བས་སུམ་ལྟོའོ། །གང་གིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ཆགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་། སེམས་མི་འབྲུག་པ་དེའི་ཚེ་གོ་རིམས་པ་ཞེན་དུ་བ་ཐོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱི་ཕར་ཕྱིན་

རྩོགས་ཏེ། དང་སྔོང་བཟོད་པ་སྣུ་བའི་སྐྱེས་རབས་ལྟ་བུའོ། །སྟོན་པ་ཐམ་ཅའི་ཁྱི་འོར་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་རིའི་ཕུག་ཅིག་ན་ཟད་པར་མེའི་ཁམས་ལ་སྐྱེམས་པར་ཞུགས་བ་མཐོང་ནས། དཀའ་བས་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་

@142B འབྲེང་སྟེ་ཞག་བདུན་ཀྱི་བར་དུ། སྐྱེས་བུ་ཁྱུ་མཆོག་ཁྲོད་འདུའི་དགེ་སློང་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ལྟ་ཡུལ་ས་ལ་མེད། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་བམ་ཡིན་རྟམ་ཐོས་བུ་ཡི་གནས་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལྟ་ཡི་གནས་མཆོག་ཐོ་བྱང་དག་ནའང་

ཡོད་མིན་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མེད། །རི་དང་ནགས་སུ་བཅས་ཤ་འས་སྟེང་རྒྱས་པ་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟོད་པས་བཙོན་འབྲས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཤིང་། བསྐལ་

པ་དགུའི་ཚེགས་བྱང་ཤ་ བདུམ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་དམ་པ་དེ་རིང་དུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལེགས་བསྟོད་པའི། །སྟོབས་དང་བཙོན་འབྲས་འདི་ཡིས་ནི། །བསྐལ་པ་དགུ་ཞིག་འདུམ་པར་འབྱུར། །ཞེས་འབྱུང་དོ། །བྱང་ཆུབ་དེའི་སྡ་

རོལ་དེ་མ་ཐག་སྐྱ་རྟོ་རྩྭ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་། བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྩོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཅུ་གསུམ་

པ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་ཞཱཌ་པ་ནི། མདོ་ལས། སྨིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཅི་རིགས་པར་འབྲས་བུ་

ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བས་ན་བསོད་ནམས་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན། བསོད་ནམས་བྱ་བ་དེའི་གཞི་སྟེ། དཔེར་ན། ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་དང་ལས་

ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བཞད་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་སྐྱེས་བུ་གང་གིས་བསམ་པ་ཅ་དག་བས། བདོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྨིན་པར་བྱེད་

@143A ཞེས། །པ་དེ་ནི་སྨིན་བ་ཡིན་ཏེ། དང་སྦྱོང་རྒྱས་པས་ཞུས་པ་ལས། དང་སྦྱོང་ཆེན་པོ་དང་བས་གང་ཟུང་ཟད་སྨིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྨིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སློང་ནི་ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་

མཆོད་པ་དང་། དམན་པ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་འདོད་པ་ཡིས་གཏོང་(BSBYI)ན་པ་ཡིན་གྱི། འཇིགས་པ་དང་ལེན་ལ་རེ་བ་སོགས་ནི་མིན་ནོ། །ལས་དེ་ཡང་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །སྨིན་

པ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི། བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྨིན་པ་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་

རྟེན་ལ་སྨིན་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྨིན་པ་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྨིན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྨིན་པ་ནི་

འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྲིན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲིན་པ་ནི། མཐོང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་བ་མ་གཏོགས་པ་

འཕགས་པ་འདོད་ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བཀུར་སྟི་དང་བྱས་པ་གཟོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འབྱུལ་པའི་ཕྱིར། སྤྲིན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་སྤྲིན་བདག་དང་དངོས་པོ་དང་

ཞིང་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས། སྤྲིན་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་བསམ་པ་ཤ་ དད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཉིད་བ་དང་ཐོས་པ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་འཕགས་པའི་ཆོར་

@143B བདུན་དང་། འདོད་ཞེན་ཆུང་བ་དང་ལྡན་པས་སོ། །སྤྲོར་བ་ནི་གུས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པ་རང་གི་ལག་གིས་སྦྱི་རབ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དུས་དང་། གཞི་དེས་གཞན་ལ་བརྟུས་པ་དང་། བཤན་པ་ལ་ལྷགས་བྱིན་པ་ལྟ་

བྱའམ། སྨིན་བྱ་དུག་དང་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལྟ་བུ་ཞིང་ལ་གནོད་པ་མིན་པར་གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་གྲུས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རིམ་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་རང་ལ་འཕོར་གྱིས་

བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པས་ཏེ་རང་དབང་འབྱོར་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ལ་དགོས་པའི་དུས་སུ་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་དགྲ་དང་མེས་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པར་

རྙེད་པའོ། །ཁ་དོག་དང་སོགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱིན་པ་དེ་ལས་ནི་གནས་སྐབས་སུ་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། སྐྱན་པའི་

གཞས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡིད་དགའ་བ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་གཙེན་ཞ་ཅན་དང་། བྱད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་གང་བའི་ཚོན་ནི་དྲོ་ལ། དོ་བའི་ཚོ་ན་ནི་དྲང་ཞིང་། ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་ན་དུས་སུ་རིག་ནའི་བའི་ལུས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ།

རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཞིང་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། འགོད་ཀ་མིའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་ལ་སྨིན་པ་བྱེད་ན་སྣར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་རེ་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆང་བར་

དུ་མ་བའི་མི་ལ་སྨིན་པ་བྱེད་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟོང་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་དང་། རྫས་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་ནང་ནས། ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་དང་གྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་

@144A ཞེས། །དུས་སུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེགས་བསྟལ་བ་དང་། ཕ་མ་དང་ཕན་འདོགས་པ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། དོན་དང་རི་དགས་རྡུ་རྡུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་རབས་ལྟ་བུ་རང་ལ་ཕན་

འདོགས་པ་དང་། འགོད་ཀ་མིའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱེད་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབུམ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཚད་མེད་དོ། །དེ་བས་

ཀུང་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱིན་ན་ཆེས་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྲོད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །སྒྲིན་ཿ པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་བྱང་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མཆོག་ཡིན་པས་

ཁམས་གསུམ་ལས་བྱོལ་བས་བྱོལ་བ་ལ་བྱིན་པ་སྟེ། འགྲོ་ཏ་ཀ་མིའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་ལུས་ངག་བསྡམས་བདག་ཉིད། །ལག་བརྒྱང་བསོད་སྙོམས་སྤྱོད་པ་ཡི། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བས། བྱིན་ན་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་

པའི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྦྱིན་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་གང་ཅི་སྦྱིན་བ་དེ་ནི། མཐོལ་བས་མ་ཡིན་ བྱོལ་བ་ལ་བྱིན་ཡང་རྩེ་བའི་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིན་པས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས། ཉེ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིགས་བས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་

བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྦྱིན་

པར་འགྱུར་བས་སྤྱིན་པ་དང་། སྡོན་བདག་གི་ཕ་དང་མེས་པོ་དག་གིས་སྤྱིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་དང་། ཐག་པའི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དོན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དོན་དང་།

@144B རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དང་། དོན་གི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་སྤྱིན་པ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ནི་བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་མཆོག་གོ །དེ་ལ་ཉེ་བ་ལ་སྤྱིན་པ་ནི།

སྤྱོད་དཔོན་སྟ་མ་དག་ན་རེ། ནམ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཉེ་བར་ལྷགས་པ་དག་ལ་སྦྱིན་པའོ་ཞེས་ཟེར། འཇིགས་པས་སྤྱིན་པ་ནི་མེད་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དམ་པ་སྤྱིན་ཏོ་ཞེས་སྤྱིན་པའོ། །བདག་ལ་བྱིན་པས་སྤྱིན་པ་ནི།

འདིས་སྡོན་བདག་ལ་བྱིན་ནོ་སྙམ་ནས་སྤྱིན་པའོ། །གཞན་ནི་གོ་སྟ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་རྟུ་འཕྲལ་ལོ། །སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དོ། །དོན་གྱི་

མཆོག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའམ། སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་རྒྱལ་སྲས་གསུང་ངོ། །གང་སྟེལ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་འཕེན་པ་དང་། སེར་སྣའི་དྲི་མ་

དང་འགལ་བ་དང་། སྐྱོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཡང་ན་རིམ་པ་ལྟར་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིའམ། ཆོག་སྦྱོར་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་དང་།

སྐུང་འདས་སམ། ཡང་ན་ཆོག་སྦྱོར་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རྣམས་ལ་འདོད་དོ། །དེར་མ་ཟད་འཕགས་པ་མིན་ཡོང་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་ཕ་མ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞིང་ནད་

པ་དང་། ཆོས་སྨན་བ་དང་། སྐྱེ་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ནི་འབུམ་འགྱུར་ལ་སོགས་པས་ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཞན་

@145A ཞེས། །ཡང་གང་ཟག་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཀུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཞམ་དང་ནད་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་བསོད་ནམས་

མཉམ་ཞ པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞར་ལ་ཅི་ཡང་ཟཧཤ་པ་ནི། མཇུག་ཏུ་བྱེད་པས་ཆེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཀྱི་རྟེས་ལ་རྒྱུན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་གིས་ཆེ་བ་ནི་ཕན་འདོགས་པ་དང་། གཞིས་ཆེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སྦོག་གཅོད་

པ་དང་། ངག་གི་ལས་ལ་རྫུན་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྦོག་གཅོད་པའང་ཆེན་པོ་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མནར་མེད་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །འབྲིང་ནི་ལམ་ལ་གནས་པ་བསད་

པའོ། །ཐ་མ་ནི་དུད་འགྲོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་བསོད་པའོ། །ཞེས་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས་འབྱུང་ངོ། །སྦྱོར་བས་ཆེ་བ་ནི་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་པས་ཆེ་བ་ནི་རྗོགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཆེ་

བ་དང་། བསམ་པས་ཆེ་བ་ནི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཐུག་ལ་སོགས་པ་བྱུག་པོ་དེ་དག་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་བྱུག་ཀ་ཚང་ན་ཞེན་ཏུ་ལྡི་བའི་ལས་སུ་ཞེས་སོ། །ཡང་

མདོ་ལས། ལས་བྱས་ལ་བསགས་བ་དང་། ལས་བྱས་ལ་བསགས་པ་མིན་པ་སོགས་གསུངས་ན། དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བློ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བ་དང་བབ་ཅོལ་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་འདི་ངེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་

དང་། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་ཕྱིས་མི་འགྱོད་པ་དང་། ལས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྫོང་བར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་ལས་ནི་བྱས་ལ་

@145B བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལས་གཞན་ནི་བྱས་ལ་བསགས་པ་མིན་པའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའང་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྫོགས་པ་ནི་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་ཉེས་སྤྱད་

དང་ལེགས་སྦྱང་གཅིག་གིས་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་ལས་བཟུ་ཅར་གྱིས་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ལས་དག་རྫོགས་པར་བྱས་པའོ། །གཉིན་པོ་མེད་པ་ནི་ལོག་ལྟ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་

སོགས་པ་དང་། ཨཕགས་པ་དང་སྡོམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའོ། །འཁོར་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་འཁོར་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སྟེ། གང་ཞིག་བྱས་ན་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཏིའུ་ཀྲང་ཨཕདང་མོད། འདིར་ནི་འཁོར་སྦྱོར་

མཐུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཚལ་ཆེན་སྡེ་བའི་བྱེ་བྲག་ཞར་རྒྱབ་ཀྱི་རི་བོའི་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ན་རེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་ན་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་སྟེ། ལེན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

ཟེར་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ལེན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་། མཆོད་རྟེན་ལ་བཏང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྨོན་པའི་

བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྒོམ་པ་ལ་ལེན་པ་དང་གཉན་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕན་འདོགས་པ་

ལ་སོགས་པའི་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་བྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་རིགས་ན། དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་ངན་པ་ལ་བྱིན་པས་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་

@146A ཞེ། །སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ འཐུལ་བའི་ཕྱིར། ངན་པའི་ཞིང་ལ་བྱིན་པ་ལའང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་

སྨིན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཆུང་བའམ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞིང་ངན་པ་ལ་བཏབ་པའི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་མི་སྨིན་པ་དང་ཆུང་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྨྲེ་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་

བཤད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ནི། སྤང་བྱ་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་སྡོམ་མིན་ཡིན་ལ། འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་

སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་སྤང་བྱ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱི་སྤྲིག་པ་མིན་ཡང་དུས་མིན་པའི་ཁ་ཟས་སྤྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པ་སྟེ་བཀག་པ་དེ་སྤྱོང་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་

ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་གང་ཞེ་ན། འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འཕན་ཏེ་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འཕན་མ་བྱུང་བ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་

པའི་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐར་པར་བསྟོས་པ་ཡིན་པས་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོམ་བྱུང་མིན་པའི་

@146B སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ཤ་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་སྤོམ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉེལ་ལ་མེ་ཏོག་གི་དྲི་ལྟར་སེམས་ལ་དགེ་བའི་

བག་ཆགས་བསྤོ་ཞིང་གོམས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྤོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་གང་གི་ཚེ་ཞེ་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་འགྲོ། ལྟ་བས་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་འགྲོ།

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་སྦྱང་བྱ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྤོམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་འདོད་

པས་དེ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ཚང་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་དེ། སྔར་མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་ཚང་པའི་བསོད་

ནམས་སྐྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རྩེགས་པ་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་འདུམ་པ་

དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་སྒོམ་པ་

ལ་ཡང་སྟྲུབ་ནས་གསུངས་ན་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་ཀྱི་ཆོ་དང་མཉམ་པར་བསྐལ་པར་མཐོ་རིས་སུ་དགའ་

བར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྔར་སྨོས་པའི་

མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་རྩེ་མཆོག་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བཞི་ཡིས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ཚངས་པ་ནི་ཚངས་པའི་མདུན་

ན་འདོན་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་

@147A ཞེས། །འདུ་བས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཏེ་འདོད་བའི་མཐོ་རིས་སུ་ཆོ་འཕྲུད་ཅིང་བར་བསྐལ་བཞི་བཅུར་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞར་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིགས་པ་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིགས་པ་ནི་བསམ་པ་ཀུན་སྤོང་རྣམ་པ་

དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། བསྟན་བྱ་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སམ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་དག སྒོར་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་བཞི་པ་

ཚ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས། བསོད་ནམས་དང་། ཐར་པ་དང་། ངེས་པར་འཇུག་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། འཁོར་བར་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་ནི་བསོད་ནམས་ཚ་མཐུན་ནོ། །ཚོགས་

ལམ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟོས་པའི་དགེ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། གང་སྐྱེས་ན་ངེས་བར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དགེ་བ་དེ་ཡོད་པར་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཉེས་

དམིགས་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ན། དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བ་སྤུ་ལྗང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་ནི་དོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཚ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་རིགས་པས་རབ་ཏུ་བཅུག་པའི་ལས་ནི། སྒོབ་པ་རིགས་པས་ཐབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བཅུག་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀུན་ནས་སྒོང་བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀ་ལ་

སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུའི་གཟུགས་འདྲི་བ་དང་། ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འབྱར་གྱི་རྒྱ་ཆོ་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བགྲང་བ་དང་བཅས་པའི་སྨན་དགའ་ནི་དགའ་གི་ལས་དང་། བཟུ་བ་བཟུ་ལ་བརྒྱའོ་ཞེས་༎ བྱ་བ་ལ་སོགས་

@147B པའི་གྲངས་བསྡོམས་ནས་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡིག་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་འམ། ཡང་ན་འདི་ཚོས་མངོན་པ་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་

པ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འགེགས་པས་ན་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པས་གནག་ཅིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོར་བས་ན་ངན་པ་དང་། ཉོན་ཐ་མོངས

པ་དང་ལྡན་ཅིག་འདྲུག་པས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དགེ་བ་ནི་དག་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ན་བྱ་ནོམ་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱ་ནོམ་པ་ཞེས་བྱ

བ་ནི་དགེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ངན་པ་ཁོ་ན་དང་། དགེ་བ་ཟག་མེད་ནི་བྱ་ནོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ནི་བར་མ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུད་ལ་བསྒྲིད་པའི་སྒོ་ནས་གྱས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ནི། འདུས་

བྱས་ཀྱི་ཚོས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་འདུས་མ་བྱས་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། བསྒྲིགས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་བསྒྲིད་པ་དང་ཡང་

དང་ཡང་དུ་རྒྱུད་ལ་གོམས་པར་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འབྲས་བུའང་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་དང་བསྦྱིབས་ལ་ལྷང་ན་བསྟན་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་

ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བ་དང་བསྦྱིབས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བསྦྱིབས་ལྷང་མ་བསྟན་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྦྱིབས་ལྷང་མ་བསྟན་ནམ་

@148A ཞེས། །མ་ཁའ་དང་བརྐྱགས་མིན་དང་། ཐར་པ་སོ་སོར་བརྐྱགས་འགོག་རྣམས་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་བླ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཅིང་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐ་ཤད་ཐམས་ཅད་ནི་བླ་མ་དང་བཅས་

པ་ཡིན་ལ། ཐར་པ་སྒང་འདས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་དེ་ལས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ཁྱད་པར་འབགས་པ་གཞན་མེད་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ཆོས་འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་

དག་གི་ནང་ནས་མཆོག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་བྱེད་སེམས་པ་བསམ་པའི་ལས། རིག་བྱེད་རིག་མ་ཡིན་སྟོམ་བ་དང་། །སྟོམ་མིན་པར་མ་ལས་འབྲས་རྣམ་དབྱེ་

སོགས།། །རྟོགས་པར་འདོད་པས་གནས་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༄ །།སྒྲ་བ་ཕྱ་རྒྱས་

བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྦྱར་བ། ཕྱ་རྒྱས་དངོས། དེ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ། སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྤྲ་ཚོགས་སྐྱེས། །ཞེས་བཤད་ན། ལས་ཁོ་ན་ལས་སྟོང་

བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣང་ཚོགས་པ་འདི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཕྱ་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ། དེ་ཀུན་ནས་སྡུང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤྲོན་དུ་འབྱོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་པར་

@148B ལས་རྒྱང་པས་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་ལས་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མེད་པས་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། འདོད་ཆགས་ཉིད་ཕྱ་རྒྱས་དང་གཞི་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་དཔྱད་ཡིན་ཞེ་

ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡིན་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱང་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་པས་གཞི་གཅིག་ཡིན་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འདོད་ཆགས་ཉལ་བ་ཕྱ་རྒྱས་དང་། མངོན་བྱང་ཀུན་དཀྲིས་ཡིན་པས་གཞི་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བདུན།

ཕྱ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག། སེམས་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ། རྣམ་གྲངས། གང་དང་མཚུངས་ལྡན། སྨིན་པ་ལྡ་བཞད་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་དང་།

ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཕྲ་རྒྱས། ཞེས་བཤད་ན། ཕྲ་རྒྱས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྲ་རྒྱས་དྲྭ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྲ་རྒྱས། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོའི་ཕྲ་རྒྱས་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི། མ་རིག་པའི། ལྟ་བའི་དང་། ཐེ་ཚོམ་

གྱི་ཕྲ་རྒྱས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་རྒྱས་སུ་རྟོང་བ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་སུ་རྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕྲ་རྒྱས་དེ་དྲྭ་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་སྲིད་

པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་པས་བདུན་དུ་ཡང་བཤད་དོ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བས་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་ལ། ཁམས་གོང་ཕྱ མ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་

འདོད་ཆགས་ནི་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །དེ་གཉིས་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཕལ་ཆེར་མཉམ་གཞག་ལ་

འདོད་ཆགས་དང་ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་པར་

@149A ཞེས། །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་སྤྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་སུ་ཟཱཊ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཐར་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་བརྗོག་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐུ་རྒྱས་དེ་ལ་བཅུ་

ཡོད་དེ། ལྟ་བ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་དེ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་

ལྟ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཐུ་རྒྱས་དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་བྱེ་བྲག་དང་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་ཡང་འདོད་དེ། ཐུ་རྒྱས་བཅུ་པོ་དེ་དག་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ལྟ་

མིན་ལྟ་སྟེ་བཅུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མ་ལྟ་བ་སྟེ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་བདུན་དང་། ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་

བ་དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་འདོད་པས་ན་སྤྲུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་། ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། ཁོང་

ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱ་རྒྱས་དེ་དག་ཉིད་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་འདོད་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། དེ་དག་དགུ་དང་བྱུག་བྱུག་བདུན། ཁོང་ཁྲོ་ལྟ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས། གཟུགས་ན་ཞེས་

འདོན་པ་བསྟུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ། སྤང་བྱ་ངེས་པ། ལྟ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། ལྟ་བ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོད་སྤང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རབ་དབྱེ། ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཀྱང་རྒྱས་མཐོང་སྤང་

@149B རྣམས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་དང་། སྒོམ་སྤང་རྣམས་སྒོམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྲིད་རྩེ་ལས་སྐྱེས་པ་བཟོད་པ་ཡིས་གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་དེ་ཉིད་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་སྤོང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་

ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་མི་ནུས་ལ། ཟག་མེད་སྤྲོམ་ལམ་གྱི་སྐད་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ལས་སྐྱེས་པ་བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྤྲོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་སྟེ། འཆིང་

བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་འཕགས་པས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤྲོང་། བྱིས་པས་མཐོང་སྤྲོང་དང་སྤྲོམ་སྤང་ཆ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་སྤྲོང་བའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ།

བྱིས་པས་མཐོང་སྤང་སྤྲོང་བ་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་མིན་པ་ཞེས་པས་གཞོམ་བྱ་ནི་སྤྲོམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤྲོང་སྟེ། དེ་ཟག་བཅས་གང་ཞེག། མཐོང་

སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བ་ལྟ་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད་ན། ལྟ་བ་ལྟ་པོ་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་

ནི་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ལོག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་དམན་པ་ལ་སོགས་ལ་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། རྒྱུ་མིན་པ་ལ་རྒྱུར་ལྟ་བ་དང་ལམ་མིན་པ་ལྟས་ལ་མི་ལྟ་སྟེན་པ་དང་ཟས་

གཅོད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཡིན་ནོ། །འོན་དང་པོ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཇིག་ཚོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འོ་ན་

@150A ཞེས། །དེ་འཇིག་ཚོགས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅིང་གཉེན་པོས་འཇིག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་བསགས་པས་ན་དེ་འཇིག་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་ལ་འཇིག

ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་རྟག་པ་དང་རྩལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། གང་ཟག

གི་བདག་འཛིན་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཅིག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མིན་ནམ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་

བ་ལ་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་གྱིས། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་དོ་ཞེས་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་

རྒྱུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དུ་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་

དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །ཞེས་བཞད་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར། སྡུག

བསྟལ་བ་ལ་བདེ་བར། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ལྟ་བ་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་ཅེ་ན། ལྟ་བ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཚན་དེ་བཞག་སྟེ། མཐར་འཛིན་པའི་རྟག་ལྟ་ལས་མི་རྟག

@150B པ་ལ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་བཞག། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་དེ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་བཞག། འཇིག་ལྟ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དེ་བཞག

པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བའི་རྒྱུ་མཚན་

གསུམ་པོ་དེ་ཚང་བ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཛོག་པ་ཡིན་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ཚད་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་ལོག་ནི་སྒྲོ་འདོགས་མིན་

པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་མདོ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་དང་འདུ་

ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣ་བའི་ཕྲ་རྒྱས་གཞིར་བརྟེན་ནས། །འདིར་ནི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་མ་ཚང་པས་ཕྱིན་ཅི་

སྨོག་ཏུ་མ་བཞག་ལ་མདོར་དེ་གཉིས་ལོག

པར་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེན། ང་རྒྱལ་ལ་ཡང་བདུན་ཡོད་དེ། ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་

དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ངའོ་སྙམ་

པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཆུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ངོས་འཛིན་རིམ་གཞིན་དུ་དམན་པ་ལས་བདག་ཏུད་པར་

དུ་འཕགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན།

@151A ཞེས། ।བདག་རང་དང་མཉམ་པ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། གཞན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་

གསུམ་པ་ཡིན། ཉེར་ལེན་བྱིཌྜ་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་བཞི་པ་ཡིན། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་ལྔ་པ་ཡིན། ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕ་

པ་ལས་བདག་ཅུང་ཟད་དམན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་

ཁེངས་པ་ནི་དྲུག་པ་ཡིན། ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། ।བསྟན་བཅོས་ཡི་ཞེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལ་ལྷོས་ཏེ་

བདག་ལ་སྐྱབ་པ་གསུམ། བདག་ལ་ལྷོས་

གཞན་ལ་སྐྱབ་པ་གསུམ། བདག་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཞན་ལ་འགོག་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། ।གཞན་དང་མཉམ་

མོ། ।གཞན་ལས་དམན་ནོ་ཞེས་པ་གསུམ་

མོ། །གཉིས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞན་བདག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །བདག་དང་མཉམ་མོ། །བདག་ལས་དམན་ཏེ་ཞེས་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་དོ། །

བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། །བདག་ལས་དམན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་གསུམ་མོ། །འོ་ན་ང་རྒྱལ་དགྲ་པོ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་བདུན་པོ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོང་ཟད་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་དུ་

འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ང་རྒྱལ་དེ་དག་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཀ་ས་ཟད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒོམ་སྤང་མ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་

@151B འབྱུང་དམ་ཞེ་ན། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་གསོད་སོགས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གློང་པོ་ཆེས་སྤྱངས་ཀྱི་བྱར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་དང་། བདག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པས་ཅི་ཞེག་བྱ་

སྡུར་དུ་ཤེས་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་པའི་སྲེད་བ་དང་། ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་དང་། ང་འོ་སྐྱམ་པ་འབྱུང་བའི་ང་རྒྱལ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལྟ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་

པས་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་པ་ཡིན་པའི་འགྲོད་པ་འང་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལས་འཕགས་པས་ཐེ་ཚོམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལ།

རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། དམིགས་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། དུས་ལ་ལྟོས་པའི་ལྡན་ཚུལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ །དང་པོ་ནི། ཕྱ་རྒྱས་དེ་དག་ལས་ཁམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། སྟུག

བསྔལ་མཐོང་སྤང་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལྟ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་། གང་དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་དང་། རྩ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐལ་པ་མཉམ་

པའི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་སྣང་བྱ་རིས་ལྟ་ཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་དགུ་གང་དུ་དམིགས་སོ། །གང་མ་གཏོགས་ཞེན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་

བ་དང་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་ཏེ། རང་སའི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕྲ་རྒྱས་ཁོ་ན་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་

@152A ཞེས། །ཅད་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་རྒྱུན་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྲ་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ལ་དམིགས་ཞེན།

འགོག་པ་མཐོང་སྤང་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་དག་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འབའ་ཞིག་པའི་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འགོག

ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་རང་གི་ས་བའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ཀྱི། གཞན་གྱི་ས་པའི་འགོག་པ་ལ་མ་དམིགས་ཏེ། འགོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ལམ་ལ་ཡང་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་

ན། བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གི་ཚོས་ཉེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ནི། ལམ་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གང་ཞེག །

ཚོས་ཉེས་ཕྱོགས་འདོད་པའི་གཉེན་པོའི་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ས་དགུའི་ལམ་ནི། ལམ་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་གསུམ་པོ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ས་དགུའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་

པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །རྫོས་ཉེས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཐ་རྒྱས་གཞན་གྱིས་འགོག་ལམ་ལ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་

ནི་དོན་གཉིར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་གིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞི་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་

@152B ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེས་དག་པ་ལ་དག་པར་འཛིན་པ་གང་ཞེག །དེ་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེས་དམན་པ་ལ་

མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞེག །འགོག་ལམ་དེ་མཆོག་ཏུ་སྐྱར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱ་རྒྱས་དེ་དག་ལས་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀྱ་རྒྱས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི། དམིགས་

པའི་སྐོ་ནས་རང་གི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། འདོད་པའི་སྲུག་བསྔལ་མ་ཐོང་སྣང་དེ་འདོད་པའི་སྣང་བྱ་རིས་ལྟ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱ་རྒྱས་དེ་ཡང་

དམིགས་པའི་སྐོར་ནས་རང་རིས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཟག་མེད་དང་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱ་རྒྱས་ནི་དམིགས་པའི་སྐོར་ཀྱང་རྒྱས་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་སྤྲེད་པས་བདག་གིར་མ་བྱས་ཤིང་།

ཡུལ་དེ་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོའི་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་རྒྱས་གང་ཞེག་ཚོར་བ་སོགས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་དེར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐོར་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྟ་བའི་བྱེ་བྲག །དེ་ལྟང་མ་བསྟན་

གྱི་ཞར་བྱུང་དོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱ་རྒྱས་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ་དེ་དག་ལ་ལྟང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དུ། མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། གོང་མའི་ཕྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྒྲིགས་ལ་ལྟང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འབྱིན་པའི་ཉོན་

མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་ལྟང་མ་བསྟན་ཡིན་གྱི་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་བདག

@153A ཞེས། །བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ཞིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཐར་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ལ། མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ཡང་

ཕུང་པོ་ལས་ལོག་པ་ལ་གཏན་དུ་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འཇིག་ལྟ་མི་དགེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རྟོངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སུ་ལ་ཡང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བཞི་པོའོ་ན་ཅེ། དེ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཆགས་ཆོས་

ཅན། མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རྟོངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སུ་ལ་ཡང་མི་གནོད་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། སྒོ་བཞི་སྟོ་མ་གཞན་དག་ན་ཅེ། འཇིག་ལྟ་ལྟ་ན་སྐྱེས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས་མི་དགེ་བ་ཡིན་གསུང་དོ། །ལྟག་མ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་

མི་འོང་བ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱ་རྒྱས་འདི་དག་ལ་མི་དག་བའི་རྟ་བ་ཡིན་པ་དུ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྟ་བ་ཡིན་པ་དུ། མ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། འདོད་ཁམས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་རྨོངས་པ་རྣམས་མི་དག་བའི་རྟ་བ་

ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་དག་བ་ཡིན་ཞིང་། མི་དག་བ་གཞན་གྱི་རྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི་དེ་མིན་ནོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྟ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་སྤྲིད་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་བློ་ལྡན་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་ཐེ་ཚོམ་དང་ང་རྒྱལ་ལུང་མ་

བསྟན་གྱི་རྟ་བ་མིན་ཏེ། རྟ་བ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟ་བ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཐེ་ཚོམ་རན་ཆ་པ་གཉིས་སུ་འཛུག་པས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟ་བ་དམའ་བ་ན་འདུག་ལ། ང་རྒྱལ་

སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པས་འཛུག་པས་

@153B མཐོན་པོར་འཛུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྟ་བ་བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྤྲིད་པ་དང་ལྡན་དང་རྒྱལ་དང་རྣོངས་པའོ། །དེ་དག་ལུང་མ་

བསྟན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བསམ་གཏན་པ་ལ་སྤྲིད་

པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ལྡ་བ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་གསུམ་དང་དེ་དག་ཀྱང་མ་རིག་པའི་དབང་ལས་བྱུང་འོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྡ་བ་བཅུ་བཞི་གསུངས་ན། དག་བ་ཡང་མིན་མི་དག་བ་ཡང་མིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་

བཤད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞག་པར་བྱ་བའི་དྲི་བ་ཡིན་པས་དེའི་ལེན་དངོས་སུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དྲི་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེན། བཞི་ཡོད་དེ། མགོ་གཅིག་པ་དང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་དྲི་བ་དང་གཞག

པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དྲི་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་འཆི་འམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་རྣམས་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པར་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཤི་བ་སྐྱེ་འམ་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དྲིས་ནས་ལུང་བསྟན་

པ་བྱ་བའི་དྲི་བ་ནི། མི་འདི་ཁྱད་པར་འཕགས་སམ་མི་འཕགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ལྷོས་ནས་ཡིན་འདྲི། ལྟ་ལ་ལྷོས་ན་དམན་ལ། ངན་སོང་ལ་ལྷོས་ན་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་པར་ལྷང་བསྟན་

པར་བྱ་བའི་དྲི་བ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཕྱང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་བྱག་གི་བདག་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མོ་ཤམ་གྱི་བྱུ་གཞི་

@154A ཞེས། །མ་གྲུབ་པས་དེ་དཀར་སོགས་གང་དུ་ཡང་ལྷང་བསྟན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ། སྒྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱ་རྒྱས་དེ་

དག་གིས་རང་ཡུལ་གང་ལ་བྱས་པའི་ཡུལ་དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་དུས་གསུམ་པོ་གང་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་བ་ལ་ཉོན་མོངས་རང་གི་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཚུལ་

ཁོང་ཁྲོ་རྒྱལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྡུག་མི་སྡུག་དང་མཐོ་དམའ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་

ལྷ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ཉེ་བར་གནས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ང་རྒྱལ་དག་གིས་ནི། ཡུལ་

གང་ལ་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེས་ནས་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་དངོས་པོ་དེ་དང་གང་ཟག་དེ་ལྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མ་འོངས་པས་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་དང་གང་ཟག་དེ་ལྟན་པར་བྱེད་པ་

ཡིན།། གཞན་དབང་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོས་རང་དུས་པའི་ཡུལ་དེ་དང་གང་ཟག་དེ་ལྟན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་གང་ཟག་དེ་ལྟན་པར་བྱེད་པ་

དང་། ལྷག་མ་མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་ཀུན་བྱིས་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་དང་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་བསྟུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྟོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་

@154B ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་རྟེས་སུ་དུ་ལྟ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོང་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ལྟན་པར་འགལ་ལོ་ཞེན། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྫས་སུ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་རྟག་པར་ཐལ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་

མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་གི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

འདས་མ་འོངས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་ལ་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལྟ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་གྱི། དུ་ལྟ་བ་འབྲས་བུ་ཕྱུང་མ་ཟིན་པ་ཙམ་ཞིག་རྫས་སུ་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱུང་ཟིན་པ་རྫས་སུ་མེད་

པར་སྨྲ་བ་ནི་ཕྱོགས་རེ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྨྲ་བ་དང་།

མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོང་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་སྐྱུ་གྲུ་ལྟ་

@155A ཞེས། །བྱང་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བ་དང་། ད་ལྟ་བ་ནས་འདས་པར་འཛུག་པའི་ཚེ་རྫས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན། གསེར་གྱི་སྐྱོད་བཙོམ་ནས་རྒྱན་བྱས་པའི་ཚེ་ཁ་

དོག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་དབྱིབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། ཞོ་མར་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་རོ་ནུས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཡང་ཁ་དོག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་བསྡུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཚོ་ན་དུས་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཡང་། གང་གི་མཚོན་ཉིད་ཤས་ཆེ་བའི་སྐོ་ནས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱེས་པ་གཅིག་བུད་མེད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཚེ་བུང་མེད་

གཞན་ལ་ཆགས་བླལ་མིན་ཡང་བུད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བུད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་བསྡུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཚོ་ན་

བྱ་བ་མ་སྒྲུས་པ་དང་། བྱ་བ་སྒྲུས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་། བྱ་བ་ཞིག་པའི་སྒོ་ནས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེའང་ན། རྩེས་པའི་རི་ལུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཞོ་མིག་ཏུ་བཞག་པའི་ཚེ་གཅིག་དང་བརྒྱ་

དང་སྟོང་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཚེ་ན་སྐད་ཅིག་སྟུ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེའང་ན། བྱང་མེད་

གཅིག་རང་གི་མ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱ་མོ་དང་། བྱ་མོ་ལ་ལྷོས་ནས་མར་འཇོག་ཅ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དེ་དག་གི་ནང་ནས་བླུབ་མཐའ་གང་བཟང་ཞེན། དང་པོ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བསླན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་

@155B དུ་འགྱུར་ལ་རྫས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དུས་གསུམ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་དུས་གསུམ་གའི་མཚན་

ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུང་གསུམ་གར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྟུ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཚ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གསུམ་པ་ཅུང་ཟད་བཟང་སྟེ། བྱ་བ་མ་སྐྱེས་བ་དང་

སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་བྱ་བ་འགགས་པའི་སྐོ་ནས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་དེར་མཚུངས་ཚོས་ཅན། ད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་

བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེས་ད་ལྟ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་འཇོམ་འབྱེམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ད་ལྟར་བར་འཇོག་གོ་ཞེན། འདས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ད་ལྟར་པར་ཐལ། ད་ལྟ་འབྲས་

བྱ་འབྱེམ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་(GCHO)ས་ཅན། ད་ལྟ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་གེགས་སུ་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ད་ལྟ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་དུས་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱ་བ་ཚོས་

ཅན། འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པར་ཐལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདས་མ་འོངས་ཆོས་ཅན། དཔལ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་སུ་མི་རྟང་བར་ཐལ། དུས་ལས་གཞན་མིན་པ་གང་ཞེག །དཔལ་རྩས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་

མེད་དེ། བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་དང་བྱ་བ་ཞིག་པའི་སྐོན་ནས་འདས་མ་འོངས་སུ་འཇོག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དང་འདས་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྩས་སུ་ལོད་པའི་ཕྱིར།

@156A ཞེ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་གེའི་བློས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་། ཡིད་ཆོས་པའི་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་

ཅག་གི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདོར་རོ་ཞེས་ཟེར། གསུམ་པ་ནི། སྒང་བྱ་སྒངས་པ་ལ་གློལ་བས་ཁྱབ་བམ། གློལ་བ་ལ་སྒངས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གློལ་བ་ལ་སྒངས་བས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྒངས་པ་ལ་གློལ་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟུག

བསྟལ་ཤེས་པ་སྐྱེས་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་པར་བྱ་བ་སྤངས་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

དང་། དང་པོ་འདོད་པའི་སྐོམ་སྤང་གི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོའི་སྐོམ་སྤང་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི། འོན་ཏེ་ཐུབ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་

ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྨྲིར་ཚོས་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བཅོ་ལྷ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ལྷ་ལ་

དམིགས་པའི་སེམས་བཅོ་ལྷ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྐོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་

པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལྟའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒོམ་སྤང་གཅིག་དང་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་གི་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་

@156B ཀུན་འབྱོ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་ཤིང་། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ལས་བྱང་བའི་མི་དགེ་བས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གཏོགས་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱིས་ས་བསྡུས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བྱིས་བསྡུས་པ་

གཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དངོས་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཅེ་

ན་ལ་དམིགས། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱིས་དངོས་ལ་ལོག་ཞུགས་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་དེ་འོག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་གིས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་གཉིས་རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར། སྦྱག་བསྟལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཟུགས་ཁམས་ལས་

སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གསུམ་དང་འོག་མ་འདོད་པའི་གསུམ་འང་གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་དྲི་མེད་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་ཀྱི་འང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱག་བསྟལ་མཐོང་སྤང་དང་

སྒོམ་སྤང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་བཅུའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གསུམ་དང་ཟག་མེད་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་

བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཀུན་ནི་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་ཐ་སྙད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ནི་རྣམ་ཤེས་བཅུའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཐ་མ་གསུམ་གསུམ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

@157A ྈ།། །སྒོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སེམས་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་ཚུལ་ནི། སེམས་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ཕྱ་རྒྱས་དེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་བམ་ཞེན་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་དེ་མིན་

པ་གཉིས་ལས་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སེམས་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱ་རྒྱས་དང་

བཅས་པ་ཡོད་ཀྱི། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་མེད་དེ། དེ་ཕྱ་རྒྱས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཉོན་མོངས་སྤྲུལ་ཚུལ་ནི། ཕྱ་རྒྱས་རྣམས་སྤྲུལ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོར་བདེན་པའི་

དོན་ལ་རྟོངས་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་དེ་ནས་བཤེས་གཉེན་དན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚད་ཉན་ལོག་པར་བྱས་པས། སྡུག་བསྔལ་མེད་སྙམ་པའི་ལོག་ལྟ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཕྱང་པོ་ལ་བདག

དད་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཕུད་པོ་རྣག་པ་དང་ཆད་པར་འཛིན་པའི་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་མཐར་བརྩུང་བས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་

བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་གང་གིས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བརྩུང་བས་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་འབྱུང་། དེ་ནས་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་སྡང་བའི་ཞེ་སྡང་ནི་སྤྱི་བར་

འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱང་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཇོན་མོངས་པ་སྤྱི་བ་ལ་རྒྱུ་དགོས་ཞེ་ན། ཕྱ་རྒྱས་སྤྲངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇོན་མོངས་སྤྱི་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་བའི་ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་

@157B བྱེད་ལས་ཇོན་མོངས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ནི་ཚང་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། ཇོན་མོངས་སྤྱི་བ་ལ་རྒྱུ་དེ་དག་ངེས་པར་ཚང་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པས་ཕྱ་རྒྱས་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་སྤྲངས་ཀྱང་། ཡུལ་ཉེ་བ་

ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོ་བ་ལ་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་དག་ཚང་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལྟ་པ་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས། བསྟན་བཅོས་ལས་

འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཟག་པ། ཆུ་སྲོོད། ཉེར་ལེན། དེ་དག་གི་ངེས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་མདོ་འཆད་པར་སྣོོན། མདོ་ལས། ཟག་པ་དང་ཆུ་སྲོོད་དང་ཉེར་ལེན་ཞེས་བཤད་ན།

དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་པའི་ཟག་པ། སྲིད་པའི་ཟག་པ། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་ནི་གཏི་མུག་མ་གཏོགས་བའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་

བཅས་པ་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕལ་ཆེ་བ་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པ་ན་གཏི་མུག་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱ་རྒྱས་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕལ་ཆེར་གོང་མའི་ཉོན་

མོངས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཁྱོན་ལ་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྒྲིགས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་དུ་འདུ་བ་

དང་། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པར་འདུ་བ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོ་དེ་སྲིད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐར་པ་མིན་པས། དེ་གཉིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་

@158A ཞེས། །ཡང་སྲིད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་

བྱ་རིས་ལྟའི་ནང་ནས་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་ལོགས་སུ་ཟག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ན། མ་རིག་པ་སྟོང་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གོ་

པའི་ཆེད་དུ་མ་རིག་པ་ལོག་ཤེག་ཀུ་ཟག་པར་ནི་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆུ་བོ་དང་སྦྲུར་བའང་ཟག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉཱན་པར་བྱའོ། །འོན་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྟ་བ་རྣམས་གསལ་བ་དང་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ན་ལོག་སྟེ།

ཤེག་ཀུ་ལྟ་བའི་ཆུ་སྦྲུར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་སྐབས་འདིར་ལོག་སྟ་བསྟན་ནས་ལྟ་བ་ཟག་པར་ལོག་སྟ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེ་མི་སྟོན་ཏེ། ཟག་པའི་དོན་འཁོར་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་གྲགས་མེད་

རྒྱང་པ་རྣམས་འཁོར་བར་འཛོག་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆུ་སྦྲུར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ། །འོན་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་

པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཀུ་འཛིན་ཀ ཕ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ལོག་སུ་ཉེར་ལེན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེ་

ཡོད་དེ། ཁོ་ལམ་མིན་པ་ལ་ལམ་དུ་ལྟ་བས་ལམ་གྱི་དགྲ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྣུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ལྷ་སྟེན་པ་དང་ཚུར་འཇུག་པ་སོགས་ལམ་དུ་འཛིན་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་ཁྱིམ་པ་སྟེ། ཟས་རོ་བཙུ་

@158B པ་དང་གོས་སྟོང་ཕྲག་བཙུ་པ་དང་ཁང་པ་བཙེགས་པ་ལྷ་བཙུ་པ་སྦྱངས་ནས། གཅེར་བུར་གནས་པ་ལ་ལམ་དུ་འཛིན་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་སྣུ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་རིག་པ་ལོག་སུ་མི་སྟོན་པའི་ཆུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། མ་རིག་པ་

ཉེར་ལེན་དུ་བསྟེས་ནས་བསྟན་གྱི་ལོག་སུམ་བསྟན་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་དོན་ཡང་སྲིད་དུ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་བྱོག་མེད་ཆུང་ཐས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་

མོངས་དེ་དག་ལ་ཕྱ་ཆུས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རྟོགས་དཀའ་བས་ཕྱ་བ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐོབ་པ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་གཉིས་

ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲང་པ་ཡང་བརྒྱ་སྟེ་རྩེས་སུ་འབྲང་བས་དེའི་ཕྱིར། ཕ་རྒྱས་དག་ཏུ་ཨཱཌ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་

འཁོར་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་འམ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྒྱུ་ནད་ནས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཟག་པ་དང་། ཡང་སྲིད་དུ་འཕྲོར་བར་བྱེད་པ་ཆུ་བོ་དང་། ཡང་སྲིད་དང་འབྲར་བར་བྱད་པས་སྦྱོར་བ་དང་།

འཁོར་བར་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པས། ཉེར་ལེན་དང་ཟག་པ་ལ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ངེས་ཚིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ། བསྟན། ཨཱཌ་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་

ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་ལྔར་ཨཱཌ་དེ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་སོགས་པ་འཆིང་བ་དང་ཕྲ་རྒྱས་དང་ཉེ་ཉེན་དང་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀུན་སྦྱོར། འཆིང་བ། ཉེ་ཉེན། ཀུན་དཀྲིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་སྦྱོར་

@159A ཞེས། །དབུ། འོག་སའི་ཆ་མཐུན་ལྟ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུ་ཉོན་རྣག །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྦྱོར། ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣའི་ཀུན་སྦྱོར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། འོ་ན་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ལས་ལོག་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་ལྡ་བ་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བའི་ཀུན་

སྦྱོར་ལས་གཞན་

ལོག་སུ་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དང་ཐ་མ་གཉིས་རྫས་བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་འདུ་བ་དང་། དང་པོ་གསུམ་མཆོག་ཏུ་བརྩེ་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་བྱེད་དུ་འདུ་བའི་

ཕྱིར། ཀུན་དགྱིས་རྣམས་ཀྱི་

ནང་ནས་ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་གཉིས་ལོག་སུ་ཀུན་སྦྱོར་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་ཀུན་དགྱིས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ལོག་ཤེག་ཏུ་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་སུ་བཤད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་ཀའང་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་སྤྱོད་ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་

ཐེ་ཚོམ་དང་གཅིད་སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚ་དང་མཐུན་བས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་འདོད་པའི་ཁམས་

དང་མཐུན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཅིད་པའི་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བོ་ཡིས་ནི་ལན་གཅིག་གོང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་འདོད་པར་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འོན་རྒྱུན་ཞུགས་

@159B དེས་ལྟ་བ་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་ཀ་སྣང་ས་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་སྣང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་བསྟན་ཅི་ན། བྱ་བྲག་སྣ་བ་ན་རེ། གསུམ་པོ་དེས་མཐོང་སྣང་གི་སྐོར་དང་རྟ་བསྟས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་ཁོ་ན་ཞེས་

འཚང་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་དང་པོར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་ཧོར་བ་དང་། མཐར་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེ། ཡུལ་དེར་འགྲོ་བའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ།

ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དང་པོར་འཇིག་ལྟས་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། བལ་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལམ་ཧོར་བར་བྱེད་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གེགས་དེ་སྟེད་

ཅིག་ཐར་པར་འགྲོད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྣང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་བ་སྟོན་ཏེ། །གསུམ་བ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་ཉིད་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་བའི་

འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་ཆོད་པ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ལ། དེའི་

ཆ་དང་མཐུན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ལྟ་བོ་དེ་ཁམས་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ཏེ། ལྟ་བོ་དེ་མ་སྤངས་བར་ཁམས་གོང་མ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་

འཆི་བ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གི་སྐུག་གི་འཆིང་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གང་གི་དབང་གི་བར་ཆེ་བ་ཞེ་ན། ཚོར་བའི་དབང་གིས་འཆིང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་བའི་བ་ལས་འདོད་

@160A ཞེས། །ཆགས། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཞེ་སྡང་། བཏང་སྙོམས་ལས་གཏི་མུག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་

པོས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁང་ཡིན་པའི་སེམས་པ་སོགས་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅད་དེ་དག་ཚོས་

ཅན། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ཉེ་བ་ན་འདུག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དོ། །དང་པོ་ན། ཀུན་དགྱིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་

མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱག་དོག་དང་། ཤེས་སྣ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོད་བ་དང་འཚོད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིད་དང་རྒྱུགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོང་བའི་ཕྱིར་

བྱེ་བྲག་སྨོ་བ་ལྟར་ན། དེ་དག་གི་རྟེས་སུ་ཁྲོ་བ་དང་འཆབ་པ་བསྟན་པས་བཟུ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། འོ་ན་བཟུ་པོ་དེ་དག་སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་རྩ་ཉོན་གང་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ཞེ་

ན། དོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཆོད་པ་དང་། སེར་སྣ་འདོད་ཆགས་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཕྱིར། འཆབ་པ་ལ་ཁ་ཅིག །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པས་འདོད་ཆགས་དང་ཉེ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་གཏི་མུག

གིས་ཀུན་ནས་བསྒྲུབས་བས་གཏི་མུག་དང་ཉེ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀས་ཀུན་ནས་བསྒྲུབས་པས་གཉིས་ཀ་དང་ཉེ་ཞེས་རྩོད་དོ། །རྣུགས་པ་དང་གཉིད་དང་ཁྲེལ་མེད་མ་རིག་པ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ།

@160B དེས་ཀུན་ནས་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲོ་བ་དང་ཕྲག་དོག་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དྲི་མ་བྱུག །ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་

པོ་ནི། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་དྲི་མ་བྱུག་ཡོད་དེ། སྐྱུ་དང་གཡོ་དང་རྒྱག་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འཆོག་པ་དང་ཁོན་འཛིན་དང་རྣམ་འཆེ་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དྲི་མ་བྱུག་པོ་དེ་རྩ་ཉོན་གང་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱུ་དང་རྒྱག་པ་ནི་འདོད་

ཆགས་ལ་ཉེ་སྟེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་འཛིན་དང་རྣམ་འཆེ་ཁོང་ཁྲོ་ལས་སྐྱེས་སོ། །འཆོག་པ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས་སྐྱེས་སོ། །གཡོ་ནི་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་བ་ནི། ཀུན་དཀྲིས་བཅུ་པོ་དེ་ལ་མཐོང་

སྣང་ཡིན་པ་དང་། སྐོམ་སྣང་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་རྣམས་གཉིད་ཆོད་པ་རྣམས་ལ་མཐོང་སྣང་སྐོམ་སྣང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་དང་། རྣམས་ཆོད་གཉིས་ཉོན་མོངས་པའི་

ས་མང་པོ་བ་དང་གཉིད་གད་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་སྣང་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་སྐོམ་སྣང་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་ལྟ་ནི་སྐོམ་བས་སྣང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་དབང་ཅན་གང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་མ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐོམ་སྣང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འདྲ། འོ་ན་ཀུན་དཀྱིས་དེ་དག་དགེ་མི་དགེ་ལྷང་

མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་པ་ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་བ་རྣམས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གཉིད་རྨུགས་ཆོད་པ་གསུམ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་ལྷང་མ་བསྟན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། འདོད་པ་དེ་ཡན་ཆད་གོང་མ་ན་ཡོད་པ་ནི་ལྷང་མ་བསྟན་

@161A ཞེས། །ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་རྣ་ཐུལ་བྱིས་འབྱུང་

བ་བཞི་པོ་གང་དུ་འགག་མ་ཤེས་པར་ཚངས་པ་ལ་ཞུས་པ་དང་། ཚངས་པས་ཁོ་བོ་ནི་ཚངས་བའོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་བདེན་གཏམ་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་ཏེ་རྣ་ཐུལ་འདྲིད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདྲིད་པ་ལ་ཞུགས་

པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། ཚངས་པས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྣ་ཐུལ་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་བཞིན་དུ་བདག་ལ་འདི་འམ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། དང་པོར་

གཟུགས་མེད་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། མཐར་ཕུང་པོ་ལྔག་མེད་དུ་སྐྱེ་ནས་འདས་པའི་ཚེ་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣུགས་རྩོད་རྒྱགས་པ་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་དེ། སྐྱ་མ་གཉིས་ཏེོན་མོངས་པའི་ས་མང་

པོ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱགས་པ་རྣམ་པ་གང་དད་ཡང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་བཅུ་གཅིག་པོ་དག་ནི་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུག་པ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ།

རྣམ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན། ཚོར་བ་གང་དད་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཕྲ་རྒྱས་འདི་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞེ་ན། མཐོང་བས་སྤང་བྱ་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིད་དང་ང་རྒྱལ་དང་

བཅས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་གསལ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རང་དབང་ཅན་དེ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུག་གསུམ་ཀུན་དཀྲིས་བཞི་སྟེ་སྒོམ་སྤང་

@161B ནི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་དག་དང་འདོད་ཆགས་མཚུངས་ལྡན། ཞི་སྡང་ནི་བརྒྱད་པ་སྟུག་བསྔལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་དག་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ།

ཀུན་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མེད་པར་ལྟ་བ་ཡིད་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་པ་ན་ཡིད་བདེ་དང་། དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་

སྡུག་བསྔལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་དང་ཐེ་ཚོམ་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ངེས་པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པའི་ཚེན་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ལྟ་བ་བཞི་དང་ང་རྒྱལ་ནི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་

ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་པ་གང་ཞིག །རང་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་གསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སེམས་མི་གསལ་བ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཀུན་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། བཏང་སྙོམས་དེ་ཀུན་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ས་གོང་མའི་ཕྲ་རྒྱས་རྣམས་ས་གང་ན་ཚོར་བ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། རང་རང་གི་ཚོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་དང་ཕྲག

དོག་དང་ཁྲོ་བ་དང་རྣམ་འཚེ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་འཆིག་པ་རྣམས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་པ་གང་ཞེག །སྐྱོ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སེར་སྣ་དག་ནི་བཟློག་པ་ཡིད་བདེ་

དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ནོ། །གཡོ་དང་སྒྱུ་དང་འཆབ་བ་དང་གཉིད་རྣམས་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་གསུམ་གང་ལ་དམིགས་པའི་དོན་དེ་མི་བྱུབ་ན་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་

@162A ༄༣། །པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིད་ནི་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པ་བཏང་སྙོམས་ཀུན་ཏུ་འགྱོ་སྟེ། གོང་གི་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་རྨུགས་པ་དང་རྒོད་པ་བཞི་

ནི་ཚོར་བ་ལྟ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་གཉིས་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཉོན་མོངས་ཅན་པོའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྤྲིན་པ་ལྟ་བུའོ་པ་ནི། མདོ་ལས་སྤྲིན་པ་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་

ལ་འདུན་པ་དང་གཅོད་སེམས་དང་གཉིད་དང་རྨུགས་པ་དང་རྩོད་པ་དང་འཇོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཞེས་བཤད་ན། ཕྱི་མ་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ཅར་ཞ་ནི་ཡོད་པ་གཟུང་བར་བྱ་བའམ། འདོད་པ་ན་ཡོད་པ་ཁ་ན་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་

མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་འདི་ནི་མི་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལྔའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་སྒྲིབ་པའི་དོན་གྱིས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིད་རྨུགས་གཉིས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་

གཉེན་པོ་གཅིག་ཏུ་དང་། ཟས་རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། སྣད་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། རོ་མྱང་དང་ཟས་ཚོད་མ་ཟིན་པ་དང་མི་དགའ་བ་དང་སེམས་ཞུམ་པ་སོགས་ལས་

སྐྱེ་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། སེམས་ཞུམ་པར་བྱེད་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོད་འཇོད་གཉིས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྨྲིབ་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ཡཁད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣགས་

@162B གསུམ་པོ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱིས་སེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཡུལ་ཉེ་འདུ་དང་སྟོན་ཆོད་པ་དང་རྩེ་བ་སོགས་དྲན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལས་སྐྱེ་བར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་

བའི་ཕྱིར། ཁོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྨིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྨིན་པ་ལྟར་ཡཁད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། སྨིན་པ་ལྟ་ཉིད་དུ་དེས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་སོགས་གསུམ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་

དང་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཞོད། གཉིང་ཤ སྐུགས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཞོད། ཆོད་འཇོད་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད། ཐོ་ཚོམ་གྱིས་བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བྱེད་པའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོའི་རིམ་པ་ལྟར་ཆོད་འཁྲུད་གཉིད་རྨུགས་ཀྱིས་སྔར་བསལ་དགོས་བ་ལ་མ་བསལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྨུགས་གཉིད་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནོད་པར་བྱེད། ཆོད་འཁྲུད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་

ཕུང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་གཉིད་རྨུགས་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཕྲེད་པ་ལ་བརྩོན་བ་རྣམས་ཆོད་འཁྲུད་གཉིས་ཀྱིས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་

སྒོར་དངོས་རྫས་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ལྔར་འཆད་ཀྱི། བོང་དུ་ཆུད་བ་ན་སྣུག་མི་སྣུག་གི་མཚན་མ་བཟུང་ནས། སྒོར་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་དེ། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་གཉིད་རྨུགས་

ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་བར་ཆད་བྱེད། ཆོད་འཁྲུད་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་ལ་བར་ཆད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་ལངས་ཏེ་ཆོས་ལ་འཆད་པར་རྟོག་པའི་ཚེ་ཐོ་ཚོམ་གྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་སྤོང་གང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་ཞེན་

@163A ཞེས། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་ཟད་པས་སྤོང་པ་དང་། དམིགས་པ་སྤངས་པས་སྤོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་རང་གི་སྣལ་པ་མི་མཉམ་

པའི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་དང་། གོང་མའི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དངོས་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྣལ་པ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་

བའི་འདོད་པའི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་དང་། གསུམ་པ་ནི་འགོག་ལམ་མཐོང་ཙ། སྤང་ལོག་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱོམ་སྤང་དེ་དག་གང་གིས་སྤོང་ཞེ་ན། དམིགས་

པ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་མིན་ཀྱིས། གཉིན་པོ་

ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གཉིན་པོ་དུ་ཞེ་ན། གཉིན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤོང་བའི་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། གཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཐག་སྤིད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉིན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་

སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དང་། རྣམ་པར་སྣང་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་སྤང་བྱ་གང་གི་སྟོན་མཐོང་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སྣང་འབྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རྟོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཚེ་ན་མཚུངས་ལྡན་ལས་སྤོང་

ངམ་དམིགས་པ་ལས་སྤོང་ཞེན། དང་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་དབྱེ་བར་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ལས་རྟོན་མོངས་པ་ནི་སྤང་བྱར་འདོད་དེ། རྟོན་མོངས་པ་སྤངས་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཐག་སྤྲིད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་

ཅེ་ན། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་ཐག་སྤྲིད་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཐག་སྤྲིད་བ་དང་། ཡུལ་རྣམ་པར་ཆད་པས་ཐག་སྤྲིད་བ་དང་། དུས་ཀྱིས་ཐག་སྤྲིད་པ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །

@163B གཉེས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆལ་ཚུལ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཞར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་གཉེས་རིང་བ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པོ་སྐྱེས་པས་ཟད་པར་

འགྱུར་ཞེས་བཤད་ན། གཉེན་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་སྣང་པ་ཡང་ཁྱད་བར་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཉེན་པོས་ལེན་ཅིག་ཏུ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྣང་པ་དེ་དག་གི་བྱལ་བའི་ཁྱད་པར་

ཡང་དང་ཡང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྣམས་སུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྣང་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་

ཤེས་བསྟན་པ་ལ། དབྱེ་བ། ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ། གྲངས་ངེས། གང་ཟག་གང་ལ་སྡུག་ འཐོབ་གཏོང་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱ་རྒྱས་སྣང་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་

པ་དགྲ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་དང་པོ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་རྣམ་པ་གཉིས་ཟད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཅིག། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་མའི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་ཟད་པའི་

ཡོངས་ཤེས་གཅིག །འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ཉིད་དང་། གཞན་སྒོམ་སྤང་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་སྟེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཟག་པ་

ཀུན་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་ཤེས་འདི་དག་ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་བྱུག་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཤེས་ལྔག

@164A ཞེས། །མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོངས་ཤེས་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོན་པ་ལྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་

ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་འབྲལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོངས་ཤེས་ལྔ་ཡིན་གྱི། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་

སྣང་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འདོད་པའི་གཉེན་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒོགས་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་

འབྲས་བུ་ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡིན་ཞས་ཟེར། གཅིག་གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་

གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཡང་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྲིད་རྩེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་

ལས་འདས་བའི་ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོངས་ཤེས་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་སྤྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་དུ་རྟང་ཞིང་།

ཡོངས་ཤེས་གཞན་བདུན་འཕགས་ལམ་གྱིས་འཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་སྤངས་བའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་

@164B ཀྱང་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གཉིས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཤེས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་གཉེན་

པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་དང་ཐ་མ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ལྔ་

ཡིན་ཏེ། བར་པ་གསུམ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དགྲ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། བྱལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། སྲིད་རྩེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་།

ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཟོམ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་འཇོག་ལ། ཁམས་རིལ་པོ་ལས་འདས་པ་ལས་སྣོམ་སྤང་སྤོངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་བཞག་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཡོངས་ཤེས་དེ་དག་གང་ལ་

ལྡན་ཞེ་ན། གཅིག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དེ་དང་ལྡན་པ་མིན་ལ། འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ནས་ལྷའི་བར་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་ལ། སྣོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་

བ་ཡོངས་ཤེས་བྱུག་དང་ལྡན། དེ་ལ་གནས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན། ཡང་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་འབྲས་བུ་གཉིས་དང་ལྡན། གཉིས་

ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ལས་མི་འཇོག་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། ཁམས་རིལ་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྟན་ཏོ་

@165A ཞེས། །ཤས་རེ་རེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ཡོངས་ཤེས་དུ་ཅིག་ཅར་གཏོང་ཞེ་ན། གང་ཟག་ལ་ལ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་གཏོང་སྟེ། དཔེར་ན། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཅིག་ཅར་གཏོང་

བ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་ཅིག་ཅར་གཏོང་བ་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དྲུག་ཅིག་ཅར་གཏོང་བ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་

ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། འོན་ཡོངས་ཤེས་དུ་ཅིག་ཅར་འཐོབ་ཅེ་ན། ཡོངས་ཤེས་གཅིག་འཐོབ་པ་ཡོང་ཙྪ་དེ། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་ཐོབ་བ་བཞིན། གཉིས་ཅིག་ཅར་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་བཞིན། དྲུག

ཅིག་ཅར་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་བ་བཞིན་ནོ། །ཡོངས་ཤེས་ལྷ་ཅིག་ཅར་འཐོབ་པ་མེད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཕྱ་རྒྱས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༥ །

རྟེ་བསྒོམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དྲུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི། དམིགས་ཡུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་

གང་ཟག །མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། མཚམས་སྦྱར། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ། བདེན་གཞི་དངོས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྐྱབ་པ། ཞར་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བ་ནི་ཡོངས་

@165B སུ་ཤེས་པའི་མིང་འཐོབ་བོ་ཞེས་བཤད་ན། གཉིན་པོ་གང་གིས་སྒང་བྱ་གང་སྒྲུབས་པ་ལས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་མིང་འཐོབ་ཅེ་ན། བདེན་པ་མཐོང་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྒྲུབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་མིང་འཐོང་བོ་ཞེས་

བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྒོམས་པ་ལས། ཞེས་བཤད་ན། ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག

པ་རྒྱས་སུ་རྟོང་བ་དང་མི་རྟུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་རྩེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་དགུ་ཆིག་ཅར་སྤོང་ཤ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདེན་བཞིས་བཤད་ན། དེ་

ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བདེན་པ་དག་ནི་བཞིང་བཤད་དོ། །གང་དུ་ན། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། །ཞེས་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་གྱུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་

སུ་བཤད་དོ། །འོ་ན་རིམ་པར་བདེ་ལྟང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྟུས་པ་སྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་རིམ་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་

ནོ། །ཀུན་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྔར་བསྟན་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

སྐྱོན་མེད་དེ། བདེན་གཞི་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞི་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཚོར་བའི་ཡོགས་གཅིག་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོར་

བ་ཡིན་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་རྣམས་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཅི་རིགས་པ་མ་ལུས་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་ཅི་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ཞེས་

@166A ཞེས། །ཀུང་བཤད། བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཀུང་བཤད་ན། བདེན་གཉིས་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ལ་བཅོམ་པ་དང་བློས་ཆོས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན། དེ་འཇིན་གྱི་བློ་མི་འཇུག་པ་ནི་བྱམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་བཅོམ་པས་དེར་འཇིན་གྱི་བློ་མི་འཇུག་པ་ནི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན་བྱམ་འཇིན་གྱི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར། བློས་ཆོས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་དེན་འཇིན་གྱི་བློ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཆུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་དེའི་

སྟེང་དུ་བློས་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་ཆུར་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར། གང་ལ་བཅོམ་པ་དང་བློས་ཆོས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་བློ་མི་འཇུག་པ་ལས་གཞན་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་འདྲས་མ་བྱས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ། བསྟན་བཅའ་དོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་གང་གིས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དང་པོར་རྣམ་པར་མི་

གཡེང་བའི་རྒྱུར་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གང་རུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ནས་མི་རྟོངས་པའི་རྒྱུར་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཉན་ནས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ། དེ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱུ་

བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས། ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་རྒྱུར་སྒོམ་པ་ལ་རེ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན། རྟེན་སྦྱོང་དུ་རུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་བཤད་ན། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐོས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་བསམ་བྱུང་དང་སྒོམ་པ་ལས་

@166B བྱུང་བའི་བློ་རྣམས་ནི། མིང་དང་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ན་རེ། ཡིད་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ཚད་མ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རིགས་པས་བརྟགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་

པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་གསུང་། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལུས་འདུ་འཛིན་དང་སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྲིངས་པའི་བསྲིངས་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྒོམ་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གང་ལ་སྣང་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་པ་སྣའི། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་སྣ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གོས་སོགས་རྣྀེད་པ་ལ་ཡང་སྲེད་པ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་

ཡིན་ལ། མ་རྟེད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དག་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་དེའི་ངོ་བོ་

གང་ཞེན། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་གོས་ངན་དོན་ཙམ་གྱིས་

ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས། བསོད་སྙོམས་ངན་དོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས། གནས་མ་ལ་ངན་དོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས། སྨོང་བ་དང་སྨོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་

ཞེས་རིགས་བཞི་དཀའ་སྟུལ་ཏོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་གསུམ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། སྨོང་བ་ནི་འགེག་བདེན་དང་སྨོམ་པ་ནི་ལམ་བདེན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་

@167A ᦀᦀ། །སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་བཞིས་གང་བསྟན་ཅི་ན། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བསྟན། ཐ་མས་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་

གནས་ནས་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་སྡུང་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་རིགས་བཞི་བསྟན་ཅི་ན། སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་བཞི་བསྟན་ཏེ། བདག་གིས་འཛིན་པ་

ཆོས་གོས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་པ་དེའི་དུས་རེ་ཞིག་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་འདོད་པ་དེའི་དུས་གཏན་དུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་ཕྱི་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱོམ་པ་

ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན། ཚལ་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། མི་སྡུག་བསྐྱོམ་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྟག་པ་

དྲིན་པ་ཡིས་སེམས་ལེགས་པར་བཏུལ་ཏེ་སྒོམ་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། གང་ཟག་གང་གིས་སྒོམ་ན། འདོད་ཆགས་ལྡག་པས་མི་སྡུག་པ་སྒོམ། རྣམ་རྟོག་ལྡག་པས་དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་སྒོམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་སྡུག

པ་བསྒོམ་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རིག་བྱ་དང་སྐྱེ་བཀྲ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འདུ་ཤེས

དགུ་སྒོམ་པར་བྱེད་ལ། ཀིང་རུས་སྒོམ་པ་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆགས་པའི་གནས་བཞི་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀིང་རུས་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། དང་པོར་དཔྱལ་བའི་དབྱེས་ལྟ་བུར་སེམས་གཏད་དེ། རུས

@167B པར་མོས་ཤིང་དེ་ནས་རིམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ཀླད་པའི་བར་དུ་ནི་རུས་པར་སྒོ་ཞེང་། སྟད་པའི་ཚེ་རང་གི་ལུས་མ་གཏོགས་པ་བསྟས་པས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་སྒོ་བའི་ཚེ་སྟར་དང་

འདུ་ཞིང་། སྡུད་པའི་ཚོ་ཀེང་རུས་ནས་ནི་ཐོད་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དུ་བཏང་བས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྣང་བ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་སྤྲོ་བའི་ཚོ་སྟར་དང་འདུ་ལ། སྡུད་པའི་ཚོ་སྐྱིན་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པ་འཛིབ་གང་

ཙམ་ལ་སེམས་འཛིན་པས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ས་བཅུས་བསྡུས་ཏེ། འདོད་པ་དང་

བསམ་གཏན་ས་དགུས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་འདོད་པའི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གང་གིས་སྐྱེད་ཅེ་ན། བློང་གསུམ་གྱི་མིས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་དན་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དབུགས་ནང་དུ་རྒྱབ་པ་དང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དན་པ་ནི་དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་དན་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདི་དན་པའི་སྟོབས་བསྟེད་

ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་ཐུད་པར་ཅན་དང་། འདོད་པ་དང་ལྡན་བསྟུས་ཏེ། རང་གི་ས་པའི་དབུགས་འབྱུང་རྟག་ལ་དམིགས་པའི་བློ་གང་

ཞིག །དེས་པར་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། སྒོམ་ཡུལ་ཟུང་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམ་རྟོག་མང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་

@168A ཞེས། །པའི་ཡིན་གྱི་ཕྱི་པ་སྐུ་སྟེགས་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་པ་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་འདིའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་མེད་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཟབ་པའི་ཁྲུད་པར་དུ་ཞེ་ན། བཀྲང་

བ་དང་། ལ་སོགས་པ་རྣེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། འཇོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། སྐྱུར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དོ། །དབུངས་འབྱུང་རྒྱ་ཅོ་བོ་དེ་ས་གང་གིས་བསྟུས་ཞེ་ན། དབུགས་རྒྱབ་པ་དང་

དབུགས་འབྱུང་བ་ནི་ལུས་གང་ལས་བྱུང་བའི་སས་བསྡུས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་

གྱི་ཚོགས་པ་ན་མེད་པའི་རྟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་སྟེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོག་མའི་ཡིད་ཀྱིས་གོང་མའི་དབུགས་འབྱུང་རྣབ་དེ་གཉིས་མི་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་ལམ།

སྟོན་ལམ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོག་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དུན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་གནས་གྲུབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་མ་གྲུབ་ན་ཉོན་

མོངས་པ་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞི་ན། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་

སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་སྤྱིའི་

མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་བསྒོམ་མོ། །དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དུན་པ་ཉིར་གཞག། འབྲེལ་པ་དུན་པ་ཉིར་བཞག །དམིགས་པ་དུན་པ་ཉིར་གཞག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་

@168B ཕྱིར་རྟ་ དང་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོས་པ་དང་སོགས་པ་བསམ་པ་དང་སྦྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ། འདི་སྐྱེས་ཐོབ་མིན་ཏེ། སྒོར་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་འབྲེལ་པ་དུན་པ་ཉིར་གཞག་ནི། ཤེས་རབ་དང་

མཚུངས་ལྡན་དང་འབྲེལ་པ་ལ་གཞག །གསུམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བཞག་གོ །དྲན་པ་ཉིར་བཞག་གི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རིམ་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་བཞག་སྟེ།

སྔ་མ་སྔ་མ་རབས་པས་རྟོགས་སྨྲ་པའི་ཕྱིར། དུན་པ་ཉིར་གཞག་ལ་བཞིར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་གཙང་བ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། སེམས་རྟག་པ་དང་། ཆོས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག

བཞིའི་གཉེན་པོར་བཞི་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྟེ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་།

སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ལྟའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དོགས་གཅོད་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟེ་ལ་དམིགས་

པ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་དོར་བར་གྱུར་པ་འབྱུང་ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དོར་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་སྐྱེ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དོར་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དང་།

རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚང་བར་སྟོན་པ་ཡིན། དོ་བ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་འཕེལ་བ་ལས་རྟེ་མོ་རོ་གྱུར་པ་འབྱུང་། །ཅིའི་ཕྱིར་རྟེ་མོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྟེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@169A ཞེས། །རྟེ་མོ་དེ་ཡང་དྲོ་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་བཞིའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དང་། རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚང་བར་སྒོམ་པ་ཡིན། དོན་རྟེ་གཉིས་ཀ་དང་པོར་བདེན་པ་ལ་ཆོས་དྲན་པ་ཉིར་བཞག

ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཏོད་ཅིང་། དན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །རྟེ་མོ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་འཕེལ་བ་དེ་ལས་བཟོད་པ་ཡང་སྐྱེའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

བདེན་པ་ལ་ཆེར་བཟོད་པའི་དོན་ཀྱིས་ནི་འོ། །དེ་ལས་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ཚུལ་རྟེ་མོ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དྲན་པ་ཉིར་

གཞག་གིས་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་འདོད་བར་གཏོགས་པའི་སྟུག་བསྔལ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག

ཀུང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཐམས་ཅད་གཅོོད་པོ་ཤུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀུང་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ནི་དྲོ་བ་ལ་

སོགས་པའི་སྤྲོར་ལམ་དུ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་འཕགས་པ་ལའང་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བས། དོ་བ་སོགས་ཀུང་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་

པ་ནི། སྤྲོར་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་སྐོམ་བྱང་གཅོོད་ནོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་གཅོོད་ནོར་གྱུར་བ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ས་གང་ལ་རྟེན་ཞེན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོག་མི་ལྡོག་མེད་དང་། བསམ་གཏན་

@169B ཁྲུད་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བསྟུས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་དབྱངས་སྤྲོགས་ལྟར་ན། དོད་རྩེ་གཉིས་ནི་འོག་འདོད་པ་ནའང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། གང་

གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲོར་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་ལྷ་དང་བླིང་གསུམ་གྱི་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཚོས་མཆོག་བྱད་མེད་ཀྱིས་འཐོབ་ན་སྐྱེས་བ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་འཐོབ་པར་

འགྱུར་ཏེ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཚན་གྱུར་བ་འམ། ཡང་ན་འདོད་པར་སྐྱེས་ན་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་པས་ནི་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་འཐོབ་ཀྱི། བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མི་འཐོབ་བོ། །འོན་སྨྲོར་ལམ་དེ་དག

གང་གིས་གཏོང་ཞེ་ན། འཕགས་པས་སྨྲོར་ལམ་དེ་དག་ས་བོན་ནས་གཏོང་ལ། འཕགས་པ་མིན་པས་འཆི་བས་གཏོང་ངོ་། །དང་པོ་དྲུག་རྩེ་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ཡོངས་སུ་

ཉམས་པས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ཚོ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་སྐྱོ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཉམས་ཆོ་སྟོན་མེད་པ་འཐོབ་ཀྱི་

སྟར་བཏང་བ་མི་འཐོབ་སྟེ།

འཁོར་ཡང་མ་འདྲིས་ཤིང་འབོད་པས་བསྟུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཉམས་དང་རྣམ་ཉམས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཉམས་པ་གཉིས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། ལོངས་ཉམས་ནི་

ཉེས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་ཉམས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་བྱས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་སོ་སྐྱེ་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་སྟོང་ལམ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་གང་དང་ལྡན་ཞེ་ན།

@170A ཞེས། །དྲོད་ཐོབ་ནས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་འེས་པར་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར། རྩེ་མོ་ཐོབ་ནས་མཚུངས་མེད་བྱེད་པ་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་། དག་བའི་རྩ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་

དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་རིང་དུ་བསྲིངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དྲོད་རྩེ་གཉིས་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་ལོག་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་སྲུ་འབྱུང་གྱི། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་

སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཞེག བྱང་སེམས་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་གསུམ་པ་བཟོད་པ་འབྱིང་མན་ཆད་ཐོབ་ན་

ཡང་འགྱུར་དུ་རུང་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལ། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་བས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དོད་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་རིགས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེས་དོད་

ནས་བྱང་ཆུབ་བཟང་མི་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱི་བར། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ལ་ལམ་ཀུན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་ནས་སྐྱེའམ། དེའི་སྟོན་དུ་ལམ་གཞན་འགྲོ་དགོས་ཞེན། དེས་འབྱེད་

ཆ་མཐུན་གྱི་སྟོན་དུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་ནས་ཅི་ཙམ་ན་ཐར་པར་འགྱུར་ཞེན། སྐྱར་བསྡིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ། སྡིད་པ་དང་པོ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྒྱིད་གཉིས་པ་ལ་

ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བསྒྲེད། གསུམ་པ་ལ་འཕགས་ལམ་ཕོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེན་ཏུ་མྱུར་ན་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྒྲེད། གཉིས་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་

@170B དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྒྲེད་དེ། ཚོ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་དེ་གང་གི་ནང་ནས་འཕེན་ཞེ་ན། སྒོང་གསུམ་གྱི་མི་ཡི་ནང་ནས་

འཕེན་པར་བྱེད་དེ། མི་ཤེས་རབ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་ལས་གཙོ་ཆེའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཆོག་ལས་

གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཆོག་ལས་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྐྱེའོ། །དེས་གང་ལ་དམིགས་ན། དེས་ནི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་

ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་འབྱུང་། འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ནས་ཚོས་བཟོད་དང་ཚོས་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་ལྷག་མ་གྲོང་མའི་སྤྲུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་

བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་སྐྱེ་ལ། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་དམིགས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞི་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ །དེ་དག

བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བ་མངོན་རྟོགས། དམིགས་པ་མངོན་རྟོགས། བྱ་བ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་ས་བདུན

ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་མཚོག་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཟོང་དེ་གཉིས་ལས་གཉིན་པོ་གང་ཞེ་ན། བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་གཉིན་པོ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་པོ་ཕྱིར་ཕྱུང་བ་བཞིན། ཤེས་པ་

@171A ཞེས། ।བ་རྒྱད་ནི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོ་འཕར་བཅད་པ་བཞིན་ནོ། ।དེ་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་

མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་སྡུང་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ནི་སྟོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་ཀྱང་ལྡན་

ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༈ །གསུམ་པ་བདེན་བ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ་༈ ཏེ་བསྟན། མཐུག་བསྟུ་བའོ། ।དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་། མཐར་གྱིས་

པའོ། ।དང་པོ་ལ་ཞུགས་

གནས་གཉིས་དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཏུ་གནས་པའི་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་ཆོས་ཅན། དད་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་དད་པའི་ཚོགས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་

ས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གནས་པའི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དྲིན་མི་འཛོག་པར་ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་

པས་སྣང་བར་བྱ་བམ་སྣང་པའམ། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་རྣམ་པ་ལྟའི་བར་བཅོམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་བོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཉོན་དྲུག་བ་ནས་དགྲ་པ་ཚུན་ཆད་ཏེ་བརྒྱད་པ་བད་པ་དེ་འབྲས་བུ་གཉིས་བ་

ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། པང་ན་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་

@171B འབྲང་གང་ཞེག་འབྲས་བུ་གང་ལ་ཞུགས་པ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཡིན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་དབང་པོ་རྩུལ་པོ་དེ་དང་བས་མོས་པ་ཡིན་ཏེ།

དད་པས་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དེ་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྐོམ་སྤང་རྣམ་པ་ལྔའི་བར་སྤངས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་

གནས་པ་དེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་བསྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་

ཞུགས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་བོ་ཐོབ་པ་གང་ཞེག། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་གནས་ཅམ་བོམ་ཐོབ་པར་འབྲས་གནས་ཁྲོད་

པར་ཅན་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གོ། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱིས་དང་ས་ནི་ཉས་པ་རྣམས་

དགུ་དགུ་པོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། དེ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་སྤྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་བསྟེམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཆུང་ངུར་ཀྱང་མ་སྤངས་པ། རེ་ཤར་ཏེ་

@172A ཞེས། །མཚོག་ཏུ་ཐོགས་ན་སྤྲིད་པ་ལན་བདུན་ལེན་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གང་ཞེ་ན། སྤང་ཐའི་ཁྲད་པར་འདོད་ཉོན་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། དབང་པོའི་

ཁྲད་བར་ཉོན་མོངས་གང་སྤངས་པའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ། སྐྱེ་བའི་ཁྲད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་ཚོ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་པ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་མིའི་

རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས། འདོད་ཉོན་གཅིག་ནས་རྣམ་པ་ལྔའི་བར་བཅོམ་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་

པར་ཅན་དེ་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ནི་ཞུགས་པ་འང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་ནི། འདོད་ཉོན་རྣམ་བ་དྲུག་པ་ཟད་བར་གྱུར་བ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྷའི་ནང་དུ་

ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དོན་གྱིས་ནི་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཕྱིར་འོང་ཚོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྤང་པའི་ཁྱད་བར་ཉེས་པའི་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། དབང་པོའི་ཁྱད་བར་ཉོན་མོངས་པ་གང་སྤངས་པའི་

གཉིན་བོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ། སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཚོ་གཅིག་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ཉོན་གཅིག་གིས་བར་ཆོད་པ་ནི་ཕྱིར་འོང་ཚོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག

པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲུད་པར་ཅན་དེ་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་ཞུགས་པ་ལིན་ནོ། །གཉིས་བལ། སྒྲིང་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་

@172B པོ་ནི།། ཕྱིར་མའོང་ཞུགས་པ་དེ་འདོད་ཉོན་དགྲ་བ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། སྟེལ་མ་སྟོམ་པ། ལུས་མངོན་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དོན་གྱི་ཁྲུད་བར་རོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོ་དང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྱོ་གཉིས་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷ་ཡོད་དེ། བར་དོར་འདའ་བ། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ། མངོན་པང་

འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་བར་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འཕོ་བ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ།

བསམ་གཏན་སྒེལ་ན་འོག་མིན་འགྱོ་དང་། བསམ་གཏན་སྒེལ་བ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་འགྱོ་བ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོག་མིན་འགྱོ་དེ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། འཕར་བ་དང་། བྱིད་དུ་འཕར་བ་

དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་མེད་ཉིར་འགྱོ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་

ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདི་ལ་སྙུངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཞན་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཚོས་ཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་པ་གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་

པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྱོ་དགུར་བཤད་དེ། དང་བོ་ལ་སྨྲར་བར། སྨྲར་བ་མ་ཡིན་བར། དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ། འདུ་

@173A ཞེས། །བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་འཕར་བ། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་སོ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གང་ལས་བཞག་ཅེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་

དགྲ་བོ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས། ལས་དང་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་བཞག་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་མངོན་བར་འགྱུབ་པའི་ལས་དང་། བར་པ་གསུམ་སྐྱེས་ནས་སྐྱང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་

ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། དང་པོ་གསུམ་དབང་བོ་རྣོ་བ་དང་། བར་པ་གསུམ་དབང་པོ་འབྲིང་དང་། ཐ་མ་གསུམ་དབང་བོ་རྟུལ་བ་དང་། དང་པོ་གསུམ་ཉིན་མོངས་ཆུང་བ་དང་། པར་པ་གསུམ་ཉོན་

མོངས་འབྲིང་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ཉིན་མོངས་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་བར་མ་ལས། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགྲ་བོ་དེ་

དག་ལས་གོང་དུ་འཕོ་པ་གསུམ་དུ་

མ་བྱེ་བར་དམ་པའི་འགྲོ་བདུན་དུ་འདོད་བ་ཡིན་ནོ། །སྨྲབ་པ་ཚགས་བཅས་དམ་པའི་འགྲོ་བ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དམ་པ་དགེ་བ་ལ་འཇུག། དམ་མིན་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག། ཁམས་གོང་དུ་སོན་པ་ཕྱིར་

མི་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་འགྲོ་བར་ཟཱཊ་ན། སྒྲོབ་པ་ཚགས་བཅས་ལ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོ་ལས། སྐྱེས་བུ་དམ་བའི་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་

དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་རྣམ་གྲངས་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་

@173B རྒྱུ་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་དེ། འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་ཤེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུར་བའི་འཕགས་པ་ཁམས་གཞན་དུ་འགྲོ་

བ་མེད་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། བདག་ནི་ཐ་མར་ཉམས་ན་ལྷ་གང་འོག་མིན་ཞེས། །རྣམ་པར་གྲགས་བ་དེར་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཁོག། ཅེས་སྨྲས་པ་དང་འགལ་འོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མངོན་བ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་མི་དག་གི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྒྱ་བྱིན་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་གང་མར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་དབང་པོ་འཕོ་བ་མི་སྟེན་ཏེ་

མི་ཉམས་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཡོ་ཅེང་། ཚོ་རབ་གཞན་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་འདྲིས་པས་དབང་པོ་རྣམས་ཆེས་སྨིན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ནི། བསམ་གཏན་སྤྲོལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ། ཞེས་བཤད་ན། དང་

བོར་བསམ་གཏན་གང་སྤྲོལ་ཞེ་ན། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤྲོལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལམ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྤྲོལ་ན་དང་པོར་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད། དེ་

ནས་ཟག་བཅས། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་ཟག་མེད། དེ་ནས་ཟག་བཅས། དེ་ནས་ཟག་མེད་ལ་སློབས་པར་འཇུག། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་རེ་རེར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤྲུལ་བར་ནུས་བ་ནི་ སྤྲུལ་སྐྲོམ་གྱུབ་པའི་ཚད་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

སྤྲོབ་དཔོན་ན་རེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྤྲུལ་ནུས་པ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མེད་པས། རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སློབས་བར་འཇུག་ནུས་བ་སྤྲུལ་སྐྲོམ་གྱུབ་བའི་ཚད་ ཡིན་ཞེས་གསུང་། དགོས་བ་གང་

@174A ཞེས། །གཡོ་སྤྲུལ་ན། གནས་གཙང་མ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་པ་ཐག་བསྲིད་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ། འོན་གནས་གཙང་

མ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། བསམ་གཏན་སྤྲོལ་བ་དེ་ནི་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤྲོལ། འབྲིང་དྲུག་སྤྲོལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤྲོལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་ གཉིས་སྤྲོལ། ཆེས་ཤིན་

ཀུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྦྲེལ་ཏེ་རྣམ་པ་ལྔར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་གང་ཞེ་ན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་མངོན་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན་

སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་སྐྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་དེར་འདོད་དོ། །སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མདོན་དུ་བྱེད་དེ། སེམས་མེད་པའི་ལུས་ལ་

བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཞུགས་པ་དང་། གནས་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམ་སྐང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉེས་པའི་ཚ་བརྒྱད་

ཟད་པའམ། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་དགྲ་པ་སྐང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་བ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་དགྲ་པ་སྟོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ནི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་

བྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་སུ་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་པ་མིན་ཚད་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ། ཤེས་པའི་

@174B འབྱུང་ཚུལ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་བསྟན། ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ། །དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཚུལ། དགྲ་བཅོམ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དེས་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་

ཚོམ་ གང་ཟག་དེ་ལ་མི་སློབ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་གཞན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་སློབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་མཐར་ཐུག་ཉན་ཐོས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འོས་པ་དང་། ཚགས་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་

མཆོད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་བདུན་ནི་སློབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་སློབ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེ་ནི་སློབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་།

བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་བ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལམ་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་། ས་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་། ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་པ། །དང་པོ་ནི། མི་སློབ་པ་དེ་ཡང་གང་

གིས་ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་ལས་ཆགས་

པ་དང་འབྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་རྩེ་ལ་གོང་ས་མེད། རང་ས་སྲིད་པ་རྣམས། འོག་དམན་པའི་ཕྱིར། གཞན་འོག་བ་རྣམས་བརྒྱད་ལས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆགས་པ་དང་

འབྲལ་ལོ། །འོ་ན་འཕགས་པ་དང་སོ་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན། ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག

@175A ཞེས། །བཅས་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། སོ་སྐྱེ་ལ་བྱལ་ཐོབ་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཀྱང་བྱལ་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་

ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་ཐོབ་འཐོས་པའི་ཚེ། ཅི་ཡང་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་བཏང་ལ། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། མ་ཁྲབས་སྟེ། སྲིད་རྩེའི་ཕྱེད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་ཐོབ་འཐོས་པའི་ཚེ། སྲིད་རྩེའི་ཕྱེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་བཏང་། ཟག་བཅས་དང་མི་ལྡན་ཡང་གང་སྟེངས་པ་

དེའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། བྱེས་པ་གོང་བསམ་གཏན་དང་ཐོ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་བ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་བཏང་། ཟག་མེད་དང་མི་ལྡན་ཡང་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་

མི་ལྷན་བ་བཞིན་ཡིན་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་གང་གིས་ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉོན་བསྟོགས་ཟག་མེད་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡིས་ས་ཐམས་ཅད་ཡས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ།

ཉོན་བསྟོགས་ཡིན་པས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་རང་ས་དང་གོངས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉོན་བསྟོགས་ཀྱིས་ས་འོག་མ་ལས་རྒྱལ་པའི་རྣམ་གྲོལ་

ལམ་ཐམ་དེས་གང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀ་ས་དང་པོ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་དབང་བོ་རྣོན་ཚོར་བ་སྤྲོ་ཆུས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ། དབང་པོ་རྟུལ་ན་

@175B ཚོར་བ་སྤྲོ་མི་ཆུས་བས་ཉོན་བསྟོགས་ལས་མཐའ་རྣམ་གྲོལམ་ནི་ཉོན་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ལ། གོང་མ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་ཉོན་བསྟོགས་ལས་མཐའི་

རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི་དངོས་གཞིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཆོར་བ་མཐུན་ཞིང་། དངོས་གཞི་མཐོང་བལ་གྱས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་

ལམ་གཞན་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་དང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ་བ་ཡིན་གྱི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དེ་བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་

ཅན་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་བའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། ཞི་སོགས་རགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གང་དང་འོག་སའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་

ནོ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །ཞེས་བཤད་ན། ཟང་ཤེས་ལས་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན། ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་བློ་གྲོས་ཤེས་བ་སྐྱེ། གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་བ་མི་

གཡོ་བའི་ཆོས་ཅམ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཟད་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ན་མ། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་སྐྱེའོ། །འོན་མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་བསྟན་ན། དགེ་སློང་གི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཏི་མེད་བར་ཆར་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་དུ་བྱེད་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པའི་

@176A ྱྱ། །ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ན་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས། དེ་དག་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུའོ། ང་ཡང་འདུས་བྱས་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་འདུས་

མ་བྱས་ནི་བད་པ་སྟེ་སྤངས་པ་རྣམས་དང་བཅས་པའོ། །འོན་འབྲས་བུ་གཉིན་བཞག་པ་གྲངས་ཉུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་གནས་སྐབས་གང་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་དག་ནི་སྲིད་

བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ལྟ་གང་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་སྟོན་དུ་ཞུགས་པའི་ལམ་བཏང་བ་དང་། གཞན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཟད་པ་སྟེ་སྐྱངས་པ་རྣམས་བསྟོམས་པ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་།

རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའོ། །ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་

འབྲས་བུ་དེ་དག་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོད་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐྱངས་པ་དང་བསྟེས་པས་ཏེ་བསྟོམས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་

གྱིས་དེ་འདྲའི་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་ནི། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ཚངས་པའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚངས་བ་ནི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ཚངས་པའི་

འཁོར་ལོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཚངས་པ་ཡིན་ལ། དེས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ང ཥ སྐྱོར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་མཐོང་ལམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཕོར་

@176B ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྣུར་བར་འགྲོ་བ་དང་། སོགས་པ་ཡུལ་གཞན་དོར་ནས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ཡིས་ཤ རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་རྣལ་དུ་འགོད་བར་བྱེད་

པ། མཐོ་བ་ལ་འཕར། དམའ་བ་ལ་འབབ་པར་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་སྣུར་བར་འགྲོ་བ་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་པ་གཞན་དོར་ནས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་

མོངས་པའི་ཐོབ་པ་གཅོད་བས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱས་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐབ་འཛིན་པས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད། ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་འཕར། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་འབབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་

དབྱངས་སྒྲོགས་ན་རེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་དག་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་བས་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཞེས་བཅར། ཆོས་མཆུངས་ཏེ། འཁོར་

ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཛིན་པའི་ལྟེ་བ། སྟུད་པའི་སྐུ་ཁྱུད་འཕན་ཚུན་འཇུག་པའི་རྩེ་བས་གསུམ་ཡོད་ལ། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས། ལྟེ་བ་དང་འབྲ་བར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་

སོགས་དེ་དག་ལ་རག་ལས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྐུ་ཁྱུད་དང་འབྲ་བར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་བཞི་ནི་རྩེ་ས་དང་འབྲ་བར་ཕན་ཚུན་འཇུག་པར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། བྱག་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་གི་རྟེན་ལ་འཐོབ་ཅེ་ན། འདོད་པར་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་འཐོབ་ལ། ཐ་མ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཅར་དུ་འཐོབ། འོ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཕྱིར་འོང་གི་

@177A ཞེས། །འབྲས་བུ་དང་མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འཐོབ་མོད། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མི་འ་
ཐོབ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྤྱི་བ་ལ་འཁོར་བ་ལ་སྤྱོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དགོས་ལ། གང་གིས་སོ་སྐྱེ་འཁོར་བ་ལ་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་། བཅུ་ཚན་བཅུ་
བའི་ལྷང་ལས། ཕྱིར་མི་

འོང་ལྟ་པོ་དེ་འདིར་རྩོམ་ཞིང་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁྲད་པར། ཉམས་བའི་དབྱེ་བ། དབང་པོ་འཕོ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་

གཡོའི་ཟད་ཤེས་ལས། ཞེས་བཤད་ན། དགྲ་བཅོམ་བ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་བའི་ཚོས་ཅན། འཆི་བར་སེམས་པའི། རྟོས་
སུ་སྲུང་བའི། གནས་པ་ལས་མི་

བསྒོད་པའི། རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྟ་ནི་དང་པས་མོས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་མོས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་དུས་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་

གྲོལ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོ་བྱད་ཚང་བ་དང་། ནད་མེད་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་མི་གཡོ་བ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་

མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དུས་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་དགྲོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཐོང་སྤོང་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤོང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ནམ།

@177B ཕྱིས་དགྲ་བཅོམ་བ་སྤོང་པའི་ཚེ་�älཿ ན་དེའི་རིགས་སུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་དང་། ཁ་ཅིག་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་དབང་པོ་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་པ་ལས་བྱུང་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཚེས་

ཅན་དེ་དག་རིགས་དང་འབྲས་བུ་གང་ལས་ཉམས་ཞེན། བར་པ་བཞིན་རིགས་ལས་ཉམས་ཏེ། དམའ་བར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་ནི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལས་དམན་པའི་རིགས་

མེད་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ། དབང་པོ་རྣོ་བས་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་རྟུལ་བས་ཉོན་མོངས་སྤང་སྤྱི་བའི་

ཕྱིར། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣོ་བས་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དད་པའི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མེད་དེ། མི་སློབ་པའི་ཚ་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་

ནི་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་ལམ་

གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པའི་ཚ་དེའི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བས་ཤ་ པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དང་པོ་

རྒྱུན་ཞུགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་

དེ། དེ་མཐོང་སྣང་སྣངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། མཐོང་སྣང་སྣངས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ། དེ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག

རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིགས་དྲུག་པོ་དེ་དག་བཅོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་ནམ་ཞེ་ན། སྒོམ་པ་དང་འཕགས་པ་མིན་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡང་རིགས་དྲུག་དང་ལྡན་ཏེ། དག་བཅོམ་གྱི་སྟོན་དུ་རིགས་

@178A ྱ།། །དྲུག་འབྱོ་བའི་ཕྱིར། ལམ་གང་ལ་གནས་པའི་ཆེ་དབང་པོ་འཕོ་ཞེན། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་བའི་ཚོ་དེ་ནི་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་དེ། དེ་སྐྱེ་པས་སྒོོ་བ་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ལམ་གཞན་

ལ་གནས་ནས་དབང་པོ་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉམས་པ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཤོར་བ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པ་མ་ཐོབ་

པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ཐོབ་པ་ཉེར་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་(GPA)ལ་མངའ་ཞེན། སྤྱོད་པ་ལ་ཐ་མ་ཉེར་སྤྱད་ལས་ཉམས་པ་མ་ངའ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་

ལ་མངའ་བརྟེས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་མངོན་དུ་མ་མཛད་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བར་མ་མཐོང་བ་ལས་ཉམས་པ་འོང་མང་བསྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ནི་ཡོངས་

ཉམས་རྣམ་པ་གསུམ་གཡོད་དོ། །དབྱ་བཅོམ་དབང་བརྒྱལ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ན་སྲིད་པ་དང་ལྡན་པས་སྲིད་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་སོར་མ་ཆུད་ཀྱི་

བར་དུ་འཆི་བ་མེད། འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱ་བར་དུ་དེ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལམ་སྒྲུབ་བ་ལ་བརྩོན་བའི་ཕྱིར། བཞི་བནི། དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་ལམ་དུ་དགོས་ཞེ་ན། རྩོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་

འཕོ་བའི་ཚོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགོས་ཏེ། དབང་པོ་རྣུལ་བའི་རིགས་ཡུན་རིང་དུ་ཞིན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་། དེ་འཇིག ༥ རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དད་མོས་པ་

@178B མཐོང་ཐོག་པར་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རེ་རེས་ཆོག་སྟེ། དབང་པོ་འཕོ་སྐུ་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་འཕོ་བའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་དབང་པོ་འཕོ་བའི་

རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ནོ། །གང་གི་རྟེན་ལ་དབང་པོ་འཕོ་ཞེན། མིའི་ནང་དུ་དབང་པོ་འཕོ་སྟེ། འབད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་ཞེན། མི་སློབ་པ་ཟག

མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཕོ། སློབ་པ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཕོའི། གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཕོ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕྱིར་མི་འཕོ་བ་དབང་པོ་འཕེལ་བ་དབང་པོ་རྣུལ་ཞིང་བོས་བསྟུས་པའི་འབྲས་བུ་ཐུབ་པར་

ཅན་བཀང་སྟེ་དབང་པོ་རྣོན་བོས་བསྟུས་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པ་ཅ། གང་ཞེག །ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྟུས་ན་མེད་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དབྱ་བཅོམ་

བ་དེ་ལ་དགྱེ་ཡོད་དེ། ཆ ས་ངར་རྒྱས་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས། མི་གཡོ་བའི་ཚེས་ཅན་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་དབང་པོ་སྦྱངས་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོས་པས་བདུན་དུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དབྱ་བཅོམ་པ་དགྱར་འེས་ཏེ། དབང་པོ་རྣམ་པ་དགུ་བཅན་དུ་འེས་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་གང་ཟག་བདུན་ཡོད་དེ། དད་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉི་དག་ལུས་མ་ངོན་བྱེས་

དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་ཟག་བདུན་པོ་དེ་གང་གི་སྐོ་ནས་བཞག་ཅེ་ན། སྔ་མ་གཉིས་སྟོང་བའི་སྐོ་ནས་བཞག་སྟེ། གཞན་ལ་དད་

@179A ཞེས། །པའི་ཚོག་གི་རྟེས་སུ་འབྱངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྱངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། བར་པ་གཉིས་པོ་དབང་པོའི་སྟོབ་ནས་

བཞག་སྟེ། དད་པ་ལྟག་པ་དང་ཤེས་རབ་ལྟག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ལུས་མངོན་བྱེད་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་སྟེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་

བཞག་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་སྟོམས་འཇུག་དང་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་གིས་རྣམ་ཐར་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་

ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པོ་དེ་དག་རྩས་སུ་བསྟན་དུག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་གཉིས། སྒོམ་ལམ་ལ་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས། མི་སློབ་

ལམ་ན་དུས་དང་སྦྱོར་བ་དང་མི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོན་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འགོག་སྒོམས་ཐོབ་པའི་དབྱ་བཅོམ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་

རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ཏེ། སྒོམས་འཇུག་གིས་རྣམ་ཐར་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་འགོག་སྒོམས་མ་ཐོབ་པའི་དབྱ་བཅོམ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་

ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། སྟོབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་གང་གིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒོམས་འཇུག་དང་དབང་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

@179B པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒོམས་འཇུག་དང་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མི་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལ། སྦྱོར་སོགས་བཞི་བཤད་པ། གནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ལམ་བཤད་པ་

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་ལམ་ལ་དུམ་བཤད་ན། བསྡུ་ན་དུ་ཞེ་ན། མདོར་ན་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བའི་སྒོར་བའི་ལམ་དང་། སྣང་བྱ་

དངོས་སུ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྣང་བྱ་ལས་དང་པོར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ལྔ་ལ་མངོན་ཞེས་སྡུར་བ་སོགས་བཞི་

བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྟེ། ཡན་ལག་གིས་ཟིན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པས་རང་གི་དང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་གཞན་དག་གི་ལམ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་

མ་ཟིན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་མི་མཉམ་པས་འབད་ཅ། པས་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་དང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་ཞིང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར།

དབང་པོ་རྣལ་ཐའི་ལམ་ནི་མངོན་ཤེས་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཤེས་པ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ནི་མངོན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མིར་གི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ། ཇས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ། སྟེ་ཚན་གྱི་གོ་རིམས། དེ་བཞིའི་ཁྱད་པར། ས་གང་གིས་བསྟུས། ཞར་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཚུལ། མི་སློབ་པའི་ཆོས་བྱེ་བག་ཏུ་ཟཁད་པའོ། །དང་ཕྱ་པོ་ནི། དན་

@180A ཞེས། །པ་ཉིར་གཞག་སོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་པོ་བྱང་ཆུབ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མིང་

གི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་རྩལ་སུ་བསྟུན་བཅུར་འདུས་ཏེ། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། དགའ་བ་དང་། རྩོག་པ་དང་། ཚུལ་

ཁྱིམས་དང་། ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དན་པ་ཉིར་གཞག་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འདུས། ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟོན་འགྱུས་སྡུ་འདུས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ནི་གཙོ་བོ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལས་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྟེ་ཚན་བདུན་པོ་དེ་གནས་སྐབས་གང་ལ་བཞག་ཅེ་ན། སྟེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། ལས་

ནི་དང་པོ་བདག ཥ དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི་སྐོམ་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བཞག་གོ །བཞི་པ་ནི། སྟེ་ཚན་བདུན་པོ་དེ་ལ་ཟག་བཅས་གང་ཟག་མེད་གང་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་འཕགས་

ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་སྐོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ན་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་ན་ཡང་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། ས་གང་ན་དེ་དག་ཡོད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་སྟེ་ཚན་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད། ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ན་དག་འ་ཙ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཡོད། དག་ཅ་མ་གཏོགས་ཏེ། ས་འོག་མས་

@180B ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ནི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ན་རྟོག་པ་དང་དགའ་བ་དེ་གཉིས་མ་

གཏོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ནའང་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ནའང་དེ་གཉིས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མ་

གཏོགས། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་

ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པ་འདོད་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེ་ནའོ། །དེ་གཉིས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱག་པ་ནི། མདོ་ལས། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་

བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་

ནས་དང་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་། འཕགས་པ་དགྲེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་འཕགས་པ་

དགྲེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་དེའི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ། ཡང་ཞེས་པས་སྡུམ་གཉིས་ལའང་ཤེས་ནས་དང་

པ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་རྟོས་ཤ་སྟ་

གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་གསུམ་དད་པ་དང་ཕྱི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་མོད་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྦྱང་བྱ་སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས།

@181A ཞེས། །དང་པོ་ནི། མི་སྣོད་པ་ཡན་ལག་བཅུ་ལྔན་དང་། སྣོད་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྔན་དུ་བཞད་ན། མི་སྣོད་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ། སྣོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་

ཞ་ན། སྣོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་མ་བཞད་དེ། སྣོད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་བཞད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་

ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་དང་། མོས་པ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་སྣོད་པའི་ཡན་ལག་ནི་འདུས་བྱས་རྣམ་

གྲོལ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་གཏི་མུག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་ཡོད་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་

སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སློབ་པའི་སེམས་དུས་གསུམ་པོ་གང་སྨིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་སེམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་པ་སྨིན་པ་ལས་

ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལམ་དུས་གསུམ་པོ་གང་གིས་སྨིན་པ་སྤྲོང་ཞེ་ན། འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་དེའི་སྨིན་པ་རབ་ཏུ་སྤྲོང་རོ། །འོན་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་

ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཟཱད་ན། དེ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་དེ་ཉིད་ལ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཁམས་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་ཆགས་ཀུན་ཟད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་

@181B བྲལ་བའི་ཁམས་དང་སྣང་བའི་ཁམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྣང་བ་དག་གོ། འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་ཡིད་འབྱུང་

བའི་ལམ་དེས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བས་ཁྱབ་བམ་ཞེན། སྡུག་བསྔལ་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་བློ་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ཤེས་ནི་ཡིད་འབྱུང་མིན་ཏེ། དམན་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་སྣང་བྱ་དངོས་སུ་སྟོང་བའི་ལམ་ཀུན་བྱེས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བྱའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་ལ་སྤྱ་བཞི་སྟོང་དེ། སྡུག་ཀུན་ལ་དམིགས་

པའི་སྟོང་བ་དང་ཁྱད་པར་དང་

རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་ཡིད་འབྱུང་ཡིན་ཀྱི། འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ་མིན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་གཉེས་ཀ་ཡིན། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་

འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ཀྱི།

ཡིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་དང་ཁྱོད་པར་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དྲུག

པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།། ༄ །།བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་གནས་ལ་ལྔ་སྟེ། ཤེས་པའི་གཞི། ཤེས་པའི་རང་བཞིན། ཤེས་པའི་ལྡན་པ། ཤེས་པའི་ཐོབ་པ། ཤེས་པས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་

@182A ཞེས། །པོ་ནི། གོང་དུ་བཟོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞད། ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞད། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞད། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་ཀྱང་བཞད་ན། བཟོད་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་མིན་པ་དང་། ཡང་དག

པའི་ཤས་པ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། དྲི་མ་མེད་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་ཚིམ་མ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་

ཚོམ་སྤྱོང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཐུགས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་

ཐུགས་ཅན། ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཐུགས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཐུགས་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཐུགས་ངེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཚོས་ཅན། ཤེས་

པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ལྟ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་དྲུག་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྟ་བ་འང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ། བསྟུན་ཡུལ་དང་བཅས། དབྱེ་བ་ཁྱད་

པར་དང་བཅས། གྲངས་ངེས་གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་དང་བཅས། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག། ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། བསྟུན་གཉིས་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་བྱམ་སྐང་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@182B ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རང་དང་རང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་རིག། སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་དེ་ཡང་རིག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་ནི་

འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྒྲོད་ཕྱ་ཡུལ་ནི་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་

གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་བྱ་བྲག་གིས་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཤེས་པ་དེ་

དག་ལས་ནི་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་བཞག་སྟེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་སྟུག་བསྔལ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་སྟུག་བསྔལ་ཤེས་ཏེ་སྤང་ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་སྟུག་བསྔལ་དང་ཀུན་ཀློང་འབྱུང་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྗེས་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་ལ་

དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་

པའི་སྟུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཀུན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་ཕ་རོལ་སེམས་རིག་པ་བཞག་སྟེ། དེ་བཞི་

པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཤེས་དེས་གང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། དེས་ནི་ས་འདས་པས་འོག་མའི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་གོང་མའི་སེམས་མི་རིག། དབང་པོ་འདས་པ་དབང་རྟུལ་དད་མོས་པ་ལྟ་

བུའི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་

@183A ᦀᦀ། །ᦓᦵᦎᦑᦷᦑᦷᦓᦱᦑᦷᦒᦷᦑᦷᦎᦷᦑᦷᦟᦷᦑ

དུ་མི་བྱེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་པ་སྟེ་གསུམ་རིག་གི་གཞན་མི་རིག་གོ །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་བ་

མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ཀུན་རིག་སྟེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་ཤེས་པ་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་ལ་སྟུག

བསྟལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པའི་ཚྭོའོ། །སྟུག་བསྟལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་སྐར་ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པའི་ཚྭོ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཚྭོར་འདོད་

དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་བཟུང་འདོག ༥ པའི་རྒྱུ་

@183B མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་རྟོག་ཤེས་པ་བཞག། གཉིན་པོ་ལས་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་བཞག། རྣམ་པ་ལས་སྟུག་ཀུན་ཤེས་པ་བཞག། རྣམ་པ་དང་སྟོང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལས་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་བཞག །

སྟོང་བ་བྱས་པ་ལས་ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་བཞག། བྱ་བ་བྱས་པ་ལས་ཟད་པ་ཤེས་པ་བཞག། རྒྱུ་རྒྱས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ཕལ་ཆེར་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་

ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། རྟེས་ཤེས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་དང་། སྡུག་ཀུན་གཉིས་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་དམིགས་པ་སྤྱུག་ཀུན་གཉིས་ངེ་པོ་གཅིག་པ་དང་། འགོག་ལམ་གཉིས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་

པ་དང་། ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཞ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་བ་བྱས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཟད་ཤེས་བྱ་བ་བྱས་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་བོར་སྐྱེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟར་ཟག་མེད་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་

ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། རྟེས་ཤེས་གང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ནར་དེས་སམ་ཞེན། མཐོང་ལམ་ལ་དེས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ལ་མ་དེས་ཏེ། སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་

པ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་མའི་འགོག་ལམ་ལས་མི་དམན་པའི་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཉེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།

གོང་མའི་སྟུག་ཀུན་ལས་དམན་པའི་སྟུག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྗེས་ཉེས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣགས་རིས་འདྲ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྗེས་

@184A ཞེ། །ཉེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉེས་མ་སྐྱེས་པར་རྗེས་ཉེས་མི་སྐྱེ། ཆོས་ཉེས་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཉེས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འོ་ན། ཉེས་པ་བཟློ་པོ་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་

ཞེ་ན། ཆོས་ཉེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཉེས་པ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཟློ་བྱེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཉེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བཟློ་བྱེད་ཡིན་ལ། གཞན་དུའང་ཉེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞི་ཉེས་པ་ནི་རང་

རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞ་རོལ་ཡིད་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བཞི་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཅན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྫས་རེ་རེ་ཞིག་གི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། སེམས་སོ་སྐྱེ་དུ་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་བྱུང་མི་འཛིན། སེམས་བྱུང་ངོ་སྐྱེ་དུ་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་མི་

འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དྲི་མའོ་སྐྱེ་དུ་འཛིན་པའི་ཚེ་གོས་མི་འཛིན། གོས་སོ་སྐྱེ་དུ་འཛིན་པའི་ཚེ་དྲི་མ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མ་ཟད་པ་དང་མི་སློབ་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཅན་ནོ། །སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་

མ་གཏོགས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གིས་བྱ་བ་བྱས་སོ། །སྨྲིག་བསྟལ་ཤེས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དྲི་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། མེད་དེ། དེ་མེད་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པ་ན་རེ། གཞན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས། གནས་ཡོད་དང་གཞི་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུངས་

@184B པའི་ཕྱིར། འོན་བཅུ་དྲུག་པོ་རྟེས་སུ་དུ་ཞེན། ཇས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། བཅུ་དྲུག་པོ་སོ་སོར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟེ་པ་གཞན་ན་རེ། ཇས་བདུན་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྔལ་གྱི་བཞི་རྟེས་རེ་རེ་དང་། བདེན་པ་ཕྱི་མ་

གསུམ་གྱི་རྟེས་རེ་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཞི་བ་སོགས་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ངེས་འབྱིན་སོགས་རྟེས་རེ་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོན་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་

ན་རེ། རྣམ་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་དམིགས་པ་འཇིན་པར་བྱེད་དམ་ཞེན། ཤེས་རབ་དང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་དམིགས་པ་འཇིན་པར་བྱེད། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན་

ནོ།། །མདོ་སྡེ་བ་ན་ཅི། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་དམིགས་པ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པའི་འཇོག་སྟངས་ཀྱི་

བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལྟ་པ་ནི། ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།། གཞན་རྣམས་དག་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཤེས་སྒོམ་བྱུང་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་གང་། །རྟོག་དང་རིག་སྣང་ཀྱིས་བྱས་པའང་། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་

ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེར་བཤད་པའི་སེམས་ཤེས་དེ་འདིར་བཤད་པའི་སེམས་ཤེས་སུ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤེས་པ་བཅུའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤེས་པ་བཅུ་

@185A ཞེས། །པོ་དེ་ས་གང་ན་ཡོད་ཅེན། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ན་ཚོས་ཤེས་

ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་རྟེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྤྱས་པ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ན་ཡོད། སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྤྱས་པ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་

གསུམ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེས་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་དང་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་ཡོད། གཞན་ཞར་ལ་གྱི་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞིན་ཡོད་དེ། ལམ་སྐྱ་བ་ལ་རྟེན་དགོས་པའི་

ཕྱིར་᱾ འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། ཞར་ལ་སེམས་ཤེས་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་མེད་ལ་མི་རྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་

ཅན་ཡིན་གྱི། གོང་མ་ལ་མི་རྟེན་ཏེ། འདོད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཤེས་པ་

བཅུ་པོ་དེ་ལ་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་དུ་ཡིན་ཞེན། འགོག་པ་ཤེས་པའི་བློ་ཆོས་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་གཅིག་ཡིན། ཕ་རོལ་སེམས་བློ་ནི་ལུས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་མོ། །ལྷག་མ་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པ་

དུ་འགྱུར་ཞེན། ཆོས་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་རྗེས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་དགུ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་དགུ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་བློའི་ནི་ཆོས་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྟུག་བསྔལ་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་

@185B དམིགས་པའི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་བཞི་ཡི་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་འགོག་པའི་ཤེས་པའི་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་མིན་ཏེ།

འདུས་མ་བྱས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་གང་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་བཅུ་དག་ཏུ་ནི་ཕྱེ་ནས། ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་སྟུར་བར་བྱ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པ་དང་དྲི་མ་

མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ལ་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སོ། །འོན་ཏེ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་རིག་པ་

ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་པུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རང་དང་རང་གི་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་

པ་ནི་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་དེ་ཡང་རིག་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་རང་དང་རང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་མི་རིག་སྟེ། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་ཞིང་། རང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཤ་ཅང་ཉེ་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཞེས་པའི་ལྡན་པ་ནི། འོན་ཏེས་པ་དུ་གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཀུན་སྤོང་ཞེས་པ་གཅིག་པུ་དང་ལྡན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་དང་ཕ་རོལ་སེམས་ཞེས་ཏེ་

གཉིས་དང་ལྡན། འཕགས་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ཆགས་ཅན་ཀུན་སྤོང་ཞེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་ཀུན་སྤོང་ཞེས་པ་ཆོས་ཞེས་སྦྱག་བསྟལ་ཞེས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་

@186A ཞེ། །ལྡན་�writing དེ་ཡན་ཆད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་དྲུག་པ་བཅུ་པའི་ཞེས་པ་རེ་རེ་འཕེལ་པ་དང་ལྡན་པས་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལྡན་ནོ། །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ཆགས་ཅན་མིན་ན། ཀུན་སྤོང་ཞེས་པ་ཕ་རོལ་

སེམས་ཞེས་ཏེ་གཉིས་དང་ལྡན། དེས་འགྲེའོ། །བཞི་པ་ཞེས་པའི་འཐོབ་པ་ལ། ལམ་གང་དུ་ཞེས་པ་དུ་འཐོབ། ས་གང་དུ་ཞེས་པ་དུ་འཐོབ། འཐོབ་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་དུ་དུ་འཐོབ། སྒོམ་ལམ་དུ་དུ་འཐོབ། བཤད་

པའི་ལྷག་མ་ལ་དུ་འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ལམ་གང་དུ་ཞེས་པ་དུ་འཐོབ་ཅེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་ཀྱི། དེ་དག་མངོན་གྱུར་མི་འཐོབ་སྟེ། མཐོང་

ལམ་ལན་གཉིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་རྟེན་ཞེས་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཀུན་རྟོག་ཞེས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། བདེ་ན་བཟད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཞེས་ཆེའང་འཐོབ་པ་མ་ཞེ་ན། མི་འཐོབ་སྟེ། བདེན་པ་ཟད་པར་མ་

གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རྟེས་ཞེས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱང་བའི་ཀུན་རྟོག་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་ཟད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚ་ནས་ཀུན་རྟོག་ཞེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ལམ་

ལ་རྟེས་ཞེས་ཀྱི་ཆོ་ཀུན་རྟོག་ཞེས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་མཐའ་དག་སྒོམ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྟལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་མཐའ་ལས་བྱང་བའི་ཀུན་རྟོག་ཞེས་པ་མེད་པར་

ཐལ་ᄎ ᄯᅳག་བསྟལ་མཐའ་དག་ཤེས་པར་མི་རྟག། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤོང་པར་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤོང་བར་རྟག། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་སྒོམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་

@186B བྱའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་ཅེ་ན། མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རང་ས་དང་ལོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པོ། །འོ་ན་དེ་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་གང་ཡིན་ཞེན། འགོག་པའི་

མཐའ་ལས་བྱང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ། མཐའ་ཚོས་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། གཞན་གཉིས་ལ་བཞི་གཡོད་དོ། །དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་འབད་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་

སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚགས་བཅས་བཟུ་བྱག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པས་ཤེས་པ་བྱག་འཐོབ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཏེ་བྱག་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བ་འདི་བཞིན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་

འབྲི་ཁ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བློབ་སྟེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་

མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞ་རོལ་སེམས་ཤེས་མི་འཐོབ་སྟེ། ཚགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། སློབ་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དེའི་སྟེང་དུ་ཞ་རོལ་སེམས་

ཤེས་པ་སྟེ་བདུན་འཐོབ་བོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ་པ་སྟར་དང་འདྲ། དེའི་ཚོང་མ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བསྟན་པས་བདུན་འཐོབ་བོ། །ས་བར་པ་བདུན་ལས་

རྒྱལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སློབ་པའི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་འཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སློབ་པའི་སྤྲུལ་མ་སྒོམ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་དང་། ཚོང་མ་སྲིད་རྩེ་ལས་ཐོལ་བའི་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་ལའང་

@187A ཞེས། །སྔར་གྱི་བདུན་པོ་འཐོབ། རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕོ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཡང་སྔར་གྱི་དུག་གི་སྟེང་དུ་ཟད་པ་ཤེས་པ་བསྟན་པས་བདུན་འཐོབ་བོ། །སློབ་པ་དབང་པོ་སྦྱངས་པའི་ཚོལ་བ་ལ་

ཆགས་བཅས་ཡིན་ན། སྔར་གྱི་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་དེའི་སྟེང་དུ་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་བསྟན་བས་བདུན་འཐོབ། བམ་ཞེས་པས་ཁ་ཅིག་ཀུན་སྤྱོད་ཤེས་པ་འཐོབ་ཟེར། སློབ་པ་དབང་པོ་སྦྱངས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་

ལ་སྔར་གྱི་དྲུག་འཐོབ། དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐ་མ་ལའང་སྔར་གྱི་དྲུག་འཐོབ། ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་དབང་རྟུལ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དགྲ་འཐོབ་བོ། །དབང་རྣོན་མི་གཡེ་བས་

ནི་བཟུང་འཐོབ་བོ། །རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་མི་གཡོ་བ་དེར་དབང་པོ་འཕོ་བའི་ཚོལ་པའི་ལམ་ཐ་མ་ལའང་བཟུང་འཐོབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ལྟག་མ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་ཚོལ་ལམ་ཐ་མ་དང་། མདོན་

ཞེས་དང་པོ་ལྟ་འཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། སྤྲུལ་མ་སྟོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་འཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་ལམ་གང་དུ་ས་དུའི་ཞེས་པ་འཐོབ་ཅེ་ན། ས་འོག་མ་གང་ལས་ཆགས་པ་

དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོར་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཁོང་མས་བསྟན་པའི་ལམ་གང་ཐོབ་པ་དེར་ཡང་རང་ས་དང་འོག་མས་བསྟན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་

འཐོབ་ཅ ཟད་པ་ཞེས་པ་ལ་ཟག་མེད་དུ་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྤྱག་པ་སྟོམ་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྟག་དང་། དན་པ་ཉིར་གཞག་སོགས་ཀྱིས་འཐོབ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་སྐྱེས་བུ་ཐ་དུག །གཟུགས་མེད་བཞི། འདོད་པ་སྟེ་ས་བཅུ་གཅིག

@187B པོ་ཀུན་ཀྱིས་བསྟན་པ་འཐོབ་སྟེ། རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་བཅོམ་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དགེ་བ་རྣམས་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་

ཡུལ་མི་རྣམས་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་བཞིན་ནོ། །འོན་རྟེད་པ་ལ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེན། སྟོན་འཁོར་བར་འདྲིས་པ་ལས་ཉམས་རས་ཡང་རྟེད་པ་མ་འོངས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། དེའི་ཐོབ་པ་བཏང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་མ་

འོངས་པ་འཐོབ་བོ། །གསུང་པ་ནི། འོ་ན་ཐོབ་པ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བཞི་ཡོད་དེ། རྟེད་པའི་ཐོབ་པ་དང་། བསྟན་པའི་ཐོབ་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐག་སྲིང་བའི་ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གསར་དུ་རྟེད་པ་

དང་�älྱ རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་དག་ཅ་འདུས་བྱས་ལ་ལྷོས་པའི་ཐོབ་པའོ། །གཉེན་པོ་དང་ཐག་སྲིང་བའི་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་

བཅས་དག་ཅ་ལ་ཐོབ་པ་བཞིག་ཡོད་དེ། དག་

བ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་རྟེད་པ་དང་བསྟན་པའི་ཐོབ་པ་ཡོད། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་དང་ཐག་སྲིང་པའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཤེས་པས་བསྟས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། ཞེས་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཚོ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་རྒྱུར་བསྟན་མོད། དེའི་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་འཕེལ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་གང་ཞེ་ན།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྟོབས་བཅུ་དང་ལ་སོགས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེ་གཞག་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྟོབས་བཤད། མི་འཇིགས་པ་བཤད།

@188A ཞེས། །དྲན་པ་ཉེ་གཞག་བཤད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས། སྐྱེའི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ནི། འོན་སྟོབས་བཅུ་པོ་དེ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟུས་ཞེ་ན།

གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ཤེས་པ་བཅུས་བསྟུས་ཏེ། གནས་དང་གནས་མི་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དེས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པ་ལ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་

མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡོད། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་བ་ལ་ནི་འགོག་བ་ཤེས་པ་

མིན་པའི་དགུ་འོ། །དམྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དག་ལ། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་མཁྱེན་པ་ལ་བྱས་ན་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དགུ །ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་བྱས་ན་

བཅུའོ། །སྟོན་གྱི་གནས་རྣེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་གཉིས་ནི་གྲུབ་རྩོད་ཤེས་པས་(BSBU)ས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མི་ཡིན་པར་ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་གྱིར། ཟག་པ་ཟད་པ་

མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ། ཟག་པ་ཟད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མཁྱེན་པ་ལ་བྱས་ན་ཆོས་ཤེས་རྣེས་ཤེས་འགོག་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་གམ། ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་བྱས་ན་བཅུ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་དག་ས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་གྱི་གནས་རྟེས་སུ་དན་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐྱེན་པའི་སྟོབས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་གང་རུང་དག་ན་ཡོད། ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཟག་མེད་ས་རྣམས་ཀུན་ན་ཅི་རིགས་པ་ཡོད། ཟག

@188B བཅས་ས་དགུ་པོ་རྣམས་ཀུན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་བོ། །ཁམས་གསུམ་གང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་དུ་རུང་། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཀྱིས་ས་

བསྡུས་པ་རྣམས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡོད། འོ་ན་འདི་དག་གང་ཟག་གཞན་ཉིད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་སྟོན་གྱི་གནས་རྟེས་སུ་དན་པ་སོགས་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་

བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་འདིའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཚད་མེད་ན། སྐྱའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། སྐྱ་ལ་སྡེད་མེད་བྱའི་

སྟོབས་མང་འོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཆོགས་གསུམ་བརྒྱུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ན་སྡེད་མེད་བྱའི་སྟོབས་ཡོད་ཅེས་ཟེར། འོན་སྡེད་མེད་བྱ་ལ་སྟོབས་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། བློང་ཆེན་ཐལ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཀྱི་བློང་པོ་ཆ་དང་།

ཚན་པོ་ཆེ་དང་། རབ་གནོད་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྟོབས་མཆོག་དང་། སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱ་སྟེ་བདུན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་བཅུ་འགྱུར་དུ་བློགས་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །འོན་སྐྱེའི་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགཔྱའི་སྐྱེ་མ་ཆེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མི་འཇིགས་པ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རང་དོན་རྫོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་

དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་ངེས་འབྱུང་གི་ལམ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་གིས་པ་གང་གིས་བསྟུས་ཞེ་ན། མི་འཇིགས་པ་དང་པོ་ཇི་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་པོ་

@189A ཞེས། །བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བཅུས་བསྡུས། མི་འཇིགས་པ་གཉིས་པ་སྟོབས་བཅུ་བཞིན་དུ་བྱེད་གམ་བཅུས་(BSBU)ས། གསུམ་པ་ནི་སྟོབས་གཉིས་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས། བཞི་པ་ནི་སྟོབས་བདུན་པ་

བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དགུའམ་བཅུས་བསྡུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་ཏན་པ་ཉིད་གཞག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཏན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་བ་ན་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཏན་པ་ཉིད་གཞག་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉན་ར་ང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེས་ཆགས་སྡང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོ་བ་པའི་བློ་ཡིན་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་ལ་ཉིན་མཚན་དུས་བྱེད་སྲུ་ནི་དར་སུ་ནི་རྒྱད་སུ་ནི་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱ་སུ་ནི་སྨིན་བ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཚོན་ཉིས་བརྟེལ་བར་བྱ་སྣམ་དུ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་བྱ་སྟེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་

གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གཅད་བྱ་མ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྟོང་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་གའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཁྱབ་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་པ་

བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་ནི་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་གཏི་མུག་མེད་པ་ཡིན། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་སྙིང་རྗེ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། རྣམ་

@189B པའི་ཁྱད་པར་སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གཅད་བྱ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་བ་ཅན་ཡིན། རྐེན་གྱི་ཁྱད་པར་སྙིང་རྗེ་བསམ་གཏན་བཞི་

ལ་བརྟེན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣོང་རྗེ་ཉན་ར་ཁ་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར། སྣོང་རྗེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་

ཚགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྲིད་རྩེ་ལ་འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྣོང་རྗེ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོབ་མི་རྫོབ་དང་། སྣོང་རྗེ་མི་འདྲ་བར་འཇུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་འཇུག

པའི་ཁད་པར་ཡིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་མམ་ཞེན། མཉམ་བ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་

བུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་མཉམ་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་འབྱོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐུ་ཆོ་དང་རིགས་དང་སྐུ་བོང་ཚད་མཉམ་པ་མི་ན་ཏེ། དེ་དག་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ། མདོར་བསྡུན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ནི་སྒོམ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་

དང་ཐུན་མོང་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རིས་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་དག་གա་པ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་པ་ནི་

@190A ཞེས། །འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སོགས་ཁོངས་ནས་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་དང་བསམ་གཏན་ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་ཟད་པར་རྣམས་ནི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་

མོཿ །གཉིས་པ་ལ། འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པ། སྒྲིབ་ནས་ཤེས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་བཅུད་ལེགས་པ། འཇིག་རྟེན་

མོངས་མེད་དང་། ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མེད་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་གང་ན་ཡོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བ་ཞི་པ་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སྣབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གང་

ཟག་གང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་ན། དབྱ་བཙོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གང་གི་རྟེན་ལ་སྤྲུད་ཅེན། མིས་སྤྲུད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་དབྱ་བཙོམ་པ་ཐོབ་པ་ཞེག

གིས་སྟོན་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་བྱས་པ་དྲན་ནས། དེ་འགོག་པར་བྱེད་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲུས་པ་སྟོང་མི་རྟུས་པས་

མ་སྤྲུས་པ་དང་། སྟོམ་པས་སྤང་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་ནས་ཤེས་པའང་ངོ་བོ་དང་ས་དང་གང་ཟག་དང་རྟེན་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོས་

དང་དོན་དང་འེས་ཆོག་དང་སྒོབ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ནི་གང་ཟག་དང་རྟག་ཏེན་མོངས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། མིང་དང་དོན་དང་འགའ་ཞོག་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། བཞི་པ་རིག་པ་ལ་ཐགས་ཐོགས་མེད་

@190B པར་ཤེས། དེའི་དམིགས་པ་དག་དང་ལམ་ཡིན་ཏེ། མདོན་རྟོད་ལ་དཔར་བ་དང་། ལམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་པོ་ཉིད་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུས་བསྟུས། ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། དོན་

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། དོན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་ན་བཟུའམ། དོན་གྱི་མཆོག་སྟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱ་སན་འགོག་ཤེས་ཆོས་ཤེས་རྟེས་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་གོ །དེ་ནི་འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་

པར་གྱི་ས་ཀུན་ན་ཡོད། གཞན་ཆོས་དང་འེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའོ། །ཆོས་རིག་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞིན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། དེ་ན་མིང་གི་ཆོོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ངག་རིག་པ་ནི་

འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ། ངག་ཀུན་ནས་སྡོང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འོ་ན་དེ་དག་གཅིག་ཐོབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། ཁྱབ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་མ་ཚང་བར་ནི་དེ་

གང་རུང་གཅིག་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅོན་མོངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་པོ་དེས་གང་གིས་འཐོབ་ཅེན། དྲུག་པོ་དེ་དག་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་བས་འཐོབ་པོ། །དོ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རབ་མཐའ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དེ།

ངེས་ཚིག་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་ཙམ་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངག་ནི་འདོད་དང་དང་པོ་

ཧཱུྃ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དྲུག་པོ་དེ་ལ་ར་བ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྟིད་རྩེའི་བར་གྱི་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་བརྗོག་གིས་ཀུན་གྱིས་

@191A ཞེས། །མཐུན་པར་བྱས་ནས། ཆུང་ངུ་ལས་འབྲིང་འབྲིང་ལས་ཆེན་པོ་འཕལ་བའི་རབ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྤྲོར་བ་འཐད་རྩོལ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ།

སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྤྲོར་བ་མེད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་ལྟ། དབྱེ་བ། ངོ་བོ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན། མངོན་ཤེས་དང་པོ་རྒྱས་པར་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་མངོན་སོགས། ཞེས་བཤད་ན། མངོན་ཤེས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་ཤེས་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྷའི་རྣ་བ་དང་གཞན་གྱི་ཡིད་དང་ནི་སྔོན་གྱི་ཚེ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་།

སྐྱེ་བ་དང་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་རྣམ་པ་དྲུག་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བློ་ཡིན་ནོ། །འོན་དེ་དག་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་བྱ་ངང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་ལ་ཤེས་པ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ཚ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ལ་ལམ་ཤེས་ཚོས་

ཤེས་རྟེས་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བཅུ་བཞི་དུ་བྱ་གམ་བཅུས་བསྡུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་དེ་དག་ས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སྣ་བ་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

བྱག་པ་ཟག་མེད་ནི་ས་དགུ་ན་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་གང་ལ་རྟེན་པའི་རང་ས་དང་འོག་ས་འི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་གིས་འཐོབ་ཅེ་ན། ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྟར་འཁོར་བར་འདྲེས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཐོབ། མ་

@191B འདྲེས་པ་སྟོང་བས་འཐོབ་བོ། །འོ་ན་དེ་དག་བྱན་པ་ཉིར་གཞག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གསུམ་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལུས་མ་གཏོགས་པའི་བྱན་པ་ཉིར་གཞག་གསུམ་ཡོད། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡའི་རྟ་བ་དང་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི། དང་

པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། མིག་དང་རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། མ་བསྒྲིགས་ལུང་དུམ་བསྟན་པ་ཡིན། ལྷག་མ་རྣམས་དག་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། རིག་པ་གསུམ་

བཤད་ཟླ་ཆེ་འཕྲལ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོངས་པ་མ་རིག་པ་ནི་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཀྱི་གནས་རྟེས་སུ་

དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ནི། སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ལ་མ་རིག་པ་བློག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཀྱི་ཙང་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་བ་དྲན་པ་དེས་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར། ༥ འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཕྱི་མའི་ མཐའ་ལ་རྟོངས་པ་བློག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་གཞན་

ཀྱི་མ་འོངས་པའི་རྒྱུད་པ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་དེས་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ད་ལྟར་བའི་མཐའ་ལ་རྟོངས་པ་སེལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་མི་སློབ་བའི་རིག་པ་ཞེས་

བྱ་ཞེ་ན། ཐ་མ་ནི་མི་སློབ་བ་ཡིན་ལ། རིག་པ་ཡང་ཡིན་པས་མི་སློབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་ནི་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་སློབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོན་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་བཞེ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་

ཕྱིར་རིག་པར་མ་ཟཱད་ཅེ་ན། སློབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དེ་འོན་ཀྱང་རིག་པར་མ་ཟཱད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་བཅས་པས་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་བྲྀག་བ་

@192A ཞེ། །ཞི་ཥ་ རྟུ་འཕྲལ་དང་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་རྟེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འཕྲལ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འོན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གང་མཚོག་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེས་སུ་བསྟན་པ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་པ་དང་

ཡིད་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། རྟུ་འཕྲལ་གྱི་མངོན་ཤེས་བཟཱད་པ་དང་། ལྷའི་མིག་རྣ་བཟཱད་པ། དོགས་གཅོད་ལྷག་མ་བཟཱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ། སྤྲུལ་སེམས་བཟཱད་པ། རྟུ་འཕྲལ་

གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཞེས་བཤད་ན། རྫུ་འཕྲུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྫུ་འཕྲུལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟེའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡུལ་གང་

ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་དང་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཡིད་ལྟར་འགྲོགས་བར་འགྲོ་བ་དང་། སྡུང་དུ་འདབ་ཆགས་ལྟར་ལུས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་འགྲོ་བ་དང་། ཐག་རིང་ཐོ་ཡང་ཐུང་དུར་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འགྲོ་བ་དང་

གསུམ་མོ། །དེ་དག་གང་ཟག་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་པ་ལ་ཡིད་མཐུགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡོད། གཞན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱིས་བྱེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འགྲོ་བ་ཡོད། སྤྲུལ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་

པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་དང་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་དྲི་ར་རོགས་བཞི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་

ཅན་གྱི་རིགས་ལ་སྔར་མེད་གསར་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྒྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྒྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་

@192B སེང་གེ་ལ་སོགས་པར་བསྒྲུབ་བ་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེང་གེ་ལ་སོགས་པར་བསྒྲུབ་བ་གཞན་ལུས་དང་འཕྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སུ་གཏགས་པའི་སྒྲུལ་པས་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་སྒྲུལ་པ་

ཡིན་གྱི། དྲི་རོ་མི་སྒྲུལ་ཏེ། གཟུགས་ན་དྲི་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་ཁོ་ནས་སྒྲུལ་པ་སྒྲུལ་པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུལ་སེམས་དག

གིས་སྒྲུལ་པ་སྒྲུལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་སེམས་དེ་དག་ཀྱང་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སེམས་གཉིས་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སེམས་ལྔའི་བར་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོག་མའི་འབྲས་བུ་སྨྱལ་སེམས་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། གོང་མ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཇུག་ཅེ་ན། སྨྱལ་སེམས་དེ་རྟེན་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བ་ཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་བོ། །

སྨྱལ་སེམས་དེ་ནི་སྨྱལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ། དེ་ལས་སྨྱལ་པ་ལས་ལྡང་བའི་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྐྱེའོ། །སྨྱལ་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་

པས་སྨྱལ་བར་བྱེད་དོ། །སྨྱལ་པ་སྨ་དུ་འཇུག་པ་ནི་འོག་མའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་དོ། །སྨྱལ་པ་དུམ་ཅིག་ཅར་སྨ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། སྟོན་པ་མིན་པ་ནི་སྨྱལ་པ་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྨ་པར་བྱེད་དགོས། སྟོན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བཞིན་བ་བཞིན་དུ་སྨ་བ་ལ་

འཇུག་གོ །འོ་ན་འོག་སའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨྱལ་པ་སྨ་དུ་འཇུག་ན། སྨྱལ་པ་ངག་སྨ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྨྱལ་སེམས་ཡོད་པའི་ཚེ་ངག་སྨ་བའི་སེམས་མེད། ངག་སྨ་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཚེ་སྨྱལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

@193A ཞེས། །སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། སེམས་གཞན་གྱིས་ངག་སྨྲ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོན་སྤྲུལ་པ་པོ་གསོན་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་པོ་ཤི་

བ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡོད་དེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་པ་གསུམ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བརྒྱན་པ་རྣམས་པ་ལྟ་བུལ་བྱིན་བརླབས་

ཡོད་ཀྱི། མི་བརྒྱན་པ་ཤ་ལྟ་བུ་ལ་མེད་དེ། ཤ་ལ་སོགས་པ་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དགག་རེ། ཤི་བ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་གི་རྣམ་པ་གནས་པ་

ནི་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་མཐུ་ཡིན་ཟེར་

ཅེ་ན། འོན་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པར་བྱེད་ན། སྤྲུལ་སེམས་དུ་མས་སྤྲུལ་པ་གཅིག་སྤྲུལ་བར་བྱེད་དམ། སྤྲུལ་སེམས་གཅིག་གིས་སྤྲུལ་པ་དུམ་སྤྲུལ་བར་བྱེད་ཅེན། དང་པོ་མ་བྱང་བའི་ཚེ་དུ་མས་གཅིག་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ལ།

ཕྱིས་ཕྱང་ཁ་བར་བྱུང་ནས་བཟློག་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྤྱལ་བར་བྱེད་པའོ། །འོན་གང་ནས་གཉིས་པར་སྤྱལ་སེམས་ལྡང་མ་བསྟན་དུ་བཞག་ན། དེ་ལ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒོམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱལ་སེམས་ལྡང་མ་

བསྟན་ཡིན་ཞིང་། གང་ནས་གཉིས་པར་བཞག་པ་དེ་ལ་དགོངས་ལ་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱལ་སེམས་ལ་ཀུན་སློང་གི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལྡང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟུ་འཕྲུལ་དོ་སྣོམ་བྱུང་དང་སྐྱེས་

ཐོབ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེན། རྟུ་འཕྲུལ་ལྟ་ཡོད་དེ། སྒོམ་བྱུང་དང་སྐྱེས་ཐོབ་དང་གྲུབ་རྟེ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་དང་། རྫ་བྱའི་མདོངས་དང་རྩ་སྨལ་གྱི་ཟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྨན་དགུ་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་ལྟ་བུ་ལས་ལས་

@193B སྐྱེས་པ་དང་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དང་རྣ་བ་དེ། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བ་དང་འདྲ་བས་ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དངོས་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷའི་

མིག་དང་རྣ་བ་དངོས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མིག་གི་ཐན་ཀོར་དུ་བསམ་གཏན་ས་བའི་གཟུགས་དང་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པས་ཡུལ་འཛིན་པས་རྟག་ཏུ་སྟེན་པ་དང་བཅས་པ་

དང་། མིག་རྣའི་དབང་པོ་གཉིས་ལོང་པ་དང་འོན་པ་ལྟ་བུའི་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། ཞར་བ་ལྟ་བུའི་ནོངས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེན། ཐག་རིང་བ་དང་ཕྲ་བ་དང་སོགས་པ་བར་དུ་ཆད་པའི་གཟུགས་སྐྱེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

འོན་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཐག་རིང་པོ་ཇི་ཙམ་མཐོང་ཞེན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བས་ཆུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་མཛད་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་དང་ཕྱང་ས་མེད་

པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་། མ་མཛད་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་གཅིག་དང་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་མཐོང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་རྫུ་འཕྲུལ་ཁོན་ལ་སྟེས་ཐོབ་ཡོད་དམ་ཞེན། གཞན་ལྟའི་མིག་རྣ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྟེས་ཐོབ་

ཡོད་དོ། །སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷའི་མིག་དེས་ནི་སྤིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་ངོ། །སྒྲིས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དེ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། གང་རྟོག་གེ་དང་རིག་སྔགས་ཀྱིས་བྱས་པའང་དེ་གསུམ་ཡོད། དམྱལ་བ་ལས་ནི་དང་པོ་སྒྲིས་མ་

ཐག་ཅོལ་བྱི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བྱི་ཡིད་དཀྲུགས་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་ལ་སྒྲི་བས་ཐོབ་བ་མེད་དེ། སྒྲིས་ཙམ་ནས་དེ་དག་གི་ཐོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་རང་བཞིན་བྱིས་སྒྲི་བ་དྲན་པ་ཅི་

@194A ཞེས། །ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལས་ལས་སྒྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་མངོན་བའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཡི་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།བརྒྱད་པ་སྟོམས་

འཇུག་བསྟན་པའི་གནས་ལ། སྟོམས་འཇུག་དངོས། དེས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་གཞི། ཉེར་བསྟོགས། ཁྱད་པར་ཅན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག །ཇི་ལྟར་

འཐོབ་ཚུལ། གང་ལས་གད་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྲོད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་དབྱེ་བ། སྡུ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པས་བསྟུས་པ་

ཡཊད་ནས། འདིར་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པས་ཡཊད་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་

བསམ་གཏན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་སྟེ་བཞི་བཞི་ཡོད། གཟུགས་དེར་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་རབ་ཏུ་སྟེ་དང་པོར་ཡཊད་དོ། །རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ནི་དག་

བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་གཅིག་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། རྩེ་དང་དམིགས་པ་དོན་གཅིག་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་སེམས་ཐམས་ཅད་རྩེ་གཅིག་པར་ཐལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩེ་གཅིག

ཀུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཀུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་ན་བསམ་

@194B གཏན་གྱི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པ་ཡོད་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ནོ། །ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ། །རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གང་ཞིག་དཔྱད་པ་དང་ལྡན་པ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཡན་ལག་སྟ་མ་དག་ཅ་སྣང་བའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ། བཞི་པ་ནི། གང་ཞིག་བདེ་བ་སྣང་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་མེད་དག་ནི་རྣམ་

གཉིས་བཞི། དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །སྟོམས་འཇུག་དག་བ་རྩེ་གཅིག་པ། །རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་བཞི། །ཞེས་སྣུར་རོ། །ངོ་བོ་ནི་འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་པ་ཉིར་བསྟོག་ལས་སྐྱེས་པའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་

གཞི་བཞི་ནི་ནམ་མཁའ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཉེར་བསྡོགས་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་ཅས་བྱ་སྟེ། ཐོགས་པའི་གཟུགས་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁ་

ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་དང་བ་དང་པོང་ཚད་ཆུང་བས་གཟུགས་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་གཟུགས་གཉན་ནས་མེད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་དང་དོད་འབྲེས་པར་གསུང་ཞིང་། གཟུགས་མེད་ན་ཆོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གཟུགས་ཕན་ཚུན་རྟེན་པར་

གསུངས་ཤིང་། གཟུགས་མེད་ན་མིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ན་རྣམ་བར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ནི་འདོད་པ་ལ་དགོངས་པ་

ཡིན་ལ། དེ་མིན་ནས་དོད་ལ་ཆོ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་དགོངས། གསུམ་པ་ནི་མིང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོང་

@195A ཞེས། །ཚོད་ཆུང་བ་དང་དང་བས་དེར་བརྗོད་ན། ཆུ་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། གཟུགས་ཁམས་པ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །ཆེས་དང་བས་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་དེར་ཐལ་ལོ། །ལྷང་གིས་

ཀྱང་གཅོད་དེ། གཟུགས་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལས་དེས་པར་འབྱུང་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་འདས་པ་ཡན་ན། །ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ལ། གཟུགས་གཏན་མེད་པས་ན་གཟུགས་མེད་དེ། འོ་ན་གཟུགས་

མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཟུགས་དེ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོ་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ནམ་མཁའ་

མཐའ་ཡས། གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ལས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་དེ། །འདུ་ཤེས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འདུ་

ཤེས་མེད། །

འདུ་ཤེས་གཉན་མེད་པའང་མིན་པས་ན་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནོ། །འདི་ནི་འདུ་ཤེས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་སྐྲ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མིན་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་དེ་

ལྷར་སྣང་བ་ལས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷར་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་ཐུས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བདུན་ལ་རྣམ་པ་

གསུམ་ཡོད་དེ། ངོ་སྤྱང་མཚུངས་ལྡན་དང་། དགའ་བ་དང་། ཟག་མེད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་སྲིད་རྩེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་ཟག་མེད་མེད་དེ། སེམས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ངོ་སྤྱང་

@195B མཚུངས་ལྡན་ནི་སྲིད་པ་བཅས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ངོ་སྤྱང་མཚུངས་ལྡན་དེས་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཟག་མེད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམས་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་སྟོམས་

འཇུག་གི་ཡན་ལག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བན་ཚོར་བ་དུ་ཡོད་དཔྱད་པའོ། དང་པོ་ལ། དགེ་བའི་ཡན་ལག་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། དང་པོ་ལ། མིང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

ཇས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་སྔ་སྟུང་ས་ཡི། ཞེས་བཤད་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་དུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། རྒྱུ་སྐྱེམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་པོའི་

ཡན་ལག །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་པོ་དེས་འདོད་པའི་གནོད་སེམས་དང་རྣམ་འཚེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་གནོད་སེམས་དང་རྣམ་འཚེ་སྤངས་པ་ལས་དེས་དབེན་པའི་དགའ་བདེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་པ་སོགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བསམ་

གཉན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་ཏེ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དེས་བསམ་

གཉན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྡ་ལྡན་ཏེ། བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་སྐྱེ་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་

@196A ཞེས། །ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེས་བསམ་གཉན་གཉིས་པའི་དགའ་བ་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་བསམ་གཉན་བཞི་པ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། དྲན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་དག་པ་གཉེན་པོའི་

ཡན་ལག །བདེ་མིན་སྡུག་མིན་གྱི་ཚོར་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་དག་པ་དེས་བསམ་གཉན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྤྱོང་བའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མིང་གི་སྒོ་ནས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་རྫས་སུ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་། གཉིས་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། གསུམ་པའི་དང་པོ་བཞི་དང་།

བཞི་པའི་བཏང་སྙོམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་

གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། སེམས་ཆོར་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་

གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། དགའ་བ་ནི་ཆོར་བ་གཉེན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྒོམ་པའི་ལྷུང་རྣམ་པ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་བསམ་གཏན་

གསུམ་པར་ཡིད་བདེ་མ་ལུས་པ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་ཞ་ཡི་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་

@196B བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དགའ་བདེ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་མ་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་སེམས་སྐྱེག་མར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་བ་ཅན་གྱི་

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་སེམས་སྐྱེག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་དག་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་སེམས་དྲི་མ་ཅན་ཏེ།

བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གོང་མ་གཉིས་ལ་བཏང་སྙོམས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་དག་བའི་ས་མང་བོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་གཡོ་བ་དང་བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེན། བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་བྱོལ་བའི་ཕྱིར། སྐྱོན་བརྒྱད་གང་ཞེན། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་

དང་། དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། རྐྱབ་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡོན་ནོ། །གསུམ་པ་མན་ཆད་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་བརྒྱད་ཅི་རིགས་པས་གཡོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་སྐྱོམས་

འཇུག་གི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་ཡིད་བདེ་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀའི་འཁོར་དུ་

བྱུང་བའི་བཏང་སྙོམས་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དག་ན་ནི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བཏང་སྙོམས་དང་། ཡིད་བདེ་ཡོད། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དག་ན་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་

@197A ཞེས། །ཡོད་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གསམ་གཏན་བཞི་བ་དག་ན་ནི་བཏང་སྙོམས་ཚོར་བ་འབའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །འོན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་གཟུགས་མ་ཐོབ་ཅིང་ སྐྱ་ཐོས་པ་དང་རིག་བྱ་རིག་པ་མེད་ཅིང་

ངག་སྨྲ་བ་མེད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་མེད་ཅིང་ངག་ཀུན་ནས་སྨོང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་དང་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྨོང་

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཉིས་པ་སོགས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མིན་ཏེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར།

དག་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དག་བ་ནི། ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྐོས་ས་འཇུག་གསུམ་པོ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཅེ་ན། དག་པ་བ་ནི་སྔར་དག་པ་དེ་

དང་མི་ལྡན་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྦྱིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པ་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་འཐོབ། ཟག་མེད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡིས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་

ལས་ཉམས་པ་དང་འོག་མར་སྐྱེ་བ་ཡིས་འཐོབ་པོ། །བཞི་པ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ་ལ། གསུམ་པོ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ། དགལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། ཐོད་ཀལ་གྱི་སྐོམས་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།

སྐོམས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་གསུམ་མོ་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གང་སྐྱེ་ཞེན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ནས་བབྱངས་

@197B པའི་ལྷག་དང་འོག་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དག་ཏ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྐྱེའོ། །དག་པ་ཏ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དག་ཏ་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་གིས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་

ཅན་དུ་ཤེས་པའི་ཚེ་རང་སའི་དགེ་པ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྣོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་འོག་མའི་དགེ་པ་བ་གཅིག་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆི་འཕོ་བའི་དགེ་བ་དགེ་པ་བ་ལས་རང་ས་དང་འོག་ས་

དང་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་སྟེ། དགེ་པ་བས་འཆི་སེམས་བྱས་པ་ལས་རང་ས་ཉོག་ས་གོང་ས་ཉོན་མོངས་ཅན་ས་དང་འོག་ས་ཤུལ་ཏེ་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མ་

སྤང་པར་གོང་མར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། དགེ་པ་ལས་དེ་བཞིན། ཞེས་བཤད་ན། དགེ་པ་བ་ལས་སྨྲག་འོག་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། སྟོང་དགེ་པ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉམས་

པ་ཆ་མཐུན་དང་། སོགས་པ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་དང་། ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དགེ་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། བཞི་པོ་དེ་དགེ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་

དུ། རང་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

པ་དང་། རང་མའི་དག་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། གོང་སའི་དག་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའོ། །འོན་ཏྲམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས་བཞི་པོ་དེ་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གང་སྐྱེ་པ་ཡིན་

ཞེ་ན། ༥ ཏྲམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དང་པོ་གཉིས་དང་། དང་པོ་གསུམ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་དང་། ཐ་མ་གཅིག་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། ཞེས་བཤད་ན།

@198A ཞེ། །ཐོད་རྒལ་སྟོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། སྟོམས་འཇུག་གི་ས་བརྒྱད་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱེལ་པ་སྟེ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་

ཐོད་རྒལ་སྟོམས་འཇུག་གི་རིང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཟག་མེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས། གཅིག་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྒྱལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཟག་མེད་སོགས་ལ། ལུགས་མཐུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་

ལུགས་མི་མཐུན་དུ་མར་འོངས་ནས་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ལ་ཡང་སྤྲོ་བ་ནི་ཉེ་བའི་སྤྲོ་བ་དང་། ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཟག་མེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས། བསམ་གཏན་གཉིས་བ་པོར། བསམ་གཏན་

གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ལྟ་བུ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་རེས་མི་མཐུན་གསུམ་པར་འགྲོ་བའི་སྐོ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ལ་ཡང་སྤྲུར་བ་ནི་ཐོད་ཀལ་སྟོམས་འཇུག་གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ནོ། །དེ་

གང་གི་ཏེན་ལ་སྐྱེད་ཅེ་ན། མིའི་ཏེན་ལ་སྐྱེད་དེ། ཐོ་གས་ལ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་གིས་འཇུག་ན། མི་གཡོ་བའི་ཚོར་ཅན་གྱིས་འཇུག་སྟེ། ཁོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་

མེད་དེ་དག་གང་གི་ཏེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་ས་དང་འོག་སའི་ཏེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། གོང་སའི་ཏེན་ལ་འོག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། གོང་སའོ་ཏེན་ལ་འོག་མ་མངོན་དུ་བྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་རྟེན་དགོས། སྲིད་རྩེའི་གོང་ནས་མེད། རང་

@198B ས་ལ་ཟག་མེད་མེད་པས་འོག་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་རྟེན་དགོས་ལ། དེའི་ནང་�du ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོམས་འཇུག་གསུམ་པོ་དེས་གང་ལ་དམིགས་ཞེ་ན། སྲེད་བཅས་རང་གི་སྲིད་པ་ལ་དམིགས་

ཀྱི་འོགས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྤྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་ས་ཁ ལ་མི་དམིགས་ཏེ། སྲེད་བ་ཐ་དད་ཀྱིས་ས་མཚམས་བཅས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་

ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་དགྲ་བོམ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་མིན། ཟག་མེད་འོག་མ་ལའང་མི་དམིགས་སོ། །དེས་ན་རང་སའི་ཕུང་པོ་བཞི་ལ་དམིགས་སོ། །འོ་

ན་སྟོམས་འཇུག་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཞེ་ན། དངོས་གཞི་ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་ལོངས་ཤ་ པ་རྣམས་སྤོང་གི །དངོས་གཞི་དག་པ་བས་མི་སྤོང་སྟེ། ལོག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བིན། རང་སའི་སྲིད་པ་རྒྱས། གོང་

ས་དེ་ལས་ཁྱད་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཉིར་བསྟོགས་དག་པ་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤོང་སྟེ། འོག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་ཉིར་

བསྟོགས་སུ་མ་ཟད་ཅས་པའོ། གཉིས་པ་ཉིར་བསྟོགས་ནི། ཉིར་བསྟོགས་དག་བས་ཀྱང་། ཞེས་བཤད་ན། ཉིར་བསྟོགས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དངོས་གཞི་དེ་དག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཉིར་བསྟོགས་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དག

པ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་མིན་སྡུག་བསྔལ་མིན་པའི་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། འབད་པས་

@199A ཞེས། །དྲང་བར་བྱ་ཞིང་། འོག་ལས་འེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའང་ཡོད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་གཞན་ལས་སེམས་གསལ་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་ལ་འགྲན་སྟོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུམ་ཡོད་ཟེར། གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཞེས་ཀྱང་ཟཁད། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་ཀྱང་

ཟཁད་ན། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་ཞྭ ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟག་མེད་དང་དག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་ཡོད། བདེ་བ་ཡང་

མིན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མིན་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། འབད་བས་བསྒྲུབ་བར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་ཚངས་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟོམ་བ་ལ་

བཏེན་ནས་ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། ཁམས་ཀྱི་སྟོབ་ནས་དབྱེ་བ། ལམ་གྱི་སྟོབ་ནས་དབྱེ་བ། ལམ་སྟན་འབྱིན་བའི་སྟོབ་ནས་དབྱེ་བ། བྱེད་པའི་སྟོབ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྟོག་བ་དང་

བཅས་ལ་དཔྱོད་ཅ པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་བ་ཙམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་ཚད་

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་ལ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་བ་ཙམ་གྱི་ཉིང་འཛིན། ཁྱད་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ལྟ་རྟོག

@199B དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། སྟོང་ཉིད། མཚན་མེད་སྨོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུངས་ན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཞི་བ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཇུག་པའོ། །སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གོང་དུ་ཟཁའ་བ་དེ་ལས་

གཞན་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཟུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་དག་པ་ཐ་དད་དུ་མ་མེད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་དུ་མ་མེད་པ་ནི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྡུང་འདས་ཐོབ་

བར་བྱེད་བའི་ཐབས་སམ་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལ་ཞོགས་པ་སྒོམ་པ་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཚན་མ་མཚན་མ་མེད་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་པ་དང་མི་རྟག་པའི་རྣམ་

པར་འཛུག་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མ་བརྟགས་ཟད་པ་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཐར་

ལམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་པོ་གང་གི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། མིའི་ནང་དུ་བྱེད་དེ། ཆྭ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་

@200A ྈ། །པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་གང་གིས་བསྡུས་ཞེན། ཉེར་བསྟོགས་ཐ་མ་བདུན་མ་གཉེགས་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྡུས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མངོ་ལས། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་

འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རབ་ཏུ་བྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དག་

བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱི་མ་ལ་བདེ་པར་འགྱུར་བཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་

འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཉམས་པ་དང་དེ་ལས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱང་ནང་ལས་འདའ་ང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་མཐོང་བར་

འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པ་དང་། མིག་གི་

མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེས་སུ་སྐྱེ་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས་ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་

བར་འདོད་དོ། །སྟོར་བ་ལས་བྱང་བའི་

ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་བློ་ཤེས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྗོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཟག་བ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་

ཉིང་དེ་འཛིན་སྐོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྟོམས་འཇུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ཚད་མེད། རྣམ་ཐར། ཟིལ་གནོན། ཟད་པར། དེ་དག་གི་སྟོས་པ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་

@200B དམིགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མེད་པ་ནི་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཡོད་དེ། གནོད་སེམས་དང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འཆོ་དང་གཞན་བདེ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་གནོད་སེམས་དང་ཆགས་པ་མང་བའི་གཉེན་པོར་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མི་སྡུག་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་

ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེད་བྲག་སྣ་བ་ན་རེ། མི་སྡུག་པ་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། བཏང་སྙོམས་འཁྲིག་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཟེར། སྒོབ་དཔོན་ན་རེ། མི་སྡུག་པ་འཁྲིག་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཉེ་དུ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་

གཉེན་པོ་ཡིན་གསུང་། བཞི་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་ངོ་བོ་ཞེ་སྡང་མེད་པ་ཡིན། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། བཏང་སྙོམས་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད།

གནོད་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིན་ཏེ། ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྒྲངས་པའི་གནོད་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ནི་ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །

སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །དགའ་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་རྣམས་མཉམ་སྙོམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྨོས་པའོ། །འོ་ན་དེ་དག་གང་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མེད་བཞི་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་ས་གང་གིས་བསྡུས་ཞེ་ན། དགེ་ལབ་ཀྱ བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བཞི་ན་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ན་མེད་དེ། སྟོན་

@201A ཞེས། །པ་ལས་བྱང་བའི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གསུམ་ ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ན་ཡོད། ཁ་ཅིག་དངོས་གཞིའི་ས་པ་ཡིན་པས་ལྟ་ན་ཡོད་ཟེར། གནོད་སེམས་ལ་སོགས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ན།

བཞི་པོ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཞི་པོ་དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་མི་སྤོང་སྟེ། དངོས་གཞིའི་བསྟུས་པ་ལྟར་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལྟར་ན་ཞི་རགས་དང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་གཉེན་པོར་གཞག་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་མཚོ་གཅོན་པར་བྱེད། དངོས་གཞིའི་ཐག་སྤྱིང་བར་བྱེད་པ་ལ་

དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩིན་གང་ལ་སྐྱེད་ན། མི་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེད་དེ། ཆོ་གས་ལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བ་ལ་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། དགའ་བ་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་པོ་

ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། གསུམ་པོ་གཅིག་ཐོབ་པ་ན་གཞན་གྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཡོད་

དོ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཡོད་

མི་སྡུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྟོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཚགས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་

@201B ཀྱི་དངོས་གཞིན་ཡོད། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་མེད་དེ། འདི་ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གང་ཞེག །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་

ནི་མི་སྡུག་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར། མཐའ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཡོད། ངོ་བོ་མ་ཚགས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་རྣམ་ཐར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་

གཉིས་པའི་ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་རྣམ་ཐར་མི་འཇོག་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྡུག

པའི་རྣམ་ཐར་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྐོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་སྡུག་པ་བསྐོམས་པས་ཡིད་ཞུམས་པ་དེ་གཟེང་བསྟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་བྱུབ་མ་བྱུབ་བརྟག

པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དག་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་སོ། །འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །འོ་ན་སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་

འཇུག་ཅེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཕྱ་བ་སྲིད་རྩེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཆེས་ཕྱ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འཇུག་གོ སེམས་གང་ལས་ལྡང་ཞེན། སྲིད་རྩེ་དང་རང་གི་དག་པ་བ་དང་འོག་མ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་འཛགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་

སེམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྡང་ངོ །འོ་ན་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེན། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྣང་བ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ །གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་

@202A ཞེས། །གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ །གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་དག་སྤྲོད་ཡུལ་གོད་དང་རང་གི་སའི་སྣུག་བསྡུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། རྗེས་

ཤེས་ཕྱོགས་རང་ས་དང་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ །གསུམ་པ་ནི། དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དབྱིབས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི། ཁ་དོག་ཟིབ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ཉོན་དོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་རྣམས་ལ་སྣ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་

བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོའོ། །ཤང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཉོན་དོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་

ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པའོ། །ཤང་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ཉོན་དོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས།

ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་

བཞེག་པ་དང་བཞེག་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ནི་སྣོད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡིན། ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ཡིན། ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་

@202B མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་དོག་ཅིལ་གྱིས་གཅོད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ། དཔེར་ན། ཟར་མའི་

མེ་ཏོག་གམ། ཡུལ་ལྷ་ར་ཆ་ས་འི་རས་ཕྱན་སྲམ་ཚོགས་པ་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཅིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཅིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་

བྱ་བ་འདི་ནི་ཅིལ་གྱིས་གཅོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་ལ་དོད་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། དམར་པོ་ལ་མན་ཆྲི་ཇི་བ་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་པ་ལྟ་སངས་དང་སྒྲེར་ནས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞི་བསྟན་པའི་དོན་དང་དུའེ་ལ་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་མདོར་བསྟན། ཁ་དོག་སྟོན་པོས་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་བསྟན། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པས་སྟྭར་བྱུང་གི་

སྟོན་པོ་བསྟན། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་ལ་སྟོན་པོའི་མདངས་ཡོད་པར་བསྟན། མེ་ཏོག་ནི་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་དུའེ་དང་། རས་ནི་སྟྭར་བྱུང་གེ་དུའེ་ཡིན་ནོ། །འོན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཟེལ་

བྱིས་གནོད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་མ་ཚགས་པ་དང་། འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་འ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་མ་ཚགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་

@203A ཞེས། །སས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་བཞི་ནི་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་མ་ཚགས་པ་དང་། གཟུགས་ཡིད་འོང་ལ་དམིགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་

པ་ནི། ཟད་བར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅུ་ཡོད་དེ། ཟད་པར་ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། བརྒྱད་ནི་མ་ཚགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ན་ཡོད། སྤྱོད་ཡུལ་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་

ནི་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཡུལ་རང་སའི་ཕུང་པོ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐད་བར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་ལུས་བར་ཆུབ་བར་བྱེད་བས་ན་ཟད་

པར་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་ལ་མི་འཇོག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ཁྱབ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་མི་འཇོག་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དྲི་རོ་གཉིས་

ལ་མི་འཇོག་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་ལ་ཁྱབ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཅི་ལྟར་འཐོབ་ཅེ་ན། འགོག་པའི་རྣམ་བར་ཐར་བ་ཟཁའ་ཟིན་ལ། ལྷག་མ་རྩ་ལྔ་ནི་སྟར་འདྲིས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་འདྲིས་ན་སྟོན་

བས་འཐོབ་བོ། །ཁམས་གསུམ་གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་། ཟད་པར་གཉིས་ཀ་དྲུག་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན། ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་པོ་དེ་ནི་མི་ཡས་སྐྱེ་སྟེ། ངེས་པར་ལུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

@203B སྐྱོ་ དབྱོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེམས་འཇུག་མི་ལ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉན་ཚོགས་མ་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དག་ཏུ་གཟུགས་མེད་པ་རྒྱུ་དང་

ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་རྣམས་རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་དག་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །དེའི་ཕྱགས་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་རྒྱུ་དང་ལས་དང་ཆོས་ཉིད་

དང་ལྡང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ཉར་བྱས་པ་ལས་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅ་བསྟན་ཅ་ཞེས་བྱ་པ་སྟེ་གནས་བརྒྱད་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༥ །།བཞི་བ་མཐུག་གི་དོན་ལ།

བསྟན་པ་གནས་པའི་ཚད། རང་དགའ་སྤྲངས་ཤིང་ཁེར་ས་སྐྱུད་བ། ཕྱིར་བ་ལ་བཏ་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ནི་ཆོས་ཅི་ཙམ་དུ་གནས་ཤེ་

ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བྱད་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ལུང་གི་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

བར་སྣྲ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི། རྟོགས་པའི་ཚོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྨྲའ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པས་དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་

མངོན་པའི་ཚོས་ཀྱང་གནས་སོ། །འོན་ལྷང་དང་རྟོགས་པ་དེ་དག་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དེ་ལྷར་ཡིན་ཀྱི། ལྷང་ནི་ཆེས་རིང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་

@204A ཞེས། །གནོད་མཛོམས་ལས་དམ་པའི་ཚོས་ལྟ་བརྒྱ་བ་ཕྲག་བཅུའི་བར་དུ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །བཅུ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལེའུ། སྐྱབ་པའི་ལེའུ། ལྷང་གི་ལེའུ། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་

དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ། ཕྱིར་མི་ཟོང་གི་ལེའུ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ། ཤེར་ཧབ་ཀྱི་ལེའུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་དང་གསུམ། གསུམ་པ་ལ། མངོན་པའི་ལེའུ།

མདོ་སྡེའི་ལེའུ། འདུལ་བའི་ལེའུ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཟཁད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དབྱིག་གཉེན་བདག་གིས་མངོན་

པའི་ཚོས་འདི་ཕལ་ཆེར་ནི་ཁ་ཅི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་གྱུར་པར་ཟཁད་པ་ཡིན་ནོ། ཕལ་ཆེར་ཞེས་པས་ཉི་འོག་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཉེས་པར་ཟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་བདག་གིས་ཉེས་ཏེ།

དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐུབ་པ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ནི་ཟླམ་བ་སྟེ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། དེ་ཉིད་

མ་མཐོང་རང་དགར་གྱུར་པའི་ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་ཚོག་དང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དགྲུགས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་དང་། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྣམས་མཆོག

ཀུ་ཞི་བར་གཤེགས་ཤིང་། འགྲོ་བ་མཐོན་མེད་པ་ན་གདམ་ངག་འཆོམས་པ་མེད་ཅིང་། བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་དྲི་མས་དགའ་མཐུར་དིང་སང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དག་གི་

@204B བསྟན་པ་ནི་འཆི་པའི་ཚེ་ལྷོག་མར་སྡོག་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་དྲི་མ་རྣམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་ཀྱིས་ཅེས་གདམས་སོ། །ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟོབ

དཔོན་ཤཱཀྱའི་དག་སྒོང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདྲན་གྱུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱུན་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་རྫོགས་སོ།། ༈ །།གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བའི་

སྒོ་གཅིག་པོ། །ཚོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་གསུང་ངག་ཇི་བཞིན་བཀོད། །འདི་བྱིས་དག་བས་ཆོ་རབས་ཀུན་ཀྱང་བདག། མཚུངས་མེད་བློ་བཟང་

བྱགས་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་སོན་ཏེ། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག །།ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཡི་ཤེས་སྣང་བ་ཡིས། །སྲིད་པའི་མྱུན་པ་མཐའ་དག་འཕྲོག་བྱེད་

པ། །འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་བླ་ན་འཕགས་པའི་ཏོག །ཐུབ་དབང་སྣ་བའི་ཉི་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །མཁའ་ཁྱབ་གསེར་གྱི་པད་ཐལ་བཞད་པ་ལས། །ཆོས་ཀུན་ཚངས་པའི་དབྱངས་སུ་རྟག་སྒྲོག་ན། །མགོན་ཁྱད་དཔེར་འོས་འཇམ་

དབྱངས་གཞོན་ནུའི་ལྷ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་བཞུགས། །གང་ཐུགས་བཀྲིན་ཟབ་མའི་མེ་ལོང་དུ། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་རང་གཟུགས་སྐྱེག་མོའི་གར། །ཉམས་འགྱུར་མ་འདྲེས་འཆར་བའི་ངོ་མཚར་ལ། །དགྱེས་

རྩེན་མཁས་མཆོག་དགྱེས་གཉེན་ཞབས་ལ་འདུད། །ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔའི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་ལ། །དྲང་པོར་འཛུག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིད་བཞིན་ནོར། །མ་ལུས་འབྱུང་གནས་གཅིག་བྱང་ལེགས་བཤད་མཛོད། །འདི་ཀོ་འཇིག

@205A ཞེས། ཉེན་གསུམ་གྱི་ཕན་བདེའི་གཞི། ཏེ་ལི་རྣམ་ཚགདད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་མགོན། ཡབ་དཀར་འཆད་དབང་ཞལ་ལས་འཕོས་པའི་ལུང་། ཐར་འདོད་རྣམ་ལ་སྒོད་དང་ཞི་བའི་ཕྱོགས། ཁཇེན་པར་མཐོང་

བའི་མིག་འབྱེད་ཆོ་ག་བཞིན། རིས་མེད་འགྲོལ་ཆོས་སྒྲིན་སྒེལ་བའི་སྒང་། ཁང་འདི་པར་དུ་བསྐྲན་བའི་དགེ་བ་ཡིབ། ཐུབ་བསྟན་སྐྱིང་པོ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པའི། ལུགས་བཟང་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་འབར་བྱུང་ཅིག །

རྒྱལ་བས་ལེགས་གསུངས་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། ཉད་སོགས་དབང་པོའི་གྲུ་སྡིངས་བརྟན་བཅས་ནས། ལྷག་པའི་བསླབ་གསུམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལ། ཉབང་བའི་དམ་པས་ས་སྟེང་ཁྲབ་བྱུང་ཅིག །། ལས་དང་ཕྲ་རྒྱས་དམ་པོའི་

འཆིང་བ་ཡིས། སྲིད་གནས་ཉམ་ངར་བཅིངས་བའི་ལུས་ཅན་ཚོགས། རིང་མིན་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་ལ། བཀྲེན་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱུང་ཅིག ཅེས་པ་འདི་ནི་ཤེང་ཕག་

ལོ་དམ་པའི་ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་

བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཆོས་སྒྲིགས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་སྒད་པར་དུ་བསྒྱུར་པའི་སྒོམ་ཆོག་ཀུ་ཤྲཱིའི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྒྲུར་བའོ།། །།ཨོཾ་སྭ་སྟི། །སྒོམ་ཚོགས་ཤེས་

བྱའི་སྡུ་ཤྲྀད་ཡོངས་རྫོགས་པའི། །ཆོས་མངོན་དྲི་བཞལ་རྒྱ་གཞེན་འཕྲོམ་པའི་རྟགས། །རྟེར་ཆེན་གདུང་བའི་གཡུལ་མགོ་གཞོམ་པའི་བརྡར། །བློ་ལྡན་བདེ་འབྱུང་རལ་བའི་རྩེ་མོར་འཕྲྀད། །དམ་ཆོས་བདུང་རྩིར་འཕྲིལ་བའི་མངོན་

པར་མཛད། །ཡོན་ཏན་ཧོར་བྱའི་གཏེར་གྱིས་གང་བའི་མཆོ། །ཕོགས་ཙམ་དཔོག་པའི་བློ་ཡི་ཆེ་བ་སྟོང་། །རྡོ་རྗེའི་ལུ་རྩེས་བཅོད་ཀྱང་སྣ་བ་མིན། །ཕྱིར་ཧོར་བྱི་རྩ་ལགས་བྱེས་པའི་

ཀླུ། །རབ་གསལ་བཅའ་རྒྱུད་རྒྱ་ཉིར་དྲངས་པའི།

@205B ལགས་བཤད་འཆེ་མེད་སྒེན་མོའི་སྡུར་བརྟན་འབྱམ། །དཔར་བྱི་རྗོང་བྱང་འདྲན་པའི་ལགས་བྱས་ཀྱིས། །སྲིད་ཞིའི་དགེ་མཚན་སྟོང་ལ་བསིལ་བའི་སྣད། །ཚུལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་མན་ངག་གིས། །བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་

བླ་མའི་བཞུལ་ལམ་དུ། །འཇིགས་བྲལ་སེང་གའི་བརྟུལ་ཞུགས་རྩོགས་བྱུང་ཅིག ། །ཕྱ་རྒྱས་འཕྲུལ་དང་འགྲོགས་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས། །བརྟན་གཡོའི་བགོད་བྱ་བཀྱི་བའི་མཚང་རིག་ནས། །སྲིད་པའི་སྲིད་པ་གཅོད་ལ་ཆེད་དཔའ་

པའི། །ཟག་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་སྟེམས་བྱུང་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་སང་དད་གཏོང་རབ་ཡངས་ཏེ་ཉོར་ངར་རྒྱས་དགོན་གྱི་གླ་དགེ་སློང་བྱོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་པ་བཟང་པོ་དང་། ཚེ་འདས་ཕ་ཡ་ཁོ་དར་རྒྱས། བག་ཁོ། བྱོ་ཚེ་

རིང་། བཙོན་འགྱེས། མ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་འཇོམས། མ་སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་བཅས་ཀྱིས་གཙོས་གནས་ཚུལ་དག་རྫོར་དམིགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གསུང་མཇོད་ཉེ་ཀ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དཔར་

བསྐྱེན་བགྱིས་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྨོན་ཚོག་ཀྱ། ※བད་དཀར་འཆང་བའི་མིང་འཇོན་ཤ་ཀྱའི་དགེ་སློང་ངག་དབང་བྱོ་བཟང་བསྟན་འཇོན་རྒྱ་མཚོས་སྨོན་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སངྒ་མཉྙ་ལམ། །